

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Statistiske Bidrag

til

Vendelbo Stifts Historie

i det 16de og 17de Aarhundrede.

Udgivet med Understøttelse af det jydske historisk-topografiske Selskab

af

D. H. Wulff,
Adjunkt ved Åalborg Kathedralskole.

Aalborg.

Forlagt af Marinus M. Schultz.

Trykt hos Oluf Olufsen.

1872 74.

In d h o l d.

	Side
Indledning.....	1.
Præsternes Indberetninger af 1666, 1671 og 1626 om deres Ind- tægter og Sogne	17.
Præsternes Indberetninger af 1668 om Gaardenes, Bolenes og Gade- husenes Ejere i de forskjellige Sogne.....	199.

Indledning.

Ved Reformationen var det kun den höjere Gejstlighed, Biskopperne og Klosterne, der led noget Skaar i Anseelse og Indtægter, idet deres Gods med Tiender, Höjhedsrettigheder m. m. inddroges under Kronen, der rigtignok igjen anvendte en Del deraf til fattiges Underholdning, Universitetets og de lærde Skolers Forbedring og lignende nyttige Foranstaltninger. Den øvrige Gejstligheds, Præsternes, Stilling i økonomisk Henseende blev derimod ikke blot uantastet, men endog snarere forbedret, idet baade deres tidligere Indtægter bleve dem sikrede og der paa sine Steder, hvor det var fornødent, blev sørget for et rigeligere Udkomme for dem.

Allerede i Kristian den tredies Reces af 1536 hed det saaledes om Tienden: „Efterdi Bønder og menige Almue befinde dem meget besværede med Bispegave, Havre, Smörbyrd, Nannest, Plovkorn og anden slig Tynde at udgive, da ere vi derom ens vordne, at Bønder og menige Almue skulle udgive den tiende Kjærv af alt Korn og Kvægtiende efter gammel Sædvane, men ikke besværes med Nannest, Smörbyrd eller saadant, og skulle Bønderne i hvert Sogn føre Tienden i Kjærvnen til Kirkeladen, og der skal Tienden skiftes i trenede Parter“, hvoraf den ene, der før tilfaldt Bisperne, nu tilfaldt Kronen, den anden var Kirkens Ejendom og forvaltedes af Kirkeværgerne, den tredie hørte til Præsternes Lönning. — I Ordinancen af 1539 hedder det om Præsternes Underholdning: „Landsogne skulle lade sig nøje hver med sin Sognepræst, om de kunne føde ham; kan det ikke et gjøre, da maa der lægges et eller to af de næste dertil,“ og strax efter: „Skal Bonden tiende hver tiende

Kjærv af allehaande Korn og desligeste det tiende Høved efter den Recesses Lydelse, som kongelig Majestæt og Danmarks Riges Raad med menige Adel har dem derom forligt og beseglet, og deraf skal Præsterne have den tredie Part, som samme forseglede Reces udviser, og samme Korn skal føres dem i Kjærven; men i de Lande og Stæder, som de ikke have saa rundelig Kornsæd, som de have i Jylland, Sjælland, Fyn, Skaane og Smaalandene, der skal de give Smør, Brød, Fisk og andet, som de pleje at tiende og give efter gammel Sædvane. Desligeste skal hver Sognepræst beholde sin Præstegaard med al sin Rettighed og rette Tiliiggelse, som der af Arilds Tid tilligget har, og hvis der med Uret frakommen er uden Dom og Ret, det skal komme dertil igjen med Rette. Item skal Præsterne have Offer paa de tre Kristi store Höjtider. . . . Og dersom noget er nogen Sted derfra taget, enten Bondegaarde, Ager, Eng, Skov, Fiskevand eller noget saadant med Uret, da skulle de (Kirkeværgerne, Provsterne o. s. v.) være derom, at det maa komme dertil igjen med Rette.“ Endelig hedder det i de 36 Artikler, som 1542 blev vedtagne i Ribe som et Tillæg til Ordinansen: 1) I den femte Art.: „Som Superattenderne have ladet os tilkjendegive, hvorledes Sognepræsterne ideelig af Lensmanden besvares og dem paalægges adskillige ny Tynger og Besværinger imod deres Privilegier og desligeste mod vor Ordinances Lydelse, da ville vi vore Lensmænd hermed forbudet have nogen ny Besværinger mod vor Ordinances Lydelse eller mod Sognepræsternes Privilegier at besvare eller paalægge dem ydermere end i Bispernes Tid efter gammel Sædvane“; 2) i den sjette Art.: „Sammeledes have vi nu og bevilget og samtykt, at hvor en Sognepræst har to Præstegaarde, da skal Præsten bo i den ene og den nyde fri til Oldengjeld til sine egne Svin og til Ildebrand, om der er saa megen Skov til Gaarden, og af den anden Gaard skal han maa oppebære og nyde al Frugt og Landgilde; dog Forsvaret af samme Gaard skal blive hos ret Øvrighed, dog saa, at hvilke Sognepræster som tilforn i Bispernes Tid have haft Herligheden og Forsvaret af den anden Præstegaard, de skal og nu maa nyde samme Herlighed og Forsvar, og hvilke som ikke tilforn have haft nogen Herlighed eller Forsvar til samme Præstegaard, de skal det herefter ikke heller nyde dog skal alligevel Landgilden

folge dem. Og om saa er, at der ikke er Skov til den Gaard, som Præsten ibor, da skal Sognepræsten nyde fri Oldengjæld til sine egne Svin og fri Ildebrand til Skjellighed af de Skove, som ligge til den anden Præstegaard, om der er saa wegen Skov til; dog skal vore Lensmænd have Tilsyn med, at Præsterne ikke forhugge Skovene, som til samme deres Præstegaarde ligge“; 3) i den ottende Art.: „Hvis som nogle Jorder og Ejendomme ere komne fra Kirkerne eller Præstegaardene med Uret, da skal Befalingsmændene for Stifterne dele samme Ejendomme dertil igjen“; 4) i den elfte Art.: „Hvor og findes smaa Sognekirker paa Landsbyerne, som ikke have Annexer, der skal Befalingsmændene for Stifterne have Tilsyn og der efter Lejligheden til samme Sognepræsters Underholdning legge nogen Part af Tienden, som os tilkommer“; 5) i den tolste Art.: „Item skal Bønderne og retfærdigen tiende efter Recesses og Ordinances Lydelse og lade dem skrive, hvis de yde, af Sognepræsten“; 6) i den fjortende Art.: „De Gadehuse og Husmænd, som ikke saa Korn, skal høste og arbejde med Sognepræsten en Dag om Aaret.“

Saaledes var der i Almindelighed taget Bestemmelser om Præsternes økonomiske Stilling; det gjaldt nu om at gjen- nemføre dem i det enkelte. Allerede i Ordinancen havde de ny Bisper faaet Paalæg om at optegne Kirkernes og Præsternes Indtægter, idet det hedder: „Superattendenten skal en Sinde med det første med fuld Myndighed af os og med vor Lensmand besøge alle Sognekirker og fatte en god Besked paa alle Sogne, lade beskrive alt det Gods, dertil ligger, med alle de Præbender, der udi ere, og beskrive alting udi klare Registre; saa skal han beholde et hos sig og antvorde vor Lensmand det andet os til Hænde, at man deraf altid kan forfare, om Kirkens Tjenere have nok at holde sig af Men efterdi mange Sognepræster og Sognedegne beklage sig ikke at have deres nødtørftige Underholdning til dem og deres Folk, da skal vor Superattendent tage til sig en god gudfrygtig, lærde Mand, og vor Lensmand, i hvilket Stift det er, tage til sig en gudfrygtig Riddersmands Mand, og de fire skal strax med det allerkørste og siden, saa tit storlig Behov gjøres, drage omkring og visitere alle Sognekirker, og hvilken Præst som ikke da har sin Underholdning, da skal de lægge to Sogne til et, om Lejligheden

saa begiver sig, at det ske kan, eller i andre Maader finde Raad og god Lempe til at handle innellem Sognepræsten og Sognemændene, at Sognepræsten og desligeste Sognedegnen faa en god tilbørlig Underholdning, som de kunde have deres Føde og Ophold af. Over alting ville vi, at Superattendenten med vor Lensmand skal flittig skrive os til, hvad hver Sognepræst har Behov til sin Føde, hver Prædikere, hver anden Kirketjener, hver Skolemester og Hører, at vi dem stadtæste hver en evig Ophold, og dersom Kirkerne formaa ikke saa meget, da ville vi lægge til, hvad der fattes."— 1554 og 1555 udgik der yderligere Kongebreve til Bisperne om i Forbindelse med Stiftsbefalingsmændene at undersøge Præsternes Vilkaar og gjøre Indstilling derom, som vi se af nedenstaende to Breve til Biskop Lavrids Nielsen, der meddeles efter Originalerne i Aalborg Bispearkiv, og efterat Sagten var blevet drøftet paa et Kirkemøde i Kjøbenhavn 1555 og senere havde været forelagt Rigsraadet, blev den tildels afgjort ved de saakaldte Klemmebreve, der findes aftrykte i Krag og Stephanius: Kristian den tredies Historie, Suppl. S. 133 ff.¹⁾) Skjønt man herved søgte at raade Bod paa Præsternes Klager over deres ringe Indtægter, gjentog disse sig dog ogsaa senere, hvorfor et nyt Kongebrev udgik 1571 om Præsternes og Degnenes Löning (s. Kirkehist. Saml. IV, 386—8.)

1554. Christiann mett guds naade Danmarckis, Norgis, Wenndis och Gottis konningh etc. wor sønnderliigh gunsth tillforrn. Wij giiffue ethier tillkennende, att thiitt oc ofste kommer ther mannge sogneprester for oss och thennom beklage, huorledis att thee icke haffue sliigh tilbørliigh wnnderholdingh, som thee kunde holde thennom aff, och wij ther offuer thiitt besueris mett sliige clagemaall, som oss forkommer. Thaa paa thett att wij enn ganngf for alle kunde giøre ther sliigh skiick paa, att huer sognepresth, som icke hagde enn tilbørlige renntte, som hanndt kunde haffue synn wnnderholingh aff, kunde tilleggis thz, som tilbørlige vaar, haffue wij ladett wore breffue vdgaee till alle wore lennsmenndt, som haffue thee geyslige vdj beffal-

¹⁾ Da dette Værk ikke almindelig haves ved Haanden, ere Bestemmelserne for Vendelbo Stifts Vedkommende tilføjede i en Anmærkning ved hvert Pastorat.

lingh offuer allt wortt riige Danmarck, att thee mett Superintendentterne schulle omdrage huer vdj sitt stiggt, som hanndt haffuer thee geyslige vdj besfalling. Thij bede wij etther och begiere, attj strags mett thett allerførste wille giiffue etther mett oss elskl. Jacob Brockennhus, wor mannd, tienner och embitzmanndt paa wortt slott Aalborghus offuer allt Wenndelboe stiiggt och paa beleyliigh steder vdj huert herrett mett forne Jacob Brochennhus forsambler prouestenn och alle sognnepresterne bode aff Kiøbstedernne och paa landzbyernne och forfare, huiilcke som brøsth haffue till theris wnnderhollingh, och huiilcke sognneprester som thaa framkommer och thennom vdj saa maade beclage, attj thaa mett forschrn Jacob Brochennhus och herritzprouestenn offuerweyer, huad thennd haffuer atcausile till synn preste-gaardt, och huad tiennde och anden rentte som hanndt haffuer till inndkonme aarliigenn paa hanns embitz wegnne, saa thett ther om bliiffuer grundeliigenn forfaret, och huilcke som i formercke att brøsth haffue, attj thaa paa clare register lade thennom vptegnne, huad huer haffuer till wnnderhollingh paa hanns embitzwecnne, och mett Jacob Brochennhus oc herritzprouesten offuerueyer, huor aff wij thee sognneprester, som brøsth haffue, kunde tilligge saa mægenn renntte, som thee nøttorfsteliigenn behoff haffue, och alletiidt kannd bliiffue till sognueprestenn att wnnderholle, attj thett ethters betennckende paa samme register huos huer prestes naffin lade vpschrifftue, och samme register strags att thett giord er, lade till oss forschicke. Och wille wij, attj strags thette fortager och ther giøre enn ende paa. Och fordre att forne Jacob Brochennhus giiffuer segh mett etther om samme erenude att vdrette, paa thett att wij siidenn kuude lade etther och Jacob Brochennhus paa en beleyliigh tiid till oss forschriifue och mett wore elskl. Danmarckis riigis raadt enn ganng for alle giøre ther enn skiich och ordeningh paa, saa huer sognepresth kunde blifftue forsørgett mett enn tilbørliigh wnnderhollingh for synn tienneste, och wij icke alle tiidt skulle ther om bemødis och offuerløebis, och huertt aar giøre ther enn besønderligh schiick paa. Heer mett skeer oss synnderliigenn till willie och forlade oss ther wisseliigenn till. Beffallenndis etther gud. Schreffuit paa wortt slott Nyborgh torsdagenn nest effter sancti Michels dagh aar indliiij.

Wnnder wortt siignnett.

1555. Christiann mett gudz naade Danmarckis, Norgis, Wendis oc Gottis koning etc. Wor synnerlig gunst tilforn. Wiider, att som etther wel fortenerker, atj nogen tiid siiden forleden haffue fangitt wor schrifuelsse, atj met wor lensmand, som haffuer befaling offuer Wendelbo stigtt, skulle forschrifue prouester oc sogneprester ther vdj stigttet oc grandgiffueligen forfare, huilcke prester som brest hagde til theris vnderholing, oc huad huer nu haffuer till sin vphold, som klager att haffue brøst, och huad the begerede till en tilbørlig vnderholing, oc ther giøre clare register paa, oc siden hos huer prestis naffn, som klagede att were brøsthollenn, vptegne mett lensmanden, huad rente same prest kand tilliggis, som wor schrifuelsze wiidere ther om indholder, som i fangit haffue; thi bede wij etther oc begere, att ther som i samme wor erinde icke haffue alrede vdrett mett lensmanden oc giortt ther clare register paa, som forscruut staar, atj tha strags tilltencker thz att fuldtt giøre, oc siiden mett lensmanden gifuer etther hiid till oss, saa i wisseligen ere her tilstede söndagen quasimodogeniti først kommedis, taginde mett etther same register, som i om forne presters vnderholing haffue vptegnitt, oc eptherthij att prouesten aff huert herrit icke kunde for forsömmelsze eller stor omkostning skyld were her hosz tilstede, nar ther skall handlis om same presters vnderholing, atj tha ther for lader huer prouest vnderschriifue mz szin egen hand szitt register aff huert herritt, paa huad huer prest begerer til szin vnderholing, oc huor mett hand nøgis, paa thz att vdj framtiiden icke skal siiges, att ther ingen war hosz vden lensmanden oc superintendenten oc the icke alle ware vptegnitt aff presterne, som brøst hagde. Atj her vdinden wille ingen fliid eller wimage spare, att wij jo en gang for alle motte giøre en ende ther paa oc icke altid skulle beszueris mett presternis offuerløb oc klagemaall for theris vnderholing. Her wij oss wisseligen till forlade. Befalendis etther gud. Schreffuit paa wort slott Nyborg onsdagen nestepther söndagen oculi aar indlv.

Vnnder wortt signett.

Herved foranledigedes Praesterne til at afgive Indberetninger om deres Præstekalds Beskaffenhed. For Aalborg eller, som det dengang kaldtes, Vendelbo Stifts vedkommende ere disse Indberetninger bevarede, dels i Aalborg Bispearkiv og

dels i Aalborg Stiftsbibliothek, og det er dem, som herved meddeles. I Bispearkivet findes Indberetningerne af 1555 og 1571, heftede sammen til et Bind med senere Indberetninger af 1625¹⁾ og 1689, af 1555 dog kun for Mors og Thy, for Thy endog i to Afskrifter, der næsten ere enslydende; de enkelte Varianter ere her tilføjede med Mærket B, idet Mærket A betegner den hele Samling af Indberetninger. Bindet er i Folio, og Indberetningerne af 1555 for Mors og Thy,

¹⁾ Anledningen til Indberetningerne fra 1625 maa, da der for Aarene 1624 og 1625 ikke findes noget Kongebrev, der paalægger Gejstligheden at gjøre Indberetning om deres Indtægter, eller hvori en saadan Indberetning omtales, søges i nedenstaende under 4de August 1624 til „Kapitlerne og den menige geistlige Stand over alt Riget“ udgaaede, mig velvillig af Hr. Konferensraad Wegener fra det kgl. Gehejmearkiv meddelte Brev, hvori Kongen kundgjør, at han med Rigsraadet har besluttet „at lade gjøre paa alle Stænder en vis aarlig Defensions-Værk“ (: paalægge en aarlig Afgift til Rigets Forsvar), og at Stænderne nu derom skulde „erklære sig mod“ (forhandle med) Kongens Kommissarier o. s. v.

Capitelerne och den menige Geistlig stand offuer altt Rigett finge breffue contribution Annrörendis.

Catus Helse eder Os Elskl. Hederlige och höylerde mend, Prelater, Cannicher och menige Capitell udj Wiborg Domkerke, saa och eder menige prouster, Prester och alle andre, som ere aff den geistlig stand och bygge och bo offuer ald Wiborg stift, Kierl. med Gud och Vor naade. Wider, at efftersom Wi udj denne farlige och besuerlige tillstand haffuer med Vor Elskl. Danmarkis Rigaas Raad naadigst for raadsomt anseett, en Vis aarlig defension Verck paa alle stender udj höyeste nøds tid (den Gud den Allermächtigste naadelig Vill och Kand affuende) at lade giüre, da bede Wi eder och naadigst wille, at I eder mod Woris commissarier udj alle maader erklerer. Wi Wille eder hermed derimod naadigst foruissett haffue, at saadan hielp icke skall brugis, fordris eller begieris uden udj stor nøds tid, om nogett fiendligt enten fra den Romerske Keiser eller lignen eller och fra de Sueuske grenzter*) dett Gud naadelig affuende, Wi och Os, Gud Vere loffuet, icke foruide eller formode. Dermed sker det, som nest Guds den Allmächtigstes hielp eders forderne Rige och des treo stender, eder siclif saa vell som andre Kand Komme till fred och sickerhed. Hafnia den 4 August 1624.

(Kancelli-Forvalteren har taget til Indsørelse i Kopibogen det Exemplar, som udgik til Viborg Stift, men ladet det indføre i den Sjællandske (og almindelige) Kopibog istedenfor at lade alle de enkelte lige lydende specielle Reskripter afskrive.)

*) Her eller ved Slutningen af Perioden maa formentlig være glemt nogle Ord, saasom: „skulde paakomme“, „skulde Os og Riget paaføres,“ eller lignende.

den anden Afskrift for Thy og hele Indberetningen fra 1571 ere hver for sig helt igjennem skrevne med samme Haand, hvorimod Indberetningerne for 1625 ere Originalerne fra de enkelte Præster. I Stiftsbibliotheket findes Indberetninger fra 1553 for hele Stiftet, netop med Undtagelse af Mors og Thy, og disse ere her benyttede til Supplering under Mærket C. Disse sidste Indberetninger ere i Smalfolio og ligeledes skrevne med én Haand, undtagen Slutningen fra Vennebjerg Herred af, der, ligesom ogsaa Indberetningerne for Aalborg By, er skrevet med en særskilt Haand. De ere sammenbundne med 1) et Stykke, betegnet med Paaskriften: „Tiisse eptherne prester wtj Wenndelboostigtt haffuer sig att becklage, som her epther schrifftuitt stander, oc er ther for begerinde hielp wdt aff kon. mayt; aar mdlv“, der ligeledes er skrevet med én Haand og benyttet til Sammenligning under Mærket D, 2) Optegnelser af Biskop Chrysostomus om Præsternes Bøger, der udgjøre det første Stykke, men hvoraf Begyndelsen mangler, 3) „en Extrakt af Aalborg Stifts Jordebog, hvori er specificeret, hvor mange Herreder, Sogne, hele Gaarde, halve Gaarde, Bole der findes og Lenene de da tilhørte,“ 4) gejstlig Jordebog over Hundborg Herred af Aar 1596 og 5) de originale Indberetninger fra Præsterne af 1568 og 1599, der ere benyttede af Molbech i N. hist. Tidsskr. 3 Bd.: „Et Bidrag til Vendsyssels historiske Statistik“, og som, efter hvad der er paataenk, skulle udgjøre anden Del af disse statistiske Meddelelser.

Den store Ensartethed i Indberetningerne af (1553), 1555 og 1571 vidner om, at de ere aflættede efter en bestemt Formular, hvorved det rimeligvis er gaaet saaledes til, at Biskopperne og Stiftsbefalingsmændene ved Provsterne¹⁾ herredsvis have ladet Oplysninger indhente, som derefter ere blevne sammendragne og førte i Pennen af en og samme Person, hvilket Haandskriften, som ovenfor omtalt, synes at vise. Skriften er i Regelen tydelig for den, der er vant til Læsningen af slige gamle Sager, og det er kun enkelte Steder, hvor et Ord er saa u tydeligt, at det ej har kunnet læses, hvilket altid er antydet i Texten. Af særlige Tegn er her bibeholdt j ø: 1½ og v ø: 4¼. — Indberetningerne af 1625

¹⁾ For ét Herred (Kjær) har Provsten ved hvert Sogn attestteret Indberetningernes Rigtighed.

ere derimod Originalerne fra de enkelte Præster og ere hefte herredsvis sammen. Ogsaa Indberetningerne af 1555 og 1571 ere samlede herredsvis, hvorved dog er at bemærke, at den gamle Herredsinddeling ikke ganske falder sammen med den nuværende, og pastoratsvis, hvorved ligcledes er at mærke, at der senere, ja allerede ved Klemmebrevene af 1555, har fundet Ommanektering Sted, saa at de nuværende Forhold i mange Tilfælde ikke passer med de gamle, ja der findes endog i de forskjellige Aars Indberetninger forskjellig Annexering; derfor er nedenfor den nuværende Sogneinddeling fulgt, men tillige de stedfundne Forandringer meddelte i Anmærkninger efter Wibergs Præstehistorie.

Den sædvanlige Orden i Indberetningerne er den, at først nævnes Præstegaarden, hvis Størrelse er betegnet ved Udsæden og Høavlen med Angivelse af, hvad der mulig med Uret er frakommet, dernæst Antallet af Gaarde og Bol i Sognet, Korn- og Kvægtiende med Offer, Indtægter af Jorder og Gaarde, der ligge til Kaldene, og endelig Oplysninger om Degnebol og Deguenes Indtægter.

Da flere Udtryk og Betegnelser i Indberetningerne ere forældede og derfor ikke kan forudsættes at være almindelig bekjendte, skal her til Vejledning korteligt meddeles nogle Oplysninger, der formentlig ville være tilstrækkelige.

Naar først Præstegaardenes Størrelse er angivet ved Udsæden, da kan til Bedömmelse mærkes Ar. Berntsens Bestemmelse af, hvorledes en Hovedgaard skal taxeres for Hartkorn, nemlig, at der „skal erfares og agtes, hvor meget i alle Marker kan saas, og hvor meget Hø kan af Eugene avles; fra den Sum, som saas og avles kan, tages den trede Part, og Resten beregnes i Hartkorn efter følgende Taxt“: 3 Td. Rug og Byg Sæd = 1 Td. Hartkorn, 6 Td. Havre Sæd = 1 Td. Hartk., 3 Læs Engbund = 1 Skp. Hartk. (II. S. 47, 56, 62.) — Enkelte Steder anføres ved Præstegaardene Jord under Navnet *Alsædjord*, hvorved forstaas „den Jord, som stedse aarlig saas, hvilken derfor ogsaa gødes hvert sjette Aar, saas efter Gødning 1) Byg, 2) Rug, 3) Byg, 4) Rug, 5) Byg og 6) Rug“ (smst. S. 35—6.) (Se Indb. 1625 Flade og Erslev.)

Dernæst har Præsterne Indtægter af Annexpræstegaarde, Annexgaarde og Mensalgods, hvorved forskjellige Forhold fremkomme, der trænge til nogen Oplysning. Nøjagtige Un-

dersøgelser herom ere anstillede, med Ar. Berntsens *Fructbare Herlighed og Weylles Glossarium som Hovedgrundlag af C. T. Engelstoft*: Om Beskikkelse af Kirkens Tjenere i den danske Kirke fra Reformationen til vore Tider. Andet Stykke (Theol. Tidsskr. 6 Bd. 2 H.), af L. B. Falkmann: *Upplysningar om kronans, kyrkornas och presterskapets inkomster af andeligt gods uti Skåne, Halland och Blekinge från äldre tider till år 1660*. Förste delen. Lund 1848, og af J. Mandix: Den danske Landvæsensret I. S. 367—87, til hvilke Skrifter de henvises, der ønske nærmere Oplysning, idet her kun Hovedtrækene kortelig skulle angives.

I Indberetningerne forekomme oftere ved Annexgaardene Udtrykkene: Stedsmaal, Sagefald, Ægt osv. med eller uden Forbindelse med Ordet „*Herlighed*“. Herved sigtes til en Ejendommelighed ved de ældre Landboforhold i de Tilfælde, hvor man ikke havde den fulde, uindskrænkede Besiddelse af Jord ejendom. Naar der nemlig tales om Herlighed i en Gaard, tænkes derved paa en Medejendomsret, der giver Adgang til visse Indtægter og Fordele deraf. Den egentlige Ejer af Gaarden, der ikke selv har Herligheden, har saaledes vel den umiddelbare Brugsret tilligemed det Udbytte, som denne kaster af sig, naar han selv dyrker den, eller en aarlig Afgift, Landgilde, af den, hvem han overlader Brugssretten, men er tillige forpligtet til visse Ydelser til Herlighedsejeren i enkelte indtræffende Tilfælde, som Stedsmaal eller Indfæstning og Sagefald, hvortil kommer mere personlige Tjenester, som Ægt og Arbejde. Det vil af Indberetningerne ses, at Præsterne enkelte Steder selv vare i Besiddelse af Herligheden og altsaa nød den fulde Indtægt af Annexgaardene, medens paa andre Adelen med større eller mindre Ret og i større eller mindre Udstrækning tilegnede sig den.

Denne indskrænkede Betydning synes Herligheden oprindelig at have haft; men efterhaanden udvidede Begrebet sig, saaledes at det kom til at indbefatte al den Indtægt og Fordel, en Jorddrot kunde gjøre sig af sin Ejendom, i hvilken Betydning Ordet tages af A. Berntsen II. S. 78, naar han inddeler Herligheden i tre Hovedklasser: 1) Landgildet eller de faste aarlige Indtægter af Jorden, 2) de uvisse Indtægter som Indfæstning, Husbondehold, Sagefald m. m. og 3) jus patronatus, Ægt, Arbejde o. s. v.; men denne Ud-

strækning havde Begrebet endnu næppe i det 16de Aarhundrede, i hvilken Henseende tillige kan henvises til Kirkehist. Saml. II. S. 179, hvor der netop tales om Præsternes Herlighed af deres Tjenere i dette Aarhundrede med Angivelse af dens Bestanddele. — Ved Opregningen i Indberetningerne af de enkelte Dele, hvoraf Herligheden bestaaer, vil man lægge Mærke til nogen Uoverensstemmelse og Forvirring i Udtrykkene, hvilket rimeligvis skyldes Unøjagtighed eller Uvidenhed hos Afskriveren.

Dette turde være tilstrækkeligt til i Almindelighed at forklare Betydningen af Herligheden, til hvis nærmere Bestemmelse og Begrændsning der rundt om i Indberetningerne vil findes en Mængde Oplysninger.

Angaaende *jus patronatus*, der ofte nævnes (s. Hillerslev og Kaastrup, Hvidbjerg og Lyngs, Mygdal, Asdal — ved hvilke to sidste det særlig kan bemærkes, at den kun anføres for Annexet, ikke tillige for Hovedsognet — Hundslund, Torslev), anfører Engelstoft, at den 1) ved Reformationens Indførelse ikke synes at have indbefattet mere end Kaldsretten alene (S. 13), men efterhaanden ved de adeliges Overgreb af disse benyttedes som Lejlighed 2) til at anvende Reklamationsretten til det Gods, som de med nøjagtige Breve og Segl kunde bevise, at de vare rette Arvinger til (S. 16) og 3) til at erhverve Höjhed og Raadighed over det Gods, som var og blev Kirkens, og de Kirken tillagte Indkomster (S. 20), saavelsom Herlighed over Præstegaarde og Annexgaard (S. 21 ff.).

Ved *Gjæsteri* forstodes oprindelig en Forpligtelse til at modtage og beværte Kongen paa hans Rejser omkring i Riget. Senere udviklede Forholdet sig saaledes, at det kun var Kronens Fæstere og Selvejerbønderne, hvem denne Forpligtelse paalaa, medens Adelens Bønder alene kunde gjæstes af deres eget Herskab. Gjæsteriet in natura afløstes siden af en aarlig Afgift. Hele dette Forhold er behandlet af *P. V. Jacobsen*: Om de kongelige Nathold m. m. i Hist. Tidsskr. II., hvor det S. 81—2 hedder om Præsterne: „Ogsaa Præsterne svarede Gjæsteri, stundom maaske endog in natura¹⁾. Oftere ydede de i alt Fald dette som Afgift. I

¹⁾ Dette er uidentvivl det gamle Bispegjæsteri, som var tilfaldet Kronen, men af denne tildels igjen overladt andre.

en Bestalling af 17de Septb. 1568 for Kristoffer Bang som Stiftsskriver i Fyn paalægges det han blandt mere at oppebære alt Præstegjæsteriet, og i et Brev af 1511 bestemmes det foruden andet, at Sognepræsterne paa Landet i Fyn skulde til Gjæsteri kun give 4 Mark Penge, saaledes som de gjorde i Biskop Karls Tid, og være fri for de 3 Mark, som blev lagte til i Biskop Jens's Tid, ligesom ogsaa i 1555 en Præst, Hans Boesz, fik Fritagelse for 4 Mark, som han plejede at give til Gjæsteri af „Diernæs“ Præstegaard. Foruden nogle andre Breve med Hensyn til forskjellige Steder vidner et af 1546 om, at Præsterne i Vendelbo Stift svarede Gjæsteri; thi ved denne Skrivelse paalagdes det dem inden 8 Dage efter Brevets Forkyndelse at levere deres Gjæsteri til en Rasmus Peersen, som havde Ordre til at modtage det.“ — En Mængde Exempler forekomme i Indberettningerne, hvorfaf vil ses, at Præstegjæsteriet dels gik til Kronen, dels til Adelen og dels til Bisperne, og at det paa de forskjellige Steder svaredes i forskjellig Størrelse og erlagdes i forskjellige Varer; som en Mærkelighed i sidstnævnte Henseende kan anføres, at der af to Præstegaarde, i Emb og Serridslev, i Gjæsteri svaredes til Præsten 1 Td. Salt, uden at Grunden til denne særegne Ydelse kan angives.

De øvrige under Herligheden indbefattede Fordele turde være bekjendte nok, kun skal her efter Ar. Berntsen (II. S. 127) til at oplyse Betydningen af Stedsmalet eller Indfæstningen anføres, at det af de ringeste Gaarde ansættes til 20—40 Rdl., af de bedre 60—100 Rdl.

I samme Betydning som Herlighed bruges ogsaa Ordet *Forsvar*, der egentlig betyder den Beskyttelse, de adelige eller Gejstligheden ydede Bønderne og andre lavere stillede, til Erstatning for hvilken de af dem fik en Herskabs- eller Höjhedsret over deres Gaarde.

Ved Korn tienden vil man lægge Mærke til, at denne flere Steder er fast for Kirkens Vedkommende, hvorefter Præsterne da angav deres omrentlige Tiende i Kjærven.

Efterat Præsternes Indtægter ere opregnede, angives det ved hvert Sogn, hvorvidt der findes Degnebol, og hvor store Degnenes Indtægter ere, alt i Overensstemmelse med Ordinancens Bud: „Landsogne, som ligge noget nær Kjøbstæderne, skulle tage sig Sognedegne af Skolerne og lade dem faa den vanlige Rente for en Hjælp at studere med,“ og den

15de Riber Artikkel, der paalægger Stiftsbefalingsmændene at forfare, hvor Degnene ikke selv have Degnebolig, og der skaffe dem Bolig af Kirkens eller paa anden Maade, samt panse, at Bønderne give dem saa meget Korn, som de have givet af Arilds Tid, eller i det hele taget en tilhørlig Underholdning. — Efter Ordinansens Bestemmelse anføres derfor ved følgende Sogne, at Degnen gaar til Skole i nærmeste Kjøbstad: Skinnerup, Torsted, Kallerup, Jandrup, Nørhåa, Nors, Tved, Vestervandet, Hundstrup, Hjardemaal, Snested, Sønderhåa, Hörsted, Heltborg, Lødderup, Elsø, Mollestrup, Rakkeby, Karby, Hvidbjerg, Rested, Vejerslev, Ljørslev, Østerassels, Sejerslev, Ejerslev, Jörsby, Draaby, Solbjerg, Bjergby, Skallerup, Tødsø, Horne, Toruby, Vistrup, Skallerup, Rakkeby, Harridslev, Vrejlev, Emb, Vadum, Aaby, Biersted, Sulsted, Ajstrup og Ulsted, hvorimod det ved Hellevad, Ørum, Jerslev og Hallund udtrykkelig hedder, at de ligge for langt fra Kjøbstaden til at kunne tage Degne af Skolen.

Forsvrigt give Indberetningerne endel andre Oplysninger, dels i statistisk (Gaardenes og Bolenes Antal, Tiedens Størrelse m. m.) og agronomisk Henseende, dels om en Mængde forskjellige andre Forhold, hvoraf der her skal henpeges paa nogle enkelte. Man vil saaledes oftere finde omtalt, hvorledes Adelsmænd gjøre Indgreb i Præsternes Ejendom, bl. a. ogsaa ved at lægge Gaarde ind under deres Herregårde (s. f. E. Skjoldborg, Vang, Hundborg, Villerslev, Hassing, Jannerup, Sennels, Hundstrup, Hjardemaal, Bedsted, Boddum, Helligsø, Frøslev, Hvidbjerg, Redsted, Ljørslev, Sejerslev, Draaby, Solbjerg, Galtrup, Tversted, Mosbjerg, Flade, Hjörring, Ugilt, Sindal, Tornby, Vistrup, Skallerup, Vennehjerg, Rakkeby, Understed, Karup, Skæve, Albæk, Voer, Hellevad, Ørum, Vrejlev, Hæstrup, Tise, Vesterbrønderslev, Hellum og Hallund); et andet Afbængighedsforhold var det, hvori Præsterne i de Sogne, der laa nærmest ved Klostrene, stod til disse, idet de ingen Præstegaard havde, men fik Kost og Bolig paa Klostrene (s. saaledes Agger, Nørhåa, Nykjøbing, Børglum, Øland); andre Steder laa Sognene til visse Klostre, hvortil Præsterne da aarlig maatte afgive noget vist af deres Embedsindtægter (s. Hillerslev-Kaastrup, Saltum, Tømmerby-Lild, Sundby-Hvorup, Hals). — Paa flere Steder vil det nu være os paafaldende, hvor stor en Mængde

Gaarde og Huse der var lagt til Præstekaldene, af hvilke vel de fleste efterhaanden ere frakomne uden at være komne Embederne til varigt gode (s. Sjörring, Vang, Hundborg, Sønderhaa, Heltborg, Boddum, Haverslev og fl.), ligesom vi se en Mængde Exempler paa, at Præster, der boede ved alfar Vej, beklagede sig over den Gjæsteriforpligtelse, der paa laa dem ligeoverfor vejfarende Folk (jfr. Ny kirkehist. Saml. V. S. 384 og S. 35 Not. 2; s. Vestervandet, Hillerslev, Hundstrup, Karby, Vejerslev, Sejerslev, Tødsø, Tversted, Lerup, Haverslev, Aggersborg, Hjortals, Gjøttrup, Klim, Tømmerhy, Øsløs); derimod havde Præsterne en om end ringe Indtægtskilde, som nu er ophørt, nemlig Græsset paa Kirkegaardene (s. Hurup, Søndbjerg, Odby, Vraa, Vadum), i hvilken Henseende kan henvises til Hofman om Tienden S. 117, der siger: „Paa en gejstlig Forsamling i Odense 1545 stode Præsterne paa, at det Græs og de Træer, som voxede paa Kirkegaarden, skulde høre dem til, hvilket i vore Tider endnu ej er afgjort, men ventelig tilhører Kirkejeren.“ Sluttelig skal endnu henvises til den Mængde, undertiden temmelig udførlige Beretninger om Sandflugten, der findes (s. Vang, Nørhaa, Rær, Hansted, Nors, Tved, Vestervandet, Hundstrup, Hjardemaal, Sønderhaa, Hvidbjerg, Lodbjerg, Agger, Raabjerg, Tversted, Horne, Tornby, Skallerup, Rubjerg, Maarup, det nedlagte Kjetterup Sogn, Annex til Ingstrup, Saltum, Hune, Tranum, Lerup, Kollerup, Hjortals, Klim, Torup, Vust, Tømmerby, Lild).

For rigtig at blive i Stand til at bedømme Betydningen af Præsternes Opgivelser af deres Indtægter kunne vi lægge Mærke til nedenstaaende Angivelser af Maal og Mønt tilligemed Priserne paa de vigtigste af de nævnte Gjenstande paa de forskjellige Tider, hvorfra Indberetningerne skrive sig, hvilke Angivelser ere tagne af W. Scharlings: Pengenes synkende Værdi.

S. 81—4. 1 Læst = 12 Pund à 2 Ørter.

1 Skæppe = 4 Fjerdingkar à 3 Album.

1 Tønde —	$\left \begin{array}{ll} 12 & \text{Skæpper i Vendsyssel,} \\ 18 & \text{— i Thy,} \\ 20 & \text{— i Mors.} \end{array} \right.$
-----------	---

1 Pund Rug og Byg = 2 Tdr. } i Vendsyssel

1 — Havre = 4 Tdr. } og Thy.

Paa Mors er 1 Læst af alle Slags — 24 Tdr.

I Vendsyssel og endel af Thy (Hassing og Refs
Herr.) er 1 Td. Smör = 18 Pund à 24 Mark.

I Mors og endel af Thy (Hillerslev og Hundborg
Herr.) er 1 Td. Smör = 15 Pund.

1 Løb Smör = 3 Pund.

1 Byskæppe Korn = 8 Vendelboskæpper.

S. 70—1. 1544—62. 1 Daler à 3 $\frac{1}{2}$ = 197 β R. M.

1 $\frac{1}{2}$ à 16 β = 66 - -

1 β à 6 Alb. = 4 $\frac{1}{2}$ - -

1570. 1 Daler = 156 - -

1 $\frac{1}{2}$ = 52 - -

1 β = 3 $\frac{1}{4}$ - -

1625. 1 Slettdaler = 197 - -

$\frac{1}{6}$ Daler = 33 - -

$\frac{1}{16}$ Mark = 2 - -

S. 243—4. Gjennemsnitsprisen for 1552—9 er for

1 Td. Rug 1 $\frac{1}{2}$ 54 β R. M.

- - 1 Td. Byg 1 — 44 - -

- - 1 Td. Havre, — 80 - -

S. 249. Gjennemsnitsprisen for 1571—80 er for

1 Td. Rug 2 $\frac{1}{2}$ 20 β R. M.

- - 1 Td. Byg 1 — 82 - -

S. 435. Gjennemsnitsprisen for 1625 er for

1 Td. Rug 4 $\frac{1}{2}$ 20 β R. M.

- - 1 Td. Byg 3 — 8 - -

S. 273—4. Prisen 1555 for 1 Td. Smör 16 $\frac{1}{2}$ 40 β R. M.

- - 1571 — — 24 — 60 - -

- - 1625 — — 29 — 68 - -

S. 279—82. — 1570 for fede Svin 3 gl. Daler =

6 $\frac{1}{2}$ 16 β R. M.

- - 1623 for fede Svin 3 Daler = 6 $\frac{1}{2}$ 15 β R. M.

- - 1555 for Lam 8 β = 33 β R. M.

- - 1570 — 1 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ = 78 β R. M.

- - 1602-22 — i Gjennemsnit 89 β R. M.

- - 1555 for Gæs 2 β = 8 $\frac{1}{4}$ β R. M.

- - 1567 — 6 - = 20 - -

- - 1585 — 7 - = 21 - -

- - 1614 — 12 - = 36 - -

- - 1632 — 16 - = 32 - -

- - 1555 for 1 Par Höns 4 Alb. = 5 $\frac{1}{2}$ β R. M.

- - 1567 — — 4 $\frac{1}{2}$ β — 15 - -

S. 279—82. Prisen 1585 for 1 Par Höns $2\frac{1}{2}$ β — 8 β R. M.
 — 1614 — — 6 - = 18 —
 — 1632 — — $11\frac{1}{2}$ - = 23 —

Sluttelig bemærkes, at det er bleven anset for rettest til Betryggelse for dem, der senere mulig ville benytte disse Indberetninger, at beholde deres egen Retskrivning, kun med den Forandring, at der her overalt bruges smaa Begyndelsesbogstaver undtagen i Egennavne og efter Punktum, og at Tegnene ere satte til undtagen der, hvor Meningen kunde være uvis, og hvor det altsaa overlades til enhver selv at træffe Afgjørelsen.

**1555. Regilster paa alle prester aulff,
thinde oc andre renndther oc indkompst, som
the aarlegenn haffue tell theris vnderhold-
nuge vtj Wendelboe stigtt y Thysse oc
Maars, som er vptegnet effther kon. may.
beffalninge.**

Thy. Thilsted og Tilsted.

1555 Her Rasmus y *Tiisted* becklager seg, att hand haffuer ingenn resedentz eller aulff vthen ett liidet hus som kiercken oc borgerne haffve ladett hannom bøgge paa kierckens iord, oc er ther ingen egendom tell endthen vti marcken eller y byenn vthen en pund big sed, oc ingen eng eller biering mere tell. Men the erste mend y forne *Tiisted* sige, att *Tiisted* bøsgord¹⁾ er theris rette prestegord oc bleff foruent fraa kiercken oc byen vti bispernes tiid.

Gorde tell forne sogen, som thinder, oc bull er: gorde xluiij, bull 1.

Hans korn thinde ther aff er: big iiiij lester, rog j pund, haffre j lest; hans queghinde er: lam xv, thinde pendinge ij m.£, ooffer pendinge xv m.£, aff husfolck vj m.£.

Hand begier, att hand maatte fange thend liiden sogen kaldes *Tielsted* oc ligger straxtt viid *Tilsted* till sin vnderholdninge.

Ther er en degne bull, som skylder sogne degenen aarligenn j pund xvj skpr. big, oc hand haffuer intz aff the gamle degne renndther. (A.)

¹⁾ o: Bis- eller Bispegaard.

I B. nævnes Her peder sognedegen till forne Tiested kiercke.

1555. Her Chrestenn y *Tilsted* haffuer icke vthen thende ene sogenn, oc becklager hand seg att vere forlagtt mett thend orlege preste giesteri, som er v m.£ danske, hand giffuer, oc begier hand, att ther paa maate formildes oc legges paa the riige prester y herett, som haffue bedre rendther oc aulffs gorde.¹⁾

Tilsted prestegords aulff oc sed: big sed iij pund xiiiij skpr, rog sed j te²⁾), haffre sed xx tr, eng xijj les.

Gorde oc bull y forne sogen: gorde xxiiij, bull iij.

Korn thinde ther aff: big vij pund, rog int, haffre v tr [j skpe, B]; quegthinde ther aff: lam v, gris ij, thinde penge ix /, aaffer penge j m.£, dags gierninge vj dage.

Ther er ett degnebull [som ligger y Tilsted. B.], som skylder till sognedegenen huert aar j pund smör; ther till haffuer hand aff huer sognemand ij skpr big og intz aff the gamle degne rendther. (A.)

1571. Her Annders y *Thiisted* hauer 2 sognere, 2 prestegaard, *Thisted Tilsted* sogen.

Kannd hand saa till hans prestegaard y *Tilsted*: biigh ij tønndir, haffuir iiij tøndir, eng j less. Hand begier, att hanum motte nogitt tilleggis af biens mark till forne prestegaard.

Korntiend: biigh iij lestir, 24 tr y lesten, haffuir xxiiij tøndir; thisse tiende dellis mellem kierckenn och prestenn. Quegtiennd: lamb xx, offir xvij dallir mønt, pening ther foruden v m.£.

Lanndguild aff *Thilsted* prestegaard: biig vj tønndir, giesterii v m.£, rug j tønd; korntiennd: biigh xiiij tønndir, haffuir xij tønndir, offir viij mark.

Degnenn af *Tiisted* skolle haffuer it degneboell y *Tilsted*. Peningh iiij m.£, aff *Thisted* sogen lamb j, peningh j m.£. Haurir wisze rent aff nogenn stycke jord, som liggit till degnereett, som sogneprestenn her Annders haffuir giffuitt ther aff.

(A.)

¹⁾ Dette Stykke er overstreget og i Marginen tilføjet: Thende forne *Tilsted* sogen er Annexa till *Tiisted*.

²⁾ o: Tønde.

1625. Sveder Povilszön haffuer thuende kircker, *Thisted, Tilsted.* Kirckens korenthiende aff begi sogner beløber sig vj lester 7 tr biug; men min koren thiende opbærts en part paa kerffve och er wuisse, efftersom affgrøden er thill, och vnder thiden, nar det er god affgrøde, kand beløbe sig vij lester biug, en pund eller thou mere vnder thiden, roug 4 tr., haffuer 20 tr.

Landgield aff en thienere i *Tilsted* prestegard giffuis biug 12 tr och inthed andett.

Qvægthiende er wuisse, kand gemeenlig beløbe sig: am 16 eller 20, thiende pending 10 eller 12 m.£, offer ipending 35 daler och vnder thiden mere, nar menigheden er forsamlet, och icki paa dieris næring och kiøbmandskab bortvandrett.

- Her imod, thil sogneprestens residentz i *Thisted*
1) er ingen	auffvelsgaard eller affling, vden allene 3 tr. sæde,
vnder thiden sais, vnder thiden liggis vd thil gres-
ning.
Ilding.
Bona mensalia, men alt maa bekaastis af forne
thiende. |
|-------------|---|
- 2) Skall capellaunen ibid ochsaa haffue sin lön en partt aarligen aff forne thiende.
- 3) Siden prestens residentz i Thisted bleff i den skadelig ildebrand affbrent, och ingen hielp thill bygning igien kunde, effter anniodning, bekommis thil hoffve, er aff sognepresten ibid. (forvden kirckens) anvendt thill prestegardens bygning offuer 300 daler, som med rigtig regenskab er att bevise.

Sveder Povilszön K. m. pria.
(A.)

Skinnerup.

1555. Her Peder skolemester y *Tiisted* haffuer *Skinderop* sogen.

Hand haffuer en prestegord y *Skinderop*, som skylder hannom orlegn till landgilde: big iij pund, smör j pund, skousuin j, giesterij iij m.£, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxij, bull j.

Kornn thinde: big vij tr, rog xv sk., haffre ij pnd; queg-thinde :lam xj, thinde penge x β, aaffr pendinge xx β.

Ther er ingen degne bull nogen tiid veritt; men huer gords mand giffuer degenen till lönn iij skpr. big oc huer bulsmand ij skpr. big, oc intz hand haffuer aff the gamle degne rendther.

[I Marginen er tilføjet:] End haffuer hand till orlegevijs rendte aff skolen iij lester byg oc mere. (A.)

1571. Her Peder, som er skolemester y Tystedt. Hans renthe for skolen: byg ij lester och ix tr, rug ij tr och xij skpr, smör ij pd.

Landgylde aff prestegorden y *Schynderup*, som er sognepræst till: byg vj tr, schoffsuyn j, smör j pd, giesterij iij m.y.

Korntyende: rug o, byg xxxvj tr; quegtyende: lam iiiij, offer v m.y.

Diegnen gaar till skole, ingen diegne boell. Hans renthe: byg v tr, lam ij.

Peder Oluffszen, dette bekiender. (A.)

[Fra **1625** ingen Indberetning fra dette Sogn, kun er senere tilføjet med Blyant:] Item Hr. Rasmus capellan haffuer *Skinderup* kiercke paa skolens wegne.

(A.)

Sjörring og Torsted.

1555. Her Søffrenn y *Syöringe* haffuer *Syöriig* oc *Taarsted* sognet.

Syöringe prestegords aulff oc sed: big sed viij pund, rog sed int, haffre sed xiiij tr, eng x les.

Gorde oc bull, som thinde, er: gorde xxxvj, bull ix.

Koruthinde ther aff: big xi pund, rog iij tr, haffre iij pund; quegthinde: lam viij, griis ij, thinde penge j m.y ij alb, aaffer pendinge iij m.y.

End haffuer hand ett bull y forne *Syöringe*, som skylder hannom orligenn till prestebord j pund big, end ett bull y *Sperringe*, som skylder hannom orligen till prestebord j pund big, end ett gadhus y *Syöringe*, som skylder hannom till prestebordett j pund big, end ett gadhus y *Sperringe* som skylder hannom orligen till prestebord j pund big, [end en gadhus y *Spering*, som Sören Lauresen y bor, skylder

aarlingen j pund big, B.], end en stug¹⁾ aff hans egenn preste-gords iord, som skylder hannom orligenn ij te big.

Ther er ingen degnebull till thende forne sogen, meden gamle mend oc kierkeuerger sige, att theris rette degne bull er tell Tiisted bøsgord oc skylder orligen tiid j pund big, oc giffuer huer gords mand degenen ij skpr. big oc huer buls mand j skpe big, oc hand haffuer intz aff thend gamle degne rentte.

Aff *Taarsted* sogenn. Enn prestegord y forne *Taarsted* skylder orligenn till prestebordett thette effterne big ij pund, end haffuer hand eggt anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xv, bull vj.

Korn thinde ther aff: big iij pund vj skpr, rog j pd., haffre ij pund [vj tr, B.]; quegthinde: lam vj, griis j, thinde pendinge vij alb, aaffer pendinge ij m.þ.

Ther er ingen degne bull till thende forne sogen [men frue Berte till Todbøll kyøffte en gord ther fraa, som skylte orligen iij pund big, B.]; men ther er lagtt en bull fraa thende forne kiercke oc till Tiisted skole, som skylder orligen iij tr big, oc men sogné mend, att thett er theris rette degnebull; men huer gords mand y forne sogen giffuer degenen iij skpr big, oc huer bulsmand giffuer hannom ij skpr big, oc inthett hand funger aff thend gamle degne rendte.

(A.)

1571. Hr. Sorenn y *Syöringh* haffuir 2 sognir och 2 prestegaard, *Siöring Tosted* sognér. Kannd hannd saa tiill hans prestegaard y *Siörinngh*: rug iij tr, biig xij tr, haffuir xvj tr, enug v les

Korntinud: rug j te, biig xx tr, haffuir vj tr; quegtiend: lamb xj, penning xxij þ, offir xj m.þ. — Aff fire boell ther y sognitt big vj tønder.

Landgiild aff *Torsted* prestegaard: biig iiij tøndir, rug ij tøndir.

Kornntieund: big xij tøndir, haffuir 8 tøndir; quegtiennd: lamb iiij, offir v m.þ.

Deguenn aff Thisted skole haffuir orliigenn tiill renntte aff bod sogné: biig viij tr, lamb vij, pening j m.þ.

(A.)

¹⁾ Vistnok den samme, som ellers kaldes Stuf, et særskilt, afsondret Stykke Jord (s. Weylle Gloss.).

1625. *Siöringh* och *Thaarstedt* sogner er annexeret sammen.

Kandt aarligen sois thil *Siöring* præstegaardtt: 14 tener rogh och bygh; haffre, som sois y ondt vdtmarchs jordt, 16 tr.

Thiende aff *Siöringh* sogen thil præsten aarligen 2 læster, rog 4 tr, haffre 8 tr.

Skylde bygh aff tuende boull och 2 gadehuus 6 tr bygh och intedt andz.

Thiende thil kirchen: bygh 24 tr. Skylde bygh 16 tr, rogh thil thiende 4 tr, haffver 24 tr.

Thaarstedt præstegaardt aarligen thil skølde och tiende 6 tr bygh.

Thill tiende thil præsten aff samme sogn 1 lest 6 tr, rog j te, haffre 4 tr.

Thiende thil kirchen: bygh 12 tr, rog 2 tr, haffver 8 tr. Skylde bygh thil samme kirche 16 tr bygh.

Thiende lam aff beggi sogner 10 lam, tiende peng j m^y, griise ij; offer aff beggi sogner 10 daller.

Engi bieringh er her thil præstegaarden gandtsche ringe, sa her ichi kandt afflis vden 6 læs hye.

Begierendis gierne, at di gode herrer ville anse min leydhedt och stuore huushaaldingh; thi jeg haffuer 9 smaa börn, sa min huushaalding er dagligen 18 personer. Der vdoffver haffver ieg lidt stor skade aff ildebrandt vdi Thy-stedt paa en gaardt, som aldielis er bleftven affbrendt for 5 aar siden, huorpaa ieg haffde andtvendt störste parten aff min formoue.

Willadtz Symenszen, egen handt. (A.)

Skjoldborg og Kallerup.

1555. Her Morthenn y *Skyolborge* haffuer thuog sogner: *Skyolborge* oc *Kallerop* sogner.

Skyolborge gords aulff oc sed: big sed viij pund, rog sed j pund, haffuer sed xiiij tr, eng xx les.

Hand becklager, att en bunde viid nauff Morten Laure-sen, Knud Gyldensterns thener till Øøe chloster, haffuer tagett xxiiij skpr byg sed fra hans prestegord.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxvj, bull vij.

Korn thinde ther aff: big xj pund, rog j pund, haffuer

vij tr; quegthinde: lam ix, griis j, thinde pendinge j m.Å, affer pendinge iij m.Å.

End haffuer hand en stug iord, som skylder orligenn till prestebordett thette efftherne, oc liigger same iord y Sønderskyolborge: big ij pund, dags gierning vj dage. End haffuer hand ther aff stedsmaall oc sagfald.

Ther er ett degne bull, som skylder degenen aarlegen j pund big; ther till haffuer hand aff huer gords mand ij skpr big oc aff huer buls mand j skpe big.

Aff *Kallerop* sogen. Enn prestegord y *Kallerop*, som P. Matzsen y bor, skylder orlegen till prestebord: big iij pd, smör j pund, skousuin j, dags gierninge vj dage, stedsmaal oc sagfald haffuer hand oc saa.

Gorde oc bull, som thinde: gorde viij, bull ingen.

Item haffuer hand aff frue Berte y Thadbøllegordh thinde oc andett, saa hannom sker vilgi oc skell for sinn theneste oc vmag.

Korn thinde ther aff: big ij pund, rog int, haffre ij tr; quegthinde: lam iij, griis ingen, thinde pendinge viij alb, affer pendinge j m.Å.

Ther vor ett degnebull tell thende forne kiercke, thett haffuer frue Berte till Todbølle kyøftt aff kon. mat.; men hun gifuer degenen orligen j te big, dog icke ther aff, men aff sin gode vilge, saa lenge hun ellers vill, oc hand handler seg rett emod hinder; oc gifuer huer sogue mand degenen ther till iij skpr big, oc intz hand haffuer aff thend gamle degne rente. (A.) [End haffuer forne degen j degneboll, som legger y *Skyolborge*, som skylder hannom aarligen j pund big. End haffuer hand aff huer gordmand ij skpr big oc j skpe big aft huer bols mand. B.]

1571. Her Jennis y *Skiolboriig* hauir 2 prestegard oc 2 sognier *Skiolboriig Kallerup* sognne.

Kann hand saa tiill hans prestegard y *Skioleborig*: rug iiiij tønndir, biig xvij tøndir, haffuir xx tønndir, enngh xxij less.

Beklager hand segh, att ther er forheffuit¹⁾ ij ager, som kallis Melagger, som en aff Øeklosters thiennir sigh tilholdir wid naffn Morthenn Laureszen.

¹⁾ Maaske det samme som „forheye, forheyde“ ø: forøde, forkomme (Weylle Gloss.) eller „forhægte“ ø: forøde (Molb. Gloss.).

Aff samme gord er et indbygge, skylder biigh iij tønndir, rug ij tønndir.

Kornntiennd: biigh xxx tønndir, haffuir xij tønndir; quegtiennd: lamb viij, offir xj m. Aff tho smaa møller o, aff ij gadhus j m. *þ*.

Landgield aff *Kallerup* sogens prestegord: biig v tønndir, skousuiin j, smör j pund, fœnød j.

Korn thiennd: rug j, biigh v tønnder, haffuir iiiij tønndir; quegtiennd: lamb *v*, offir *x* m. *þ*. Thennd af Tuodbøll aff alle slagh xvij tønndir.

Degnenn af skolenn. Hanns wisse rente aff begi sogner biigh vj tønndir; aff itt degen boell y Skiolborigh sogen biig ij tønndir, lamb vj. (A.)

1625. Optegnelsze *Skielborg* prestegordt soed anlægndis liggindis vdi Thy i Hundborg herritt, item koren thiende, quegthiende oc offer, item annex prestegaardt i *Kallerup* sogn indkomst oc vdgifft.

Kand der saais aarligen: bygh 16 tr, vaaer rou 2 tr, hafre 16 tr.

Thiende: biug 64 tr, rou j te 6 skepp, haffre 7 tr.

Her foruden aff en lidet gaardt leggindis i Sønder skiolborg skylder 4 tr byg. Aff annex prestegaardt i *Kallerup* sogn byg 6 tr, haffer 2 tr, gesteri j daler, smör j pund, skoffsuin j.

Thiende lamb aff beggi sogner dette aar 1625 5, pending xxvj *þ*. Offer aff beggi sogner, naar den gode mand welbyrdige Christen Høgh er tilstede, *x* daler.

Vdgifft aarligen.

Pending 3 rigsdaaler gæsteri. Item otte tønder byg oc j slet daller til min formandz efterleffuerskis opholdt aarligen. Daglige folck mz en dreng at holde til schole 15.

Dette forskreffne bekiender ieg Peder Iffuersön, sogneprest til forne sogner, for gudz skyldt begierindis, di guode herrer vilde ansee min fattige contition oc vilkaar; thi inddog ieg bleff voceret at vere rette pastor til forne kirker, som er mit kaldz breff at beuisze, dog alligeuell leffuede antecesor meus 14 annos der effter; item haffide en part aff gaarden affling oc halff parten aff all thienden i samme aaringer oc anden indkomst; oc derforuden vaar gaarden gantske forfalden, der ieg bleff kallit; oc det ind meer er, falt laeen ne-

der aff gudz store storm og vueder samme aar 1603 medfaste söndag. Aff huilcke vlycker ieg kom y stor gellt oc icki ind nu er kommen til rette der met.

(A.)

Vang og Torup.

1555. Her Peder y *Wang* haffuer *Vang* oc *Thuoerop* sogner.

Wang prestegords¹⁾ aulff oc sed: big sed j lest, rog sed iij pund, haffuer sed j lest, eng j les.

Hand becklager, att en bunde viid nauffn Jep Chuestesen y forne Wang, thener till Ørom slott, haffuer taget en aalgord sted fraa hans prestegord mett stor vrett.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xix, bull v.

Korn thinde ther aff: big v tr v skpr, rog iij tr vij sk, haffuer j pund; quegthinde: lam vj, griis ij [udeladt i B.], thinde penge v alb., aafier penge ij m.¶.

Item leger ther en herregord viid nauffn Nystrop, oc becklager presten, att hand fanger ther huecken thinde eller andett aff, oc sand haffuer mögitt ød thende forne sognemarck, saa thz mindskes huert aar mett sed.

End haffuer hand en gord y Vang, som Iens Pedersen y bor, skylder orligenn till presten: big iij pund, skousuin j, giesteri j pund haffuer, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en gord sammesteds, som lens Salmandsen y bor, skylder thill prestebord orlegen: big iij pund, skousuin j, giesteri ij pund haffuer, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en gord sammesteds, som Morten Torsen y bor, skylder orligen till prestebor: big iiiij pund, skousuen j, giesteri ij pund haffuer, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Item becklager forne prest, att Gabriell Gyldenstern, Eller Løcke oc Niels Skell haffue ladett sett nogle bøggested y hans fort oc felle, saa prestegorden oc hans forne thenere er ther af storlegenn fortrengtt, soatt hand icke kand faa sitt landgilde aff hans forne thener, oc seger hand att vere mett stor vrett gyort.

¹⁾ Denne Præstegaard maa igjen være kommen tilbage til Kaldet, efterat den 1587 var blevne fradømt det (S. Ny kirkehist. Saml. V B. 3 H. S. 486).

Item er ther ett degne bull, som degenen haffuer selff att bruge, oc kand hand saa j pund big y forne buls iord, oc becklager hand, att hannom sker ingen skell aff sine sogne mend, thii the giffue hannom inthett rendthe rendthe aff thend gamle degne rendte eller korn eller nogett andett lönn.

Aff *Thuorop* sogenn. Item haffuer hand en prestegord y forne *Thuorop*, som skylder orligenn til prestebord: big iiiij pund, skousuin j, giesterj ij pund haffuer, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xijj, bull v.

Korn thinde ther alf: big iij pund, rog iiij tr, haffuer j pund; quegthinde: lam vj, griis j [udeladt i B.] thinde penge vj β , aaffer penge ij m β .

End haffuer hand en ødegords egendom, som kaldes suortt røggel, skylder orligenn till prestebord iij pund big.

Ther er ingen degnebull, men ther er ett bull, som Las Vindter ibor y Nörby, skylder till forne Tuorop kiercke j pund big, oc sige thett gamle mend oc kierckeuergerne y forne sogen, att thz er theris rette degne bull; oc huer gords mand giffuer degenen iiij skpr big, bolsmend ij skpr oc gadhus mend j skpe big, oc ingen anden gamle degne rendte hand haffuer aff sognemend. (A.)

1571. Her Michill y *Wanng* haffuir 2 sognir och 2 prestegard: *Wanng Torup* sognir.

Kanud hannd saae tiill hanns prestegard y *Wangh*: rug v tønder, biig xij tr, haffuir xvj tr, enngh vj les,

Kornntiennd: biig viij tøndir, rug iiij tøndir, haffuir ij tøndir; quegtniend: lamb x, offir v m β . Aff iij gorde: biig xvj tøndir, skousuin iij, giesterj haffuir xvj tøndir.

Landgiild aff *Torup* prestegard: biig viij tøndir, haffuir viij tøndir, skousuin j.

Kornntiennde: biig x tøndir, roug iiij tøndir, haffuir vj tøndir; quegtniend: lamb x, offir v m β .

Degnenn tiill samme sogennir hauer et degne boell y samme sognne. Kannd hannd saa till samme boell: roug j tønd, biigh ij tøndir, enng o. Hanns wisse renntte aff begi soguir: biig vj tøndir, lamb x, pening vj m β .

(A.)

1625. Forthegnelse paa hvis sæd iegh Jens Christens-

sön, præst thil! *Wangs* och *Thuordups* sogner y Hundbor-righ herritt y Thy, haffver laditt saa, dissligist paa hviis kuornthind och skylde iegh haffver bekommitt thill min oc mitt fattige huszis ynderholning paa sex aars thiide aar 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, siden iegh kom thill samme vocation.

Wang sogen. 1) Thill præstens residens, *Wangs* præstegaard, er saad: hamnelli kuorn¹⁾ xij tr, haufre jx tr.

2) Thiende kuorn: biugh 19½ tr 4 skipp beregnett 20 skipp i thynden.

Skylde och landgield aff thilligendis goeds.

3) En gaard, haffver skylditt aarligen: biug vj tr, haufre vj tr, vnndsviin j.

4) En anden ond forskyltt gaard, hvilchen en fattigh forarmidt mand besidder, hafver iche kund komitt mere af-sted nogen aar end biugh iiiij tr.

Er samme gaard af hanem opsagtt, vden hand kand nyde den for forne vdguifftt aarligen.

5) Dernest en versted (?), som i mange aar haffver liggit øde med ingen bøgge paa, haffver en fattigh mand nu sted the aggre aff oc loffvitt der aff aarligen biugh ij tr.

Her for vden haffver en fattige qvinde saa møgitt af samme iord, att hund vdgiør kirchens oc kongens thinde bode for sigh oc den anden fattige mand.

6) Noch fire gade huse oc en øde huus sted paa skuehiide.

Thuordup sogen. En stuge iord, kaldis Svortt Røgell, liggendis thill *Wangs* præstegaard, falder i forne jord haufre iij tr.

Thiende kuorn: 32 tr vj skipp, haufre vj tr.

Skylde kuorn aff annex præstegaard: biugh vj tr, haufre vj tr, vnndsuin j.

Noch en gade huusz ibid., som arbeider thill gaarden.

Findis thill præstegaarden ingen ildingsbierringh, vden hviis iegh skylder och leyer. Ey heller engebierringh, vden saa møgitt mand kand aufle thouff læs hø paa.

Thitte forskr. kiendis iegh Jens Christenssøn m. m. ppria.

Aff *Wangs* sogen. Thiende lam 10 eller 12. Pending vid ieg iche thil viist att giøre thal paa, thi ieg iche viist

¹⁾ Hammelkorn o: Rug og Byg (Molb. Dialektl.)

aff sadan, för nu sadan vdfordris. Offer pendingh 7 m.å
liver höigthidsdag.

Tuordup. Lam 7 eller 8. Offer 5 eller 6 m.å.

Jens Christensson.

(A.)

Hundborg og Jannerup.

1555. Her Peder y Hundborg haffuer *Hundborg* oc *Jandrop* soguer.

Hundborg prestegords aulff oc sed: big sed j lest, rog sed j pund, haffuer sed xx tr, eng xx les.

Hand becklager, att Jep Friis till Wlstrup tog enn eng fraa thende hans forue prestegor, som skyltte orligenn xl les eng, oc vor thz stor vrett.

Item er ther ett stöcke iord tagen fraa forne prestegord, som P. Chrensen y Hundborg, thener till Ørom, bruger, som er iiiij skpr big sed.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxvij, bull ix.

Korn thinde: big xj pund, rog j pund, haffuer jx tr; queghinde: lam viij, griis ij, kiid ij, thinde penge iiiij /, aaffer penge iij m.å.

Item györ hand theneste till en herregord ved naunff Raastrop, oc becklager hand, at hand fanger ingen thinde eller andett lönn for sin vmag.

Item haffuer hand en bull y forne Hundborg, som Mickell Matzsen y bor, skylder: big iij pund, smör j pund, skousuin j, giesteri ij pund haffuer, aall iij snes, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end haffuer hand en bull ibid., som Chrestern Haarboe ybor, skylder orligen: big ij pund, smör j pund, skousuin j, giesteri j pund haffuer, aall iij snes, eng(!), anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end haffuer hand en bull, gyort aff hans gords iord, som P. Vinther ybor, oc skylder big j pund; end en bull iord, som Baltaser paa bor, skylder orligen till prestebordett big j pund; end en gord y Syöringe, som kaldes Dals gord, Anders Matzsen ybor, skylder orligenn big iij pund, smör j pund, skousuin j, giesteri ij pund haffuer, aall iij snes, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en gord y Skyolborg, som Chrestern Tomesen y bor, skylder orligen big iij pund, smör j pund, faar j, aall iij snes, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en gord y forne

Skyolborge, som Söffren Chrestensen y bor, skylder orligenn big ij pund, smör j pund, faar j, aall iij snes, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Ther er ett degnebull, som degenen selff ybor, oc kand hand saa j pund big ther till, oc giffuer huer gords mand hannem till lönn om aarett ij skpr big oc huer bulsmand j skpe big, oc intz hand haffver aff thend gamle degne rente.

Aff *Jandrop* Sogenn. Item haffuer hand en prestegord y *Jandrop*, som P. Matzen y bor, skylder orligen: big iij pund, smör j pund, skousuin j, giesterj ij pund haffuer, aall iij snes.

Item becklager hand, att vti her Holgers tiid bleff ther tagne fraa thende forne hans prestegord thuو stöcker iord oc andtuordett forne her Holgers thener thz att bruge, som skyltte till prestebordett aarlegenu j pund big og j pund smör.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xij, bull iiiij.

Kornn thinde ther aff: big vj tr vj skpr, rog j te iiij skpr, haffuer ij tr vj skpr; quegthinde: lam v, griis j, thinde penge ij β [intet, B.], aaffer penge j m.ʃ.

Ther er ingen degnebull; men presten oc kierckeuerger sige, att ther er ett bull y *Jandrop*, som Michell Matzen y bor, skulde vere theris rette degne bull, oc giffuer samme bull till *Jandrop* kierck j pund big, oc thend anden smaa-gifft oc herlighz till Tiiste bösgord. Men huer gords mand giffuer degenen iij skpr big oc huer buls mand j skpe big tillön.

(A.)

1571. Her Peder y *Hundborig* hauer 2 sognner och 2 prestegaard *Hundborigh Jandrup* sognir.

Kaund hand till hanns prestegord saae: biigh xvij tøndir, haffuir xx tøndir, engh xxx less.

Kornntiennd: roug vj tøndir { aff iij herregaard y samme
biig vij tøndir } sogenn.
haffuir viij tøndir }

Quegthiennd: lamb ix, offir xj.

Aff ij gord ibidem: biig x tøndir, giesteri haffuir x tøndir, smör ij pund, skousuin ij. Lanndgild aff ij gord y *Skiolborigh*: biig x tøndir, giesteri hauir x tøndir, smör ij pund, faar ij. Lanndgild aff en gord y *Sierringh*: biigh vj

tøndir, giesterij haur vj tøndir, 'smör j pund, skousuin j.
Aff alle forne gaard: aaell xij snes.

Hand beklagir, att hannom formenis hans tøergrøfft aff lennsmanden af Ørum slott emod hans laugheffts liuelsze. Beklagir hand, att enn stuf jord er komen fraa hans prestegard aff Albritt Skieles arffuingh emod hans laughefts lydelsze.

Lanndgild aff thennd prestegaard y *Jandrup*: biig vj tøndir, haffuir giesterij vj tøndir, smör j pund, skousuin vj, aaell vj snes.

Kornntiennd: rug j tønd, biigh xij tøndir, haffuir iiiij tøndir; quegtiennd: lamb v, offir v m. $\frac{1}{4}$.

Degnenn aff skollenn hauer enn degnneboell y hundborig sogenn. Hans wisse rentt aff forne boell: biigh ij tøndir, haffuir ij tønndir.

Hanns wisse rentt aff forne bode sognir: biig vj tøndir, lamb vij, peningh viij β . (A.)

1625. Fortegnelse paa Inndkomst Aar 1625 thill gudz ordz thiennere och hanns husis ophold aff *Hundborg* och *Janderup* sognier i Thye.

1) Kand soes thill *Hundborg* præstegaard: byg och vohre rog¹⁾ 16 tr, haffre 30 thønnder, vinter rog aldelis innthett.

2) Kornnthiennde aff begi forne sognier: byg 59 thønnder oc $18\frac{1}{2}$ scheppe, haffre 14 tr oc 13 skep. Thinde lam 10, offer ohngeferd 20 daler, thinde penge 3 m. $\frac{1}{4}$.

3) Schylde och landgild aff tilliggenundis thiennere: byg 32 thønder, haffre 22 thønder.

Summa summarum paa thinde och schylde korn thilsammen er: byg 91 thønder oc $18\frac{1}{2}$ scheppe, haffre 36 thønder oc 13 skpr (20 schip giør j thynde.)

4) Bona mensalia thill forne Hundborg præstegaard offuer 400 aar, som mz gamle eyendoms breff er att bewise:

Smör 6 pund, schousvinn 4, löynefaar 2, lynng 6 lille læs, stangaal 18 snese, huer snes beregnit for 6 β ; der aff vdgiffuis thill kong. maj. aarligen gesterie penge 3 rigsthaler.

Att ditte er enn visse opschriftt paa forne Hundborg och Janderup sogners indkomst thill præstenn med hans store

¹⁾ o: Vaarrug.

husholding och börn, som holdes thill schole bode i lannd och vdenn land med stor bekostning, ditte vinder ieg mz denne schriftlig schædel, giffuit denn 27 aprilis aar 1625 vdi Hundborg prestegaard och med min egenn haand schreffuit och wnderschreffuit.

Christenu Thomeszönn, egenn haanndt.

Hundborg prestis indkomst er forkleineritt for 4 aar siden mere ennd offuer 14 thønder kornn orligenn, i ditt att der er giort aff bøndergaarde herregårde, och mere der sigis att schall ødis och legis vnder herregårde mz ditt første.

(A.)

Nørhaa.

1555. Her Morten y *Nørhaae* er cappellan till forne Nørhaae sogen.

Hand giffuer tilckiende, at hand haffuer ingen prestegord, oc att ther siider thuо bønder y thend rette prestegord, oc giffue the theris orlege skyldé till Vesteruig chloster; sammeledes gor hand till forne klosters bord efter sitt mad oc øll, oc er ther ij mile emellom; men dog haffuer Erick Rud vndt hannom thette efterne aff prestegordens aulff oc sed, tinde oc andett, som her efter stor: big sed j pund, eng iijj les.

Gorde oc bull, som thinde hannom: gorde xvijj, bull j.

Korn thinde ther aff: big viij pund, rog ij orter, haffuer int; queghinde: lam v, kiid j, griis j, thinde penge iijj /3, aaffer penge v m.4.

Ther er ingen degnebull; men kierckeurerger sige, att ther er en agger, som skylder iij /3 till kiercken, oc haffuer en aff Yrops thenere thend att bruge, oc nene sogne mend, att thend skulde haffve verett degnebull; men huer gords mand giffuer degenen iij skpr byg oc huer buls mand ij skpr big, oc intz hand fanger aff thend gamle degne rendte.

(A.)

1577. Her Niels y *Nørhaae* hauer j prestegord¹⁾ oc j sogenn.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten i Nørhaas skal have en Præstegaard og nyde al Præsterenten og ingen Afgift deraf give til Vesteruig Kloster. Nørhaa var fra 1826 Annex til Snedsted; men ved Resol. af 8die Sept. 1864 er bestemt, at S. og N. skulle gjenoprettes til to Sognekald.

Kannd naund saa till hans prestegord: biigh xij tønndir, haffuir vj tønndir, enugh xxxvj less.

Kornntiend: biig xx tønndir, haffuir vj tønndir; quegtiennd: lamb vj, offir v $\frac{1}{4}$.

Hand sig beklager, att hand kannd sigh icke wnderholde aft thennd indkomst.

Degnenn aff skolenn haffuer ingenn dignneboell. Hanns wisse rentt: biig iiij tøndir, lamb iij, pening j m. $\frac{1}{4}$.

(A.)

1625. Fortegnelsze paa denn aarlige sæd till Nørhaa prestegaardt j Hundborig herritt vdi Thöy, dislistige paa thiende aff samme sogen till presten och hans huszis ophold.

Kand saes aarlingen till Nørhaa prestegaardt: biug 12 tr, haffre 6 tr, och er der aldielis ingen rogsæd till samme gaardt.

Er forne Nørhaa sogen en liden ringe sogen, huor vdi er aleinst 17 gaarde och en boell, der till med er den aff sandfluct saare forderffsitt, och der offuer haffuer bønderne fangitt affkortning paa skynde och landgielde aff kongl. maytt., som med kloster jordebog och tingsvinde er att beviisze, huor offuer de och giffuer en ringe thiende till presten aff samme sogen, som beløber sig baade paa kierffue och skepper: rog 4 tr, biug 30 tr, haffre 6 tr; offer till huer höytid 7 m. $\frac{1}{4}$ och vndertiden ringer; thiende lam 8 eller 9, thiende griisze j och vndertiden ingen; thinde peining j m. $\frac{1}{4}$.

Haffuer och forne sogen till forn veritt forvden sogneprest och kierche tieniste, nogitt nær en gandske aar, att de ingen prest kunde bekomme for den ringe rente, der aff giffuis. Huorfore höyebarne første och herre koning Frederich den anden sallig och höyelofflig ihukomelsze haffuer paadigste for 46 aar siden vndt och beuigitt presten der samnestedsze halffparten aff kongl. mai's korn tiende aff samme sogen till sin fattige huszis ophold, och beløber samme tiende szig rog j tønde, biug x tr, haffre 4 tr. Huilckitt voris aller naadigste herre och koning koning Christian den fierde haffuer och saa naadigste beuigitt presten der samme stedsze och med obne breff confirmeritt.

Nørhaa prestegaarde den 27 aprilis aar 1625.

Att denne fortegnelsze er rett och sandt, bekiender jeg Anders Nielszen prest vdi Nørhaa med egen haandt.

(A.)

Rær, Hansted og Vigsø.

1555. Her Pouell Reff y *Reer* haffuer iij sognor *Reer*, *Vixzöe* oc *Handsted*.

Reer prestegords auiff oc sed: big sed j lest, rog sed x tr, haffuer sed j pund. Eng int.

Ther er en herregord Taarop, som hand haffuer sin nøge aff.

Gorde oc bull: gorde xxxiiij, bull v.

Korn thinde: big iij pund j te, rog iij pund j te, haffuer int; quegthinde: lam viij, thinde penge iiij β ij alb, offer penge iij m.ʃ.

En bull y forne sogen, som skilder j pund korn till bøsgord; om thett kunde kome till degnebull, thii ther er ingen anden degne bull, meden sognen degen giffuer huer mand iij skr big oc ingen gamle degne rente.

Wixzöe sogen. En prestegord y *Wixzöe* skylder aarligen till prestebord: big iij pund end iij tr tinde, smör j pund, eggt, anden indfestning oc sagfald.

Gorde xiiij, bull iiiij.

Korn thinde: big iij tr, rog iiiij tr, haffuer int; quegthinde: lam iij, thinde penge v β j alb, offer penge ij m.ʃ.

Ther er ingen degnebull, meden degeneu fanger af huer mand ij skr big oc ingen anden gamle degne rente.

Sand haffuer forderuet thende sogen møgett.

Wixszöe maate leges øde oc folckene gange till Ree sogen.

Handsted sogen. End en prestegord y *Handsted*, skylder aarlegen: big j lest oc iiiij tr tinde, giesteri xij tr haffuer, eggt, anden indfestninge oc stedsmaall, skousuen j.

Sand haffuer forderuet marcken.

Gorde xix, bull ij.

Korn thinde: big iij tr, rog j te, haffuer j pund; quegthinde: lam iij, griis j, thinde penge x β ij alb, offer penge ij m.ʃ.

Ther er ingen degne bull, men huer mand giffuer ij skpr byg oc ingen anden degne rente. (A.)

1571. Her Kield y *Reer* iij sognor, *Reer*, *Handstedt* och *Vixzöe*, boende y *Reer* och kand saa: rug x tr, byg ix tr, haffre vj tr, eng o. Aff itt støcke iord byg ij tr.

Korn tyende: rug viij tr, byg xij tr, haffre iiiij tr; quegtyende: lam vj, offer ij m.ʃ.

Handstedt soghen. Landgylde aff prestegorden: byg xij tr, schoffsuyn j, giesteri xij tr.

Korntyende: rug ij tr, byg vj tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iiij, offer xxiiij β .

Wixø soghen. Landgylde aff prestegorden: byg vj tr, schoffsuyn j, smör j pund, giesteri byg ij tr.

Korntyende: rug vj tr, byg ij tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iiij, offer xxiiij β .

Diegnen y thiisze iij sognen ingen diegne boell. Hans renthe: byg vj tr, lam vij.

Kield Andersen med egen hand.

(A.)

1625. Prestens gaards sed och indkomst paa Hanstholm.

Hanstid sogen. En fiskerlod, en lille anexe thil Rher sogen.

Marckin grulig forderfuit aff sand, skyld och landgield aff øffrighedin stor part affslagit.

Prestgaardin møgid ød aff sand; ott tr byg affslagin. Die andir skylde, som holdin er, och al korn thiend aff den sogen er byg xij tr, nar grødin er god, och fisk, nar fiskerin er god, for x daler. Quegthiend: vj lamb, ij m. β 4 β .

Rheer sogen. Al den nærside aff sognin forderfuit aff sand, skyld møgit affslagin aff øffrighedin. Rheer sogen marck en sand marck, ingen kand saa mere byg, end hand kand giød thill.

Nar presten kand lade giød thil sex tr byg, kand hand effthir thuenne aars giød saa x tr vinthir rog; men i aar icke vdin v tr, saa sant help meg gud. Haffuere saad i aar iiij tr, och mange aar kand icke lade saa en skip. Slet ingen engebiering thil prestgaardin; der for lider prestin tit fore thrang.

En lille huss, skylder j te korn, som plogmandin thil prestegaard stedz haffuer hagd for arbeden.

Thiende aff sognit, nar mand die kand bekomme, kand vere xxvij tr; quegthiend i aar six lamb, ij m. β , vnderthidin anderledis, som aaring er thill.

Vixø sogen. Prestgaardins skylde och alle sognins thiende kand beløb sig en lest korn, som ieg aldrig alt kand bekome; quegthiend j lam, ij m. β i aar.

Holdis her en capellan och medthienir aff prestin i Rher

thill kost, lön och föring, som er en hill bekostningh aff denne kald.

Ditte att vere myn gaards seed aarlegin och myn indkomst aff disse sognir bekiendir ieg Niels Pedirsön egin hand. May 9 anno 1625.

Vi efftherschreffne Jens Tusön i Febbersted, Oluff Jen-sön i Hestkier, Chrestin Nielsön i Østir rer, Chrestin Jen-sön i Vestir rer, Chrestin Seurensön ibidem, Niels Chrestin-sön y Østir reer, Seuren Christensön Vestir rer och Eski Jen-sön smed kiendis med ditte vort obne breff, att den dannemand her Niels Pedersön i Rher, vorris sognen prest, Söndagen then 1 maj vor begerindis vorris och sognemendz vindisbyrd om den ledlighed och formoffue, thennom vitterlig kund verre, hand aff syn gaards affuil och brug disligist aff di tre sogners thiende och rente aarligin kunde haffue holdin och ligge seg thill beste med korn att selle och lig i pending eller slig forrad, da vinde di dannemend, alle som hagde bouid och holt huss der i xx aar och di andre ringer, att den dannemand Her Niels Pedersön aff syn gaards affuel oc sognersens thiende haffuer holt syn huss effthir den ledlighed, det kund thaale, och gerne ville suare oc giör huer mand skel och ret; dog i xx aar er dit drenom vittirligt, han icke haffuer sold eller sælle kunde en hal lest korn aff all syn affuel och tilliggindis indkom, vden hand gen skul kiøbe, och nu disse siste forgangin aaring er hans rog sed, som er hans höist affuel, slet bort gaain, att hand aff fremid stedir motte hinte oc vdi dyrdoni kiøbe syn sed rog och er enda i thuenne aar saa forringit, att hand en aar effther x tr sed afflit icke vdin six tr rog och andin aar kiøpt igen och sod x tr och afflitt icke vdin halfemte tr, saa hand aff slig rog grødins nøghed motte kiøbe rog, byg, malt, foring for mange pending och vdgiften di fornemste boskab och godz, hand hagde i syn huss; oc som hand hagde syn nerring med karll oc bod thill fiskeri aff haued, saa haffuer gudz storm slagitt hans haffskib synder paa stranden, att hans fiskeri er slet øde, och som hand er en gamil mand paa halfirsinsthui aar och hagde nu mest help hehoff i syn alderdom, haffuer gud almectige i dinne skrøbelighed och sprinckelsyge, som grasserer her i vorris egin, vid den timelig død thill syn euig rige henkallidde alle hans børn, som hagde nu den alder, di kunde hagde

opstød och thiønt hannon thill gode, om dit ellers hagde verrat gudz gode vilie. Att alt ditte, som nu er omrørd, er saa i gudz euige sandhed, bekiendir vi med vorris signethir her vndertryct. Actum anno die et loco ut supra.

(8 Segl.)

Jeg Seuren Chrestinsön paa Bergen bekiendir med ditte mit obne breff, att aar 1624 haffuer ieg førd hederlig mand her Niels Pedersön myn sogneprest en lest byg af ditt korn, hand den aar aff stor fornødinhid kœpte aff myn kierre hosbund velbyrdig fru Karen Gyldenstern till Torop thill hans husholdings behoff; ditt bekiendir ieg med myn signet her vndertryct. Actum Reer then 6 Maij anno 1625.

(L. S.)

(A.)

Mors og Tved.

1555. Her Jackop y Naars haffuer *Naars oc Tued.*

Naars prestegords aulff oc sed: big j lest, rog sed j te, haffuer sed xx tr, eng xxxj les.

Becklager thende prest, att the mend y Skinderop haffue en lest kornn sed fraa forne prestegord, sameledes ij agger, som vor eng, som the oc saa bruge till Skinderop.

Gorde lij, bull vj.

Korn thinde: big xx tr, rog iij tr, haffuer xj tr; queg-thinde: lam xj, griis j, thinde penge j m.£, offer penge iiiij m.£.

En gord y Hendenge, som Grauers Mickelsen y bor, skylder orlegenn till prestebord: big iiiij pund, smör j pund, skousuin j, giesteri xij taarsk oc skader, eggt, anden stedsmaall oc sagfald; end en bull, som Chren Sörensen y bor, skylder til prestebord: big j pund oc alle herligheden ther aff falder.

Ther er ingen degne bull; men hand haffuer aff huer mand iij skr big aff huer gord mand.

Tuedz sogenn. En prestegord y *Thued*, som Chren Lauresen y bor, skylder aarlegen: big viij tr, skousuen j, giesteri j m.£, egt, anden stedsmaall oc sagfald.

Gorde xxxvij, bull iiiij.

Korn thinde: big viij tr, rog viij tr, haffuer ij tr; queg-thinde: lam iij, thinde penge j m.£, offer penge ij m.£.

Ther er ingen degnebull vthen en bull, giffuer j pund byg till Tiisted skole; men degen haffuer iij skpr big aff

huer gords mand oc ij skpr aff huer buls mand oc j skpe
big aff huer gords(!) mand oc ingen gammell degne rendther.

(A.)

1571. Her Hans y Norss ij sogner, *Norss* och *Tueds*
Soghner, boendes y Norss, och kand saa till syn prestegordt:
rug ij tr, byg xx tr, haffre xxiiij tr, eng xx les.

Landgylde aff en gordt och et boell: byg x tr, schoffsuyn j, smör j pund.

Korntyende (k. p.): rug .., byg .., haffre ..¹⁾; quegthyende: lam x, offer v m. β .

Diegnen gaar till skole y Tystedt, haffuer ingen diegne
boell. Hans rentte: byg vij tr, lam v.

Tueds Soghen. Landgylde aff prestegorden: byg iiiij
tr., schoffsuyn j, giesteri xxiiij β .

Korntyende (k. p.): ¹⁾; quegthyende: lam v.

Diegnen ingen diegne boell, gaar till skole y Tystedt;
hans renthe: byg v tr, lam ij.

Beklagher, at begge sogner er møgit forderffuit aff sand,
at hans renthe er des ringere.

Hans Jacobsön, met egne hand.

(A.)

1625. *Nors* och *Treds* sogners indkomst.

Kornthienden: roug 12 thønder, byg 2 lester; quegthyende: 8 lam och 8 β .

Skylldkorn: byg 18 thønder, anden herlighed deraff
gaar thill slottet.

Sæden thill hovidpræstegaarden med byg och haffrc,
hellers ingen anden slags korn, er: byg 16 thønder, hafre
18 thønder.

Endog dett icke kand benechtis sognerne med all leilighed
att haffue verett bedre; men nu daglige forverris och
ødis vdaff sandflugt, som bode kronens och adelens thienere
med skyllen derfor qvitteris. Och er der forvden for mig,
som forgangen aar nyligen kom thill samme kalld, en saare
thung willkor med en alldelis øde præstegard, paa huillcken
icke var funden it huus, mand kunde hole sig vdi heller
bliffue staendis.

Dette att vere rictige fortægnelse paa sognernis indkomst
och leilighed, bekjender jeg sognepræst nest ibd. Jens
Pedersönn mppa.

(A.)

¹⁾ Størrelsen er ikke anført.

Østervandet og Vestervandet.

1555. Her Peder y *Aggerholm* haffuer ij sogner Østeruandet oc Vestruandet.

Vesteruandetz prestegords aulff oc sed: big sed iiiij pund, rog sed ij pund, haffuer ij pund, eng vj.

Møller vj, ther for hand int aff, gorde xxiiij bull vj. Sand haffuer møgett forderuet marchken.

Korn thinde: big iij pd viij skpr, rog ij tr, haffuer iij tr; queg thinde: lam vj, thinde penge 8 alb, offer penge ij m.þ.

Ther er Nybøll, en herregord, som presten haffuer j pd big oc j pd rog.

Ther er degnebull, men thet er ød aff sand, hand haffuer aff huer sogne mand iij skpr byg oc ingen anden degne rente,

Aff Østeruandett. En prestegord y Østeruandett skylder aarligen: big ij pd, end iiiij pd for eggt, anden oc alle andre tinde, giesteri iiiij heste, oc j pund till kiercken.

End en iord, som skylder hannom aarligen big j pund; oc er thz theris rette degne boell.

Gorde xx, bull j.

Korn thinde: big vij tr iiiij skpr, rog iij tr, haffuer jx tr, quegthinde: lam vj, thinde penge j m.þ, offer penge ij m.þ

Att kon. mat. vilde vnde thende prest nogitt aff sin naades thinde thill sin cappellans vndholdnenge; thii hand er en gamle mand, oc at samme tende maatte hannom sin liffus tiid forlenis.

Ther er ingen degnebull en som forschruit stor, at presten haffuer deris degne bull, oc giffuer sogne mend degenen iij skpr. byg oc ingen anden degne rendte. (A.)

1571. Her Mouritz y Østeruandit och Westherwandit, boendis y Westeruanditz soghen, oc kand saa: rug ij tr, byg v tr, haffre iiiij tr., eng iij les. Beklagher, at hans gord och gordz auffuell er saa gott som altsammen forderstuith aff sand.

Korntyende: rug ij tr, byg ix tr, haffre iiiij tr; quegtyende: lam x, offir iij m.þ.

Diegnen gaar till skole y Tistedt; aff diegne boels iordt: byg ij tr; hans renthe: byg v tr, lam v.

Østervandeth. Landgylde aff prestegorden: byg v tr, schoffsuyn j, giesterij haffre iiiij tr. Beklagher, att han haffuer icke wdi wdmarcken som y indmarcken.

Korntyende: rug iij tr, byg xij tr, haffre vj tr; quegtyende: lam viij, offer ij m.þ.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiiij tr,
lam iiiij. Mouritz Chrestensön egne haandt. (A.)

1625. Register paa all den tiende oc anden indkom,
som Chresten Mouritzsøn y Agerholm haffuer aff bege hans
sogner *Vesterwundet* oc *Østervanaet*, oc paa huad sæd hand
kand saae til Agerholms prestegaard.

Tiende: biug x tr j skjp, rog iij tr, haffre iiiij tr.

Derforuden haffuer jeg en øde prestegaard vdi *Østerwan-*
det, som er annex sogen, aff huilcken gaards eygedom, som
tienlig er at bruge, jeg fanger til skyldes oc tiende iij tr biug
oc ij tr haffre. Noch haffuer jeg viij smaa skipp biug til
skyldes aff en liden boel, som er nesten af sand forderffuit.

Queg tiende: lam x, vnder tiden en eller to fleere, tiend
peng j slette daler, vnder tiden noget mehre, effter som
tienden falder.

Kand jeg icke saae til Agerholm prestegaard aarlig offuer
x tr rog oc biug, vden det kand skee vnder tiden, at jeg
kand saae j te rog vdi noget saand jord vden giøe. Haffuer
kand jeg icke saae vden v eller vj tr aarlingen; thi dersom
huer vdmarcks ager war saaedt, saa kand dit neppelig til-
hobe beløbe sig xij tr saae; men jeg haffuer en part behoff
til at tyre paa; al se jord haffuer jeg slett intet aff, saa
bode gaarden oc sognen ere gandske ringe, oc der ligger en
alfar wey igennom min gaard fra haffuet og westerstrand oc
til dit igen tilbage, oc sider med en stoer gield och 8 børn;
haffuer jeg icke illingsbieringh vden nogle onde brende törifue;
huad andet behoff gøris, er paa pungen.

Chresten Mouritzsen Agerholm. (A.)

Hillerslev og Kaastrup.

1555. Her Chrestern y *Hellersløff* er cappellan till
Hellersløff oc *Kaastrop* aff Mariager chloster.

Hellersløff prestegords aulff oc sed: big v tr, rog int,
haffuer iiiij pund, eng viij les.

Gorde oc bull: gorde lx, bull viij.

Korn thinde: big xj tr, rog x skpr, haffuer ij pd j te;
queghthinde: lam xv, griis j, thinde penge x /s/ ij alb, offer
penge iiiij m⁴. Aff thend rendte gifluer hand till Mariager
xvij tr big.¹⁾ Ther er mange stackarle vti, som icke for-
maa j aar saa.

¹⁾ Denne Afsigt er estergivet ved Klemmebrevet.

Ther er en degnebnl, som degnen haffuer y brug, skyl-
der j te big, oc haffuer hand aff huer mand iij skpr gord
mend oc aff buls mend j skp oc ingen gammel degne rendte.

Aff *Kaastrup* sogen Gorde xiij, bull ij.

Korn thinde: big v tr vj skpr, rog int, haffer j pund;
quegthinde: lam ij, griis ingen, thinde penge j m $\frac{1}{4}$, offer
penge ij m $\frac{1}{4}$.

Ther er ingen degnebull, ey er ther holder nogen iord,
som kand ther tell leges; men degen haffuer aff huermand
iiiij skpr big aff gords mend oc iij aff bulsmend. (A.)

1571. Her Niels y *Hyllersleff* ij sogner *Hyllersleff* och
Kaastrup, boendes y *Hyllersleff*, och kand saa: rug o, byg
x tr, haffre xv tr, eng vj less.

Korntyende: byg ix tr; quegtyende: lam xiiij, penninghe
xij β , offer v m $\frac{1}{4}$.

Diegnen ingen diegne boell, men sidder vdi itt boell och
giffuer ij tr byg der aff till Mariagger kloster. Hans renthe:
byg x tr, lam vij, penninghe vj β .

Kaastrup sogen haffuer ingen prestegordt.

Korntyende: byg xij tr; quegtyende: lam ij, penningh
ij β , offer xxiiij β .

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: byg
ij tr, lam j.

Niels Hanszen med egen hand. (A.)

1625. Prestens rentte och indkomst, sæd och afflingh
till *Hellersleff* och *Kastrup* soghner.

Byghthiende kand beløbe sig hen ved en hall fierde lest;
men soghne folck er saa forarmit aff jordens ringhe grøde,
at presthen kand ditt icke bekomme. Inghen roffue heller
haffre thiende. Qwegthiende er ringhe, 6 lamme, wnderhi-
den ringer. Inghen smørthiende.

Inghen thiener, icke den ringist gaedhuss, inghen præstgd
i annexen. Mariagers closter, som haffuer jus patronatus
till fornæ soghner, tagher sig den herlighed till.

Hellersleff prestegaar er ringhe paa aufflingh, kand saes
10 thønner byg, 16 tønner haffuer j wdmarck, høe auffling
fire helle fem les, inghen vddrefft till quegh och fænon, in-
gen fischeri, ringhe törffs bieringh, vden huad paa andre
stedir schyllis och med besuerlighed samlis, kand jeg icke

auffe saa mögit, jeg min huss ved mact kand holle; der forgangher en stor part hen tiill gavsns brugh tiill husse arme i soghen och wden soghen i Jesu naffuen, och mögit besueringh aff wejvanderndis folck, epther som jegh boffuer paa en alfarvej. Dend 5 maij 1625.

Olluff Nielssen, eghen haand. (A.)

Sennels.

1555. Her Iens y *Sels* haffuer icke vthen thend enne sogen.

Sels prestegords aulff oc sed: big sed viij tr, rog sed iij tr, haffuer sed xiiij tr, enng vj les.

Becklager thende prest, att en bunde Pouell Pouelsen viid nauffn haffuer tagett en iord, som kalles lede eng, som legger y huo m.ther fraa, som falder en pund sed y.

Gorde oc bull: gorde xlvj, bull v. [Wd atf tiisse forne xlvj gorde er ther tagenn fra x gorde oc laffd indtiill Wlderup gord, oc giffuer prestenn ingenn tinde, oc icke holder fangher tinde aff Wlderup gord; att kon. maj. ther for wilde betencke hanom mett nogitt aff hans nades tinde kuornn, epther thii att hand icke haffuer wdenu thend ene sogen. D.¹⁾]

Korn thinde: big viij pund, rog iij tr, haffuer xij tr; quegthinde: lam x, griis j, thinde penge j m.ther, offer penge iij m.ther.

Ther er ett degneboll, som degenen y boer, oc giffuer huer mand hannom iij skpr byg, oc ey hand haffuer aff thend anden gamle degne rente.

Ther er Wilerop gord y forne sogen, som hand klager, att hand for int tinde ell andett. (A.)

1571. Her Jens y *Sels* en soghen; kand saa till syn prestegordt: rug iij tr, byg x tr, haffre xvj tr, eng vj les.

Korntyende met haltdelen aff kongens part²⁾: rug x tr, byg xxx tr, haffre xiiij tr; quegtyende: lam ix, penninghe xi /, offer x m.ther.

Diegnen haffuer diegne boell och kand saa: rug j te,

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten Halvparten af Kronens Part af Tien-den af Sennels Sogn.

²⁾ Tillagt Sognet ved Klemmebrevet.

byg j te, haffre iij tr, eng j less. Diegnens renthe y Selns soghen: byg xij tr, lam iiij, peninghe v β. (A.)

1625. Hvad præstens rente och rettighed mz thiende sæd och affling aff *Sels* sogn och till præstegaardens er anlangendis.

Først skall dett en huer vitterligt være, att Sels sogn er en eniste sogn, vdi huilcken fattige och forarmide folck boendis ere, huilcke en stor part deris aarlige tiende mz an den rettighz, som præsten der samnesteds mz rette aff arilds tiid tilhør och bør, icke formaa att vdgiffue, som met tingsvinder er att bewiise aarlingen. Och endog præsten till forne Sels kircke nadigst er vndt och forlenit halffue parten aff kong. mayts thiende aff forne Sels sogn, saa kand ditt dog icke tilsammens mere beløbe end hen ved tre smaa lester biug for alle slags kornthiende.

I lige made er prestegaarden passelig mz affuell och kornsæd, kand saais: biug otte thønder, roug fire tønder, haffre toiff thønder, en gandsche ringe høe affuell nemlig femb læs høe. Ingen græsgang eller uddrøfft, lideu eller ingen tørregrøfft, vden huad mz stor wimage och bekaastning schall att spøries.

Aff qvegthiende till presten kand vnderthiden falde lam 4, flere och ferre effter aarsens leyelighz. Ilige made penig hen vid 2 m. & mere och mindre.

Haffuer presten aldelis ingen tienere, som enthen giffue skyllde eller landgield.

Ditte forschrifte er en visse opschrifft och fortægnelsze paa huis Gud allmechtigste och min allernadigste höye øffrighz mig till min huses nødtørfft och ophold saa och min fattige børus skolegang nadigist vndt och forlenit haffuer, huilchit ieg till vitterlighz haffuer mz egen haand for och vnderschreffuit. Aff Hillersleff kirche den 9 may aar 1625.

Peder Christenszön Guds ords tiener till Sels kiercke.

Egenn haand.

(A.)

Hundstrup, Østerild og Hjardemaal.¹⁾

1555. Her Yifuer y Hundstrup haffuer ij sognet *Hundstrup* oc *Østerild*.

¹⁾ Blev 1821 Annex til Hundstrup og Østerild.

Hundstrop prestegords aulff oc sed: big sed j lest, rog sed iij pd, haffre sed jx tr, eng xl.

Ther er en agger tagne fraa thende prestegord, som falder xij skpr big sed y, oc haffuer fru Susanne til Nøbbell samme agger.

Gorde xxvijj, bull iiij.

Korn thinde: big xiiij tr, rog iiiij tr, haffuer ij pund; quegthinde: lam ij, griis j, thindepenge j m.£, offerpenge iij m.£.

Ther er ingen degnebull, men ther er ij smaa agger, som skylder j te big till Hundstrop kiercke, oc haffuer degenen iij skpr big aff huer mand.

Østerild sogenn. En prestegord y forne *Østerild* skylder aarlegen till prestebord: big v tr bode tinde oc landgilde oc alle anden herlighz.

Gorde xxxvijj, bull iiij.

Korn thinde: big j lest v pund, rog v tr, haffer ij pund; quegthinde: lam vj, thinde penge x β ij alb, offer penge iij m.£.

Ther er ingen degnebull, meden huer mand giffuer degenen iij skpr big oc husmend j skpe big.

Ther er nogle bull y thende sogen, som giffuer skyldet till Hundstrop, som kand legges till degnebull. (A.)

Her mickell y *Hjermaall*.

Hjermaall gords aulif oc sed: big iiiij pund, rog sed iiiij pund, haffuer j pund j te, eng l les.

Hand becklager, att Gabriell Gildensterns thenere haffuer v stöcke agger iord till Hundstrop bye att bruge fraa hans rette prestegord. End becklager hand, att ther er xij fauen engj, er oc saa tagne fraa forne prestegord, oc skyffthe alle granderne samme eng emellom thenom. End haffuer Gabriell Gildenstern ett gadhus, som skylder j pund byg, ther fraa prestegorden.

Gorde lj, bull iiij.

Kornthinde: big viij tr, rog v tr, haffuer iiiij tr; quegthinde: lam viij, griis ij, thinde penge x β ij alb, offer penge iij m.£.

En gord y Tued, som Niels Klemensen y bor, skylder aarlegen tell prestebordet: big iij tr, smör j pund, egt, anden stedsmaall oc sagtald. End ett bull y Kaase, som Marine Maltisdatter y bor, skylder big j pund.

Ther er ingen degne bull, meden gords mend giffue
degenen iij skpr big oc ingen gamle degne renther.

Ther er en bull, som skylder till Hiermaall kiercke iij
tr byg, oc Niels Skell haffuer thend anden herlighz till
Tiisted bøsgord. (A.)

1571. Her Iffuer y *Hundstrup* ij sogner *Hundstrup*
och *Østerildt*, boendes y *Hunstrup*, och kand saa: rug vj tr,
byg xij tr, haffre vj tr, eng xxij less. Beklager, hans il-
dings bierung er hanom forhindrit aff Eyler Lycke och Kla-
strup Grandrup.

Korntyende: rug x tr, byg xxx tr, haffre x tr; queg-
tyende: lam v, penninghe xij β, offer v m.ꝝ.

Diegnen gaar till skole y *Tystedt*, haffuer inghen dieg-
ne boell, hans renthe er: byg v tr, lam ij, peninghe vj β,
aff Hoxør xxij β, smör xxj march.

Østerildt. Landgilde aff prestegorden: byg iij tr.

Korntyende: rug viij tr, byg xxij tr, hafire xij tr;
quegtyende: lam v, peninghe xij β, offer vj m.ꝝ.

Diegnen er indregnit y then anden soghen tilforn.

Iffuer Jesperszen bekiender mz egne handt. (A.)

Her Mons y *Hiermaall* en soghen.

Kand saa: rug vj tr, byg vj tr, haffre vj tr, eng xxx
less. Beklagher, att hans gord er forderffuitt aff sand met
eyedomen. Aff ij boell: byg v tr, smör j pund.

Korntyende: rug x tr, byg xvij tr, haffre viij tr; queg-
tyende: lam xij, offer vj m.ꝝ.

Diegnen gaar till skole y *Tystedt*, haffuer inghen diegne
boell; hans renthe: byg v tr, smör ij pund, lam vij.

Mogens Christenszen mitth egen hand. (A.)

1625. Sæd oc tiende aff *Honstrup* oc *Østerild* sogner.

Min kornsæd kand were effter jordens leilighz vnder-
tiden mere, vndertiden mindre. Biug 16 tønder, rou 6 tøn-
der, hafre 8 eller 9 tønder vdi bygland, thi jeg haftuer in-
tit vdmarcks jord til hafre.

Korntiende aff Honstrup sogn: b. 24 tønder, r. 6 tøn-
der, h. 9 tønder, aff Østerild sogn: b. 25 tønder, r. 10
tønder, h. 10 tønder.

Jeg haffuer icke fangit nær saa megit i disse forgangen
aar; thi bønderne ere forarmet, baade for jordens misvext i

nogle aar, oc for den skøne helt fiskind, der vaar i denanden sogn, som nu er aldelis borte. Her hos oc saa ere nogle gaarde slett øde aff sandfluct, oc nogle haffuer fangit drabelig skade der aff, huorfor oc saa kong. Matt. saa oc nogle aff adelen haffuer slagit aff paa deris skynde og land-gield, som er met tingsvinder att beuise. Her for vden ere mange saa fattige, de haffue icke korn att saa i deris jord, saa fanger jeg icke heller tiende.

Smörtiende aff Østerild sogn 3 £ ; thi Klittgaarde, som tiender smör for korn, ere moxen øde aff sandfluct. Quægtiende aff beggi sogner: lam 6 eller 7, penge 4 eller 5 slette m £ . Eng 16 smaa læs.

Annex præstegaard er ickun it boell, skylder byg 2 tønder, oc haffuer jeg intit fangit deraff huercken skylder eller tiende nu paa tredie aar; thi bonden er forarmet oc hnsene nederfaldne. Offer 10 daller.

Jeg haffuer 5 smaa børn, oc huis jeg haffuer baade sæd oc tiende, hører dennom halffparten till i dette aar; thi deris moder er død, oc jeg sidder en fattig enckemand, for-haabendis wiszelig, att mine smaa møderløs børn icke tager skade paa deris ringe arffuelaad for denne sag skyld.

Jeg sidder her paa allfare wey oc offuerløbis huer stunde om dagen aff fattige folch, som her waar nu for paaske paa en tid i min gaard mere end iij hunder stackarle.

Er jeg derfor paa det allerwnderdannigst aff de gode herrer, som her till er forordnet, begerindis, di wille denne min ringe leilighz ansee oc betracte.

Jens Nielszen præst i Honstrup oc Østeriild sogner
paa Østholt mppa. (A.)

Hiaremoll Soegen. Till gaffns kand jeg icke saa offuer iij tøndt rog oc v tøndt byg oc iij tønd haffre, oc somme aar j tønde eller ij tønde ringer; thi agerlanden er aff sandfluct megit miere end halffue partin øde oc saa forderffuit, att den kand aldrig foruinde den skade.

I mange aar, naar jeg haffuer afftorsket kuortienden, haffuer jeg icke fanget miere endt viij eller jx tønder rog, xiiij eller xv tønder byg oc iij eller iij tønder haffuer. Thi sognemendenes agerlandt medt fuorte oc felet er nesten den tredie part aff sandfluct forderffuit, oc aarligen fordis io miere oc miere, saa konglig maiestet haffuer wid gode mend ladet aff krone tiernis afgift, som billigt var, aff-

sla. Deszligist haffuer oc nogle frome adel aff same orsagh giort bilih affkortning mz dieris tienere &.

For alle slags quegtiende viij eller jx lam.

Haffuer jeg tuinde holige, som skyller v tønder byg oc j pund smör, huilcket jeg dog icke kand bekomme aff den nom, men maa aarlige omdrage med den nom, om de skall were wid mact.

Prestegorden, som aff sandtfluct engang tilforn oc nu y myn tiidt er nedertrengt oc forderffuit, haffuer jeg paa agerjorden igjen oc aff ny ladet opbyge, hvor offuer jeg y myn høeste alderdom med mine smaa børn er kommen y stor borg oc gieldt, saa hielpe mig den naadige gudt. Amen.

Jeg haffuer offste willet for denne sandskade supliceret kongelig maiestæt, men det er mig sagt, att hans maiestet wilde der med icke were bemødet, huorfor jeg oc icke heller torde fordriste mig tillet, wden der war nogen god mand, der wilde for mig intercedere den gode herre vden fortørnelse.

Seffren Nielszön. (A.)

Sønderhaa og Hørsted (og Snedsted¹⁾).

1555. Her Niels y Sønderhaa haffuer Sønderhaae, Snested oc Hørsted sogner, oc haffuer hand ther till en cappellann.

Sønderhaa prestegords aulff oc sed: big sed viij pund, rog sed iij pund, haffuer sed j lest, eng xxx les. Hand siger, att Erick Løcke haffuer førdtt en trette paa thende gords egendom, saa att gorden fanger en stor skade, ther som ellers sag for fremgang²⁾.

Gorde oc bull som thinde: gorde xxv, bull vj.

Korn thinde ther aff: big xvij tr, rog v skpr, haffuer iij tr; quegthinde: lam iiiij, griis j, thinde penge v / j alb, aaffer penge iij m./.

Hand haffuer en gord y Jestrop³⁾), som P. Klemendsen y bor, skylder orligen: big iij pund, skousuen j, giesterij

¹⁾ Snedsted blev 1622 adskilt fra Sønderhaa og Hørsted og var et selvstændigt Præstekald, der 1825 fik Nørhaa til Annex; men ved Resol. af 3die Septbr. 1864 er det bestemt, at S. og N. skulle gjenoprettes til to Sognekald.

²⁾ Et Gavebrev paa Sønderhaa Præstegaard af 1889 er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 382.

³⁾ Et Tingsvidne om Mensal gods til Sønderhaa Præstegaard er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 532.

xxx β, aall iij snes, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff. End en gord sammested, som Klemend Huid y bor, skylder orlegenn: big iij tr, skousuin j, giesterij j te haffuer, aall iij snes, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en bull y Sønderhaa, som Anders Nielsen y bor, skylder orligen: big ij pund, skousuin j, giesterij xij β, aall iij snes, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end haffuer hand iiij gadhus oc haffuer hand aff huer gadhus iiij dags gierninge; end en gord y Sønderhaa, som lens Storm(?) y bor, som skylder orlegen till prestebord: big ij pund, skousuin j, giesterij xij β, aall iij snes, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en bull, som sogne mend sige att were theris rette degne bull, oc skylder orlegen till prestebordet: big j pund, giesterij vj β, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Ther er ingen degne bull, men huer sogne mand giffuer degenen iiij alb, oc inthett hand fange aff thend gamle degne rendtte.

Aff *Hørsted* sogenn. Hand haffuer en prestegord y *Hørsted*, som skylder hannom orlegen till landgild: big iij pund, skousuin j, giesterij xvij β, aall iij snes, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull som thinde: gorde ix, bull j.

Korn thinde: big iij pd, rog int, haffuer iij tr iiij skpr; quegthinde: lam j, griis j, thinde penge iij β, aaffer penge j m. [griis ingen, offerpenge iiij β. B.]

Ther er ingen degnebull, men huer sogne mand giffuer degenen ij skpr big till lönn om aar, oc inthett hand fanger aff thend gamle degne rente.

Aff *Snested* sogenn. Hand haffuer en prestegord y *Sneste*, som orlegen skylder tell prestebord: big j lest, smör j pund, skousuin j, giesteri xij tr haffer thager Hermand Skell, aall iij snes, eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

End en gadhus, som hand haffuer iiij dages arbeide aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xlj, bull vij.

Korn thinde ther aff: big xj pund, rog v skpr, haffuer vj tr; quegthinde: lam vijj, griis iij, thinde penge xiiij alb, offer penge iiij m. [

Ther er ingen degne bull, men kiercken haffuer gaatt gudtz, bode gorde oc bull, oc huer gords mand giffuer de-

genen ij skpr big, oc husmend giffuer hannom ij alb till
sinn aars lönn. (A.)

1571. Her Chrestenn y *Sønnderhaa* hauir iij sognir
och iij prestegord *Sønnderhaa*, *Snested*, *Hørsted* sognir.

Kannd hannd saa till thennd prestegord y *Sønnderhaa*:
roug vj tønndir, biigh xvj tønndir, haffuir xvj tønndir.

Kornnethinde: rug ij tønndir, biig xvij tøndir, haffuir
xij tøndir; quegtiennd: lamb v, offir vj m.þ.

Aff ij gorde och boele y samme sogn: biig xjx tøndir,
skousuin iij, smör j pund, pening iiij m.þ j β.

Lanndgiild aff thennd gaard y *Hørsted* sogenn: biig vj
tøndir, skousuin j.

Korntiend: rug ij tønndir, biig jx tønndir, haffuir iiij
tønndir; quegtiennd: lamb iij, offir ij m.þ iiij β.

Lanndgiild aff thend gord y *Snested* sogenn: biig xij
tøndir, skousuin j, smör j pund.

Kornntiennd: rug ij tøndir, biigh xxxij tønndir, haffuir
x tønndir; quegtiennd: lamb viij, offir viij m.þ.

Degnenn aff forne sognere gaar tiill skole. Aff *Sønderhaa*
er hans rentt: big ij tønndir, peningh iiij m.þ, lamb ij,
aff *Hørsted*: biig ij skipp j tønd, lamb ij, peningh viij β,
aff *Snested*: biig v tønndir, pening v β j alb, lamb iiij. (A.)

1625. Her Niels i *Sønderhaa* haffver tho kierker *Sønnderhaa* och *Hørsted*.

Thil *Sønderhaa* prestegaard kand saes wdi: wdi indmarck
heller alsæ jord, der som det blifft wed mact holden met
gyøe: rug vj tr, byg xvj tr; wdi noget wnt wdmarcks jord,
aff huilcket wndertiden kand neppelig afflis en læs effter
huer tønde sæ, kand saes haffre xij tr. Engene er nesten
halffparten forderffved och heden skored aff Nørhaa sæ,
som er opstempt aff saend løb, kand nu afflis hyøe xvij les.

Tienere thil *Sønderhaa* prestekald er gaarde och bolle
v. Laurist Pedersen i Jesterup giffuer byg skynde vj tr, j
skovsvin, ij m.þ thil giesteri, 3 snees aall, en nød at føde;
Severen Anderszen ibid giffuer byg skynde iij tr, j skovsvin,
j te havre thil gesteri, 3 snees aall, j fønød; aff Bardael i
Sønderhaa giffvis bygskyld iiij tr, j skovsvin, xij β thil giesteri,
3 snees aall, j fønød; aff Kieldgaard i *Sønderhaa* giffvis
byg skyld iiij tr, j skovsviin, j m.þ thil giesteri; aff

Degneboel giffvis byg thil skylde ij tr, giesteri 8 β. Disze forne 5 gaarde och bolle giøre ect och arbeid thil Sønderhaa prestegaard. Oc her forwden i Sønderhaa sogen 4 gaadhusze thil Sønderhaa prestekuld, som giffver ingen skylde heller tiend, men allene giøre vndertiden arbeyde thil prestgaarden.

Kuornetiende thil prestens anpart aff Sønderhaa sogen er: byg j lest, rug iij tr, haver inthet; quegtiende: lam 5, pending ij m. k., vndertiden miere vndertiden mindre, offer 5 daller j m. k. slett pending.

Hørsted sogen. Aff prestegaarden giffvis byg thil skylde 6 tr, j skovsvin, giesteri xvij β, 3 snees aall, j fønød, æct och arbeid.

Kuornetiende: byg- j lest, rug j te; quegtiende: lam 2, pending 8 β och vndertiden miere vndertiden mindre, som opfødning er, offer 9 m. k. slette pending.

Er ther i Hørsted tho gaade husze thil præste kaldet, giffver ingen skylde holder tiende, men vndertiden giøre dagsgierning thil prestgaarden.

Haffver ieg fattige mand liid en stuor skade, først at min prestegaards lade er nederslaget aff guds weir, och der-nest at min husz, ieg iboer, er bleffven brent med en stuor part aff min boskab, och ieg haffver byged igen paa min egen bekostning allene.

Dette forne bekiender ieg Niels Nielszen tienere wdi guds ord thill forne sogne med min egen haand.

Snedsted sogn y Thy er en lille kalldt eller sogn.

Haffuer j prestegaard alene: saaer biug 10 tr, rou 2 tr, haffuer 20 tr, underthiden 16 eller atten, ligesom bønderne kand formaa att thage jord op thill; eng 12 læs.

Kuorenhindt: byg 2 læster, 4 tr rug, haffuer 9 tr; lam 6, thiende peng 2 k., offer 4 daller; och gifuer aarlig thill Irup haffuer 12 tr giesterij, en haard udgift paa en liden kaldt.

Er jeg och saa, fattig mand, nylig kommen thill ditte lidell kaldt och thog en heell forfalden prestegaardt, som er med things vinde at bewisze, och syenn winde derpaa thagen er.

Jens Poellszön, aff gud thiner y gudz ordt
der sammestedz, egen haandt. (A.)

Harring og Stagstrup.

1555. Her Oluff y Rosholm haffuer Staxstrop oc *Har-neg* sogner.

Rosholm y *Harneg* sogen prestegords aulff oc sed: big sed viij pund, rog sed int, haffuer sed x tr, eng xxx les.

Gorde oc bull, som thinder y *Harneg* sogen: gorde x, bull ij.

Korn thinde ther aff: big ij pund [iiij tr v skpr, B.], rog iiij skpr, haffuer iiij tr vj skpr; quegthinde: lam ij, thinde penge iiij β [ij β, B.], offer penge j m.ꝑ.

Ther er ingen degnebull, men kiercken haffuer godtz [ther er ij gorde till kiercken, thend ene skylder ij pund big oc thend anden j pund, B.] oc mene sognemenden, att theris degnebull skall findis hos kiercken, oc giffuer huer sognemand degenen iij skpr big, oc inthett hand faar aff thend gamle degne rendte.

[Her Oluff er begierindis, att kon. may. wilde wnde hanom hans nades anpartt wd aff thinde kuorunn aff Harninge sogenn. D.]

Aff *Staxstrop* sogenn.

Hand haffuer en prestegord y *Staxstrop*, som skylder hannom orlegenn: big iiij pund, skousuen j, eggt, anden oc stedsmaall [oc herliighedenn. D.]; giesteri oc sagfald haffuer Hermand Skell tell Irop.

End haffuer hand en gadhus, som hand haffuer iiij dags gierninger aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxxv, bull vij.

Korn thinde ther aff: big vj pund, rog int, haffuer ij pund; quegthinde: lam vj, griis j, thinde penge vij β, aaffer penge iij m.ꝑ.

Ther er ingen degne bull, men nogle gamle mend y sogenett haffuer vonditt, att thend bull, som Morten Matzsen y bor, skall vere theris rette degne bull, oc giffuer hand j pund big till sognemanden kiercken oc herligheden tell Irop, oc huer mand giffuer degenen ij skpr big; aff thend gamle rentte for hand int. (A.)

1571. Her Morthenn y *Rosholm* haur 2 sognir och 2 prestegard *Staustrup Hernig* sognir.

Kannd hannd saa till hannis prestegard y *Hierneg* sogn: rug j tønde, biigh ix tønndir, haffuir xxiiij tøndir.

Kornntiend: rug j tønnd, biigh viij tøndir, haffuir iiiij tøndir; quegtiend: lamb ij, offir iij m.ꝑ 2 β.

Hand beklagir sig, att hanum er forment hans kierke wey.

Landgiild aff thend prestegard y *Staustrup*: biig viij tøndir, skousuiin j.

Kornntiennd: roug iiij tønndir, big j lest, haffuer xxiiij tøndir; quegtiend: lamb vij, offir iij m.£.

Haffuer hand j part aff konn. matt. tiend y *Staustrup* sogenn¹⁾.

Degnenn haur ingenn degne boell. Hans wisse rente aff bode sognir: biig vj tønndir, lamb jx. (A.)

1625. Hans Seffrenszön wdi *Roesholm* haffuer thuo sogner, *Staxstrup* sogen oc *Harring* sogen.

Korne tinde aff *Staxstrup* sogen: byg 28 tønder, haffre 24 tønder, rog int.

Annex præstegaer ibidem skyller: byg 8 tønder, haffre 8 tønder gesteri, som følger erlig oc velbyrdig Knud Gyl-densien til Irup.

Nock haffuer kong. may. naadigst bewiligt præsten aff forne sogen halff kong. may. tinde: byg 14 tønder, haffre 12 tønder.

Harring sogne tinder til præsten: byg 7 tønder, haffre 3 tønder.

Thil *Roesholm* præstegaer ingen bygsæd, vden huis mand kand göye til 3 tønder, rog sæd j tønde, haffre sæd 8 tønder, eng 10 læsz.

Qvæg tind vngeferlig 4 lam, penning 6 β, aff beggi sognerne effter lejligheden. Huer höyetidis offer aff beggi sognr iij eller iiij slette daller.

Hans Seffrenszön mppa. (A.)

Skyum og Hördum.

1555. Her Peder y *Hördom* haffuer *Hördom* oc *Skyom* sogner.

Hördom prestegords aulff oc sed: big sed v pund, rog sed v tr, haffuer sed ij pund, eng xij les.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxij, bull vij.

Korn thinde ther aff: big xij tr, rog j pund viij skpr, haffuer ij pund; quegtiunde: lam vij, griis j, thinde penge vj β, aaffer penge iij m.£.

¹⁾ Tillagt Sognet ved Klemmebrevet.

Item haffuer hand aff Irop for senn theneste thinde oc andett effter hans vilgi.

Ther er ett degnebull, som sognedegenen paa bor, ther till haffuer hand sen vilgi aff sogne folchen, saa the tache huer andre gaatt.

Aff *Skyom* sogenn. Hand haffuer en prestegord y forne *Skyom*, som skylder orlegenn till prestebord: big v pund, giesteri x tr haffuer, skousuin j, gaaes j, höns ij, aall iij snes, end eggt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinder: gorde xxj, bull xvj.

Korn thinde ther aff: big j lest, rog j pund, haffuer xvij tr; quegthinde: lam xiiij, griis ij, aaffer penge iij m.¶.

Thinde penge lade the staa, till ther bleffuer queg att tage till tiid.

Ther er ett degnebull, som skylder till degenen orlegen j pund big¹⁾; ther tell haffuer hand sin vilgi oc minde aff huer mand y sogenedt. (A.)

1571. Her Christoffer y *Skyffuum* hauir 2 sognir 2 prestegard *Skyffuum Hördum* sognir.

Kannd hannd saa till hans prestegard y *Skyffuum*: biigh xij tøndir, haffuir xij tøndir, enngh xiiij less.

Kornntiennde: biigh xxiiij tøndir, haffuir xvj tønndir; quegtiennd: lamb iiij, offir x m.¶.

Landgiild aff *Hördum* prestegard: biig vj tøndir, skousuin j, fœnød j, giesterij haffuir iiij tønndir.

Korntiend: biigh j lest; quegtiennd: lamb v, offir v m.¶.

Ett gadehus till same sogen.

Degnenn hauer degneboell y *Hördum* sogenn och giffuir ther aff till Thisted iiij tr biigh. Hanns orlig rentt er: biigh viij tønndir, lamb v; hanns wisse rent: miell xxiiij skiepp, gies xxiiij, lamb iij. (A.)

1625. Forthegnelse paa *Skyom* och *Hördum* sogners leilighed.

Thøger Jacobsen sogneprest vdi *Skyom* haffuer thuinde kiercker, som er *Skyom* kierch och *Hördum* kierche.

¹⁾ I Kirkehist. Saml. IV S. 889 er aftrykt et Brev, hvori Degnen i *Hördum* forpligter sig til at give en aarlig „Skyld“ til Thisted Skole

Kornsed thill prestegaarden vdi *Skyom*, som presten boffuer, er 16 tr byg och 26 tr haffre, høe 6 les.

Thindeskorn ij lester byg och 2 tr, 4 tr rog, lam 3, 6 β. Offer 5 daller eller nogit mer effther leilighed. Hördom sogen thiend: 22 tr byg, ij tr haffre och 3 tr rog.

Prestegaarden i *Hördom* skøller 6 tr byg, 6 tr haffre, j skousuin, arbet och stedsmoll; offer 3 daller, lam 2. 5 β eller nogit mer effther leilighed.

Herthill er ochsaa denne besuerlig leilighed, att mange aff bönderne vdi sognerne ere forarmid och kand icke vd-giffue den sedvanlige thind. Tillmed haffuer ieg xj börn, bland huilche somme studerer och somme holdis thill trivials skole och somme hiem hos meg. Disligiste affbrende en veirmølle for meg, som nylig haffuer kost meg 150 daller. Dernest haffuer ieg ingen ildingsbering, men maa kiøbe det i andre sogner.

Bedendis ydmygeligen eders velbørdfidhed och kong. mattz. commissarie ville denne min leilighed bethracte.

Aff *Skyom* then 10 may aar 1625.

Thøger Jacobsen, egen haandt. (A.)

Hassing og Villerslev.

1555. Her Søffren y *Vellersløff* er Hermand Skels cappellan tell *Veldersløff* oc *Hasinge* sogner, oc haffuer foræ Hermand Skell bode prestegorden mett alle theris skyldé oc herligheder, oc siider cappellanen y hus mett en mand; dog haffuer hand aff Hermand Skell thette effteræ tell sen vnderholdnenge orlegenn.¹⁾

Aff *Villersløff* sogenn. Gorde oc bull, som hannom thinder: gorde xxij, bull iiij.

Korn thinde ther aff: big vij pund, rog iij tr, haffer x tr; quegthinde: lam x, griis ij, thinde penge x β ij alb, aaffer penge vij m.β.

Ther er thuo agger, som skall vere degnebull, oc haffuer degenen ther j pund big aff, ther tell haffuer hand aff huer sogne mand iij skpr big oc intz aff thend gamle degne rendtt.

¹⁾ Klemmehrevet siger: Præsten til Villerslev og Hassing skal have en Præstegaard og nyde al Præstørenten af begge Sogne,

Aff *Hasing* sogenn. Gorde oc bull, som hannom thin-
der: gorde xvij, bull vj.

Korn thinde ther aff: big v pund, rog iij pund xij skpr,
haffuer j pd; quegthinde: lam iiij, griis j, thinde penge xij
alb, aaffer penge iiij m.£.

Ther haffuer alderig verett nogle degnebull, thz nogen
mand vedh; men huer sognemand giffuer degenen iij skpr
big, oc intz hand fanger aff thend gamle degne rendte.

(A.)

1571. Her Jenns Hasing hauir 2 sognir oc 2 preste-
gord *Hasing Wellersleff* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegord *y Hasingh*: rug
ij tøndir, biigh vj tønndir, haffuir x tøndir; enng x les.

Kornntiennd: biig xj tønndir; quegtiennd: lamb iij, of-
fir xj m.£.

Lanndgiild aff hanns prestegord *y Willersløff* sogenn:
biig vj tønndir, haffuir vj tønder giesteri, skousuiin j, smør
ij pund.

Kornntiennd: rug iij tøndir, biig xij tøndir, haffuir xij
tønndir; quegtiennd: lamb v, offir iij.

Degnenn haffuir ingenn degneboell; hans orlig indkomst
aff bode sognir: biigh vij tønndir, lamb iiiij. Aff it sticke
jord blig ij tr.

(A.)

1625. Peder Mortenszön udi *Hassing* haffuer tho sog-
ner *Hassing* och *Villersleff*.

Hussing præstegaardt er en aff de allerringeste gaarde,
udi *Hassing* er, och kand saais der till aarligen: byg 3 tøn-
der, rog j te, haffre 8 tr; eng, som haffuer været tilforn i
præstegaardt, haffuer Ou sæ moxen aldelis forderffuit.

Korntiende aff forn: sogn er: byg 8 tønder, rog 2 tønder,
ar 12 tr; korntiende aff *Villersleff* sogn till præsten: byg 12
tønder, rog 3 tr, ar 12 tr; quegtind aff forn: sognr: lam 3
eller 4 effter leiligheden, penning 6 eller 7 1/2. Hver höytids
offer aff sognr 2 dr. slette j m.£.

Findis der udi forn: sognr nogle gaardmend forarmit,
som icke formaaer att lade saae och ey eller derfor att tiende
till præsten, hvilcke och for kong, may, skatt nu udi nogle
aar er quitvundit, som med tingsvinder till hoffve er beviist.
Och effterdi sognrne ere ringe, haffver vor allernaadigste
herre och konning höylofflig ihukommelse aar 1555 vnuadt

och gifvit præsten ibm en annexpræstegaardt udi *Villers-leff* (skylder 6 tønder och 6 tønder ar) med all affgiffit och herlighed, och samme sin naadigste skenck och bevillig med itt obne pergements breff med thz store hans naades may. segell vedhængt, bekrefftet och stadtæstet.

Findis der nu udi Hassing præstegaardt smaabörn och folck dagligh xijj, som aff forn. vdgifit skall opholdis.

Actum 10 may 1625.

Peder Mortenszön, egen haandt. (A.)

Visby og Heltborg.

1555. Her Pouell y *Viisby* haffuer *Viisby* oc *Heltborg* sogenn.

Wiisby prestegords aulff oc sed: big sed **j** lest, rog sed **j** pund, haffuer sed **j** pund; eng vijj les.

Hand haffuer oc saa en vandmølle, som hand kand holde sitt egitt mett oc en oc saa vndertiiden maale for andre effther tiidsens leylegedz.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xijj, bull iij.

Korn thinde ther aff: big ij pund, rog ij tr, haffre pund; quegthinde: lam iij, griis j, thinde penge iiiij β , affer penge **j** m \ddot{y} .

Ther er ingen degne bull, men sogne menden sige, att theris rette degnebull er till Yrop, oc giffuer huer mand degenen iiiij skpr big till lönn, oc int hand haffuer aff thend gamle degne rendte.

Aff *Heltborge* sogenn. Hand haffuer en prestegord y *Heltborge*, som skylder hannom orlegen: big iiij pund, skousuin **j**, dagsgierneng anden og stedsmaall.

End haffuer hand en bull ibid, skylder hannom orlegen tell prestebor: big **j** pund, end eggt oc anden; end en bull ibid, som Chresten Jensen y bor, skylder hannom orlegen: big **j** pund, end eggt oc anden; end haffuer hand en bull y Ginderop, som Jens Jensen y bor, skylder orlegen: big **j** pund, end eggt oc anden; end en bull sammested, som Jens Lauresen y bor, skylder orlegenn tell prestebord: big **j** pund, end eggt oc anden; end en bull samested, som Jesper y bor, skylder orlegen till prestebord: big **j** pund, end eggt oc anden; end haffuer hand ett stæcke haffuer sed iord, som legger y *Heltborge* marck, som hand selff saar mett haffuer

tell sen egen prestegord, som falder xvj tr haffuer vti, nor hand thett saer.

Hand giffuer tilckiende, att Hermand Skell tell Irop haffuer alle smaa rendter oc herligheder aff fornæ Heltborge prestegord oc aff alle thesse andre fornæ bull.

Gorde oc bull, som som thinde: gorde xluiij, bull x.

Kornthinde: big viij pund j te, rog int, haffuer xv tr; queghthinde: lam viij, griis ij, thinde penge lade the staa, tell er fangen queg att tage. Aaffer penge iiiij m.þ.

Ther er ingen degne bull; men sognen mend sige, att thett rette degne bull er tell Yrop, oc giffuer huer sognen mand degenen iij skpr big, oc inthett hand fanger aff thend gamle degne rentte, oc begier degen gierne, att hand maatte fange sett rette degne bull oc rendte. (A.)

1571. Her Chrestenn y *Wisbye* haur 2 sognir oc 2 prestegord *Wisbye Helbore* sognir.

Kannd hand saa till hans præstegord y *Wisbye*: rug ij tønndir, biigh xvij tønndir, haur xxiiij tøndir, enngh xvj les.

Kornntiennd: bligh viij tøndir, haur ij tønndir; quegtiennd: lam ij, offir iij m.þ.

Aff enn mølle: miell xxiiij tønndir; hand beklagir, att mannd graffuir hannum tiill skade wanditt fraa samme mølle; aff it gadhus: pening 8 β.

Landgield aff thennd gord y *Heltborrig* sogenn: biig viij tøndir, skousuin j; aff v bolle: biig xvj tøndir; aff ij gadhus: biigh iiiij tøndir.

Kornntiennd: rug j tønnd, biig j lest, haffuir xxiiij tønndir; quegtiennd: lamb vj, offir xij m.þ.

Degnenn gar tiill skolle. Hanns visse renntte aff bodo sognir: biig xvj tønndir, lamb iiiij. (A.)

1625. Her Madtz Anderszenn i *Wiissby* haffuer *Wiissby* oc *Heltborrig* sognner.

Wiissby præstegaardtz affuill: byg sæd xv tr, ruug sæd 3 tr, haffre sæd 25 tr, eng 8 les.

Haffuer hand enn liiden vandmølle, liggendis paa præstgaardtz grund; nar den haffuer werid borth sted, skylde denn 14 tr byg meel; men damnen er mesten part nu efftergroed, oc møllen der offuer forderffuid, sa den icke kand giffue sin sæduanlig skynde oc kostir paa ditt neste sa mögid att holde wid magt, som den fortienier.

Korn thiende aff *Wiissby* sogen: byg xj tr, ruug 2 tr, haffre int; quegtiende: lam 3, pending 6 β wnderthiden mere wndertiden mindre; offer aarligen beløber sig vngefer iij daller.

Heltborrig sogenn. Haffuer jeg der en prestegörd, skylder: byg 8 tr, skowsuin j; noch 5 buole der sammestedtz, skylder huer 2 tr byg, er x tr byg; endnu to gade huus, skylder 3 tr byg. Aff disze forne haffuer jeg nogid wisze arbejd aff aarligenn, item stedtzmaal; men giesterij oc skowsuin følger adelen.

Korn thiende: byg ij lest vj tr, ruug inthid, haffre 5 thønder; quægtiende: lam er gemeenlig vij, thiende pending 2 β , offer 9 daller.

Sognemend er en part forarmid, att di icki kand wd-giffue deris thiend.

Jeg gifuer oc sa een fattig gammill præste quinde, som haffuer werid i kaldit for mig, orligen x slett daller.

Dette bekender jeg Madtz Anderszenn med egne hand.
(A.)

Bedsted og Grurup.

1555. Her Niels y *Biisted* haffuer *Biisted* oc *Grurup* sogner.

Biisted prestegords aulff oc sed: big sed iij pd, rog sed v tr, haffuer sed ij pd, eng vij les.

Hand gifuer tilckiende oc becklager, att allt hans dygitoreegrøft, hans kierckj veg, hans fedrøfft veg, oc hans prestegords foldsted er vptagne øe aart(?) tell Løngholm. Item haffuer hand oc ingen loed eller felle y nogen vdmarck, saa hand becklager seg att ske ther vti stor vrett.

Gorde oc bull, som thinder: gorde xxvij, møller j, bull xxvij.

Korn thinde ther aff: big v pund, rog iij pd vij sk, haffuer j pd j te; quegthinde: lam ix, griis j [kid j, B.], thinde penge j m β , aaffer penge iij m β [ij m β , D.].

Item haffuer hand en gord y *Biisted*, som skylder han-nom orlegenn tell prestebordett ij ørter byg; end en gadhus sammested, som hand haffuer orlegen aff tell prestebordett j pd big; end haffuer hand ett gadhus hos Tanderop, ther kand hand inthitt faa aff for armød.

Ther er ett degnebull, som degenen ybor; ther till giffuer huer sogné mand haunom till sin ors lönn j skpe byg, oc inthett hand faar aff thend gamle rendte.

Aff *Grurop* sogenn. Hand haffuer en prestegord y *Grurop*, som skylder hannom orlegenn till prestebord: big j pund, end alle anden herlighbz vndtagen stedsmaall oc anden, thz er tell Irop [oc herlighedenn. D.]

Gorde oc bull, som thinder: gorde xij, bull vij.

Korn thinde ther aff: big iiiij tr, rog iiiij tr, haffuer ij pund; quegthinde: lam vj, thinde penge 16 alb, offer penge ij m ø .

Ther er ingen degnebull; men ther er ett bull, som skylder till kiercken j pund big, oc seger sognemenden, att thz er theris rette degnebull; men huer sogné mand giffuer degenen ij skpr big oc iiiij alb tell lönn om orett, oc inthet hand fanger aff thend gamle degne rente. (A.)

[Thende forschreffne prest, her Niels, er begerinde, att kon. may. wilde wnde hanom nogitt wd aff hans nades anpartt aff thinde kuornn aff *Grurup* sogenn. D.]

1571. Her Niels y *Bested* haur 2 sognir och 2 prestegord *Biisted Graarop* sognir.

Kannd hand saa till hans præstegaard y *Bested*: rug v tønndir, biigh v tønndir, haur vj tøndir, enng iiiij les.

Hand beklagir sigh, hans forte och kiercke wey er hanum ighen kast till stor trengsel.

Kornntiennd: rug iiiij tønndir, biigh xvj tøndir, haffuir vijj tønndir; quegtiennd: lamb vijj, offir x m ø .

Lanudgiild aff thennd gaard y *Grurop*: biig iij tøndir.

Kornntiennd: rug ij tøndir, biigh vj tøndir, haffuir viij tønndir; quegtiennd: lamb v, offir ij m ø . Halfpartenn aff konn. mat. thind y *Biested* sogenn¹⁾.

Degnenn haur ett degneboell y *Bested* sogenn. Hanns wisze reuntte aff bod sogen: biig v tøndir, peningh ij m ø . (A.)

1625. *Bidsted* sogn vdi Thye.

Korn sæd thil *Bidsted* præstegaard: rug 4 tr, biug 5 tr, haffre 8 tr, enge 5 læs. Ydnyggeligen gifuis thil kiende, att aarligen vdgifuis thill giesterie 2 ricksdaler.

¹⁾ Tillagt Kaldet ved Klemmebrevet.

Korn thiende aff *Bidsted* sogn: biug 28 tr, half kon-
gennus thiende benaadet: biug 14 tr, haure 4 tr.

Haffuer præsten aff en lidén gaardtt i bidsted: biug
2 ørthe.

Gjorup sogn vdi Thye.

Grurup præstegaardt skylder: biug 4 tr, giffuer thil
tiende: biug j te, rug j ørthe.

Korntiende aff *Grurup* sogn: biug 6 tr, rug 2 tr, haffre
6 tr; quægtiend aff *Bidsted* sogn effther leilighed: lamb 6,
pennding 3 m.ø., aff *Grurup* sogen: lamb 2, pennding j slett
m.ø. Offer aff beggi sognen thil hver höy fest 4 slette daler.

Tøger Christensönn, egen Haandt. (A.)

Hvidbjerg, Ørum og Lodbjerg.

1555. Iler Chresten y *Huidbierge vestenæe* haffuer
Huidbierge, *Ørom* oc *Laadbierge* sognere, oc giffuer hand
tilkiende, att *Huidbierge* oc *Laadbierge* sognne marcker ere
møgt forderuett aff sand, saa seden er liiden; thii kand
hand icke holde cappellan aff sin render oc indkompst.

Huidbierge gords aulff oc sed: big sed ij pund, rog sed
iiij pund, haffuer sed int, eng xxiiij les.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxxi, bull xv.

Korn thinde ther aff: big iiij tr, rog iiij tr, haffuer int;
queghthinde: lam x, kalue j, kiid ij, griis j, thinde penge 8
alb, aaffer penge vj m.ø.

Ther er ingen degnebull, men ther er ett bull, som
skylder till forne kiercke j pund big om orett; thz siger
sogne mend, att thett shall vere theris rette degne bull; men
huer gords mand giffuer degenen ij skpr big, oc huer buls
mand giffuer j skpe big oc huer gadhus mand ij alb, oc in-
thett hand haffuer aff thend gamle degne rendte.

Aff *Ørom* sogen. Hand giffuer tilkiende, att hans
rette prestegord till thende forne sogen er till *Ørom* slott
oc giffuer alle sin skylde, landgelde, herlighz oc andett tiid,
oc 'mener hand thett att vere vrett, oc begier, att hand
maatte fange sin prestegord; men hand haffuer aff forne
Ørom slaatt huertt aar iiij les rog oc iiij les big.

Gorde oc bull, som thinde: gorde jx, bull x.

Kornn thinde ther aff: big iiij tr, rog j te, haffuer int;
queghthinde: lam iiij, thinde penge j β, aaffer penge iiij m.ø.

Ther er ingen degne bull, iche er ther holder nogen verett, thz nogen wiide att sege fraa; men huer mand giffuer degenen tell aars lönn iij skpr big, oc intz hand haffuer aff the gamle degne renther.

Aff *Laadbierge* sogen. Hand haffuer en prestegord y forne *Laadbierge*, som skylder orlegenn: big iiiij pund, dagsgierninge iiiij daze, stedsmaal, nor thett falder. Herligheden, eggt, anden oc andett thett haffuer Hermand Skell till Yrop.

End haffuer hand en gadhus, som hand haffuer vj dagsgierninge aff.

Gorde oc bull, ther thinder: gorde xvij, bull ij.

Korn thinde ther aff: big ij pund ij skpr, rog int, haffuer int; quegthinde: lam iiiij, thinde penge viij alb, aafier penge iij m \AA .

Ther er en degne bull, som ligger till Yrop, oc degenen haffuer ther ij orthe korn aff; ther till fanger hand aff huer mand ij skpr big till lönn, oc inthet hand fanger aff thend gamle degne rente. (A.) [Thende forne *Lodbieriig* kiercke kand well øde leggis, oc thij folck wdj forne *Lodbieriig* sogen matthe søge ind till Ørwm sogen kiercke, om kon. matt. thett samtøcke well.¹⁾ D.]

1571. Her Chrestenn y *Huidberre* hauir 3 sognir och 3 prestegaard *Huidbierre*, *Lodbierrig*, *Ørum* sognir.

Kannd hannd saa tiill *Huidbierigh* prestegaard: rug v tønndir, biig iiiij tøndir, haffuir o, engh xvij les.

Quegtiennd: lamb vij, offir v m \AA .

Lanndgiild aff *Lodbierre* prestegaard: biig viij tønndir.

Kornntiennd: rog j tønde, big v tønndir, haffuir ij tønd; quegtiennd: lamb iiiij, offir ij \AA iiiij β .

Lanndgiild aff *Ørum* prestegard: rug iiiij tønndir, biigh ij tønndir, haffuir iiiij tøndir.

Quegtiennd: lamb j, offir ij m \AA .

Beklagir hannd seg, att sannd haffuir forderffuit störste partenn aff beggi sognir, som er huidbierigh och lodbierigh.

Degnenn tiill Huidberig sogen haffuir ingenn dignne boll. Hanns wisze rente aarligh aff bode sognir: big v tønndir, lamb iij.

(A.)

¹⁾ Saaledes ogsaa bestemt i Klemmebrevet; men det maa ej være kommen til Udførelse.

1625. Her Peder Oluffssönn i *Huidbierg* haffuer tre sogner *Huidbierg*, *Ørum* oc *Lodbierg*.

Hans kornsæd til *Huidbierg* præstegaard aarlig: biug ij punder, rug 4 punder, haffre intet, engbiering 12 lesser.

Tiende af forne *Huidbierg* sogn: rug j te 6 skr, biug 16 tr, haffre o.

Ørumbye. Aff *Ørumbyes* præstegd til skyld oc tiende: biug j læst, haffr 6 tr, disligeste ect oc arbeyd, skosuin met stedtzmaal.

Tiende aff forne sogn: r. ij tr, biug 14 tr, h. o.

Lodbierg sogn. Præstegaarden skylder oc tiender: biug j læst, stedzmaalen følger præsten; gesteri haffre 6 tr oc j skosuin haffuer velb. Christopher Gestrup.

Tiende: r ij tr, b x tr, h o.

Quægtiende aff forne 3 sogner ved en pasz kand være aarlig: lamme 12, pendinge iiij m.Å.

Men om forne korntiende aff forne 3 sogner er saa at acte, at ieg tager en part paa kierffue, oc kand vndertiden icke naa den summa, som foruit staar.

Holder ieg en medtiener til kost, lön, seng.

Haffuer saaendfluct nu i vaaerdag offuerløbet meget aff *Huidbierg* præstegaards jord, eng oc gresningen, som tings-vidne om formelder.

Haffuer ieg ingen ildingsbierung.

Dette forne bekiender ieg Peder Oluffssön guds ords tiener i forne sogner met e. h.

Thøgir Mothinssen Thøtherupgrdt, domir thill Hasing heridtz thing, Mattz Finck i Gisilbek, Peder Morthenszenn i Visby och Peder Nielssen i Spuollum giör vitherlig, att aar eftir gudz byrdt 1625 thorsdagen den 2 martii paa forne thing var schickitt hederlig och vellerdt mand her Peder Oluffssen i *Huidbierg*, eschitt och fick itt fuldtings vinde aff 8 dandmend, som er Mattz Finck i Gisilbek, Peder Morthenssen i Visby, Jenns Cstennsen i Hördum, Niels Cstennsen i Åbildgardt, Michill Bang i Jesterup, Jenns Nielssen i Grurup, Mattz Cstennsen och Las Cstennsen ibm, huilcke dandmend vandt och bestod, att di saae stande for denom her i dag for things domb sex siønnsmend, som var Olluff Thamussen i Bieregardt, Cstenn Eskisen ibm, Michill Cstenn-

sen i Fladtkier, Therckild Perszen i Dallgardt, Jörgenn Anderszen ibm, Niells Cstenszen i Bidstd och Peder Anderszen i Ligardt, och efftersom di var lolig vdneffnitt afttingi att siønne och forfarre, huad schade i denne aar er giordt aff sand lob och fluckt paa forbemeldt her Peder Olluffsens prestegardz eindom, daa hiemillitt och thillstod forne sex mend saa her i dag, att di var paa forne prestegardz march i dag, och først saae forbemeldt her Peder Olluffssens giønings roug seed, som var fierre thønder seede, huilcke var aldiellis offuerløbinn och forderfuit aff sandlob, och ingen rougris di kunde enthin der paa sie, eller er der att foruenthe y nogen mader, huilcke rouse leger nordin fraa gardin och kaldis nørmarch; dernest var denom vduist hannis beste biug iord halfierde thønde biug seed, som hand haffuer laditt førre møgh och giøe paa, och var i lige mader forderfuit aff sandlob och hanom aldiellis vgaffuinligtt; noch hallffemte aggit jord i samme vang var, hallffemthe thønnder biug seed, var i lige made forderffuit aff sand; søndenn fraa samme jord saae di 8 les enngi aff forne prestgardz engi, som var och forderffuit aff sand; endnu var denom en gandsche stuor støckj eindom vduist, dend beste och störste parth bemeldt prestgardz gresing thill queg och femon om sommerin, var och offuer løbin och forderffuit aff sand lob, och siønthist forne sex siønnsmend forne prestegardt met miere hindis thillingindis eindom aft sandlob er stuor schade foruindthindis, forvdin den gandsche stuore schade, nu schied er, som for er rørdt; ithem vaare forne 6 siønnsmend thill vedermollsthing, der denne vinde thogist. In cuius rej testimonium segillum. (4 Segl.) (A.)

Vestervig og Agger.

1555. (Vestervig mangler i Indberetningerne.)

Her Bartell y *Agger* gifuer tilkiende, att hand er Erick Ruds cappellann til thende sogen, oc haffuer hand ingen prestegord, icke haffuer ther helder verett nogen prestegord tell¹⁾, thii thend cappellan haffuer altiide hafft sin verils oc vnderholdnenge y forne Vesteruig chloster tell en stackett

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Agger skal have sin Præstegaard fra Vestervig Kloster og nyde al Præsterenten af Agger.

tiid siden, oc er samme sogen platt forderuet mett sand; men dog haifuer Erick Rud faaett hannom thend trediie partt aff en bunde gord y forne sogen, som hand kand saa tell thze effterne: big sed j pund, eng vj les.

End giffuer Erick Rud hannom orlegen tell vnderholdinge ij pund big. End haftuer han vndtt haannom aff thuogorde till sin vnderholdinge iiij ørter big.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxij, bull xxij.

Korn thinde ther aff: big viij tr, rog int, haftuer int; quegthinde: lam v, thinde penge j m.£, offer penge v m.£.

End faar hand aff huer mand y thend forne sogen orlegen tell sin vnderholdinge j voll sell. End giffuer huer mand hannom orlegen tell sin vnderholdinge 16 alb.

Ther er huercken degen eller degnebull, men nor ther er nogen degen, tha gifuer huer mand hannom iiiij alb; aff thend gamle degne rendte ved the inthett att suare tell. (A.)

[Thende prest becklager, att hand icke haftuer endthen prestegord eller saa mogitt rendte, att hand kand haftue sin vphold aff, oc haftuer ther alleric verett nogen prestegord, thii prouesten y Vesteruig haftuer altiide holtt cappellan ther till. D.]

1571. Her Kield y *Westeruig* en sogen, kannd saa¹⁾: rug ij tr, byg jx tr, haftre vj tr, eng x less.

Korntyende: rug jx tr, byg xvij tr, haftre xix tr; quegtyende: lam xv, griisze iij, kalffue j, føll j, offer xij m.£.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg x tr.

Kield Lauritzen mz egen handt.

Her Michill y *Agir* hauir itt sogenn och enn prestegaard.

Kannd hannd saae tiill sinn gaard: biigh iij tøndir, enng x less. Beklagir, att hanns prestegard er øde aff saand och mogiit aff gords jord, som kanod beuissis med synns breff.

Kornntiennd: bigh jx tøndir; quegtiennd: lamb vj, peining for quegtiennd iiiij £, offir v m.£. (A.)

1625. Wisz tind af *Vestervig* sogen aarlich: biugh iiiij lest oc viij skip, rugh 9 tønner j skip, haftre 18 tønner 4 skip.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten i Vestervig skal nyde en Præstegaard, som ham skal udlægges af Vestervig Klosters Gods, og dertil nyde al Præsterenton af Vestervig Sogn.

Præstgaarden y *Agger* sogen er fordervit af sandlob, saa jegh iche hafuer bekommet af den hidindtill vden to slette daler, och endnu paa ny er mere ødelagt met sandlob saa vell som den hele sogen, som er mett tingswind att bewisze. Huad præstgaardens aarlige sæd y *Westervigh* er andlangende, er: biug 10 tønner, rug 1 tøn, hafre 6 tønner, høø 5 læsz.

Min anpart af qvægtiende dette aar 1625 er y penningh iij daler ij m. & iij β j alb af beggi sogner. Offer af beggi sogner tillsammen kand vere hend wid 13 daler.

Christin Powelszön Resen. E. Haand.

1) Vy eptherne Jenss Kod y Wyllerup, domer tiill Westerlichbierckting, P. Nielssen y Trannkier, Christen Snabe (?) y Welligord och Tøger Schriffluer kund giøre vy for alle, aar 1598 mandag som var thennd 7 augustij paa forne ting war skickid Annders Matssen y Østerulsted paa hederlig mands wegne her Knud Bertilssen sogne prest till Westeruig och Agir kiercker, bad och finge itt fult tingxvinde aff viij trofast danne mend, som ere Christin Laurissen y Togstrup, P. Jude y Oxenbøll, Oluff Nielssen paa Bierge, Graffuijs Christinssen y Ranndrup, Annders Jennssen y Tobøll, Michill Jenssen y Randrup, Las Michilssen y Skordrup och Seffuerin Bodlissen y Agir, huilcke forne mend wotne alle samdrectelig med helgens ed och med opract fingre, att di saa stande for thenom her y dag indenn tingi xvij siønns mend, som vare P. Buodssen y Rodkier, P. Nielssen y Trannkier, Christin Snabe y Welligord, Christin Møginssen y Skordrup, Christin Tamssen y Gramstrup, Las Tamssen y Toppenberig, Christin Matssen y Staffuersbøll, Pouill Oluffsen ibm, Thøgyr Jøstessen y Trankier, Oluff Martinssen, Jens Christinssen ibm., Christin Nielssen y Narbo, P. Sleu(?) y Agir, Josup Perssen ibm., Michill Perssen y Asterrup, Las Nielssen y Kuorttgord, Josup Seffuerinssen y Agir och Matz Velatssen ibm, och hiemelett di saa her y dag och kund gjorde, att di war till siønn offuer prest gord y Agir sugin, daa saa di, att same gord och gordsted er forderffuid och øde aff sannd lob, saa thend kand icky vere vid mact, och icky hannd kannd samle mog eller giøø y same gord for same sanndlob, och er alle agir jord øde aff sannd till samme gord saa ner till j thønnd biug seed. Att di saa wotne, thz vinder vy mz voris indzegler. (4 Segl.)

2) Chresten Sall y Willegardt, domer thill Westeruig

bierckething, Kield Christenszen y Sønder møll, Peder Jensen y Handrup giör witherlig, att aar effter gudz byrdt 1625 mandagen dennd 17 january paa forne thing vaar skickitt erlig och velbyrdig mand Jörgenn Grube thill Theesterup kong. mays befallingsmand paa Westeruig hans wise bud Peder Niellsenn y Spuollum eschitt och fick itt fuldtings vinde aff 8 dandmend, som er Kield Christenszen y Søndermøll, Peder Jenszen i Handrup, Thøgir Madssen i Kubgardt, Anders Pederszen y Oxennbøll, Viladz Madszenn y Agir, Niells Pederszen paa Thyøe, Mattz Viladsen y Aggir och Pouill Pederszen ibm, huilcke dandmend vandt och bestod, att dij lydelig hørde forne Peder Niellsenn y dag for things domb fremeschitt di siønnsmænd, som haffuir verritt y Aggir, att di affhiemellir, huor vitt der er ødelagdt aff sandlob y Aggir sogenn, effter som mininge Agirbo gard mend haffuir verritt huos hans velbemeldt hosbonds fulmekthig och denom höielig beklagitt, att dieris agir och eng saa och garde steder nu nylligin att verre offuir løbin och forderfuitt aff sandlob, daa ind kom her for things domb Anders Lauridssen y Oxenbøll, Peder Jenszen, Seffrenn Perszen, Bolle Seffrenszen, Anders Pederszen Ox och Chrestenn Perszen ibm, som hiemellitt och bestod, att di paa Leffuerdag nu sist var y forne Agir och daa grandgifflig besaae alle dieris agir jord och enge, saa och alle effterfølgindis dieris garde rom, Chrestenn Lasens hustrus, Jens Therckildszens, Seffrenn Josepszens, Jens Seffrinnszens hustruis, Chresten Madszens, Mattz Viladssens, Mickill Viladssens och Graffuers Niellssens hustrus, Viladz Madszens, Anne Persdatthers, Seffren Chrestenszens, Jens Ouszens, Peder Josepszens och Jens Josepszens hustruers, Chresten Vinthirs, Peder Flyffuis, Per Sonnszens och Chresten Josepszens hustruers alle y forne Øster Agir, huilcke vaar alltt offuir løbin och gandsche forderfuitt aff sannd lob vnthagten nogen ringe enngi, som var forderfuitt aff vannd; dernest var di och samme dag offuer Agi Christenszens och Christen Lauridszens y Vester Agir dieris agir och eng, som och var misten parth fordersuitt aff sanudlob, huilcke siønn forne sex mend affhiemellit vid dieres sells ed rett och sandferdig att verre, och vaar di sampttigen thill vedermolls thing, der denne vinde thogist.

In cuius rei testimonium segilla nostra. (3 Segl.)

3) Chresten Sell y Villegardt, domer thill Vesteruig birckething, Nills Sell y Kiergardt, Peder Jenszen i Handrup och Niells Jenszen ibm giöre vitherlig, att aar eftter gudz bördt 1625 mandagenn dend 9 May paa forne thing var schickitt hederlig och vellerdt mand her Christen Poullsen sogneprest thill Westeruig och Aggir sognne, hanss wise bud Peder Nillszen y Spuollum eschitt och fick itt fuldtings vinde aff 8 dandinend, som er Nills Sell y Kiergardt, Peder Jenszen i Handrup, Niells Jenszen ibm, Laust Jörginszen i Thiugstrup, Christen Thamszin, Olluff Jenszen, Thamis Chrestenszen ibm och Chrestenn Anderszenn i Thobill, huilcke dandimend vandt och bestod, att di saae stande for denom Las Chresteusen y Vester Aggir, Michill Madszen, Chresten Lauridszen, Chresten Nillszen, Chresten Vinther i Øster Aggir och Jenns Therckildssen ibm., som ved dieris sells ed och mett opradt fingir hiemelt och thillstod, att di y leffuerdags nu sist besaae prestegardin y Agir sugin, huad schade der fanndist nu nyllig giordt paa forne gard och thil ligendes eindom aff sandlob, och først saae forne gard och gards røn, som vaar gandsche forderffuit, disligist er agger och eng der thill ligindis och saa nu nyllige offuer løbin och forderffuit aff sand lob. Att di saa for os vonnditt haffuer, stadfestir vy mett vorris zignether.

(4 Segl.) (A.)

Hurup.

1555. Her Agustinus y *Hurop*. Hand becklager seg atth haffue hielp behoff.

Hurop prestegords aulff oc sed: big sed iiij pund, rog sed j pund, haffuer sed xvij tr, eng xijij les. Item haffuer hand oc saa kierckeords gres frii.

Gorde oc bull: gorde xxijj, bull iiiij.

Korn thinde: big viij pd, rog ij les, haffuer xiiij tr; queg thinde: lam viij, thinde penge v β j alb, offer penge ij my.

End haftuer hand en lidén vandmølle, som hand kand maale paa, nor thz er stort vandlob.

Ther legger v gorde y thende sogen, som her Niels y Bodum haffuer; the kunde vell legges till thende prestegord, thii thend anden haffuer vell rendte nock ther for vden.

Ther er en degueboll, som degenen y bor oc er ij punds

gord; sammeledis haffuer degenen aff huer gords mand ij skpr big oc ingen gamle degne renter. End haffuer hand iiiij les eng tell forne degnebull.

[Item legher ther fem gorde wti Reffsböy wti Yböy sogenn oc kunde well søger till Huorop sogenn, och er samme forne prest her Agustienuss begerindes, att kong. may. wilde wnde hanom nogitt aff hans nades annpaart aff thinde kuornn aff huorup sogenn. D.]¹⁾

1571. Landgylde aff prestegorden: byg x tr, skoffsuyn j, fødenødt j, giesterij v tr haffre.

Korntyende: rug ij tr, byg xxiiij tr, haffre xvij tr; aff kon. matt.s anparth: byg viij tr; offer vj m $\frac{1}{4}$; quegtyende: lam viij, penninghe x β .

Diegnen haffuer diegne boell, kannd saa: rug j te, byg iij tr. Hans renthe: byg iiiij tr, lam iiij, penninghe v β .

Niels Morsing met egen hand. (A.)

1625. Kornskylde: en prestegord skylder biug 12 tr baade aff gaarden oc møllen. En fønødt. Torsk 10. En gaasz oc itt par höns. En skoffsuin huer tredie aar. En gaardt i Reffs skylder till presten biug ij pund, j gaasz, itt par höns, en skoffusuin huer tredie aar.

Kornthiende: biug ij leest ringer 2 tr; haffuer presten aff kong. mattz. thinde biug 8 tr; quegthiende: lamb 5, pending 20 β , vndertiden ringer; offer x daler.

Karen Nielsdaater i Bodum prestgd

S. her Christen Jenszens effterleffuerske. (A.)

Boddum og Ydby.

1555. Her Niels y *Bodum* haffuer thuende sognere.

Bodums prestegords aulff oc sed: big j lest, rog j pund, haffuer xx tr, eng xx.

Becklager hand, att ther laae en marck, som kaldes preste marck, till hans gord, oc haffuer menege Bodoms bymend thend att bruge, oc hues breffue, som hand haffde att forsuare samne gord mett, tog . . . Oluff fraa gorden, för hand kom tiid²⁾.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Hurup skal nyde af Kro-nens Part af Tienden af Hurup Sogn fire Pund Byg.

Hurup var fra 1570 til 1784 Annex til Boddum og Ydby, men blev efter Reskr. 1ste Marts 1765 atter et Pastorat for sig.

²⁾ Et Gavebrev paa „Klosterhave“ til Boddum Præstekald er astrykt i

End becklager hand, att Hermand Skell haffuer tagett en russe sett fraa hans gord, oc haffuer hans thener y Bøsgord samme sett att bruge.

Gorde oc bull: gorde xxvij, bull iij.

Korn thinde: big xvij tr, rog j pd, haffuer iij pd; quegh thinde: lam viij, gris iiiij, thinde penge xxijj β; offer penge v m.β.

End haffuer hand en gord, Chresten Jensen y bor, skylder aarlegen till prestebord y forne Bodum landgilde: big iij pd, skousuin huert tridie aar j suin, gaaes j, höns ij, eggt, anden stedsmaall, sagfald; end en gord ibid, som Chresten Sørensen y bor, till prestebord: big ij pd, skousuin huert tridie aar, gaaes j, höns ij, eggt, anden stedsmaall oc sagfald; end en gord ibid, som P. Maarsing y bor, till prestebord: big ij pund, skousuin huert tridie aar, gaas j, höns ij, eggt, anden stedsmaall oc sagfald; end en gord ibid, som P. Matzsen y bor, till prestebord: big ij pund, skousuin huert tridie aar, goes j, höns ij, egt, anden stedsmaall oc sagfald; end en boll ibid, som Iens Laurisen y bor, till prestebord: big j pund.

Ther er ingen degnebull, men degenen haffuer aarlegen aff huer sognemand ij skpr byg oc j skpe aff buls mend oc aff indister. Hand fanger intz aff the gamle degne renther.

Item becklager hand, att Gabriell Gildenstern till Ørom slott haffuer taget ett gadhus fraa hans prestegord, huilchet hand mener hannom sker vrett vti, thii hand siger, att thett laa rett op till en hans egendom, oc skylder samme hus orlegen iiiij β.

Aff *Ydby* sogenn. En prestegord y *Ydbye*, som Las Lauresen y bor: big viij pd, skousuin j, gaas j, höns ij, føsnød j, giesterj xxvj vord¹⁾før taarsk, eggt, anden stedsmaall oc sagfald.

End en gord y ibid, som Søren Pedersen y bor: big iij pd, skousuen j, giesterj xij vordfør taarsk, eggt, anden stedsmaall oc sagfald, höns ij, gaaes j, føsnød j; end en gord y Refus, som Mas Oluffsen y bor: big ij pd, skousuin j, fø-

Kirkhist. Saml. IV S. 335, og et Lavhævd paa Jordegods til Bodum Kald smst. S. 534, og et Tingsvidne om Mensalgods til Bodum Kald smst. S. 539.

¹⁾ En Vorde er et Antal af 10.

nød j, gaaes j, höns ij, giesterj viij taarsk, eggt, anden stedsmaall oc sagfald.

Gorde oc bull: gorde xl, bull x.

Korn thinde: big xx pd, rog int, haffuer x pund; quegthinde: lam xx, griis vj, thinde penge ij m.£; offer penge xvij m.£.

Haffuer hand att becklage, att Hermand Skell haffuer trette paa alle herlighz oc giesteri, som legger till thiisse forne gorde y Ybye sogen, oc haffuer hand vinder paa, att thz haffuer y lx aar veret tell prestegorden.

Ther er en degnebull, som degenen paa bor, oc skylder gorden orlegen ij pund korn, oc haffuer hand aff huer mand ij skpr big oc ingen anden gamle degne rentter. (A.)

1571. Her Niels y Bodum iij sognor Bodum, Yby och Hurup, boendes y Bodum och kand saa: rug o, big xxiiij tr, haffre xxiiij tr, eng xvij less. Becklager, att wdmarck och grybsiordt¹⁾, som hafuer liggit till prestegord y mandz mynde, er tagen der fraa wden dom och skriifstth emellom bønderne.

Korntyende: rug o, byg xij tr, haffre xij tr; quegtyende: lam ij, peninghe x β; offer viij m.£.

Mensalia: byg xix tr, skoffsuyn huer iij aar iiiij, gies iiiij, höns viij.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg v tr lam j, peninghe v β.

Yby sogen.

Landgylde aff prestegorden: byg xiiij tr, schoffsuyn huer iij aar j, giesterj j te torsk, føde nødt j, gaas j, höns ij. Mensalia: byg x tr, føde nødt ij, huer iij aar skoffsuyn ij, gies ij, höns iiiij, giesteri j te torsk.

Korntyende: rug iij tr, byg xxvj tr, haffre xxiiij tr; quegtyende: lam xij, peninghe xx β; offer v m.£.

Diegnen haffuer diegne boell, kand saa: byg iij tr; hans renthe: byg viij tr, lam vj, peninghe x β. (A.)

1625. Bodum, Ydby (oc Hurup) sognor.

Bodum sogn. Til Bodum prestgaardt kand saaes: biug 16 tr, roug 3 tr, haffre 30 tr, eng 8 læsz.

¹⁾ o: Jord, der ikke hørte til den fra gammel Tid indtagne og rebdragne Bymark, men som en enkelt Mand havde indtaget til Dyrking af øde Jord udenfor Bymarken (Molb. Glossar.).

Skyldkorn. Haffuer presten i Bodum 4 gaarde, en skylder 3 pund biug, noch en 2 pund, noch en 2 pund, noch en 2 pund, noch en boell skylder j te. Disse gaarde giffue huert aar j gaasz, itt par höns och huer tredie aar en skofusuin.

Korn thiend: biug j lest oc 4 tr; quegthiende: lamb 3, pending 2 m.Å; offer 5 daler.

Ydby sogn. En prestgrdt skylder: biug 14 tr, en skoffusuin, huert tredie aar en fønødt, en tønde torsk, j gaasz oc it par höns.

En gaardt i *Ydby* skylder thill presten: biug 3 pund, en halff tønde torsk.

Kornthiende: biug 2 lester och 2 tr; quegthiende: lamb 6 eller 8, pending j daler vnder tiden ringer; offer 18 daler.

(A.)

Helligsø og Gjetstrup.

1555. Her Jörgenn y *Hellesøe* er Erick Rud's Cappellann tell *Hellesøe* oc *Giettrop* sognner, oc giffuer hand tilkiende, att forbemelte Erick Rud haffuer bode prestegorden fraae hannom till Vesteruig chloster mett alle theris renther oc herligheder, oc hand faatt hannom en liden forfalden bunde gord iggen, som hand nu auffler till. Ther for seger, att hand nødes tell att fiøtte paa en andensted¹⁾.

Gordsens aulff oc sed y forne *Hillesøe*: big sed vij tr, rog sed int, haffuer sed xiiij tr, eng vj les.

Gorde oc bull som thinder: gorde xx, bull v.

Korn thinde: big iij pd, rog int, haffuer iij tr; quegthinde: lam v, griis j, thiende penge v β j alb; offer penge iij m.Å.

Ther er ingen degne bull, vthen thz findes till Vesteruig chloster; men huer mand giffuer degenen till lönn ij skpr. big ; thend gamle rente for hand int aff.

Giettrop sogen. Gorde oc bull, som thinder: gorde xxj, bull v.

Korn thinde ther aff: big viij pd, rog j pd, haffuer iij

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Helligsø og Gjetstrup skal have sin rette Præstegaard fra Vesteruig Kloster og nyde al Præstrenten af Sognene.

pd; quegthinde: lam xij, griis ij, thinde penge j m. $\frac{1}{4}$ ij alb;
offer penge v m. $\frac{1}{4}$.

Ther er ingen degnebull, vthen thett findes till Vesteruig; men huer sogne mand giffuer degenen ij skpr big, oc int hand fanger aff thend gamle degne rente. (A.)

1571. Her Peder y *Hellesziø* ij sogner *Hellesziø* och *Gjøtterup*, boendes y *Hellesziø* och kand saa: rug o, byg viij tr, haffre xj tr, eng v lesz. Beklager, at der er tagen fraa hans gorde v lesz eng och ij tr landt och er lagd till en anden gord till Westeruig kloster.

Korntyende: rug o, byg xij tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iij, grysze j, penninghe xvij β ; offer v m. $\frac{1}{4}$.

Diegnen haffuer diegne boell och kan saa: byg iij tr, eng iij lesz. Hans renthe: byg iij tr, lam j, penninghe ix β .

Gjøtterup soghen haffuer inghen prestegordt.

Korntyende: byg xv tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iij, penninghe xxij β ; offer vj m. $\frac{1}{4}$.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiiij tr, lam ij, penninghe xij β .

Peder iennszen mett egen haandt. (A.)

1625. Fortegnelse paa *Helligsøe* prestgaards kornsæ oc tiende etc.

Giettrup oc *Helligsøe* ere tuende smaa sogner; i *Giettrup* sogen er ingen prestegord, i *Helligsøe*, som er icke vden en lille bye, er en ringe prestegord, som tilforn haffuer verit en arm bundegord, till huilcken kand sais: biug 6 tr, haffre 13 tr, høøauffling 2 leesz.

Korntiende aff *Giettrup* sogn: biug 22 tr, aff *Helligsøe* 17 tr. b.; offer 4½ dlr. Qvegtiende aff begge sogner: lam 7, penge 3 $\frac{1}{4}$.

Dette bekiender ieg Peder Mogenszön nu sogneprest her sammestedz med min haandt vnnderschreffuen. Actum *Helligsøe* 9 Maij 1625.

Peder Mogenszön. Egen haandt. (A.)

Hvidbjerg og Lyngs.

1555. Her Anders y *Huidbierge* haffuer thisse efftherne sogner *Huidbierge* oc *Lyngs*; men the rette preste gorde

legge till Huidbierge gord, men Korffids haffuer forlent
hannom thende efferne rente.

En gord y *Huidbierge*, som han auffler till: big j pund,
rog sed j te, haffuer int, eng int.

Hand beklager, att hand haffuer ingen prestegord, men
hand formor seg en gord aff Korffids mett thz føste.

Er ius patronatus tell Huidbierge gord.

Gorde oc bull: gorde l, bull iiij.

Quegthinde: lam xv, griis ij, thinde penge i m.Å; offer
penge xx m.Å danske. End haffuer hand orlegen iiij pund
big aff Korffids till sin vnderholdning. Korn thinde: big j
lest, iiij pd vj skpr, rog int, haffuer ij pund.

Ther er ingen degne bull; men sognemendeuc giffue
degenen ij skpr. big aff huer gord oc ingen gamle degne
rendte.

Aff *Løngs* sogenn. Er ius patronatus till Huidbierge gord.

Gorde oc bull: gorde xvij, bull ij.

Korn thinde: big v tr iiij skpr, rog int, haffuer v tr;
quegthinde: lam ij, thinde penge x /3 ij alb; offer penge iiij m.Å.

Ther er ingen degne bull; men sognemendene giffue
degenen aarlegen ij skpr byg, oc ey hand fanger nogen aff
the gamle degne rente. (A.)

1571. Her Niels y *Huidberg* ij Sogner *Huidberg* och
Liungs boendes y *Huidberg* och kannd saa: rug ij tr, byg
x tr, haffre xix tr, eng iiij less. Beklager sig hart for eng
och greszing.

Korntyende: rug iiij tr, byg xxxvj tr, haffre xx tr;
quegtyende: lam vj, grysze j, peninghe ij Å; offer xij Å.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: byg
vijj tr, lam iij, penninghe j Å.

Liungs sogen haffuer ingen prestegordt.

Korntyende byg x tr, haffre vj tr; quegtyende: lam ij,
penninghe j m.Å; offer j m.Å.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiij tr,
lam j, penninghe viij /3. Niels Riiber med egen hand. (A.)

1625. *Huidbierg* paa Thyholm mz sin annex er ij
kiercke sogner.

Thill præstegrdt kan saais: rov j te eller ij, biug 9 a
10 tr, haffre 10, 11 a 12 tr, eng eller hœbicing 4, 5 a 6 lesz.

Offer paa höyfester 14 eller 15 daler. Quegthinde: lam 8, 9, 10 a 12, pending 4, 5, 6, 7 m.Å; korn thinde epter kierckens och kong. matts anpart huert trediedeel beregnet till presten ligesaa megit, daa er dit aff *Huidberg* sogn 50 tr, annex 13 tr. Dog eptersom bønderne er begerindis, att de selffue maa deris korn vdi kierffue for fedning skyldt selffue beholde, saa fortinnder (?) de peng for præstens anpart derfor, att jeg fanger nogiit mere.

Annex præstegordt ingen; bona mensal. inthett.

Ildebrandt nemlig till brygge, bage, maltegierning iche en lesz, mens dett skall kiøbis for pending. Item skall kiøbis till husens behoff 16 tr rov.

Dette forne saa att werre (dett jeg iche andett wid) bekiender jeg.
Niels Lauritsen. (A.)

Søndbjerg og Odby.

1555. Her Peder y Sønbierge haafuer thiisse efftherne ij sogner.

Sønbierge prestegords aulff oc sed: big sed ij pund, rog sed ij pund, haffuer sed ij pund, eng ij les.

Hand beklager, att alle bymenden fortrenger oc eriere(?) hans iord alle aar io mer oc mer fraa hannom, saa hannom sker ther offuer stor vskell.

Gorde xv, bull v.

Kornn thinde: big v pund j te, rog ij pund, haffuer int; quegthinde: lam iiiij, griis ingen, thinde penge j m.Å; offer penge v m.Å.

Thend prest ville begere mere till sinn vnderholdninge.¹⁾
Hand haffuer kierkegords gres oc saa y thinde soghen.

Ther er ett degnebull, som skylder sognedegen aarlegen j pund big; ther till giffuer huer mand hannom ij skpr. big, oc int hand fanger aff thend gamle degne rendte.

Odby Sogem. Enn prestegord y *Odby*, skylder aarlegenn tell forne prest landgilde: big iiiij pund. All thend anden herlighz er till *Huidbierge* gord paa Thyøeholm.

Hand haffuer oc saa thende kierkegaards gres frii.

Gorde xxij, bull v.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Søndbjerg og Odby skal have Kronens Part af Tienden i Søndbjerg.

Korn thinde: big iij pund j te, rog ij pund, haffuer int; queghiene: lam ij, thiende penge j m.ʃ; offer penge x m.ʃ.

Wti gamle tiid bore the sognen mend thuende gange kiød till kiercken, j gaas oc iiij brød eller j faars laar oc iiij brød.

Ther er ett degnebull, som legger tell Huidbierge gord, meden degenen fanger ther intz aff, men huer sognen mand giffuer degenen ij skpr. big. (A.)

1571. Her Hans y *Seenberg* ij Sogner, *Seenberg* och *Odby*, boendes y *Seenberg* och kannd saa: rug v tr, byg v tr, haffre x tr, eng ij less.

Korntyende: rug xv tr, byg xv tr, haffre xvij tr, aff kon. matz. anparth byg xxiiij tr; quegtyende: lam o, penninghe xxiiij β; offer ix ʃ.

Diegnen haffuer for diegne bolith byg ij tr. Hans renthe: byg v tr, penninghe xij β.

Odby Sogen. Landgylde aff prestegorden: byg viij tr. Korntyende: byg lx tr, haffre o; quegtyende: lam j, penninghe xxiiij β; offer ix ʃ.

Diegnen ingen diegneboell. Hans renthe: byg vij tr, lam o, penninghe xij β.

Dette forscrefne bestor jeg Hans Lydicszen prest mz egen hand. (A.)

1625. Fortegnelsze aff *Sønbierrig* och *Odby*, som ere 2 gandske smaa Sogner.

Korntinde: baade konglig majestatis tinde aff *Sønbierrig*, som er mig saa vel som mine formend benadit, effterdi sognen ere smaa oc ringe korn affuel; thi mange aff sognemend bruger fiskeriiet, oc præstens tinde aff forne *Sønbierrig*, til med præstens tinde aff *Odby* altsammen udi byg oc ingen anden slags korn, hen vid iij lest byg, 6 tr ringer, mens nu kand mand dit icke end alt bekomme; thi mange aff bønderne ere forarmede. Offring vdi di 3 höytider aarlig hen vid ix slette daler. Qvægtinden aff *Sønbierrig* sogn baade konglig majestatis part, som nadigst er giffuen til præstens ophold samme stedz, saa oc præstens part aff forne *Sønbierrig* sogn, till med oc aff *Aadby* sogn præstens part, hen vid i en summa 12 lam och 2 slette daler for andit quegtind; mens undertiden er det ringer, undertiden meere.

Sønbierrig præstegaard er aff di ringiste præste residentz i Thy, oc kand saais til den: rug 3 tr, byg 6 tr, haffre 8 tr,

engebierring icke j̄ les. Bona mensalia intit. Annex præstegaardt i *Odby* sogn skylder 8 tr byg til præsten alenist; thi alt herligheden aff den følger till provisteriiet til Hvidbierrig gaardt.

Ildebrand at bagge och brygge ved er her icke, men skal kiøbe dit.

Oc er jeg fattig mand megit gieldbunden aff den aarsag, ieg er kommen til samme kald for 5 aar siden, oc da haffuer tagit aff min hustruis sødskinds arffueloder og nogle i lige mader aff min brødres børns s. her Søren Nielsens i Vang dieres arffueloder att sette bou med, som ieg endnu giffuer aarlig rente udaff. (A.)

Jeginds.

1555. Her Hans paa Jegide.

Jeginds prestegords aulff oc sed: big v tr, rog v tr, haffuer int, eng vj.

Gorde oc bull: gorde xv, bull iiiij.

Korn thinde: big x tr, rog x tr, haffuer int; quegthinde: lam ij, griis j, thinde penge v β j alb; offer penge iij m.þ.

Ther er degnebull paa forne eginde, thett haffuer lands presten ther paa forne egind, oc presten löner degen aff thette forne degnebull. Icke haffuer degenen helder aff the gamle degne renther. (A.)

1571. Her Christiern *Jegen* sogen en soghen, kand saa til sijn præstegordt: rug v tr, byg v tr, haffre o, eng ij lesz.

Korntyende met kon. part¹⁾: rug xxiiij tr, byg xxiiij tr; quegtyende: lam v, penninghe ij; þ offer viijj þ.

Begierer kon. mattz. korntyende aff Odby soghen, som beløber sig xij tr. byg.

Diegnen haffuer diegne boell och kand saa: byg j te och rug j te. Hans renthe: byg iij tr.

Christiern Lauritzen med eghen hand. (A.)

1625. Fortegnelse aff *Jegindøe*.

Jegindøe er en lidet omflaat Øe, paa huilcken er ickun

¹⁾ Tillagt Præsten ved Klemmebrevet.

yt lidet sogn, i huilcket sogn findis icke wden femten gaarde oc siff buole, som hører alle kronen till, oc giffuer de alle-sammen till skylde iiijester oc viijester biug.

Haffuer *Jegindøe* kiercke till tiende vijester biug, oc er mig saa uel som mine formend kongens part aff tiende benaadem, effterdi kaldet er ringe, oc er lige ved kirckens tiende, oc derforuden min egen part, huilcke tuende parter, kongens oc min egen tiende jeg wndertiden tager paa skieppe, oc wndertiden paa kierffue for fuorings skyld. Offer de 3 fester iiijester slettedaler. Bona mensalia er her intet aff. Quegtiende: 8 lam oc ingen penge, fordi jeg opskrifffuer.

Oc kand der saaes til præstegaarden: rug iiijester biug vester, haffre jester. Her saaes intet wden det som brugis met giøde; thi her er ickun passelig jord til gaarden. Hø haffuer jeg intet afflet paa 2 eller 3 aars tid; thi engen er forderffuit aff haffuit, som er indbrot i fiøffren. Men naar engen haffuer været best, da haffuer jeg icke fanget wden j læs. Ildingsbrand att brygge, bage oc tørre malt wed er her intet aff, men skal kiøbe dett enten wdi Salling eller i Morsse. Her er gandske ond daglig ilding.

Haffuer oc Gud velsignet min hustru oc mig met mange børn, oc haffde wi en daater gifft wdi Morse, huilcken Gud kallede till sig wdi barselseng ved S. Olluffs dags tide sidst forleden, oc den neste dag effter moderen war begraffuen, inotte wi tage det arme spede moderløsze barn hiem met os. Herforuden haffuer wi endnu tagit itt aff vore børnebørn for forældernis armod skyldt, oc haffuer ocsaa hafft det nu paa siette aar.

Dette forbemelte bekiender jeg wuerdig Guds ords tie-nere paa *Jegindøe*.

Sören Anderssøn. Egen Haandt. (A.)

Mors.

Nykjøbing, Lødderup og Elsø.

1555. Her Chrestern y *Nychyøpinge* haffuer en hus, som kaldes sancte Giertruds hus, oc ingen rette prestegord, hand haffuer icke, ved holder nogen, huor ther er rett prestegord; thii Dueholms chloster haffuer altiid holtt sogne prest till koning Frederiks tiid.

Korn thinde: big j lest, rog int, haffuer int; queghinde:

thinde penge ij, offer penge xij m.£, nandest penge xxj m.£.

Ther er ingen degnebull till thende forne sogen; thii skolmester pleger altiide att vere degen ther till oc haffuer ther for iij lester big oc j pund korn till hører. End haffuer skolmester en eng, som skylder hannom j pd smör, oc haffuer hand halff parten aff kon. mats. quegthinde mett mester Jackop aff Sønderheret till haaspitall y Duholm. (A.)

[Her Chrestenn holder capelann buode tiill Ničkiobings kiercke oc tiill thii tou sogene paa landtzbøyen, oc beclagher forne her Chrestenn seg, att ther liigher enn gord wti Elsøø, som giffuer prestenn j pd kuornn oc giffuer tiill kiercken ij pd kuornn, oc er samme forne her Chrestenn begerindis, att kon. mat. wilde wnde hanom thii ij pd kuornn, som kiercken haffuer wd aff samme forne gord. Thiiisiigeste er forne her Chrestenn tiill lagd ij tr kuornn vj aar siidenn for ledenn wd aff thend preste gord wti *Lødderup* sogenn; thii samme prestegord gaff tiill forne samme ij tr kuornn tiill kierckenn, att hand ther paa matthe fange kou. mats. stadfestelsze. D.]

Her Chrestern y *Lødderop* oc *Elsøø* bor y Nychyøpinge.

ENN prestegord y *Lødderop* skylder aarlegenn till skyld: big iij pund oc alle anden herleghz.

Gorde xxiiij, bull xxiiij.

Korn thinde: big xij tr, rog vj tr, haffuer ij pd; quegthinde: lam viij, griis j, thinde penge x β ij alb; offer penge iij m.£.

Ther er ingen degnebull, men presten men, att thend gord, som leger tell skolen, er ret prestegord; tisligeste sige tii erste, att preste gorden, som nu er, skulde vere degne bull, oc giffuer huer sogne mand degenen ij skpr big oc ingen anden degne rendter.

Aff *Elsøø* sogenn. End haffuer presten aff en gord, som Ville y bor, till landgilde aarlegen j pund big oc ij pund big till kiercken, oc haffuer Erick Krabbe all thende anden oc herleghz, hues ther aff gaar.

Gaarde xv, bull v.

Korn thinde: big viij tønder, rog int, haffuer ij pund; quegthinde: lam j, griis ij, thinde penge iiiij β; offer penge iij m.£.

Ther er ingen degnebull; men ther haffuer hand aff huer mand ij skpr big oc ingen anden gamle degne rendte. (A.)

1571. Her Madz y *Nykiøbing* hauir iij sognir och 2 prestegaard *Nykiøbing*, *Lødderup*, *Elszøe* sognir.

Hanns wisse rennt aff *Nykiøbinghe*: biig ij lestir, prest pening xvij m.Å., offir xvij m.Å. Hannd beklagir sig, att huer haffuir j te see ther y byenn till theris gorde, oc hannd haffuir inthitt till prestegardenn.

Lanndgiild aff *Lodderup* prestgaard: biig iiij tønndir, rug iij tønndir.

Korntyennd: biig j lest, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb iij; offir vj m.Å.

Aff it sticke kirke jord y *Elszøe* sogenn: biig ij tønndir, rug ij tønndir.

Kornn thind: big xij tønd, haffuir viij tønndir; quegtiennde: lamb ij; offir iij m.Å.

Degnnenn aff skolenn. Hanns wisze ret aff *Lødderup* och *Elzøe* sogenn: biig vj tønndir, lamb iij.

Skolemesterens aff *Nykiøbing* wisze renntte: big iij lestir, skousuin ij, smör ij pund. Aff byenns sogenn jx m.Å., lamb xij. (A.)

1625. Jacob Jacobsen Hollum, prest i *Nykiøbing* oc thov sogner paa landzbye, som er *Løderop* oc *Elsø*.

Kornthinde aff *Nykiøbing*: byg xxxvj thnd; qvægthinde: penninge 4 daler; offer penninge 25 daler.

Løderop. En prestegaard, som skylder aarligen: big vj thnd.

Kornthinde: rog v thønd, byg xxvij thnd, åå¹⁾ vj thnd; qvægthinde: penning 2 daler; offer penning 5 daler.

Elsø sogn. En gaard, som giffver till presten aff sin skydle: byg ij thønd.

Kornthinde: byg xvij thønd, åå iij thønd; qvægthinde: penninge 3 m.Å.; offer penninge iij daler.

Holder jeg en capellan, som jeg giffver aarligen penninge xxxv daler.

Haffver jeg en prestegaard i *Nykiøbing* oc dog ingen affl der til. Jacob Jacobsen. Egen hand. (A.)

Froøslev og Mollerup.

1555. Her Niels y *Froøtzløff* haffuer ij sognier *Froøtzløff* oc *Mollerop*.

¹⁾ o: Havre.

Frødtzloff prestegords aulff oc sed: big j lest j pd, rog sed int, haffuer sed iij pund, eng iiiij les. Erik Styøges arifuenge haffue x pund korn fraa thende prestegord; hues breffue, som vor paa samme godz, the bleffue brendt xxx aar siden, ther gorden brent.

Gorde xxv, bull vj.

Korn thinde: big vj pd, rog j pd, haffuer ij pd; queg-thinde: lam iij, griis ij, thinde penge j m.þ; offer penge iij m.þ. Ther bor en bunde y *Frødzløff* gord, hand thinder intz.

Thende prest begere hielp.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc int aff thend gamle degne rente.

Aff *Mollerop*. Hand haffuer ingen prestegord ther till, oc haffuer sandmend ther y heritt skuldt haffue vdlagtt hannom j prestegord vd, men the lagde hannom icke vd vthen j m.þ sølff oc mere, dog haffuer hand sin ildingsbrug mett løng oc torue y heden mett thennom.

Gorde x, bull iij.

Korn thinde: big ij pd, rog ij pd, haffuer j pd; queg-thinde: lam ij, griis j, tbinde penge iiij þ; offer penge ij m.þ.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc ingen andre gamle degne rente. (A.)

1571. Her Niels, prouist y Sønndirherritt, haffuir ij sognir och enn prestegaard, *Frøsløff*, *Mollerup* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegaard y *Frøsløff*: rug ij tøndir, big xiiij tøndir, haffuir vj tøndir, enng j less.

Kornne thind her aff sognett: rug, biig, haff iiiij tøndir aff alle slaus; quegtiennd: lamb iij; offir v m.þ.

Kornne thind aff *Mollerop* sogenn: rug, biig, haffre aff alle slaus viij tøndir; quegtiennd: lamb ij; offir j m.þ.

Degnenn hauir ingenn degnneboell, er aff nykøping skole. Hanns wisze rennt: biig vj tøndir. (A.)

1625. Jenss Niillszön Thøfftting haffuer tuende sognir *Frødsleff* oc *Mollerup*.

Præstegaards sæd aarligen: rogh ij thønnder, biug x tønnder, ãar xvij tønder.

Korntinde: biug xxx tønnder, ãar vij tønder; qvægtinnd oc penng for wlige qvæg v m.þ; offer xv slett þ.

Mollerup. Korntind: rogh iijj tønder, biug iijj tønder,
ñær xij tønder; offringh ix ℳ ; qvægtinde oc peng for wlige
qvæg iij m ℳ . Jenns Niillszön Thøfftng. E. hanndt. (A.)

Tæbring, Ovtrup og Rakkeby.

1555. Her Peder y *Tæbringe* haffuer iij sogner.

Tæbring prestegords aulff oc sed: big viij tr, rog ij tr,
haffuer j pd, eng ij les.¹⁾

Gorde oc bull: gorde xijj.

Korn thinde: big iij pd, rog j pd, haffuer j pd; queg-
thinde: lam j, griis ij, thinde penge j ℳ ; offer penge j ℳ .

En bull skylder orligen tell prestebord: big j pd.

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer
mand ij skpr big oc ingen anden gamle degne rente.

Aff *Rackeby* sogen. Ther er ingen prestegord.

Gorde viij, bull j.

Korn thinde: big ij pd, rog j pd, haffuer iijj tr.; queg-
thinde: lam iiij, griis iij, thinde penge iijj β ; offer penge
j m ℳ .

Ther er ingen degnebull, men huer mand giffuer dege-
nen iij skpr big oc ingen aff thend gamle degne rente.

Racheby skall auffbrydes oc leges till *Tæbringe*.²⁾

Aff *Otoutrup* [Offuetrup D.] sogen. En bull, skylder presten
orlegen tell prestebord: big j pd oc j pd smör.

Gorde xxijj, bull iijj. Ther er Damsgord, som hand
fanger huad band vell vnde hanom, j pd big.

Korn thinde: big j lest, rog j pd, haffuer j pd; queg-
thinde: lam iiij, griis ij, thinde penge j m ℳ ; offer penge
ij m ℳ .

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer de-
gen ij skpr big; men ther er ingen gamle degne rente. (A.)

1571. Her Annders y *Tebring* hauir 3 sognir och pre-
stegord *Tebring*, *Otoutrup*, *Rackeby* sognir.

¹⁾ En Sandemands Forretning ang. Tæbring Præstegaard er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 337.

²⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Rakkeby Kirke skal ødelægges og Sog-
nefolkene søge til Tæbring Kirke, og at Rakkeby Kirke skal komme
Tæbring Kirke til Hjælp til Bygnings Behov, hvilken Bestemmelse
dog ikke maa være kommen til Udførelse.

Kannd hannd saae tiill hanns prestegord: roug iij tønndir, biig viij tønndir, haffuir xij tønndir, enng v less. Hannd beklagir, hanns gord att werre thend werste y byenn och hanns jord att ligge ydirste.

Korn thind ther aff sognett: roug j, biigh xij tøndir, haffuir vj tøndir. Aff itt stycke jord: biig j tønnde. Quegtiennd: lamb ij; offir iij m.ʃ. iij β.

Landgild aff *Outrup*: biig j tønnd, giesteri j pund smör. Hannd beklagir, att hannd icke haffuir mer aff thennd prestegord, end for staar.

Korntiennd ther aff sognnett aff allt slag: xxv tønndir; quegtiend: lamb iiij; offir vj m.ʃ.

Lanndgiild aff *Rackebye*: biig vj tønndir, haffuir iij tønndir, skousuin j, gies j, hönns ij.

Kornnetiennd ther aff sognitt senn egenn partt: rug j tønd, biigh xij tønndir, haffuir ij tønndir; haffuir hannd konngenns partt: rug j tønnd, biigh xij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtynnd: lamb vj; offir iij m.ʃ.

Degnenn aff skolenn. Hanns wisze indkomst: biig vj tønndir, lamb iij. (A.)

1625. Mads Jensön Holm haffuer 3 smaa sogner *Tebring*, *Outrup* oc *Rackby*.

See till *Tebring* præstegaard: biug xij tr, ru ij tr, hafre xxiiij tr vdi vdmarcken, huor mand offte ey fanger en less hafre effter en te see. Aff denne gaards see shall aarligen vdgiffuis til kircken: biug viij tr, till Hald: hafre iij tr, skousuin j, lamb j, gaazz j, höns ij, aal ij snees. Till præstgaarden ligger en bull, skylder: biug ij tr, eng ij lesz.

Korn thinnde: biug xvij tr; queg thiende: penning iij m.ʃ., lamb j; offer penning iij daler.

Outrup sogn. Vdi *Outrup* sogn er ingen præstegaard, men en husz, som skylder aarligen: biug j te, smör j pund.

Korn thinnde: ru iij tr, biug xvij tr, hafre vj tr; queg thiend: penning v m.ʃ.; offer penning vij daler.

Rackby sogn. Vdi *Rackby* er en lidet præstegaard, som capelanen effter kong. maytis breff besidder, oc kand saais till hinder: ru oc biug tilsammen iij tr eller v. Oc er capelanen en fattig giæld bunden mand oc haffuer sex moderløsz børn. Eng ij lesz.

Korn thiende: ru iijj tr, biug iij tr, hafre iij tr; queg-thiende: penning ij m.ꝝ; offer: penning vj m.ꝝ.

Her foruden opberer sognepræsten i Tebring *Rackby* sogns kongelig thiende till at löne capelanen med effter kong Christian then 3 höylofflig ihukommelszis breff, ellers skulle kiercken verit ødelagt¹⁾; thi sognen er ganske ringe, siu gaarde oc en bull, er oc meget for armitt; men korn thienden skall nesten vere lige med den, som forskreffuit staar, om det ellers kunde bekommis: ru iijj tr, biug iij tr, haffre iijj tr. Mads Jenssøn Holm, præst til forme sogner.

Egen haandt. (A.)

Karby, Hvidbjerg og Redsted.

1555. Her Niels y *Karleby* haffuer iij sognor *Karleby*, *Huedbierge* og *Rested*.

Karleby prestegords aulff og sed: big sed viij pd, rog sed int, haffuer sed iijj pd, enng xxiiij les.

Hand beklager, att menege grander y forme by haffuer skyfft alle kierengj imellem thenom inbyrdes oc prestegorden inthz tell, mener hand were vrett. Ther ligger thuende haffuer, som kaldes preste haffue oc arnbierge haffue, som hand støndom kand slaa, oc støndom saar hand thz, oc kand ther falde xxiiij tr haffuer vti, støndom slaar hand sinne kyør ther y.

Gorde xlvj, bull ij.

Kornn thinde: big j lest, rog int, haffuer iij pd; queg-thinde: lam x, griis ij, thinde penge j m.ꝝ; offer penge vj m.ꝝ.

End en gadhus ibm, som hand haffuer iij dags arbeide aff.

Ther er en herre gord viid nauffn Ørdrop; ther haffuer hand ingen thende aff.

Ther er ingen degnebull; men theris rette degne bull skylder iijj tr korn, oc Erick Krabbe haffuer samme gord.

Aff *Huidbierge* sogen. Thend rette prestegord ther till haffuer Erick Krabbe panthett, oc skylder thendaarlegen ij pund big oc anden herlighz.

Gorde xxvijj, bull ij.

Korn thinde: big jx pund, rog int, haffuer ij pd; quegthinde: lam v, griis ij, thinde penge x β ij alb; offer penge iij m.ꝝ.

¹⁾ Efter Klemmehrevet.

Huidbierge gord en herre gord, som hand haffuer j pd korn aff.

Ther er en liden tofft, som kand falde j te sed y, som er rette degnebull, oc giftuer huer mand degenen ij skpr big.

Aff *Rested* sogenn. En prestegord y *Rested*, skylder orlegenn till prestebord y *Karleby*: big v pd, flesk ij pd, smör j pd, giesteri ij m.þ., lam j, gaaes j, höns ij, aall ij snes. Ther vor iij lester tell thende forne *Karleby* prestegord, oc lod biskop *Støggie* thage thett ther fraa.

Ther er oc saa ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big, oc ey hand fanger thend gamle degne rente.

Sammeledes loffued forne her Niels, att hand vilde skaffe cappellan till forne sognar, saa ther skall ingen klagemaall blifue paa.

Gorde xxij, bull ij.

Korn thinde: big iiij pd, rog ij pd, haffuer iij tr; quegthinde: lam v, griis ij, thinde penge j ß; offir penge ij m.þ.

Att *Rested* maate affbrydes oc leges till *Huidbierge*. (A.)

1571. Her Lauris y *Karbye* hauir iij sognir och i prestegard, *Karbye*, *Huidberigh*, *Rested* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegard y *Karby*: roug iiij tønndir, biig xvij tønndir, haffuir xxij tønndir, enng xiiij less.

Kornn thiennd ther aff sognitt: roug ij tønndir, biig ij lest, haffuir xx tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir vj m.þ.

Aff itt stocke jord y samme sogen: biig ij tønndir.

Lanndgiild aff prestegard: biigh x tønndir, haffuir j tønd, giesterij iij m.þ., flesk iij pund, gies j, höns ij.

Kornntiennd aff samme sogenn: rug iij tønndir, biigh xj tønndir, haffuir vj tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir vj m.þ.

Kornntiennd aff *Huidberigh* sogenn: roug iiiij tønndir, biig xvij tønndir, haffuir viij tønndir; quegtiennd: lamb v; offir vj m.þ. Aff ett stycke jord: haffuir j tønd.

Degnenn aff skolenn tiill *Karbye* och *Huidberig* sogenn; hanns wisze rennte: biig xj tønndir, lamb vj.

Degnenn tiill *Rested* oc *Rackebye* sognir gaar till skolle. Hanns wisze rennte: biigh v tønndir, lamb ij. (A.)

1625. Jörgen Niellszenn *Restedt* guds ords tiener till *Kareby*, *Huidbierge* och *Restedt* sognar.

Prestegaardens sæd aarlig: biug xvij thønder, rug v thønder, haffre xxvijj thønder, dog vndertiden noget meer, vndertiden mindre, som aarene och leiligheden sig begiffuer. Eng vj læs, foruden huis som aff boor jorden vdlegges, och da affler mand des mindre korn.

Kareby sogn. Korntind: rug ij thønde, biug ij lester iiii thønder, haffre vj thønder; quægtind: xj ℳ , dog vndertiden mindre; offer vj slete daller.

Huidbierge sogn. Rug vj thønder, biug xvij thønder, haffre xij thønder; quægtind ij slet daller; offer iij slet daller.

Rested sogn. Rug iiii thønder, biug xj thønder, haffre vij thønder. Offer och quægtind ere icke megett, huilckett capellanen sig att wnderholde stedze haffuer annammett.

Jordskyld aff en gaard i Restedt: biug x thønder, smör j pundt; aff en bull i *Kareby* marck: biug ij thønder.

Er presten nyes tilltagen och haffuer sæt boe oc Raa Rund (?); vnderholder och en capellaan, giffuer ham biug xij thønder, alle wuisze accidentia aff Rested sogn och nogen tønder rug; giffuer och den forige prestes effterleffuerske opholldt en stor summa korn. Giffuer och aarlig till stiget gesteri penge iij enken daller j ort v β . Ligger samme residentze paa en allfare landevei for huer mands gesteri till sundet. Jørgen Niellszen Restedt. Egen handt.

(A.)

Vejerslev og Blidstrup.

1555. Her lens y *Vedersløff* haffuer ij sognere, *Vedersløff* oc *Blistrop*.

Vedersløff prestegords aulff oc sed: big sed v tr, rog sed iij pd, haffuer sed int; eng j les.

Gorde xvijj, bull ij.

Korn thinde: big v tr, rog v tr, haffuer v tr; quegthinde: lam iiii, griis j, thinde penge xij β ; offer penge iij ℳ .

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand ij skpr big oc ingen aff the gamle degne rente.

Aff *Blistrop* sogen. Hand haffuer aff Stubbe chloster for sin prestegords rendte: big iij pd.

Gorde xiiij, bull iiii.

Korn thinde: big iij pd, rog j pd, haffuer j pd; quegthinde: lam viij, griis j, thinde penge j ℳ ; offer penge ij ℳ .

Ther er engen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand ij skpr big.

(A.)

1571. Her Jens y *Weysløff* hauir 2 sognir och een prestegord, *Wedirsløff*, *Blistrup* sognir.

Kannd hannd saa till hans prestegard: roug v tønndir, biigh iij tøndir, haffuir v tønndir, enng o. Hannd beklagir sigh att werre forlagtt y giesterii aarlihg att wdgiffue vij m.þ.

Korn thiennd ther aff sognit: xvj tøndir aff alle slagh. Kornn thind aff *Blistrup* sogen: aff alle slagh xvij thønndir. Ennd vj tønndir kornn och iij les engh for sin prestegard ther y sognit. Quegtiennd: lamb ij; offir ij m.þ.

Degnenn tiill forne sognir haffuir ingenn degneboell, gaar tiill skolle. Hans wisze rentt: v tønndir kornn, lamb ij. (A.)

1625. Christen Christenszen haffuer ij sogner *Weyrsleff* och *Blistrup*.

Sæd: rug iiiij tr, biug iij tr, haffre xij tr.

Kornthinde aff *Weyrsleff* sogn: rug v tr, biug v tr, haffre vj tr; quegthinde: pending iij m.þ, lam iij; offer v dr j m.þ slette mynt.

Blistrup. Haffuer præsten aff Stubberkloster for sin præstegords rentte: biug vj tr, eng iij les.

Kornthinde: biug x tr, haffre v tr; quegthinde: lam ij, pend. xxij β; off. iiiij dr ij ¼ slett mynt.

Boer hand paa en streng alffarwey, haffuer mange børn til schole och ellers och er vdi stor gield.

Christen Christenszen. Egen haandt. (A.)

Ljørslev og Ørding.

1555. Her Iens y *Lørsløff* haffuer ij sogner *Lørsløff* oc *Ørdinge*.

Lørsløff prestegords aulff oc sed: big sed iij pd, rog sed iij tr, haffuer sed int, eng v les.

Gorde oc bull: gorde xij, bull iij.

Korn thinde: big iij pd, rog iij pd, haffuer j te; quegthinde: lam iiiij, griis j, thinde penge vj β; offer penge iij m.þ.

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand iiiij alb oc ingen anden gamle degne rente.

Aff *Ørding* sogenn. En preste gord y *Ørding* skylder orlegenn tell prestebord: big j pd.

Gorde xvij, bull iiiij.

Kornthinde: big iij pd, rog iij pd, haffuer j te; quegthinde: lam iiiij, griis j, thinde penge j m.þ; offer penge iij m.þ.

Thende prest becklager seg storleg oc begierer hielp.

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer
mand iiiij alb oc ingen anden gammell degne rendte. (A.)

1571. Her Jörgenn y *Lørsløff* hauer 2 sognner och
2 prestegaard *Lørsløff Ørding* sognir.

Kannd hannd saa tiill hans prestegard i *Liørsleff*: rug
ij tønndir, biig ij tønndir, haffuer ij tønndir, eng iiiij less.
Beklager hannd, att ther er panndtid iiiij less enng fraa hanns
gard hand y boir.

Kornn thiend aff sognett aff alle slag: xiiij tønndir;
quegtind: lamb iij; offir iij m.þ.

Landgiild aff thend prestegaard y *Ørding*: biig ij tønndir.

Korn thind aff sognett aff alle slags kornn: xiiij tønndir;
quegthiennd: lamb iiiij; offir iiiij m.þ.

Degnenn aff skolenn. Hanns wisze indkomst aff bege
sognir aff alt slags kornn: iiiij tønndir, lamb iiiij. (A.)

1625. Jeg Jens Christensön (vuerdige) guds ordsz
tienner till *Lyersleu* oc *Ørding* sognier i morsze bekiender
min ind kompst med thinder oc præst gaardz lejligheid oc
andit saa dantt att være, som her effterfølger.

For dit første haffver jeg thinde aff samme forbemelt 2
sognier, som sognie folkene effter ordinanszen pleje oc plictig
er at giffve deris sognie præst. Item haffver jeg oc saa kong.
maits part aff thinden i forne *Lyersleu* sogen, som er giffven
tillz præstens vnderholdning i forne sognier, som kong. maits
breff her om udgiffvid Anno MDLV giffuer till kiende, som
oc præsten min salig for mand oc haffuer hafft samme thinde
for mig, oc er samme thinde gifftuid, for præsten i samme
smaae sognier oc vag præst gaard kunde haffue sin nødtørrf-
tig vnderholning, oc haffuer jeg althid thagit mesten parten
samme thinde i kierue, for di saa præst gaardsz afflue, jeg
i boffver, er gandske ringe, till qvægis fuer oc føde. Oc
under thiden haffuer samme thinder værid meere oc under
thiden mindre paa kierue oc till skiep, effter som gud gaff
afgrøde till, huor for jeg icke kand skriffue dem aarlingen lig
møgit oc lige gode att være, icke heller haffver jeg nogen
thid regned effter, huor mange tønder korn det aarlingen
kunde bliffve. Men effter som forne *Lyersleu* oc *Ørding*
kirckis part aff thinden, huilken min sognie folk oc giffuer

kircke verge i kierffue, er i tønde moell beregned, kand kong. mayst thinde aff forne *Lyersleu* sogen oc forne 2 sognerz thinder, jeg haffuer tillsammen, beregned i tønde moell orligen bliffve vid en paasz roug 12 tønder, byg 17 tønder, haffre 8 tønder.

Item haffuer jeg aarligen aff en lidet præst gaard i mitt forne annex *Ørding* sogen thinder oc land gield tilsammen beregned: roug j tønde, byg iij tønder, haffre j tønde, smør j pund oc oell iij sneesz. Item kand jeg iderligst aarligen saae till den præst gaard, jeg i boffver, hammel korn roug oc byg till sammen beregned vid en paasz vij tønder aff begge slags hammel korn, oc nogen gang haffver jeg saaed mindre end vij tønder hammel korn. Item kand jeg oc saae thill samme gaard haffre vid en paasz vij tønder. Oc haffver væred ditt aar, jeg kunde icke saae thill samme gaard vden v tønder haffre. Oc haffver jeg aarligen engebærring vj laasz høe, oc bode aff en part aff samme engebærring oc en part aff ditt jord, jeg saaer for bemelte seed i, giffver jeg forne *Lyersleu* kircke land gield byg 2 tønder aarligen.

Item giffver jeg aarligen vorisz kiere biscop x slett marck j β ringer giesterie pending.

Item den thid, jeg kom till forne *Lyersleu* oc *Ørding* sogner, vaar ingen husze paa præst gaarden, jeg nu i boffver, under thagen ij husze alenne, som oc daa vaar ganske brøden, oc en paart aff dennom nedfalden oc næsten øde, fordisaa præsten min salig formand med sin hustru oc børn kunde icke faae vel derisz føde oc næring i samme præstgaard, oc for samme præst gaardz vaghedz oc ringhedz skyld flytte hand fra præst gaarden mange aar, förend jeg bleff kaldit till forne sogner, oc boffvede i en gaard her i forne *Lyersleu* bye, som hand gaff skyld oc landgield aff. Men jeg aff min fattig formoe haffver kiøbt oc udgiffvit til samme præst gordz bøgning oc samme thid komid der med i borge oc gield, som gott folck vell vitterligt er.

Item haffver jeg oc min hustru xj børn leffvinde, de vijj er endnu hicme husz osz, de andre iij haffver vi aff vor ringe formoe kost paa, saa mögit osz mouligt haffver uærid, de ij till ecteskab oc de iij till skole gang oc studiering.

Item kand min offer i forne smaae sogner bliffve aarli-

gen, om sogen folken blifver vid mact oc den fattig formoe,
de haffver nu, vid en paasz xxx slet march.

Item anno 1605 bleff den thridie part aff qvæg thind i
Lyersleu sogen ij m. fl_β , oc i Ørding sogen bleff oc thridie
parten aff queagthinden ij fl_β xij β .

Ditte forne bekiender jeg Jens Christinszen præst y forne
Lyersleu och Ørding sognir med denne min egen hand-
schrifft her under. Anno 1625.

Her hosz beder jeg ganske vnderdannigen och ydmøge-
ligen dij gode herrer, som shall haffue med denne sag att
bestille, att dij for guds skyld vill denne min fattige vilkor
och leylichkeit nadeligen och mildeligen ansie ochbetencke.

(A.)

Øster- og Vester-Assels.

1555. Her Mas y Assels haffuer Østerassels oc Ve-
sterassels.

Assels prestegords aulff oc sed: big sed viij pd, rog sed
ij pd, haffre v pd, eng v les. Aff thende forne sed oc iord
giffuer hand orlegen till Assels kiercke ij pd big; thii hand
haffuer en part till sin gord aff kierkens iord ther inde, oc
ingen ved, huor iorden ligger.

Gorde xxv, bull v.

Korn thinde: big ix pd, rog j pd, haffre ij pd; queg
thinde: lam v, griis iij, thiende penge xij β ; offer penge ij m. fl_β .

En hergord heder Lund, hand haffuer sin vilgj aff.

Ther er ingen degnebull; medens huer mand giffuer de-
gen ij skpr byg oc ij alb.

Aff Vesterassels sogenn. En prestegord y Vesterassels,
som aarlegen skylder: big iiij pd, men for smogift oc
arbeide ij pd. End haffuer hand ett hus, som skylder j
te korn, oc mener sognemenden, att thz skulle vere rett
degne bull.

Gorde xxij, bull j.

Korn thinde: big j pd, rog —, haffre iiiij pd; queg-
thinde: lam iiij, griis ij, thinde penge x β ; offer penge iij m. fl_β .

(A.)

1571. Her Laurids y Østir-Assels haffuir 2 sognir oc
2 prestegord.

Kannd hannd saa till hans gord y Østir asels: rug, biig
aff begi slaus xv tøndir, haffuir xij tøndir, eng j less.

Korntiennd ther aff sognitt: rug vj tønndir, biigh xj tøndir, haffuir vj tønndir; quegtiend: lamb vj; offir v m.ʃ.

Landgiild aff *Westir assels* prestegard: biig viij tønndir, for andre smaa bede: big iiij tønndir, giesterij ij m.ʃ.

Kornn thind ther aff sognitt: rug o, biigh xxij tønndir; quegtiennd: lamb iiij; offir v m.ʃ.

Degnenn aff skolenn: hanns wisze renntte: biig viij tønndir, pening iij.ʃ., lamb iiij. (A.)

1625. Rasmus Jenszön Cotti haffuer 2 sogner *Øster oc Wester Assels*.

Sæd til *Øster Assels* præstgrd: rug vj tr, biug x tr, haur xx tr, engebering j las.

Kuorn tinde: rug hen wed jx tr, biug xij tr, haur viij tr; quægtind: lam oc gris 4; offer v slette daler.

Haffuer jeg for min tind aff Lundgd en stæcke ødegaards jord, huor till jeg kand saa: rug ij tr, biug ij tr, oc dernest noget gresning wdi forne Lundmarck.

Aff *Wester Assels* præstegaard: biug xxij tr thill skyld oc tinde medt andett herlighed.

Aff *Wester Assels* by quorn tinde: biug ij lester, quægtinde: lamme oc gryss iij; offer penning v slette daler, penninge for wlige qvæg: iij m.ʃ.

Herimod er min leilighed saaledes, att jeg er kommen till stor gield, der jeg er kaldett wuerdig till forne Øster oc Wester Assels sogner, huor till jeg haffuer vdgiffuett möget aff huis jeg haffuer kund samblett hidindtill, som endnu wed breffue oc segell, som jeg haffuer hiemløst, bewisligter er, oc er jeg endnu vdi stor gield till 4 mine faderlösze(!) børn, oc er selff sextende med børn oc tineste folck dagligen. Att sadan min leilighed motte ocsaa for guds skyld ausees. Actum Weirslev kircke den 7 majaaar 1625. RasmusJenszön. (A.)

Seierslev, Eierslev og Jordsby.

1555. Her Oluff y *Seiersløff* haffuer iij sogner *Seiersløff*, *Eiersløff* oc *Iørsboe*, oc haftuer hand cappellan ther till.

Seiersløff prestegords aulff oc sed: big xix tr, rog v tr, haffre xxx, eng xl les.

Ther legger en agger, som kaldes spages agger vtj Hesselbierge mark, som lens Michensen bruger, thener till Hald,

oc beklager hand, att hand er mett vrett ther fraa tagne, som hand haffuer vindisbirdt paa; men eyendoms breffue haffuer hand icke att forsuare mett.

Gorde xxx, bull viij.

Korn thinde: big xij tr, rog ij pd, haffre ij pd; queg-thinde: lam viij, griis ij, thinde penge v β j alb; offer penge v m.ℳ.

Her er bode en vnd m.ℳ oc mange stackarle.

Ther er thuende hergorde, som er Søoe oc Skarre gord; ther sker hannom liidett skell aff.

End haffuer hand en boll, er tagen aff preste gordsens iord, som skylder presten orlegen: iiij tr big, skousuend j, giesteri j m.ℳ, iij snes aall, egt, anden stedzmaall oc sagfald; end en gord, som sognen mend mene att vere degne bull oc skylder presten orlegen: iiij tr big, skousuen j, giesteri j m.ℳ, egt, anden stedzmaall oc sagfald, aall iij snes.

Degenen haffuer ij skpr big aff huer mand.

Aff *Iørsboe* sogen. En bull skylder orlegen: j pd big, aall j snes, dagsgierninge ij dage.

Gorde oc bull: gorde xij, bull v.

Korn thinde: big x tr, rog int, haffuer iiiij tr; queg-thinde: lam iij, griis j, thinde penge vij β; offer penge ij m.ℳ.

Ther er ingen degnebull, oc ey the viide, ther nogen degne bull att haffue veritt; men huer mand giffuer degenen ij skpr byg oc ingen gamle degne rente.

Aff *Eiersløff* sogen. En prestegord skylder: iij pd big, smör j pund, skousuen j, giesteri xij β, aall iij snes.

Gorde xvij, bull iiiij.

Korn thinde: big ix tr, rog int, haffuer ij pd; queg-thinde: lam iij, griis ij, thinde penge iiiij β; offer penge iij m.ℳ.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big, oc allerig ther haffuer veret degne bull. (A.)

1571. Her Annders y *Seyrsløff* hauir iij sognir och 2 prestegaard *Seyrsløff*, *Eyrsløff*, *Jørsboe*.

Hannd kannd saae till thennd prestegrđ, hannd y boer: rugh iiiij tønndir, biig xiiij tønndir, haffuir xvij tønndir, enngh xv les. Hand beklagir, att thi mend y byen hauir wdenn alle dom fra tagit hannom sienn j partt wdi markenn till samme prestegard. Beklager sig, att enn aff Haldis haff-

uer tagit sigh enn agger tiill, som hannd siger sig att ligge
y hanns hefft.

Lanndgiild aff tuend gard ibidem: biigh viij tønndir,
haffuir iiij tønndir, skousuin ij.

Koruntiennd: rug iiij tønndir, biig j lest, haffuir xxiiij
tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir v m.þ.

Lanndgiild af *Eirsløff* prestegrð: biig vj tønndir, haff-
uir iij tønndir, smör j pund, skousuin j, naell iiij snes.

Kornntind: biig xvij tønndir, haffuir xij tønndir;
quegtiennd: lamb v; offir ij m.þ.

Lanndgiild aff sticke jord i *Jørsboe*: biigh ij tønndir,
haffuir j tønnd, skousuin j.

Korntiennd: biigh xij /? (!), haffuir vj tønndir; queg-
tind: lamb iij; offir ij m.þ.

Degnen aff skollenn tiill Seyrsløff. Hans rennt er: biig
v tønndir. Degnenn aff skolenn till Eyrsløff och Jørs-
boe. Hanns wisze renutte: biigh iiij tønndir, rug j tønnd,
lamb iiij. (A.)

1625. H. Jens Thomeszen i *Seiersleuff* haffuer iij
smaa sogner *Seiersleuff*, *Eiersleuff* oc *Jørsboe* oc holder en
Capellan til kost oc lön.

Kand saais til *Seiersleuff* prestegaardt i alsædiordt: biug
x tr aarligen, vinther rug, vnderthiden iiij tr, vnderthiden
v tr, som aarsens giømaal sig begiffuer; haffre vnderthiden
x tr, vnderthiden xvj tr, efftersom vangene i vdmarcken ere
til; eng x les.

Ligger til presteborden ibm tho smaa boligger, en schyl-
ler: biug iiij tr, skousuin j, haffre ij tr, aal iij snees; noch
en skyller: biug iiij tr, haffre ij tr.

Kuornthinden, som opberis vnderthiden sompt paa kierff-
uen oc sompt paa skippen, effter som affgrøden er til, hen-
emod biug xxxij tr, rug iiij tr, haffre ij tr.

Oc ligger denne gaardt paa en alfar sundvej for gesterij.

Eiersleuff sogn. En præstegaard skyller: biug vj tr,
smör j pdt, skousuin j, haffre iij tr, aal iij snees.

Kuornthiende: biug ved xxv tr; her er mange forarmitt.

Jørsboe sogn. En wbygt buols iordt skyller: biug ij tr,
aal j snees.

Kornthiende: biug xiiij tr.

Offer er wuisze oc ringe, aff alle iij sogner viij slette
dr om aaritt, vnderthiden nogit mere.

Quegthiente er oc uwisze oc ringe, thi her er icke god
gresning. Aff *Seiersleuff* sogn thette aar 1624: lam iij, griis
j, pen: for wlige queg v m.ʃ; aff *Eiersleuff* sogn: lam j,
pen: v m.ʃ iij β; aff *Jørsboe* sogn: lam ingen, pen. ij m.ʃ.

Jens Thomeszen. Ehaandt. (A.)

Flade og Draaby.

1555. Her Anders y *Fladde* haffuer ij sogner *Fladde*
oc *Draaby*.

Fladde prestegords aulff oc sed: big xj tr, rog ij tr,
haffuer ij pd, eng xx les.

Gorde oc bull: gorde xvij, bull xvj.

Korn thinde: biig iij pd, rog j pd, haffuer iij tr; queg-
thinde: lam ij, griis ij, thende penge iij β; offer penge
iij m.ʃ.

Ther er Nandrop en hergord, som hand haffuer sin
minde aff.

End en bull, som er af hans gords iord, som hans ploumand
paa bor oc skylder orlegen j pd big.

Ther er ingen degnebull, men huer sogen mand iij skpr
big oc int af thend gamle degne rente.

Aff *Draaby* sogen. Ther er en gord, som skylder pre-
sten orlegen tell prestebord iij tr big, oc giffuer samme
gord till kiercken ij pd big, oc er thett thend rette
prestegord.¹⁾

End haffuer hand af en gierdsted orlegen xij β.

Gorde xij. bull vij.

Korn thinde: big ix tr, rog j pd j te, haffuer iij tr;
quegthinde: lam j, griis ij, thinde penge x 'alb; offer
penge j m.ʃ.

Oc holder hand en cappellan ther aff.

Hand begier, att thend forne gord maatte gyøris hannom
frii fraa forne kircke oc stedes hannom ene, oc haffuer gamle
mend vondett, att thend smör rente oc herlighz, som geck
aff forne gord, gauffues till forne prestegord oc giffues nu till
Erick Krabbe.

¹⁾ Et Tingsvidne om denne Gaard er astrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 538.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degen
nen iiij skpr big oc ingen anden af thend gamle degne rente.
(A.)

1571. Her Olluff y *Fladde* hauir 2 sognir och enn
preste gord, *Fladöe*, *Drouby* sognir.

Kannd hannd saa till hans prestegord: rug iij tønnd,
biigh ix tøndir, haffuir xiiij tønnd, enngh xvj less.

Korntind: rug ij tønnd, big xvj tønnd, haffuir xij tønnd;
quegtiend: lamb iij; offir v m. $\frac{1}{4}$.

Kornntiend y *Droubye* sogen af altt slag: j lest vj tønnd;
quegtiend: lamb j; offir ij m. $\frac{1}{4}$.

Aff it husz ther y sognen j $\frac{1}{4}$; aff it styck jord: biig
ix tøndir.

Hannd keklagir, att hand icke hauir vden thennd ene
prestegord och thj wogist sognir ther y herritt.

Degnenn aff skolenn, hanns wisze rennte: biig v tøndir.
(A.)

1625. Her Christopher Oluffsön, prest i *Fladøe*, haff-
uer ij sognar *Fladøe* och *Drouby*.

Alsædjordt, som aarliger er vnder sæd huer anden aar
biug, huer anden roe och hawre, er biug vj tønder, vaaer-
roe ij tønder; hawre i vdmarchk, vndertiden mere och som-
me aar mindre, oc somme aar intit, er hawre vij tønder;
winterroe vndertiden mindre, som kand giøis till, er winter-
roe iiij tønder. Baarer, som huiler huer tridie eller fierde
aar, till feemon och tyring, er her intit beregnit enten till
biug, hawre sæd eller høy som er wuisz om aarit, dit... for
winterroe sæd. Kiar eng er intet vden ij eller ij lass høy,
vden huisz kand samlis och sparis, effter som aarit er, paa
nogle agger ender, kaldis gader, høy iiij... eller lidit...

Korentiende, som opbærts vndertiden paa kierffuen, eff-
tersom aaringer er till, aff *Fladøe* er henved biug xxvij...
roe j tønd, aff *Drouby* er biug vedt xix tønder.

Quegtinde aff *Fladøe* forgangen aar i pending vj $\frac{1}{4}$ 4
 β , aff *Drouby* forgangen aar i pending iiij $\frac{1}{4}$ 1 β .

Offer er wuisz, aff beggi sognar, vden dit welb. jomfru
Heliug Koesz till Nandrup vill presten betencke, er om aarit
hen ved v daler.

Item er der it hellsjordt, skylder till presten: biug ij
tønder, smör j pundt; noch it gadhusz giffuer bode for tiende

och andit: biug j tønde; item itt stycke jormon vden bygge,
giffuer for all vdgifft: biug iij tønder.

Item shall kiøbe gandsche dyre altt ilding at brygge och
bage med till Fladøe prestegordt.

Item holder en gammel preste encki, som opbær aarlig
aff Fladøe prestgordt: biug 16 tønder, halm 16 lasz, hawre
iiij lasz, høy iij lasz, foruden andit.

Christopher Oluffszön. (A.)

Alsted og Bjergby.

1555. Her Niels y Skerom haffuer ij sognor *Alsted*
oc *Bierby*.

Skerom prestegords aulff oc sed y *Alsted* sogen: big
sed j lest bode rog oc big, rog sed int, haffuer sed j pund huer
vij nar, eng vj les. Hand haffuer ingen ildinge till sin gord.

Gorde oc bull, som thinder: gorde xij, bull j.

Korn thinde aff *Alsted* sogen: big v pund, rog j pd,
haffuer j pd; queg thinde: lam iij, griis iij, thinde penge j
m.ꝝ; offer penge iij m.ꝝ.

Ther ligger iij agger, som kand saais iij tr byg y, oc
vill kiercken haffue ther landh gild aff till forme kiercke iij
tr byg, oc haffuer mester Lauris tagett samme sag till sig.

Ther er ingen degnebull; men ther var en degnebull,
thend haffuer Erick Krabbe, som skylder till kierck iij tr
big, oc all thend anden herlighz haffuer Erick Krabbe, oc
geffuer huer mand degenen iiij skpr big oc indester iij skpr
big oc ingen af the gamle degne renther.

Aff *Bierby* sogen. En prestegord y *Bierby*, som Jost
Jespersen bor, skylder orlegen: big ij pd, end j pd till thinde,
smör j pd, eggt, anden stedzmaall oc sagfald.

Gorde xv, bull v.

Korn thinde: big v pd, rog j te, haffer j pd; quegthinde:
lam v, griis iij, thinde penge vij β; offer penge iij m.ꝝ.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer dege-
nen iiij skpr big.

(A.)

1571. Her Niels y Skarrum haur 2 sognir och 2
prestegard, *Alsted*, *Bierbye* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegard, hand y boer:
roug j tønnd, biig x tønnd, haur v tønndir, enng vj less.

Hannd beklagir, att hans byemend formenir hanum hans partt wdi wdmarkinn til hans prestegard y *Bierbye* sogenn, att hannd icke haffuir thennd som wthi inndmarck.

Kornn thynnnd: rog ij tønndir, biig xij tønndir, haffuir xij tøndir; quegtind: lamb iij; offir iiij m.Å.

Lanndgiild aff thennd prestegard y *Bierbye*: biugh iiij tønndir, smör j pund, rug xij tønndir.

Kornnthind: biig x tønndir, haffuir xvij tønndir; quegtinnd: lamb v; offir iiij m.Å.

Degnenn aff skolenn; hanns wisse rennte: biig vij tønndir, lamb iiij. (A.)

1625. Her Anders Frantzön i Nørherrit Morse haffuer to sognor *Alsted* oc *Bierby*.

Kand saa til Skarrum prestgd, om hand skal haffue 4 kør i bordegræs til sin husis behoff, oc to gielding til en vogn, 6 tr biug. Herforuden haffuer presten tuende agre, som ere til biuksæde, aff huilcke han holde skal oc holder tuende voxelius til *Alsted kirke*¹⁾. Udmarks jord eller haffre land haffuer jeg ingen uden 8 tr haffre sæde, som sais huer sivende aar. Al Skarrum prestgaards enge kand bære 4 lees undtagen en haar eng ved gaarden, som ieg for gressning skyld nødis at tyre til min plougfæmon paa.

Alsted sogn. Tiende kand beregnis for en visse aarlig 30 tr hammel korn.

Bierby. En prestgd haffuer ieg i *Bierby*, som er en bolig, som skylder 2 tr biug, to tr haffre oc j pund smör. Tienden aff samme sogn beregnit i haar korn 3. tr. Oc om det vore liden affgrøde, at ieg nødis for min prestgds ringhed at tage paa kierffue tienden, da kand ske tienden kand vorde ringere . . . Qvegtiende gemenlig 2 slet daler aarlig, offer 5 slette daler uden de vil offre 6 . . .

Datum Scharrum 10 maji aar 1625.

Anders Frantzön egen haandt. (A.)

Solbjerg og Sundby.

1555. Her Lauris y *Saalbierge* haffuer ij sognor *Saalbierge* oc *Sundby*.

¹⁾ Jfr. en Dom i Ny Kirkehist. Saml. V Bd. 3 H. S. 487.

Sualbierge prestegords aulff oc sed: big sed v tr, rog sed int, haffuer sed xijj tr, eng x les.

Becklager hand, att Hartueg Tomesen till Lund haffuer thend rette prestegord, som presten haffuer breff oc segell paa, oc mener, at hannon sker ther inden vskell.¹⁾

Gorde xijj, bull vijj.

Kornthinde: big v pd, rog int, haffuer vj tr; quegthinde: lam vj, griis ij, thinde penge x β ij alb; offer penge ij m.ꝝ.

En bull aff gordens egendom, skylder aarlegen till presten oc er hans ploumand: big j pd.

Jølby gord, som Niels Kaas y bor, som presten haffuer alle gode tinde oc rede aff.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc ingen aff thend gamle degne renther.

Aff *Sundby* sogen. En preste gord y *Sundby* sogen, som skylder orlegen: big iij tr, smör j pd, høe j les, alle anden herlighz.

Gorde xx, bull vj.

Korn thinde: big v pd, rog int, haffuer j pd; queg thinde: lam ij, griis j. thinde penge j m.ꝝ; offer penge ij m.ꝝ.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big. (A.)

1571. Her Madz y *Solbierre* hauir 2 sognir och 2 prestegard, *Solbiere*, *Sundby* sognir.

Kannd hannd saa till gaar, hannd y boir: biug viij tønndir, haffuir xxij tønndir, enng xij less, rog j tønnd.

Kornntiennd: biig xv tønndir, haffuir xvj tønndir; quegtind: lamb vj; offir v m.ꝝ.

En sticke stuf der y Galtrup march, kand ther sais wthi: haffuir v tønndir, eng v lesz.

Lanndgild aff thennd prestegard y *Sundbye*: biig iiiij tønndir, smör j pund, gies j, lamb j, hönns ij, rug j tønnd.

Kornntiennd: biig xiiij tønndir, haffuir xxij tønndir; quegtiennd: lamb vij; offir v m.ꝝ.

Degnenn aff skolenn; hanns wisze rennthe: bigh vij tønndir, lamb vj pening j m.ꝝ. (A.)

1625. Knudt Jenszön hafver tvende smaa sognier *Solbiergh* och *Sundbye*.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Solbjerg og Sundby skal have siu rette Præstegaard, som Hartwig Thomesen til sig skiftet har.

Solbiergh prestelige residentze er saare ringe, hvorofver af min s. formandt er stedt af stigtslensmanden samme thidt paa Hald ett jordt af kronens, kaldis Ramsingh jordt, och mett en kongelig mats bref bevilgett aarlig for 4 gammell dlr, hvilckett iegh och haffver stedt och nyder, och gifver der af aarlige till Hald: biugh iiij tr, smör j pundt, skatt och leidingh j ortt, och dette iegh der till kunde saae, effter som iegh kunde acte, haffver iegh tillforn angifvet mett kronens bønder for kong. mats commissarier.

Och meener iegh, att iegh der forvden kand saa aarlige till rette prestegaardt hen vedt 7 eller 8 tr biugh, aer¹⁾) hen vedt 30 tr, hulckett ofte berer saare ringe; engh 8 les.

Ligger till presten ibidem en liden bolige, skylder aarlige fire dlr; noch en liden, som alene saaer och skylder aarlige j te biugh.

Kornthiende: biugh 28 tr. aer 8 tr; quegthiende vndertiden beløber sigh i penningh beregnett 6 s. ℳ .

Sundbye sogn. En pstgdt, som gifr aarlige: biugh 6 tr, are iiij tr, smör j pundt, lamb j, gaas j, höns j pår.

Kornthiende er aftingett paa biugh alenne och er hen vedt 38 tr; qveegthiende regnett i penninge beløber sigh vndertiden viij s. ℳ j β och ofte ringere. Offerett i forne sogn er ringe och wvisse, vnderthiden om aarett 7 eller 8 s. dlr.

Knudt Jenssönn mppa.

(A.)

Dragstrup og Skallerup.

1555. Her Jep y *Skallerop* haffuer ij sogner *Skallerop* oc *Draustrop*.

Skallerop prestegords aulff oc rendte: big iiij pd, rog j pd, haffuer ij pd, eng ij les.

Gorde oc bull: gorde xv, bull ij.

Korn thinde ther aff: xvj tr alle honde korn; quegthinde: lam iij, griis j, thinde penge j m ℳ ; offer penge ij m ℳ oc nogett brød.

[Her Jeb y *Skallerup* beclagher sig, att ther liigher enn kiercke gord wti Jølbøy, som fram farenne prest haffuer i buode, oc haffuer haffd breffue wd aff biskopen, atj samme gord matthe besiide, som will findes beuiszliggt att were;

¹⁾ e: Havre.

dog gaff samme prest, som forne gordenn besad, skold ther wd aff tiill kierckenn, oc er samme forne prest begierindes, att hand matte fange same kiercke gord tiill att besiide. D.]¹⁾

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc ingen gamle degne rente.

Drastrop sogen. En bull y *Drastrop* skylder aarlegen till prestebord: big iij tr, end dagsgierning iij dag. End haffuer hand thuо bols engi tell thende forne gord, som hand selff bruger till thende anden prestegord, som giffuer vj les enge.

Gorde xviji, bull ij.

Korn thinde: xx tr allehonde korn; quegthinde: lam iiiij, thinde penge j m.ꝝ; offer penge ij m.ꝝ, end nogett brød.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenn ij skpr big aarlegenn. (A.)

1571. Her Hanns y *Westir Jølby* haffuir 2 sognir och 2 prestegard *Drastrup, Skallerup* sognir.

Lanndgiild aff thend prestegard y *Drastrop* sogenn, och sidir hannd siellf paa enn kiercke jord y same sogenn, som hannd giffuir landgiild aff tiill Drastrup kirke: biig ij tøndir. Hannd beklagir, att hand icke maa nyde hans partt y wdmark.

Kornn thiennd: roug j tønnd, biig xvij tøndir, haffuir ij tøndir; quegtyennd: lamb ij; offir iij m.ꝝ.

Lanndgiild aff thennd prestegard Skallerop: biig iiiij tønndir, hauir ij tøndir, skousuin j, rug ij tøndir.

Kornntyennd: biig xij tønndir, haffuir xij tøndir; quegthind: lamb iij; offir iij m.ꝝ.

Dignenn aff skollenn: hanns wisze renntte aff bode sognenn: biig iiiij tønndir, lamb iij, pening 8 /s. (A.)

1625. H. Jens Olfson y *Vester Jølbye* haffuer 2 smaa sognere *Dragstrup* oc *Skallerup*.

Huad min prest boligen er anlangendis, boer ieg vdi en skylgaard oc giffuer aarligen af min gaard, ieg vdi boer, till kirken vj tr byg; item gifuer jeg ij tr byg til skylde aff en

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Skallerup maa nyde Kirkens Gaard i Jølby og holde den for en Præstegaard, dog Skylden, som der bør at gives, skal ydes aarlig til Skallerup Kirke.

stykke stug iord til Haldtz slot (som jeg angaff for øffrighz), huilket ieg stede aff Haldtz øffrighz. Kand jeg saae til den samme gaard, som ieg i boer (oc skylder til Kirken) aarligen viij tr byg, vinter rue somme aar j te oc somme aar inted; haffuer vndertiden viij tr oc somme vj tr.

I.liger til min vnder holding 2 smaa boeliger, en i huer sogn, den en skylder til mig iiiij tr byg, j te haffuer, j skof-suind, j snees aall, den anden skylder ij tr byg oc ij tr haffuer oc inted andet.

Min tinde jeg aarligen opberrer aff samme 2 sognere: rue iiiij, big xxxij tr, haffuer viij tr. Min offer er gansche ringe af de 2 smaa sognere er oc wuisze π slet daller oc somme aar ringer; quægtinde er ocsaa wuisze, somme aar j slet d. oc somme π m fl , som kirckens bog vdviszer, oc ingen lam eller griis.

Dette saa at vere i sandhed stad fester jeg med min haand oc naffn vnderschreffuen af Vester Jølbye den 11 maij 1625. Jens Oluffsön. Egen haandt. (A.)

Galtrup og Øster-Jølby.

1555. Her Niels y *Galtrop* haffuer ij sognere.

Galtrop prestegords aulff oc sed: big sed v pd., rog sed j pd, haffuer sed ij pd, eng xvij les.

Thende forne becklager, att Frans Dyre till Damsgord haffuer fraa hans prestegord v les eng oc v tr haffuer sed sammeledes, mener hand mett stor vrett.

Gorde xx, bull j.

Korn thinde: big ix tr, rog ij tr, haffuer vj tr; queg-thinde: lam iiiij, griis ij, thinde penge j m fl ; offer penge π m fl .

End er ther en hergord, som kaldes Vullerop, som hand haffuer sin minde aff.

Hand begierer hielp.

Ther er en degne bull, som skylder till degenen j te big; men herligheden haffuer Erick Krabbe; end haffuer degenen aff huer mand iij skpr big.

Aff *Jølby* sogen. Hand haffuer ingen prestegor y thende sogen, thz becklager hand; men ther er en gord, som Pouell Tomesen y bor, oc suarer till Beistrop, thend er rett prestegord.

Gorde vij. bull j.

Korn thinde: hand haffuer ingen anden thinde vdaff thende sogen end v pd korn, som hand haffuer, som sognue mend giffue hannom orlegen; quegthinde: lam iij, griis ij, thinde penge x alb, offer penge xx β .

Hand begier, att hand motte fange sin prestegord till thende sogen¹⁾. End haffuer hand en vdm β s haffue, hand skylder sogneminden, oc giffue the hannom ther aff j pund haffuer, nor thend saaes.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen till rente vj skpr byg vust og kage oc andett.

[Her Neiss er begerindes, att kon. mat. wiilde tiill lege hanom enn kierckeorgd liigindes wti forne Jøelbøy, som Erick Krabe haffuer, eller oc hans nade wilde tiill lege hanom no-gitt wdt aff hans nades anpartt aff tinde kuornn, thi same prest haffuer ingenn prestegord wti forne Jøelbøy sogenn. D.]
(A.)

1571. Her Lauridz y Galtrup hauir 2 sognir 2 prestegard; Galtrup Øster Jøelbye sognir.

Kannd hannd saa till thennd, hannd y boir, y Galtrup: roug j tønnd, biig vij tønndir, hauir v tøndir, enng vijj lesz. Hannd beklagir sigh prestegard att werre for ringe.

Korntiend: rug ij tønndir, biigh xvij tønndir, haffuir xvij tønndir; quegtind: lamb iij; offir iij m. β .

Lanndgiild aff thennd gard y Østir Jøelbye: big vj tønndir, giesterij ij m. β .

Korntind: biig vj tønndir, haffuir ij tønndir; quegtind: lamb o; offir j m. β .

Dignenn hauir itt dignneboill y Galtrup sogenn. Lanndgiild aff same boill: biig j tøund. Hauns wisze renut aff begi sognir: biig x tønndir, lamb ij. (A.)

1625. Galtrup sogn. Haffuer ieg Lauritz Pouelszön tho smaa sogne och kand saae till min prestegaard aarlig: biug 8 tønder, rug j te vaar rug, haff: y vdmarck skarp 5 tønder och y indmarck styndum 5 tønder, styndum 6 tønder.

Korntinde aff denne sogn: rug 2 tønder, biug xxxj tønder, haff. 6 tønder, eng 7 lesz; quegtind 1624 vj β , in-

¹⁾ Klemmehrevet bestemmer, at Præsten til Galtrup og Jølby skal nyde Præstegaarden i Jølby, og at den altid skal blive til en Præste-Residence.

gen høffder och bliffuer jeffnlig ved den pasz; offer aarlig 5 slette daler.

Øster Jølbye sogn. Haffuer ieg y denne sogn allene vij decimantes. Korntind aff dem xj tønder hammel korn.

Noch en annex prestegaard allernaadigst beuilegget aff arildtz tid, skylder 6 tønder biug aarlig, haffre 3 tønder, skousuin j, lam j, gaas j, en par höns aarlig, en pundt thøre aall, som er 24 bismar march.

Quægtind bliffuer jeffnlig ij eller iij ℳ .

Er denne en gandske arm kircke, som er att befinde y kierckens hog.

Offer aff denne sogn aarlig vij ℳ , styndom viij.

Lauritz Pouelszönn egenn haandt. (A.)

Tødse og Erslev.

1555. Her Peder y *Tødsøe* haffuer ij sogner *Tødsøe* oc *Erløff*.

Tødsøe prestegords aulff oc sed: big pd xiiij tr, rog sed int, haffuer sed pd ij pd, eng xx les.

Gorde oc bull: gorde xxxvij, bull v.

Kornthinde: big x pd, rog ij pd, haffuer xv tr; quegthinde: lam xij, griis ij, thinde penge j m ℳ ; offer penge x m ℳ .

Ther er en degnebull, som skylder j te big till degenen, oc giffuer huer mand hannom ij skpr big till rendtte orlegen.

Aff *Erløff* sogen. En prestegord y *Erløff* skylder orlegen till prestebord: big iij pd, smör j pd, skousuin j, fœnød j, giesteri j pd haffuer, egt, anden stedsmaall oc sagfald.

Gorde oc bull: gorde xvij, bull vij.

Korn thinde: biig iiii pd, rog iij tr, haffuer xij tr; quegthinde: lam v, griis ij, thinde penge x /; offer penge iiij m ℳ .

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen iij skpr big, och er ther en bull y forne sogen, som skylder till kiercken j pd big, oc haffuer Erick Krabe alle herlighzden.

End er ther ett stöcke iord tagen fraa Erløff prestegord, som kand falde vij skpr big sed y, oc bruges till thend forne bull, huilchit hand mener met vret. (A.)

1571. Her Pedir y *Tødzøe* haffuir 2 sognir och 2 prestegard *Tødzøe Erløff* sognir.

Kannd hannd saa tiill denn gaard, hannd y boer, y
Tødzøe: biigh xij tønndir, haffuir viij tønndir, enngh vj les.

Korntiennd: roug iiij tønndir, biigh j lest, haffuir xx tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir viij m.þ.

Lanndgiild aff thennd prestegord y *Ersloff*: biig vj tønndir, haffuir iij tønndir, smör j pund, fœnød j, gris j, hönns ij.

Korntinde: rug ij tøndir, biig xvij tønndir, hafstuir xij tønndir; quegtiennd: lamb iij; offir iij m.þ.

Dignnenn aff skolenn haurit digneboell y *Tødzøe*. Hanns wisze rennt aff samme boill: biig j tønnd; kannd hannd saa: biig j tønnd litt mer, eng o. Ennd aff same sogen: biig viij tønndir, lamb j. (A.)

1625. Hr Hans Jenszön i *Thødsze* haffuer thuinde sogner *Thødsze* oc *Ersloff*.

Kuornthinden aff *Thødsze* sogn aarligen, dersom ieg den alsammen kunde bekomme (huilcket ieg for stor armud hos nogle icke kand naa) beløber sig i haard korn 51 tr. Quægthienden forgangen aar x.þ. 4.þ, vnderthiden kand mand bekomme 2 lam, vnderthiden j lam oc vnderthiden ingen, fordi vdi samme sogn er der ei greszen thil faar. Offer er aff forne sogn uvisze oc ringe, om aarit v sl. dal.

Kornthienden aff *Ersloff* sogen thil haabe i haard kuorn beløber sig 35 tr, (om ieg dem for armud kunde bekomme) oc derforuden haffuer aff præstgaarden der i sognet aarligen skyldie 6 tr biug, 2 tr haffre oc it pund smör, oc intit ydermere. Quægthienden aff samme sogn forgangen aar 6 sl. m.þ, vnderthiden kand mand der bekomme it lam, vnderthiden ingen; offer er ringe oc uvisze, om aarit 3 sl. dal. oc j m.þ.

Kand ieg saae aarligen biug otte tønder, vorrog en tønd, derforvden er der thre tønder alsæjord thil forne præstgaard, huilcke ieg maa saa haffre vdj om aarit; thi vden dit kierffve skiffis, vil vort alsæjord icke giffve reen korn. Haffre i vdmarchen, som vangene er thil, somme aar 24 tr oc i det mest 26 tr, oc er dit gantziske skarp iord, saa naar det giffuer vel thill, da kand mand bekomme effter huer tønd haffre sæd tho læst haffre. Hø er der inthet thil, vden dit mand bekommer paa kiergaardene. Och ligger forne præstgaard paa en alfarvey. Haus Jenszön mpp. (A.)

Vendsyssel.**Skagen.**

1558. Her Chresten. Han haffuer ingen prestegord. Hans sommer tiende aff fiskerne: iij^c torske, viij^c törre kuler, xvij^c flyndre aff embetfolck och di som icke bruger fiskind. Høste tiende: sild alno 1553 fick han xiij tr, men i aar 1554 fick han icke wden j fiardingh, saa wuisze er den rentte.

Gaff di aff gammel tidh huer temptende store fiske bode til kirken och presten och hospitalet, men nu haffuer di forminskett thz och giffuer icke wden huer söttende.

Di, som roer i den syndre haff och icke er ferduge att roe i den nörre haff, giffuer aff huer bodh j^c flynder och j^c kuler om orit, och dett foer al ieniste presten och hospitalet. Kirken fanger inthz.

Otfir di iij høtilige dage xxx mark danske.

Huer madskap gaff aff gamel tide hanom v skip bygh, och dett haffuer di och nu aff lagd, och da fick han huer temptende fisk til tiende, som forschreuit stoer. (C.)¹⁾

1571. Her Niels paa **Skaugenn** haffuir ett sogenn och enn prestegord, som hannd huerckenn haffuer agir ellir enng till vnuntagindis hjø v less. Hanud betackir konn. mat. och will lade sig nøge mz huis hannd haffuer till indkomst, som er konn. mats. part aff korn och quegtiend aff *Mosbierig* sogné och hanns rettughz paa Skaugenn.

Her Jacob scholemeester och kaullan kon. part aff korntyende y *Tueistid*, som er ix pd korn och ett suyn, penninge xxxij daler, törff xij less; aff *Høffuen*²⁾ for en predicken om wgen viij worder fiske, xx^c flynder, offer xij daler.

Niels matzen mz egne handt. (A.)

1625. Præpositus et pastor Scagensis.

1) Niels Rasmuszön, sognepræst i *Schagen*, haffuer en kon. matz korn tind aff *Mosberg* sogn, naadigste tillagt præstens underholdning samme stedtz, aff huilken erlig oc vel-

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden i Mosbjerg. Tidligere laa Skagens Kirke til Hospitalet i Aalborg. Se Ny kirkehist. Saml. II. S. 383 og 386.

²⁾ o: Hüjen eller Gammel Skagen.

byrdige frue Karine Lunge giffuer hannem aarligen row x tr, biug x tr, haffre iiij tr.

2) Korn tind, som giffues aff bønderne, som boer mellem klitterne her i *Schaw* sogn, beløb sig forgangne aar, beregnet effter kiercke regenskaff i penge ij daler vj .3; thi de kand icke saae vden lidet, men de nærer dem ocsaa aff fischeriet.

3) Siden kiøber ieg andenstedz til min husholdnings nødtørftighed aaret igien nem korn for det fiske tind, ieg aff denne menighed kand haffue, oc huis det kand sig beløbe i aar, er at erfare aff Aalburg closters anpart, som haffuer tredie part aff fiske tinden lige ved præstens part, beregnet i penge 40 daler, effter som ieg det sted haifuer paa to aars tid af øffrigheden.

4) Quægtind var forgangne aar effter kirckens anpart beregnet i penge vj m./.

5) Offer om höytidzdage kand vndertiden beløbe sig ved en pasz 13 daler oc vndertiden mere oc mindre.

6) Er her en meget forarinet menighed, besønderlig for fischeriets forsueckelse nu vdj nogle forgangne aar, saa at voris naadigste herre oc konning haffuer allerede effter borgernes vnderdanigste supplication naadigste efftergiffuet den nem halff parten aff deris aarlige skat. Derfor haffuer de ey heller formue til at forsørge mig oc min medtiener met nødtørftige vnderholdning.

7) Herforuden er min vilkaar saare ringe bleffuen aff ilde skade, som mig nogle faa aar forleden om nattetid paakom, vdj huilken ieg miste all min bohaff, oc neppelig met hustrue oc börn nøgen wskad met liffuet vndkom.

Schreffuet i Schagen den 2 maij aar 1625.

Niels Rasmuszon. (A.)

Raabjerg.

1553. *Robieri.* Hr. Hans.

Kand han saa til sin prestegord: rou v pd, bygh iij pd, haffre ij; da brugger han alle hans jordh; engh halfmenetsindtzstue les. Hans fedrefst forlegges hanom for, som han haffuer hafid aff ariltz tid til hans prestegordh, och forbyges hanom for, inddoch han hafuer breffue och beuisningh der paa.

Gorde v, bole xv.

Tiende: bygh j pd iij skip, rogh j pd ij skip, lam x, kie x, kalue j, offer iij m. *jk*.

Degne boel er der icke, och for han icke ij β aff huer mand; her for mand att betenke, om Jacop saa synes. (C.)

1555. (Udsæd, Tiende o. s. v. ligelydende med ovenstaande, hvortil föjes:) Item thij mendt, som buor wtj Gordebubo fang, som thiill forne loug wnder Thuerstede sogen, atj nw her epther motte legges wnder Raabieriig sogenn.

Tiisliigeste att kon. mat. wilde wnde thende prest hans nades anpartt wd aff thinde kuornn aff *Raabieriig* sogn, som beløber sig ij pd iij skp korn¹⁾.

Hans Seurenzen, myn eghen handh. (D.)

1571. Her Hanns y *Raabiere* sogenn och bye enn prestegard.

Kand hand soe: rug x tr, biig x tr, haffre vj tr, enng j^c less.

Kornn tyennd: xvj tr; quegtyennd: lam och kiid xvj; offir vj m. *jk*.

Er hanns prestegards iord forderffuit aff sannd wid enn 8 tr rug sed. Beklagir sigh att skall werre satt byg paa hanns prestegards jord indinfor hanus lauhedts lydilsze.

Degnenn till samme sognn haffuir ingenn degennboell. Hanns rentte ijβ aff huerman y sognenn. Hansz Perszen. (A.)

1625. Claus Nielszen, prest till *Robierig* sogen nest vid Skagen, kand saae till prestgaarden: vinterrug iij tønder, biug iij tønder, haffre iij tønder. Intett vaarrug, blanding heller anden vaarsæd; thi agger jorden er ringe oc for en stor partt aff sandfluet forderffuett, saa vell som och det gandske sogen. Hø affuell kand vere vid en pasz 40 lesz.

Quorntiend aff sognett er: vinterrug ij tønder, biug iij tønder, haffre ij tønder. Derforuden kongens partt lige-saa megett, som er till presten for hans ringe indkomst skyld forleentt. Offer huer fest om aaret kand vere vid en pasz ij daller. Aars lön aff de, som iche auffle kuorn, men bruger allene fiskeri, tiffue hundrett fersche koller, huer hun-

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden af Raahjerg Sogn og bestemmer, at Bønderne i Gaardbo Fang skal sege til Raahjerg Kirke og holde den for deres rette Sognekirke og give Præsten deres Tiende og anden Rettighed, som de bør at gjøre.

drett beregnet for j Å, er v daller. Qvægtiende: lamb vn. dertiden 9, 10, 11 heller 12, vndertiden mindre, kalfue undertiden 2, 3 heller j, føll er iche tiendett vden 3 i sexten aar till alle tre parter, quægtiende peningh vndertiden 1 Å, 20 β heller 24. Summa sæd och tiende beløber sig haard quorn xix tønder og viij tønder haffuer; pening visze och wuisze vngefer xvj daller.

Er ickon en eniste by vid naffuen Robierig i dette ganske sogen, vdi huilcken er 9 mend, som tiender quorn, huis huse och agger jord aarligen ødeleggesz af sandløb, och nogle faa sandbuncker. Item: Ingen er i all sognet, som kand nere sig aff sitt ringe affuell, men ochsaa aff fiskeri, huilket haffuer en thid lang slagett feill. Findes ochsaa mange her i sognet saa forarmet, att de huercken kand giffue kongen, kirken, husbunden heller presten deris fuldkommen rettighed, och en part er rømtt fraa husz och hiem till betlergangh. Presten kand och icke nogen aar hielpe sin huszholdningh vden quorn att kiøbe for mange peningh. I dette aar haffuer ieg kiøbit rug, biug och hafstre for nogle daller till 80.

Dette bekieder ieg Claus Nielszen prest i Robierig med min egen haand. (A.)

Tversted, Bindslev og Uggerby.

1553. *Tuerstedh.* Kand han saa til sin prestegord: rou iij pd, bygh v pd, haffre iij pd, engh xxijj les, det hand henter langh wey.

Gorde xvj, bole xvj.

Tiende: bygh iij pd j te iij skp, rogh iiiij tr iij skp, haffre v skip. Quegetiende: lam v, kie v, calle ij, tiende pendingh iij β; offer iij m.Å danske.

Gordebo mark, som boer wid stranden, haffuer ij mile, ien stakett halff mile til Robergh kirke, att di motte søger til Robergh och gøre presten epter ordinantzens lydelse.

Han haffuer degneboel.

Bindtsleff. Och her Knud. Prestegorden skyller iij pd korn, gesteri xxijj β, skousuin; engh och agger jord tagen fra prestegorden aff Mikel Perszen, som han siger.....

Gorde xvij, bole xij.

Tiende: bygh v pd ij skip, rogh iiiij pd j te ij skip,

haffre xj skip. Quegetiende: lam viij, pendingh ij β; offer ij mꝝ iiij β.

Jens Hanszen i Stensbek boer i denne 'sogen.

Degne boel och i denne sogn.

Wgelbye sogen. Prestegorden skyller iij pd bygh, skousuin, gesteri j daler. Item er der tagen fra hans gord xj agger, kand wel falde wdj ij pd korn, och er der breffue paa, ligger ind hos stitens fogeden; sagde segh att haffue fri lauhed hoes Jacop Brokenhus.

Gorde xij, bole iij.

Bygh ij pd j te ij skip j fkar, rogh iiij te ij skip j fkar, haffre xiiij skip. Quegetiende: lam vj, pendinge j β; offer ij mꝝ iiij β.

Degne boel er och der.

(C.)

1571. Her Niels y *Tuersted* haffuir thre sognar iij prestegord.

Kannd hannd soe till *Tuersted*: rug vj tr, biig viij tr, haffre x tr, enng xxvij less. Sigir haund, att saa haffuir forderffuitt hannum saa mögitt jord, mannd kannd saa viij tr kornn wthj.

Offir iij mꝝ; kornntyend: (ikke anført); quegtyennd: lam viij.

En prestegord y *Bindsløf* sogenn oc bye, skyldir orliigen roug xvij skip, biigh ij tr, haffuir iiij tr, skousuyen j, gesterij pening xxiiij β.

Kornnetyennd: xvij tønnder; offir iiiij mꝝ; quegtyennd lamb viij.

En prestegord y *Wgirbye* sogenn oc bye, skyldir orliigenn biig vj tr. Siigir haund, Chrestofier Lung haffuir herlighz till Oedens, skousuiin och giesterij.

Degnenn wdj Tuersted sogn hauffir degne boell. Kannd han saa till same boell: rug iiiij skip, bigh iiiij skip, haffuir iiiij skip, enng v less. Beklagir siig, att sand haffuir meste partt lagtt jordenn øde till same boell.

Degnen y *Bindsløf* och *Wgirbye* sogn haffuir degneboell y *Wgirbye*. Kannd hannd saa: biigh j te, enng ij less. Hanns rentte biig viij tr.

Niels Jenszen mz egen handt. (A.)

1625. Palli Andersönn, præst till *Tuersted*, *Bindsløf* oc *Vggerby* sognne.

Kand saa till sin præstegaard, hand iboer: rug 6 tønder, byg 6 tønder, haffuer 6 tr, eng till præstegaarden 9 les. Herforvden er 10 les eng, som ligger fra præstegaarden ij mill vdi it megit blød kier oc fiere aar bliffuer ybiergit end biergit, oc er san me hø icke beder end halm; thi faa creatur vill øde der aff.

Korntiende aff samme sogen: rug 3 tønder, byg 8 tønder, haffuer 4 tønder.

Korntiende aff *Bindslē* sogen: rug 9 tønder, byg 7 tønder, haffuer 4 tønder.

Præstegaarden i samme sogen skylder: rug 10 skipp, byg 2 tønder, haffuer 4 tønder, skoffsuin j.

Korntiende aff *Vggerby* sogen: rug 4 tønder, byg 8 tønder, haffuer 4 tønder.

Præstegaardenn i samme sogen skylder byg 6 tønder. Herlighedenn aff samme præstegaard haffuer di addell, som Aasdall thilhører.

Offerit aff samme sogner 8 daler huert aar. Quegtiend aff alle sogner: lam 20, peng 3 daler.

Thil disse 3 forne sogner holder jeg en capellann oc sielff koster oc lønner hannem, oc er intet aff kong. majestet der thiil beuiglit eller thillagt.

Ligger ocsaa min præstgaard, som jeg iboer, i en los sandklit. Marcken er megit fordrefnit aff sand, oc naar det bliffuer tørck aaringer, bliffuer kornit megit ringe, saa den tid haffuer verit, jeg haftuer saad 6 tønder byg i gammell jord oc jeg dog icke haffuer høsttit en skippe der aff igien, som noch beuisligt er. — Ligger ocsna samme min præstegaard paa en almindelig landvey for kongens folck, som skal vandre igiennom landit fra Aalborig och thill Skagenn.

Palli Andersönn egenn håand. (A.)

Mosbjerg og Hörmested.¹⁾

1558. *Mosebergh.* Her Jens. Kand han saa til sin sin prestegord: rou v pd, bygh iij pd, haffre vj tr, enngh xxxvj les.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Hörmested skal være Annex til Mosbjerg, og at Præsten der maa nyde Kronens Part af Tienden af Hörmested Sogu.

Gorde xj, boel xiiij. ij herregord, Anders Tamssen i Mosbergh gord och Esekiær, frue Anne.

Tiende 1553 kirkens: bygh ij pd iiij skp, rogh iiij pd iiij sk, haffuer ij skip. Quegetiende: lam iiij, kie ij, pendingh j /; offer pendinge j daler (ijj m. $\frac{1}{2}$ D).

xvij ager tagen fra prestegorden, siden presten er der til kommen, bode aff Jens Hanssen och bynderne. Haffuer werit ij øxhugh j wder wogen skoff aff arlitz tidh, som nu och formenis hanom.

Degneboel: Herlighz ligger til Seilstrop, j pd bygh for degnen der aff, som boer i Syndal sogen.

ij smo ager er tagen fra kirken, som kirkeverger klager, som kronens tiener haffuer til Seilstrup.

Hörnested i Wenebergherit er her Jenses tridie¹⁾ sogen.

Prestegord skyller iij pd korn, skousuin, gesteri xxiiij /.

Gorde v, boel xvj.

Tiende: bygh iiij tr ij skip, rogh iij pd ij skip, haffre xiiij skip; quegetiende: lam iiiij, kie ij, pendinghe j /; offer ij m. $\frac{1}{2}$ dansk.

Ingen degne boel. Di foer icke deris gamble degne rente.

Kirken haffuer jord och engh. ij stycker jord er tagen fra kirken til en bunde, heder Seuren Jenszen i Tislund(?) i Wenebergherit. (C.)

1555. Thende forne prest hr Jenss er begierinde, att kon. mat. wilde wnde hanom hanss nades anpartt wdt aff kornn tinde anthenn wdt aff Muosbieriig eller Hörmstz, for thij att hand slap Söndall sogenn. (D.)

1571. Her Jenns i *Muosbierre* haffuir tho sognir och ij prestegord.

Kannd hannd saae till *Mosbieriigh*: roug viij tr, biig vj tr, haffre vj tr, enng xxxvj.

Kornnetyennd: (ej anført); quegtyennd: lamb viij, kiid iiiij; offir vj m. $\frac{1}{2}$.

Prestegord i *Hörnested* sogenn skylder orliigen biigh vj tr. Beklagir siig att haffue mist herlighedin aff thennd prestegord y *Hörnested*, sidenn feigden beginjis. Herlighedenn haffuir Gregers Trudszen epther konn. maj. breffs liudelsze.

Degenn till samine sognir siddir paa itt boell, som giff-

¹⁾ Det andet var Sindal.

uir sienn herliighed till Segelstrup. Kannd hannd saa: roug ij tr, biig x skippir, haffre j tønd; enng ix less. Hanns renntte vj tønnder.

Kornnetyennd aff *Hörnsted* sognir: roug xvij tr, biig viij tr, haffuir iij les; quegtynnd: lamb xij; offir vj m.å.

Niels(!) Jenszenn mz egenn hand. (A).

1625. Erick Pederszön prest haffuer tho kierker *Mosbierg* och *Hörmedsted*.

Min residentz gaard ligger i *Mosbierg* by, och kand ieg saae till den: rug 8 tønder, byg 6 tønder, haffre 6 tønder, eng 36 lesz.

Korntinde: rug 8 tønder, byg 8 tønder, haffre 8 tønder; quegtinde: lam 8; offir 2 daler, och nar mest er iij dr.

Hörmedsted prestegaard skylder byg 6 tønder; ellers herligheden mz anden rettighed aff samme prestgaard følger welbiurdig Mogens Kaasz till Støffringgaard. NB. Samme prestegaards herlihz er indførđ vdi Aalegaards jordbog kong. may. forlening til Høgholtt, som s. fru Karine Banner haffde hendis lifftid, och effter hendis død (hun døde ao. 1611 och bleff nedsat ij Alborg den 17de Julij) bleff indførđ vdi Aalegaard jordbog, och blefft welb. Mogens Kaas siden med forlentt.

Korntinde aff *Hörmidsted* sogn: rug 5 tønder, byg 5 tønder. Her foruden følger och presten kongens anpartt aff korntinden i *Hörmidsted* sogn, som er: rug 5 tønder, byg 5 tønder. Min quegtinde er wuisz, som gemenlig kand beløbe sig 12 lam. Quegtindz pending vndertiden j. å och vnderiden ij m.å. Offer ij daler vngefer.

Ditte bekieder ieg Erich Pederszön mz min egen hand.
(A.)

Elling og Tolne.

1553. Tolen. Her Morten.

Kand han saa til sin gord, som er ien boel saa gott: rou iij pd, bygh j pd, haffuer vj tr, engh x les.

Gorde viij, bole x.

Tiende: rogh iij pd j te, byg iij pd iiiij skip, haffre iiiij skip; quegetiende: lam v, kie ij, kal j, pendingh viij alb; offer j daler.

Degnebole siges dett, att presten haffuer ien ager, skulle were degneboel. Degnen haffuer icke sin gamble degne rente.

Ellinge: Prestegorden skyller iij tr bygh, er icke wden ien boel, som han siger. Giesteri xij β.

Gorde xv, bole xvj.

Tiende: bygh iiij pd j skip, rogh viij tr j skip j fkar; quegetiende: lam vij, kie iiij, kalle ij, pendinge viij β; offer j daler.

Ingen degne boel. Degnen fanger icke sin gamble degne rente.

Der er viij stycker kirkejord, aff huilke han fanger viij β, og da giffuer han ix β til kronen aff ien gadehus.

(C.)

1571. Her Michil y *Tolnne* haffuir thoe sognir ij prestegard.

Kannd hannd saa till *Tolnne* prestegard: roug x tr, biig iiij tr, haffuir viij tr, enng xiiij less.

Kornnetyennd: xiiij tr altt. Quegtyennd: lamb v; offir v m.ꝝ.

Elling sognre prestegard arliigen skyld: biig iij tr, giesterij pening xij β.

Kornnetyennd: xij tr; quegtyennd: lamb v; offir ix m.ꝝ.

Degnenn til Tolne sognen haffuir ingenn degneboell. Hanns renntte: roug iiij tr, lamb iij.

Degnenn till Elling haffuir degneboell. Hans renntte: biigh vj tr, gies xx, brød j'.

Michil Jacobsz mz sin egen hand. (A.)

1625. Haffuer ieg tho sognre och tho prestgd.

Thiill *Elling* prestgd kand sais: rog iiij tr, byg ij tr, haffre iij tr.

Korntiind: rog iij tr, byg j te; offer x m.ꝝ slett; quegtiend: lam 6, pening v ꝝ sl.

Kandt aulis tho les hø om aarit, vnder tiden 3 les. Saa der findis en viditz aff it sandmendz breff paa forne prestgd, saa eydommen effter den findis icke at vere til prestgden, men at vere fra tagen. Och boffuer i en saen egen, saa kornit forslaer sig megit, naar det er tørcke. Och haffuer en stor ond miel imellum mine kiercker.

Tholne prestgd jord skyld 6 tr byg; *saeis* 6 tr rog, byg 4 tr, haffre 6 tr. Eng 8 les *hø* affulis.

Korntiend viij tr hamelt korn; quegtiend: lam v, penning v m. sl.; offer 6 m. sl. vnder tiden lidet mere vnder tiden mindre.

Haffuer ieg 8 børn mz. min stibbørn, holder 3 søner thiill latins schole.

Oluff Madsz prest i forne sogner. (A.)

Lendum og Torslev¹⁾.

1553. Her Madzs. Y *Lendum* sogen er en prestegord. Rugh ij tr, biigh ij tr, haffre j pd, engh xvj less. En felle skoff, item xvj szuin tilszamme skoff, hans egen fry øxe hugh.

Gorde xj, boell xiij.

Thiend korn: rugh j pd, haffre iiij skip, bigh j pd ij sk; queghthind: lam iiij, kied ij, gess iiij, peningh iiij β; offer peningh xxiiij β.

Degen er fra tagen till Segellstrup, annammid degen alligeuell den gamell degne rentt: beklager sig presten att haffue lidt vnderholdt af samme ene sogen. Jens Markordszen till Lindholm y samme sogen.

(Tilskreven i Margenen med samme Haand som hele förste Del af C. til Vennebjerg Herred): *Lendum* haffuer werit anex til *Vnderstcd*. Om *Karop* lagdes øde och sompt aff folken gik til *Wndersted* och sompt til *Lendum*.)

Torsleff. M. Henrich. Prestegord skyller iij pd korn, en fierdingh smör.

Gorde lvijj, bole xi.

Tiende: bygh vij pd j te j skip, rogh jx pd j te j skip, haffre iij ørter; quegetiende: lam xj, kie iiij, kal j, grise ij, pendinge xij β; offer j daler (ij m. sl. D.)

Tagen fra gorden iij ager, kand soes wdi wid ien pund korn, och her Pouel haffde dennem, der han war sognepræst, och dett war skiffte til hans gord, och er han Laue Brockes tiener, och hans gord er forfalden, och han begier, han mo hugge saa meget som att bygge hans prestegord med.

Degneboel er der i sognet. Jens Brandszen(?) haffuer

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Torslev og Lendum skal høre sammen og altid være under én Præst.

tagit ij les engh fraa hanom. Laue Broch er hans tiener, ligger neden for Woller, han er och degen til Hörbye, som forschreuit stoer.

Er der tagen ij gorde fra kirken, Flamsholt och lille Krogh, huer skyller ieu løb smör, er tagen fra kirken, den ienne er tagen til Jörgen Frans(?) rod, den anden Anthonius Broske.

(C.)

1555. *Torsløuff* sogenn, huilcke som nw mesther Henrick haffuer oc haffuer indt nw thuinde sogenn ther tiill medt, som er *Woremstrup* oc *Hörbøy*, huilcke forschreffne Woromstrup oc Hörbøy, som well kandt føde synn prest, att kon. matt. ther for wilde wnde oc tiilstede, att thende forne *Torsløuff* sogen matthe indt legges tiill *Lendum* sogenn wnder enn prest oc re-cedentzen att matthe were wtj *Torsløuff*.

Thette vnderscriffuer ieg Poull Schad p. oc prouest y Börglom herritt.

Hans Broderszen prest till Høffring, proffuist i Wene-berglrt, wnderscriffuer thette mett myn handscrifft. (D.)

1571. Her Olluff y *Torsløff* sognir. Kannd saae: rug x tønndir, biig v tønndir, haffuir xij tønndir, enug xxx less.

Beklagir hand sig, att hanum er emod sandmendz tof indueld vthj hanns rettegardz eydom indin stabbill och stienn mz pløyning och seed, engeslett och faedrøfft prestegordenn till stor skade och forderffuile. Thisligist att hanum er forment en fri øxehug wthj Gersholtz fellidz skou och mz oldenn.

Korntiend: rug xxij, biig xij tøndir, haffre x tøndir; quegtyennd: lamb viij, kiid iiij; offir xij m~~y~~.

Dignenn haffuir ingen digneboell. Tiill rent: rug vij tønndir, gies xxij, lamb x.

Lanndgiild aff *Lendum* sogenn: biig iiij tøndir, skousuin j, giesterij j m~~y~~, gies j, höns ij.

Korntiende: rug vj tøndir, biig v tønndir, haffuir iiij tøndir; quegtiend: lamb vij, kid ij; offir er beregnitt y thennd andenn sogens offir.

Dignenn haffuir ingenn digneboill. Hanns rent: vj tr kornn, lam och kid iiij.

Olluff Nielszen mz eggen handtt. (A.)

1625. Christoffer Frandtzön, guds ords thiener thill

Thorsleff och *Lendoms* sogner, haffver forne thvende sogner, och vdj dennom thvende prestegaarde.

Thill *Thorsleff* prestegaard, som er residentzen, kand saes: roug 11 thr, biugh 6 thr, haffre 18 thr. Er thill gaardenn eng 30 læsz. Aff annexē prestegaarden haffver ieg land-gield biug 6 thr, skoffsvind 1.

Kirchens kornethiende aff begge sognerne beløbber sigh 53 thr hارت korn och 10 thr haffre, mens min kornethiende aff begge sognerne, som paa kærstue opbæris, er wwisse, effthersom affgrøden er thill, vnderthidenn kand beregnis fire eller sex thynnder offuer kirchens, vnderthiden vnder. — Qvæg-thienden er och wwisse, kand aff begge sognerne vhngfehr beløbbe lam 24, penge $4\frac{1}{2}$ dl. aarligh. Offer er vhngfehr 22 dl.

4die may. Christopher Frandtzön mppa. (A.)

Aasted og Skjærum¹⁾.

1553. Her Andris y *Ostedt* soghen, som hand soer till samme gord: rugh iiiij pd, bygh ij pd, haffre ij pd, enghe vj less. En boell till samme prestgord, som hør till kierken, som presten giffuer j pd smör, for huilke hand giffuer vyn och afflad till kirken.

Gørde xx, boell xxxvj.

Rugh vj pd j te ij sk, bygh v pd j te iij sk, haffre xij skip; queghthindt: lam vj, grise ij, kied j, kalffue j; thiend pend. ij β; offer pend. ij m.ʃ.

Her findes degne boll samme sogen. Degen beklager paa samme sogen, att hand fanger icke den gammel rentte som pleger att vdgiffues.

Skerne soghen. En prestegord, som giffuir presten: bygh ij pd, haffre j pd, gesterij xxiiij β, skoffuesuin j.

Gord xij, boell jx.

Korn thindt: rugh j te ij skip, byg iij pd, haffre j pd (j te, D). Queg thiendth: lam iij, kiedth j, kalffe j, grysij; thiend peningh ij β; offer peningh xij β.

Ther er degen boell y samme sogen. Item ther findes

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at efterdi Præsten i Aasted skal slippe Gjerum Sogn, da maa han beholde Kronens Part af Tienden af Skjærum Sogn.

att skall vere en ager bort aff samme degen boell, som leger til Ostrop y Skierom.

Suend Madzsön til Jegit y samme sogen. (C.)

Thende forschriifne prest, her Anders, er begierinde, att kon. matt. wilde wnde hannom hanis nadet anpartt wdt aff kuorunn aff Skierom sogen, eþther thij att handt sleper Gerom sogenn. (D.)

Item att kon. matt. wilde wnde oc samtøcke, at Gerom sogen oc Flade sogenn matthe tiill samell legges wnder enn prest. (D.)

1571. Her Pedir y *Aasted* haffuir tho sognir, tho prestegord.

Kand hand soe: roug viij tønndir, biig v tønndir, haffuir vj tøndir, enng x less.

Kornne tiennende: roug xij tønndir, biig xij tønndir, haffuir iiiij less; quegtiennd: lamb vij, kiid j; offir vj $\frac{1}{4}$.

Lanndgilde aff thennd prestegard y *Skierum* sogenn: biig iiiij tønndir, haffuir iiiij tøndir, skousuin j, giies j, hönnus ij.

Korntiennd: rug xij tønndir, biig xij tønndir, haffuir j tønde; quegtiend: konn. may. j partt: lamb vij, kiid j; offir vj m $\frac{1}{4}$.

Dignenn haffuir ij dignaboell. Till thiitt boell y *Aasted* sogenn kand hand soe: roug j tønnde, biig j tønnde. Hans renntte er: rug v tønndir, lam iiiij, gies xv, brød j^c lxxx. Aff thiitt boell y *Skierum* sogenn: skyld aff same boell: smör j løb. Hans rentte: biig iiiij tønndir, lamb ij, gies vij, brød xlj.

Peder Anderszen mz egen handtt. (A.)

1625. Christenn Madsön, prest thill *Odsted* kierche, haffuer tho sognir *Odsted* oc *Skerumb*.

Mine residentz gaard ligger i *Odsted* bye, oc kand ieg saae thill den: roug 8 thønder, byg 5 th., aue 12 th, høe 10 læsz. Minn annexe prestegaard ligger i *Skerumb* bye oc skylder: byg 4 thønder, aue 4 thønder, skousuin j.

Minn kornnhiende aff begge sognerne (foruden kong: majet: benadinge af *Skerumb* sogen opbæris paa kierffuen) dog wuisze, effter som affgrøden er thill; *Odsted* sogens kierche thiende er roug 14 thønder, byg 14 thønder, aue 4 thønder; *Skerumb* sogens kierche thiende beløber sig roug

5 th., byg 5 thønder, aue 4. Minn qvægtiende er ocsaa wuisze, som i aar beløbe sig: lamb 26, kid 2, penge 5 β . Minn Offer wuisse, aarlig 18 dr.

Ditte forschreffne bekiender ieg Christen Madszön
med egen haandt. (A.)

Flade og Gjærum.

1555. *Gierom* sogen, som her Andris er icki andit en capellann, men dij ij sogne, som er *Osted* och *Skerne*, haffuer hand alldे preste rentth, men her Jens, prest i Szeby haffuer hand same sogen aff.

Sedt till same gord: rugh ij pd, bygh xvij skip, haffre j pd, engh xiiij lesz.

Gorde v, boell xxj.

Quorn thinde: rugh ij pd, bygh ij pd ij skip, haffre ij te; quegh thiend inthz; offer pening xij β .

Then capellan till samme sogen haffuer intz kuegthiend, men samme preste giffuis aff bode ij pd big itt suin.

En boel, som leger till kirken, soni heder Guldwiskier, som Knud Perszen haffuer y forsuar och giffuer kierken slett inttz aff samme gordth.

Item ther leger en liden lund till samme presthe.

Der er degen rentte till samme sogenn.

Gieroms gord.

Item her Andris y *Flaade* soghen. Der er prestegordth. Sedth: rugh ij pd, bygh iiij tr, haffre ij tr. Then rette preste gordth er dømpth fråa presten och till Albretht Skiell, och den preste gordt, som hand haffuer, er aff Mogens Jull, som er icki bedre end en gaade huss; men presten y gammel tydt fulld till Bellom kloster. Engh x lesz. Item en liden møll till sin gordt, som moll icki dierth mere end sitt egen. En liden fellis skoffu till preste gordt.

Gordt xv, boell xvij.

Quorn thiendt: bygh iiij pd j te en fgk, rugh iiij pd j te j skp; queghthiendt: lam vj, kiedt j, kallff ingen, griesz ij, peningh v β ; offer peningh xxiiij β .

En liden gadt husz, som bøgitt paa prestens jordh till samme sogen.

Beklagher sig att haffue for liden opholldingh.

Item *Gierom* sogen vilde gerne Mogens Jull, att hun

skulle leghe till *Flade* sogen. Item Knifffholtt y Flade soghen, aff huilko presten fanger och sin beskeden lön.

(C.)

1571. Her Peder y *Gierum* haffuir 2 sognir och 2 prestegord.

Kannd hannd soe: roug vij tønndir, biig iij tønde, haffuir iij tønndir, eng xiiij less.

Korntyend: rug vij tønndir, biig vj tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiend: lamb v, kiid j; offir iij m.£.

Thennd prestgd aff *Flad* sogenn besiddir thennd gamill prest. Kannd hannd saae: roug iij tønndir, biig iij tøndir, haffuir j tønad, enng xvij less.

Kornntiend: roug viij tr, biig viij tønndir. Lamb iiij, kiid ij; offir xj m.£. Ennd haffuir foræ prest aff same sogenn fisk iij tønndir.

Digneen till samme sogenn haffuir enn dignne boell. Kannd saa roug j tønnd, biig j tønnd. Hans rentt: roug viij tønndir, lamb vj, gies xxx, brød lxxx. Item haffuir foræ degenn it degenn boell y Fladom sugin, som hannd wttij boir. Kannd saae: roug iij skippir, biig iij skippir.

(A.)

1625. Pouell Niellszönn Tancke, prest vdj *Ellade* och *Gierumb* sognar.

Ellade prestegaard, som jeg i boer, kand jeg der thill saae: roug v thnr, biug iij thnr, haffre ij thnr, eng xij lesz.

Ehr korntienden, som jeg tager paa kierffue, som dog ehr wuisz, effter som affgrøden ehr thill, vnderthiden meere end kirckens, vnder thiden mindre: roug viij th., biug viij th., haffre j te; quegtiende: lamb iiij, penning iij £.

Gierrumbs prestegaardt skylder: biug vj th., haffre iiij th, skousuin j. Noch it affbøg aff samme prestegaard, skyller biug j th.

Korntienden, som tages i lige maade paa kierffuen lige med kircken, som och ehr wuisz, lige som affgrøden ehr thill, och kand beløbe sig vndertiden meere, vndertiden mindre: roug viij th., biug viij th., haffre ij th. Quegtienden aff *Gierrumbs* sogn ehr gemeenlig: lamb vij, penge iij m.£. Offeret aff begge sognar kand aarlichen beløbe sig xvij daller.

Pouell Niellszön Tancke egen haanndt.

(A.)

Hjöring.

1553. Her Hans. Hans prestegaardt seedth: rugh xj pd, stundum mere och stundum mindre, ligesom vangen indtages til, bigh vij pd, haffre vj pd, enghe lxxx less. Mensalia jx pd bigh och herligheden till Segelstrup vden all dom och rett; och en anden gord y Krstrup, och er alle herligheden borth tagit och smaa beedth; item en boel y Vellings scou, som bisp Stygi bortt togh met alt herlighz for vden gesterij. Item en liden jendels skoff til prest gord, heder Tollskoff.

Quorn tyndth: rugh xij pd skip vj minus, bygh xij pd ij sk minus, haffre x tr; quegtynd: lam xij, griess vj, kied j; peningh tynd iij β.

Medt alth thinne her samme tindt lönnar hand sin capellann med. Heder her Peder med halffdelen offer.

Sancti *Hans* kiercke y *Høffringh*. Er der en liden preste gord, som skylder iij tr bigh.

Tindt: rug vj pd vj skip, bigh vij pd iij skip, haffre vijj tr ij sk; queg tindt: lam xxj, kall ij, tind peningh vijj β.

Sancti *Olluff* kirki y *Høffringh*. Ingen preste gordt.

Rug jx pd, bigh jx pd, haffre vijj tr; quegh tind: lam xiiiij, kalfue iij. Offer peningh offuer altth orith ygenom y alle disse iij sognar vj m. y de iij fester. (C.)

1571. Her Daniell haffuir iij sognir och ij prestegord, *Høring*, *Sti Hanns*. *Sti Olaj*.

Kannd hannd saa: roug xxij tønndir, biig xij tønndir, haffuir xx tr, enng lxxx less. Beklagir hannd sig, att enn enngh y *Weldings* høffmark er bortt heffuitt fraa *Høring* prestegard och liger nu till *Weldingshou*.

Kornntyennd aff *Høring*: roug vijj tr, biig v tr, haffre vijj tr; quegtyend: lamb v; offir iij m. y.

Sanncti Hannsis sognre prestegard. Kand hannd saa: roug j te, biig j te, haffuir ij tr, enng o.

Kornntyennd: roug xij tr, biig iiiij pund, haffuir vijj tr; quegtyennd: lamb x; offir iij m. y.

Scti Ollufs kirke sogenn. Kornntyennd: rug vijj tønndir, biig x tønndir, haffuir vijj tønndir; quegtyennd: lamb x; offir iij m. y.

Dignenn haffuir ingen digneboell. Hanns renntte: rug

jk tr, biig xlviij tr, haffuir xij tr, pening xij m. $\frac{1}{4}$ iiiij β , gies j, hönns ij, hellegies xx, oste vj pund, egh v woll, lamb iij.

Itt jordlegh y Olborig iij β giesterij. Item beklagir her Kield, skolmestir i Høring sig, att it boelle y Wlstrup er forderfft aff sannd och stair øde; thisligist enn gord y Wlstrup, som till fornn haffuir skyldit iij pund kornn mz anndre bede, er saa forderffuitt, att thennd nu icke mier skyldir end j m. $\frac{1}{4}$, j pd korn. Sameledis beklagir hannd, att mögitt jorskyld er forrøggt och hennheffuitt, før end hannd fik sante Anne godz.

Daniel Olufszen mz egen handt.	Kield Anderszenn med egen handt.
--------------------------------	-------------------------------------

(A.)

1625. Gertt von Acken, præst vdi *Hiøring*, haffuer trinde kircker, *Hiøring*, *S. Hans*, *S. Olufs*.

Min residentz præstegaard ligger vdi *Hiøring* oc kand saae till den: roug 9 tr, byg 5 oc vndertiden 6 tr, haffuer 12 tr, eng 40 lesz, huilckit vand tager bort wdi vaad aaringer. Annex præstegaarden till *S. Olai* kirke skylder mig byg 6 tr, it skousuiin, 2 $\frac{1}{4}$ gesteripeng. It liden versted, kaldis lille Lundomgaard, liggendis vdi *S. Hans* sogen, skylder mig byg 2 tr, oc ingen andre prestegaard vdi samme sogen. En gaard vdi Krudstrup ligendis till Zegelstrup, halfparten stander øde; den, som boffuer vdi den anden halfparten, yder mig sin skyld byg 3 tr.

Korentind, som ydis mig vdi kierffuen, er wuisze, som afgroden er till, beløber sig dog gemeenlig: af *Hiøring* roug 14, byg 16, haffure 6 tr, af *S. Hans* sogen roug 13, byg 19, haffure 9 tr., af *S. Olai* sogen roug 12, byg 18, haffure 8 tr. Quegtind beløb sig vdi peng beregnit forgangen *S. Hans* dag af *Hiøring* 10 $\frac{1}{4}$, *S. Hans* sogen 9 $\frac{1}{4}$ 12 β , *S. Olai* sogen 9 $\frac{1}{4}$. Vndertiden kan ditt beløbe sig en ringe ting offuer denne summa, oc vndertiden er den ringer. Offer, som er wuisse, kand dog beløbe sig vngeferd af *Hiøring* 5 daler, *S. Hans* sogen 3 daler, *S. Olai* sogen 3 daler.

Datum Hiøring den 4 maii aar 1625.

Gertt von Acken.

E. H. (A.)

Ugilt og Taars.

1553. Her Peder i *Vgildth* sogen. Er der en preste

gordth; soed till samme gordt: rugh iiij pd, bygh iij pd, haffre j pd, engh xxxx less. Haffuer presten nogen kratt och riisz till samme gord.

Gord xxijj, boell xxxij.

Quorn thind: rugh ij pd j te ij skip, bygh iij pd j te ij skip, haffre v skip. Queg thind: lam v, kied iij, griesz iij, thind pengh vj β; offrepeningh ij m.ʃ.

Findes der ingen degen boell y samme soghen.

En kierki wongh, som Mogens Jostszen haffuer bøgit paa. ij herre gord y samme sogen. Fedrøffth er tagit fra prestegord och Albrek Skiell haffuer forloffitt at vederlege hanom; men hand kand intz fange, och hans fedrøfft er presten formintt aff Albrek Skiels thiener. — Item nogen engh, som och er samme prest fraa tagitt aff Albrek Skiels thiener, som leger ved prest ollgord. Egi berrigh som Moritz Jostszen.

Frue Johanne till Lynderumps gordt y samme sogen.

Degen fanger icki sin till børlich rentte aff samme sogen.

Torsse sogen y Borlom herrett. Prestegordt: rugh xvj skip, bygh ij pd, skoff suin, gesterij xvij β. En bols jord skilder xvij skip till presten; en anden boell y Sersinge y samme sogen j løb smör.

Gordt xxxijj, boell xxxxij.

Bigh v pd, rugh iij pd, haffre xxj skip; quegtind: lam vij, kied iij, grisz j, kallffue j; tind peningh v β; offre peningh ij m.ʃ.

Boller och Kartoffth, thuenne herregord y samme sogen frue Johanne Boller, Mogens Jull Kartofft.

Degen boll; haffuer degen ingen aff degen rentte presten aff samme sogen. (C.)

1571. Her Jacop *Wgiild* haffuir ij sognir och ij prestegard.

Kaund hannd soe tiill *Wgiild* prestegard: rug x tønndir, biig 8 tønndir, haffre iij tr, enng xl less.

Kuorn thind aff *Wgiild* sogn: rug xv tr, biig xj tr, haffre iij tr; quegtind: lamb xij, kiid iij; offir jx m.ʃ.

Lanndgild aff *Torsz* prestegard: biig vj tønndir, gesterij xvij β. Aff itt boill, som er bygd aff prestegardt: biig

xvijj skip, gesteri xij β . Aff itt boill y *Torsz* sogen: biig xvijj skiip; aff itt boill y *Seszind*: smör ij pd.

Korn tynd: rug xvijj tønndir, biig xij tr, haffre vj tr; quegtind: lamb xx, kiid 4; offir xv m $\frac{1}{2}$.

Degnenn haffuir 2 degne boill; kannd̄ saa tiill thz y Wgiild: rug j te, biig j te, lig saa mögiitt till diitt boill y *Torsz*. Hans wisse renntte aff beggi sogair: biig xvijj tr, lamb xvj, gies xx, brød j'xx.

Jochim Chrestenszen mz egin hand. (A.)

1625. Frantz Christophersen haffuer 2 kierker *Wgild* och *Taars* och 2 prestegaarde.

Kand saae til min residentz gaard y *Wgild*: roug 9 tr, biug v tr, haffre 8 tr, eng 24 les. Landgield alf min an-nexe prestegaard y *Taars*: biug 6 tr, skoffsuin j; aff en buol y *Taars*: smör $\frac{1}{2}$ løb; aff en kirckebool y *Taars*: biug $1\frac{1}{2}$ te; aff en buol y *Sessing*: smör 2 pund.

Kirckens kuornetiende aff begge sogner beløber 39 tr hart kuorn och 4 tr haffuer. Men min kuornetiende opbærer paa kierffue och er wuisse, effter som affgrøden er til, och vndertiden, naar dit er god affgrøde, kand beløbe en pund kuorn, tho eller thry mere. Quegtiende er och wuisse, som kand gemeenligt beløbe lam 30, peng 4 daler. Min offer er och wuisse vngefer aarlig 24 daler.

Frantz Christophersen eghen hand. (A.)

Sindal og Astrup¹⁾.

1553. *Astrup*. Her Jens. Hau haffuer ingen prestegord wden ien, fru Margrete Krabbes dotter naadelig haffuer vntt hannom, och han(?) gaff bispen wederlegh i for samme gord och skyller ij pd korn.

Gorde xj, bole iiiij.

Bygh ij pd j te iij skip, rogh iiiij pd iiiij skip, haffre j te ij skip; quegetind: lam vj (iij. D), pendinge ij β (iij β D.); offer ij m $\frac{1}{2}$ danske.

Ingen degen boel.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Astrup skal være Annex til Sindal og Sognepræsten bo i Sindal, og efterdi han ingen Præstegaard har, maa han beholde Kronens Part af Tienden af Astrup Sogn.

Denne han beklager segh och skall holde capellan. (C.)

Ther findes ingenn prest gordt wtj thende sogenn att were, thij att bischoup Stiige maglaffde thendt buortt tiill Seielstrup.

Thende forne *Aestriup* sogenn schall indt leges tiill Søndall sogenn wnder enn preste. (D.)

Presten begier konings partt aff tinde.

Bøgested gordt findes att lege wtj thende sogenn, som icke tiill forne er indt regnitt. (D.)

Syndal. Prestegorden skyller iij pd bygh, skousuin, gesterij xxiiij / β (C.) oc schall ther nw her epther buoo enn prest wtj samme preste gordt. (D.)

Gorde xv, boel xiiij.

Tiende: bygh iij pd iij skip, rog iij pd, haffre xj skip; quegetiende: lam ij, kie ij, kall j, griise ij, pendingh iij / β ; offer j daler (ij m. β D.).

Der haffuer degen sin degne boel.

(C.)

1571. Her Olluff y *Sinndall* haffuir ij sognir och j prestgard.

Kaund hannd saa till hanns prestegard y *Sindall*: roug x tønndir, biig x tønndir, haffuir viij tønndir, enng xl less.

Kornn tyennd: roug x tr, biig xij tr, haffuir iiiij tr; quegtyennd: lamb jx, kiid iij; offir vj m. β .

Astrup sogn. Kornnetyennd: roug xvij tønndir, biig viij tønndir, haffuir iij les. Haffuir hannd konn. mat. partt aff Astrup sognir bod kornn tyend och quegtiennde. Quegtyennd: kii och lamb xx; offir vj m. β .

Degnin till samme sognir haffuir itt degennboell y Sindall sognir. Kaund hannd saa: roug vj skipp, biig j te, haffuir vj skipp. Hanns renntte aff bode sognir: roug iij tr, biigh iiiij tr, lamb och kiid x.

Oluff Raffn med egen haand. (A.)

1625. Erick Christensen, prest till *Sindall* oc *Adstrup* sognar, kand saae till *Sindall* prestgd, hand jboffuer: rug x tr, bygh x tr, haffre viij tr, høe xl lesz.

Korntiende aff forne sogn: rog x tr, bygh xij tr, haffre iiiij tr, dog vndertidin ringer, naar misuext bliffuer; thij ieg tager tienden paa kierffue. Quegtiende: lam jx, kid ij; offer vj m. β .

Aff *Adstrup* sugin. I Adstrup sugin haffuer prestin ingen prestegaard; thi haffuer kong. matt. beuigitt prestin kronens partt aff korntiendin der j sognitt. Quegtienden er till hospitalitt i Olborgh.

Korntiende: r. xv tr, bygh vij tr, haffre iij tr; quegtiende: lam oc kid ix; offer vj *þ*.

Ditte sugin er nu megitt forarmitt, saa ieg vndertidin icke kand naa denne tiende, naar misuext skeer, effterdi ieg tager korntienden paa kierffue.

Erick Christinszen egin haandtt. (A.)

Bjergby og Mygdal.

1553. *Bierby.* Her Peder. Han kand saa til hans prestegord: rou iiiij pd, bygh vj pd, haffre ij pd, engh xxiiij les.

Gorde: xvj, bole jx.

Tiende: bygh iiij pd j te iij skip, rou iiij pd j te j fkar, haffre iij tr; quegetiende: lam viij, kie ij, kalle iij, pendinge j *þ*; offer xij *þ*.

Der er degne boel.

Thi haffuer ingen kalk, men er bort stolen, och beger, Jacob wille hielpe denom nogit til aff kongens part.

Mygdal. Christopher Lunge haifuer jus patronatus. Der haftuer han ingen prestegord.

Gorde xij, bole iiiij. Odden Kristopher Lunge.

Tiende: x pd korn aff alle honde korn; quegtiende: lam vj, kie ij; offer j daler. (C.)

1571. Her Niels y *Bierbye* haffuir tho sognir.

Kannd hannd saae: rug x tønndir, biig x tønndir, haffuir iiij tønndir, enng xxiiij less.

Kornne tyennde af samme Bierbye sogenn: xx tr aff altt; quegtyennde: lam x, kie ij; offir jx *þ*.

Migdall, som er ius patronatus till Oddenn, och ingin prestegard.

Kornn tyennd af Migdall sugin: xxiiij tønndir; quegtyennd: lam xij; offir vj m*þ*.

Sede dignenn haffuir digne boell y Birbye. Kannd saae: roug iij tr, biig ij tr, haffuir o, enng xiiij less. Hanns renntte: biig xij tr.

Niels Perssenn mz egen haandtt. (A.)

1625. *Bierby* sogen. Til Bierby præstegard kand soes: rug x tr, biug x tr, hafre iij tr, enng xxiiij les.

Korntiende: rug viij tynder, byg xj tr, hafre iij tr; queg tiende: lam x, ki ij, kalfve ij; offer xij β .

I *Mygdal*, huortil Odden hafuer jus patronatus, er ingen præstegard.

Korntiende af Mygdal sogen: rug jx tr, biug xij tr, hafre v tr; quegtiende: lam xij, kalfve ij eller iij; offer viij β .

Christen Lauridsøn med egen haand. (A.)

Horne og Asdal.

1553. *Horne* sogen. Kand han saa til sin prestegord: rou iiij pd, bygh v pd, haffre x tr, engh xxx les. Ien gade hus skyller jx β

Gorde xxiiij, bole viij.

Tiende: bygh iiij pd, rogh ij pd j te j skipe j fkar, haffre xxij skip; quegetiende: lam xij, pendinge iij β ; offer xxx β .

Degen boel; giffuer han j pd korn til Asdal, han, som degen er, och toges til Asdal, epter skiper Klemind er kommen indh.

Asdal. Haffuer di jus patronatus til Aasdal. Ingen præstegord.

Gorde vij.

Kand hand faa wid en iiij pd korn aff disse vij gorde, wden hues han foer aff Asdal. Lam vj; offer ix β . (C.)

1571. Iler Olluff y *Huornn* haffuir enn sognne og enn præstegord.

Kannd haund saae: rug viij tr, biigh vj tr, haffuir viij tr, enng xl less.

Kornntyenende: xvj tr alltt; quegyeund: lam viij; offir vj β .

Degnenn till samme sognne aff Hiørinng skole haffuir ingenn degne boell. Hanns reuntte: viij tr kornn.

(Asdal mangler i denne Indberetning.) (A.)

1625. *Horn* præstgaard er nesten halffparten forderfuit aff sand paa agger oc eng, som ligger nu vnder sex

foed(?). Item er samme præstegaard for en aar siden affbrend. Till samme prestegaard kand saes: rug 5 tr, biug 6 tr, haffre 8 tr, enng 16 læsz.

Korn thiend: 16 tr offuer alt. Lam 5; offer 6 m. $\frac{1}{4}$.

Assdall sogn, som er jus till Assdall.

Kornthiend 6 tr. Lam 4; offer 3 $\frac{1}{4}$.

Dette fornebekiender ieg Anders Thomiszöu med egen haand.

(A.)

Tornby og Vidstrup.

1553. *Tornebye.* Her Jens. Kand han soe til hans prestegord: rou vj pd, bygh iiiij pd, haffuir iiiij pd, engh x les. Ien boel er kommen fra hans preste gord i her Oloffs tid for hanom, skyllet ij pd, er tagen til Asdall. Ien ager haffuer Eriches Jenszen tiener tagen fra gorden.

Gorde: xxxiiij, bole ix.

Tiende: bygh iiiij pd iij skip, j fkar, rou iij pd j skip, haffre j pd ix skip; quegetiende: lam xiiij, grisze ij, pendiinge ij β ; offer xxiiij.

Ingen degen boel.

Wistrup. Prestegorden skyller iij pd bygh, gesteri xxxiiij β , skousuin.

Gorde xv, bole ij.

Tiende: bygh iiiij pd ij skip, rogh iij pd j skip, haffre ij ørter; quegetiende: lam viij, gris j, kal j; offer xviiij β .

Jen boel er tagen fra prestegorden til Seilstrup, skyller ij pd smör och ien pd bygh; siges dett att vere rett degenboel; kom der fra, di att presten icke kunde forsuaret, bad han bispfen om forsuar, och der med togh han det til Seilstrup.

xij ager er tagen der fra aff Niels Jenssen i Dalsgord wden dom och ret, som presten beretter. (C.)

1571. Her Pedir y *Torinnbye*, prouist i samme (Huornns) herrett.

Tornnebye prestgord, hannd y boir, kanud hand saae: rug xiiij tr, biig vj tr ellir vij, enng xl less. Beklagir, att sannd haffuir forderffuitt hanom 24 tr kornn see jord och y aar v tr rug aff thj xiiij tr rug sed, som handhaffuir soed.

Kornntyennde aff samme sogenn: viij pund; quegtyennde: lam viij, kalff j; offir xij $\frac{1}{4}$.

Degin haffuir ingin degneboell, gar till skolle y Hiøringe. Hanns rentte er byg v tønnde. Beklagir, att hanns rente forholdis hannum for aff nogle sognemennd.

Wiistrup sogen. Lanndgiild aff prestegord: biig vj tr, gesterij pening xxiiij β.

Kornnetyennde: xvj tønndir; quegtyennd: lam iiiij, kalfj; offir iij β. Degnenn goir till skolle y Hiøringe; haffuir ingin degneboell. Hanns renntte: biig v tønnde. Beklagir, att hanns rente forholdis hannom for aff nogle sognemennd.

Peder Christierszen mz egin haandt. (A.)

1625. *Tuornby* sogenn. Den störste part forderffuitt aff sand, saa alle adelens tienere med kronens er afgiffuen paa skylden. Thill prestegr. alene forderffuitt jord thill rou seed 28 tr foruden eng och feedrifft, som med tingsvinder er att beuise, baade ny och gammell. *Tuornby* prestegard saar nu: rou 5 tr, biug 3 tr, haffr 7 tr, eng 12 less.

Tinde: rou 6 tr, biug 6 tr, haffr 7 tr; quegtinde: lam 5, stundom 4, kalfsue vnderthiden en om aaritt, stundom ingen, føll maa skie huertt thredie aar itt. Offer 5 dr.

Vistrup sogenn. Prestegr skylder biug 6 tr.

Tinde: rou 2 tr, biug 14 tr, haffr 4 tr; offer 2 dr; quegthinde: lam 2, kalfsue kand skie huer fierde aar j, føll kand skie huer thredie aar j. Thomis Niellssönn prest egenn haannd.

(A.)

Skallerup og Vennebjerg.

1553. Her Niels aff *Skieldrop*. Er der en prest gord, vdi huilken presten besadt en stand. Sedth: rug vj pd, bigh iiiij pd, haffre iiiij pd. Ther findes aldelis ingen engh.

Gordt xxx, boell xvj.

Quorn tind: rug iij pd j te iij skip, big vj pd ij skip, haffre xvj skip; quegtindt: lam xx; offre penningh: xvij β.

Otte Nielszen y Vilderup hør till samme sogen.

Findes der degen boell y samme soghen.

Den engh, som leger till den rette prest gord, er lagd till en anden prest gordt, huilken och mester Henrick tager herligten heden till segh och gifuer hannom skylldt¹⁾. —

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten skal have sin rette Præstegård og nyde al Præsterente, som Mester Henrik Gierkuro nu har, og skal Degnebolig i Vennebjerg Sogn udlægges til Degnens Underholdning.

Ith boell y samme sogen er heden pantz aff en bonde, som leger y Sønderløff, skillder ij tr.

Venneberrigh soghen, som och samme her Niels haffuer. Prestegorden giffuer mester Henrich aff samme preste gord skylden, aff huilke sogen her Niels fanger intz andz end tind.

Gord xxvij, boell ix.

Quorn tindt: rugh iij pd j te j sk, bigh v pd ij skip; haffre ij ørte iiij skip; queghtind: lam xij grysz j, kall ij; offre penningh ix β.

Findes der en degen boell, som mester Henrick haffuer lagt till segh och tager herligheden aff samme degen boell.

Jith boell skilldir iij tr korn, som hør till kierken y samme sogen (och mester Henrick annammer; disse ord ere igjen overstregede.) (C.)

1571. Her Nicls y *Skiellerup* haffuir 2 sognir 2 prestegd. Kannd hannd saae: rug v tr, biig iiij tr, haffuir vj tr, enng iij less. Hannd beklagir siig, att sand haffuir ødelagtt saa mögiitt jord till *Skiellerup* prestegard, som hannd kund soc ij lestir kornn wthj.

Kornntyend: roug vj tr, biig viij tr, haftuir ix tr; quegtiennd: lamb v; offir brødt.

Lanndgiild aff *Wennebierre* prestegard: biig vj tønnadir, skousuin j, giesterij j m.β.

Kornntyend: roug v tr, biig vj tr, haffuir viij tr; quegtynede: lamb v; offir brødt.

ENN gord i Nørrum y *Skiellerup* sogenn skyldir hanum aarliigenn skousuin j, biig viij tr, giesterij xxiiij β; ennd itt boell y samme sogen, som giiffuir hanum aarliig: biig iij tr, giesterij viij β.

Degnenn aff *Wenneberig* sogenn haffuir itt boell. Kand hannd saae: roug j te, biigh j te, haffuir j te. Hanns rentte: korn vj tr aff allt, gies xx, brød j'xx.

Degnen till *Skiellerup* sogenn aff *Hiørings* skolle, hanns rentte: biig iij tønndir, gies x, brød lx.

Niels Sørenszen mz egen handtt. (A.)

1625. Hans Hanssøn i *Schielerup* haffuer 2 sognir. Prestegaarden, som hand i boer, er mange aar forleden den største part aff jorden, som mest haffuer werit gaffnlig, forderfuit oc ødelagt formedelst sandlob saa well som oc nogle

byer oc en stor part aff sognet. Engen till gaarden er al-dielis oc slet ødelagt aff sand. Kand saais i ond iord, som igien i fædriftt er opbrøt: rugh 4 tr, biug 5 tr, haffre 8 tr.

Korn thienden aff begge sognere, som opbærer paa kierfue, er wuisse, effter som affgrøden er thill, vndertiden kand beløbe sig 2 eller 3 tr korn offuer kirckernis thiende, som er 36 tr hard korn oc 16 tr haffre, oc vndertiden vel ringer oc vnder. Quegthienden haffuer dett sig i lige made med, somme nar haffuer ieg faait aff begge sognere thil min part 10 lam, 12, 14, sielden der offuer, somme aar ringer. Pending vndertiden 2 daler, 3 daler oc end ringere somme tider, sjeldent der offuer. Offeren aff begge sognere kand beløbe sig aarlig wed en pasz 18 slette daler.

Aff Annex prestgaarden och en anden gaard, item en lidet buol mesten forderffuit aff sand, och itt gadehusz opbærer ieg aarlig biug 16 tr och 2 skousuin.

Hans Hanszon egen haand. (A.)

Rubjerg og Maarup.

1553. *Rughbierigh.* Her Niels. Er der en prestegordth. Seedth: rugh ij pd, bygh ij pd, haffre ij pd, engh iijles. Gorde xvij, boell xv.

Quoren tind: bigh ij pd, rugh ij te iij sk, haffre j pd; quegthindt: lam v; offre peninge xij β.

Findes der en degen boll, huilke som er forderffuit aff sandt.

x skiep korn aff en buoll till kierken.

Morop sogen. Er der en prest gordt; korn ij pd till samme presth, her Niels, aff samme prestegordth, som er noget ner forgangit aff sand; itt skoffsuin till presten aff samme gord, haffre ij tr till gesterij och till presten; itt gord y Vistrup giffuindes presten ij pd korn; itt boell y Lönstrup xvij skip korn och till presten.

Gord xvij, boell ij.

Korn thiendh: bigh ij pd, rugh j pd iij skip, haffre xxjx skip; quegthind: lam x, gresz j, thind peningh ij β; offre peningh j m.β.

En lidet degen boell.

Thill Morop kierkj liger der xj pd korn. (C.)

Tende forne prest, her Nielss, er begierinde, att kon.

matt. wilde wnde hanom nogitt wd aff hans nades anpartt wd aff kuorntinde, epther thij att tiisse ij sogenn er mögit forderffuit wd aff sandt.¹⁾ (D.)

1571. Her Jenns y *Ruubierre* haffuir 2 sognir och enn prestegord.

Kannd hand saae: rug ij tønndir, biig iij tønndir, haffuir xij tønndir, enng ij less. — Prestegord y *Morup* sogenn er slett forderffuit aff sannd mz all sinn gordz eydom. Thisligist och thennd anndenn gord, som hannd haffuir flött och y boir.

Kornntyennde: ru ij tønndir, biig ij tr, haffuir v tønndir.

Kornntyennd aff same(!) sogen: rug ij tr, biig ij tr, haffuir iiiij tr; quegtyennd: lamb iiiij; offir ij m. Itt aff konn. mat. tindkorne aarligenn vj tønndir.

Itt enn gord y *Morup* sogenn, som skyldir viij tønndir kornn, di 4 till prestin, the 4 till kierkenn; itt aff itt boell y samme sogne ij tønndir kornn.

Dignenn till sognenn haffuir ingin boell. Hanns renntte: biig viij tønndir, gies x, lamb iiiij, brød j' xx.

Johannes Andree manu propria. (A.)

1625. Her Madz Chrestennszenn y *Ruberge* haffuer ij sognere *Ruberge* och *Maarup*.

Kand hand saae: ruog iij tønder, bijug iij tønder, haffuer xij tønder, eng iiiij læs.

Kuorntind aff *Ruberge* sogenn: ruog iij tønder, byug v tønder, haffuer vj tønder; item aff kong. majesstads tinde kuorn aarligenn: byug iij tønder, ruog iij tønder; quegtinde: lam iij, penning v $\frac{1}{4}$ iiiij $\frac{1}{2}$; offer enn huer dag aff di iij fester iiiij m. $\frac{1}{2}$.

Maarup sogenn. Thinde: ruog iij tønder, byug iiiij tønder, haffuer iiiij tønder, offer iiiij m. $\frac{1}{2}$; quegtinde: lam iij, penning iiiij $\frac{1}{2}$ ij $\frac{1}{2}$.

Skyld kuornn aff enn boell y Lensterup: byug 9 skipper; noch aff enn boell y Visterup: biug j tønde.

Prestegaarden y *Maarup* sogen haffuer verit øde i mange aar, skylder nu: byug ij tønder, och er der huercken eng eller ildings bjering der thill. — Er och saa *Rudberge* preste

¹⁾ Klemmebrevet b $\frac{1}{2}$ temmer, at Præsten skal have af Kronens Part af Tienden af Rubjerg Sogn 2 Pund Rug og 2 Pund Byg.

gaardt saa vell som byenn flött fraa kierckienn for sand och
beste paartenn aff jord och eng forderffuett aff sand.

Matthias Christiernsen manu propria. (A.)

Jelstrup og Lyngby,

1553. *Jelstrop.* Her Chresten. Prestegord er der.
Rugh iij pd, bygh iij pd, haffre iiij pd, engh xxv lesz. Itt
stik eng hanom fra tagit.

Gord xvj, boell xj.

Kuorn tind: rugh iij pd j te iiij [sk], bigh iij pd j te
iiijsk, haffre j pd; quegh thindt: lam xij; offre peningh
ij mꝝ.

Degen boell, leger till Segelstrop; men dege haffuer
gammel renthe.

Lindby soghen: prestegord er der. Bigh ij pd, skoff-
suin, gesteri j mꝝ.

Gord xj, boell vj.

Quoren tind: bigh ij pd j te, rugh j pd, haffre xij sk;
quegtind: lam vj, kalffue j, gresze j; offre peningh xij β.
Findes der degen boll.

Itt boel till kiercken, skilder j pd bigh.

Beklaffuer hand seg, att hand icki formor att holde ca-
pellan, som m. Lauritt haffuer lagd hanom for, for armodt
skildth vdj samme sogner. (C.)

1571. Her Lauridz y *Lungbye* haffuir tho sognir och
ij prestegord.

Kannd hannd soe: rug iij tønndir, biig v tønndir, haff-
uir viij tønndir; enng viij less.

Korntiende: rug ij tønndir, biig vj tønndir, haffair iiij
tønndir; quegtiende: lamb iij; offir j mꝝ.

Thennd prestegord wthj *Jelstrup* sogenn besiddir thend
gammill prest, som oplod her Lauridz thiit enne sogenn; kannd
sois: rug viij tønndir, biig viij tønndir, haffuir viij tønndir
enng xx less.

Korntyend: rug viij tønndir, biig x tønndir, haffuir xij
tønndir; quegyennd: lamb iiij; offir iij mꝝ.

Dignenn haffuir ingenn dignneboell. Hanns rent: biig
x tønudir, lamb v, giies xxiiij, brød iij' xxvij.

Lauritz mattzen mit egen handt. (A.)

1625. Jeg Jacob Hansen, prest y *Jelstrup*, haffuir 2 smaa sogner.

Hoffuet sognet kaldis *Jelstrup* sogn och ligger vdy Wenneberge herret, och annex sognet kaldis *Liungby* sogn och legger vdy Börlum herret.

I *Liungby* sogn er 8 gaarde och 8 smaa buole wed Westerhau y sand egen, och mest boffuer der fattig fiskere wdy.

Myn korntiend aff forne *Liungby* sogn er wuijsz, vndertiden rugh $1\frac{1}{2}$ te, byg 7 tr, haffre 4 tr, vndertiden mindre eller miere effter affgrøden; quægtiendt och wuijsz, vndertiden lam 3, penning for føl, kall och grijs $1\frac{1}{2}$ m.Å, vndertiden miere eller mindre; offer och wuijsz vndertiden 4 m.Å, vndertiden lidet miere.

Myn aarlig skyld aff prestegorden y forne *Liungby* sogn: byg 4 tr, haffre 2 tr.

I *Jelstrup* sogn, som er hoffuet sognet, er 13 gaarde och 14 smaa buole.

Myn korntiend aff samme sogen kand were: vndertiden rug 11 tr, byg 12 tr, haffre 4 tr och noget paa skaffte, vndertiden miere eller mindre. Myn quægtiend er och wuijsz, vndertiden lam 7, penning for føl, kal, grijsz 4 eller 5 m.Å, vndertiden miere eller mindre; offer er och wuijsz, vndertiden 6 m.Å eller 7 m.Å, miere eller mindre effter leyligheden.

Tyll samme prestegord kand ieg icke wijde till wijsze myn aarlig kornsæd; thi meste parten er gammel iordt eller border och somme wangleedt er større end sonime; vndertiden rug 7 tr, byg 8 tr, haffre 10 tr, vndertiden miere eller mindre. Myn hæbierung er flux wuijsz och wansklig; thi meste parten legger y bløde sijger, moratzer och røden kiere, saa gresset skall bærts och dragis till landt med stor treldom och bekostning, saa ieg vndertiden neppelig kand bierge 10 leesz, vndertiden 14 eller 15 lesz.

Anno 1625 den 4. Maij. Jacob Hanszen egen handt.

(A.)

Harritslev og Rakkeby¹⁾.

1553. Her Peder y *Harrettsløff*. Er prestegordt: rugh v pd, bigh vj pd, haffre vj pd, engh xxx lesz.

¹⁾ Sejlstrup var ogsaa Annex til Harritslev indtil $\frac{5}{6}$ 1860, da det efter Reskr. 27/11 1857 skulde lægges til Vejby.

Gordt ix, boell vj.

Quoren tind: rugh ij pd ij te iij sk, bigh iij pd j te iij sk, haffre xxij skip; queghtinnd: lam v, grese j; tind pe. ningh viij β; offre peningh xij β.

Ingen degen boel er der. Kierken haffuer ingen jordt. Item iiij sticker en delsz jordt, som heder øster kierkihollem och wester kierki hollem, nogen bilecker(?) norden till kiercken sønden och norden vaadith.

Rackeby sogen till same her Peder. Prestegord er foruend fraa presten och till Segelstrop, saa att presten fanger der intz andz aff end tindt.

Gord xx, boell iij.

Quorn tindt: bigh iij pd j te iij skp, rugh ij pd, haffre j pd; queghtind: lam ix, tind pening iiij β; offre peningh xvij β.

Ther siges att vere en degne boell, aff huilke der leges till Segelstrop kirckens jord xvj skp bigh; en ager y Skilderop sogen skilder vj skip bigh, xvij β af iiij gade husz till samme kierki.

Epther ordinantz lidelsze beklaffuer presten sig att vilde haffue den tilbørlig rentte af preste gorden, af huilke herlig-heden leger till Segelstrop. (C.)

1571. Her Niels y *Harridzleff* haffuir ij sognir och enn prestgord.

Kannd hannd saae: rug viij tønndir, biig ix tønndir, haffre viij tønndir, enng lx less.

Kornntiennd: rug iiij tønndir. biig viij tønndir, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb ijj; offir xxiiij β.

Kornnetiende aff *Rackeby* sogen: roug iiij tønndir, biig x tønndir, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir ij m.β.

Degnenn till samme sogne af Hiøring skolle. Hans rente: biig viij tønndir.

Niels Mortenszen mz egen hand. (A.)

1625. Peder Bertilszön, prest i *Harridzleuff*, haffuer ij sognor *Harridzleuff* och *Raackeby* och allene j prestegordt, som ieg iboer och kand saae til den: roug 5 tr, biug 7 tr, haffre 12 tr, engh 30 lesz.

Min korntiende aff begge sognor (vdi *Harridzleuff* fin-

dis allene gaard 9 och boell 6, vdi *Raackeby* 13 gaard och 7 boell) som opbærts paa kierffue, er wuisze, efftersom affgrøden er till, vndertiden kand beløbe sig vdi rug 8 tr, biug 22 tr, haffre 4 tr; min quægtiende aff beggi sogner er och saa wuisze, som gemeenlig kand beløbe sig lam 5, peng $4\frac{1}{2}$ ℳ ; min offer ochsaa wuisze, vngefer aarlig 12 ℳ .

Dette bekiender jeg Peder Bertilszön medt egin haandt.
(A.)

Sæby.

1553. *Sebye* sogen. Her Pouel Skade.

Hans gord til hans residentz, han soer inthz til, det er en blot gord. Engh xxxiiij les. En brugge pande kand gaa vj tr wdi.

Tiende aff byen: rou xij tr, bygh xxij tr, haffre viij tr, offer xxx m ℳ , iiij β aff huer mand wdj byen, løber och xxx m ℳ ; quegetinde bode aff byen och wden byen: lam x, kie viij, calle iiij, grisze x.

Item haffuer hand kongens part aff korn aff *Wndersted* och *Karop*, aff *Wndersted*: v pd och halffvierde skiper bygh, rou iij pd iiij skip, haffre iij tr; aff *Karop*: iij pd bygh, rou iij pd j skip, j pd haffre.
(C.)

1555. Her forwdenn haffuir hand konings anpartt aff tinde kuorunn aff *Wndestede* oc *Karup* sogenn, som beløber sig: biug j lest ij pd vij sk, haffre j pd. Att kon. matt. wilde wnde her Pouell stadfestelsse paa hans nades anpartt aff same tinde kuorunn wd aff forme *Wndested* oc *Karup*¹⁾.

(D.)

1571. Her Oluff wthj *Sebye*, haffuer ett sogenn ibidem.

Hanns wisze rennt: rug ij tr, biig vj tr, haffre iij tr; offir xxx m ℳ , prestepenning xxx m ℳ . Aff *Wnndersted* sogen aff kon. matt. thind: rug x tr, biig x tr, haffre iiiij tr; aff *Karup* sogenn kon. matt. thind: roug ij tr, biig ij tr, haffre viij tr.

Oluff Jørghenszenn mz eghen hand.

Her Niels, som er skolemester och capellan wthj *Sebye*

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten i Sæby Kronens Part af Tienden af *Karup*.

och degenn tiill kirckenn, hauir till rente for skollenn: roug xiiij tønndir, biig x tønndir, hauir iiiij tønndir, huilcke forø korn saliig konn. matt. lagde till skollemesterenns wnnderholding att forbedre.

Degne reuntnenn xv m.å och madfisk aff fiskerenn, huer gangir thi kommir y lannd mett fisk.

Niels Hannszen medt egenn handt. (A.)

1625. Efftersom ieg haffuer kun it eniste sogn och kierke *Seby* sogn, bekommer ieg deraff indkom visse och vuisze: 1) 8 / \varnothing danske en gang om aarit aff huert par folck, men aff de enlige 4 / β . Nar jeg det gandske ved diele eller panten kand bekomme, kand det blifue vngeferlig 23 slette daller, iblant ringer, iblant lidet mire, effther som menigheden forringes eller formeris. 2) Anpart aff korntiend aff *Seby* anlangende, haffuer min formand s. her Olaff Jørgenszön den i pending 25 slette daler opboren, men ieg opber den vdj kierffuen. 3) K. maj. anpart paa korntiend aff *Vygelt!* sogn roug 6 tr, biug 5 tr, haffre 2 tr, som er vederleg for de bøndergarde, som kom fra *Seby* kierke thil *Sebygaard* och *Volstrop* kierke. 4) Korntiend aff *Carup* sogn gemenlig 7 tr hart korn, 2 tr haffre. Haffuer aldielis ingen jord thil sed eller kornaffuel. — Vuisse: 1) anpart aff quegthiende i pending beregnit somme aaringer 7 slette / \varnothing , somme aaringer 2 slette dr, somme aaringer 10 slette / \varnothing . 2) Offer paa höye fester huer offers dag geueenlig 8 slette dr mindre och lidet mer iblant, lige som menigheden enthen er hiemme eller henuandret eller bortseilet.

Skriffuit i Sæby den 28de Aprilaar 1625.

Jens Biørn 10 predicker i *Seby* egen hand.

(A.)

Understed og Karup¹⁾.

1555. *Wndersted.* Kand han saa til hans prestegord: rou iiij pd, bygh ij pd, haffre ij pd. Jen merke skou, engh 1 (ø: 50) les. Er der weldigh taget fra hans prestegord tridie part ager och engh moed den laffheffd, som forneffnt prestegord

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Presten maa beholde de 2 Pund Korn af Karup Præstegaard, som han nu selv opbærer, og skal han nyde den Præstegaard, han ibor, med al den Jord, dertil bör at ligge med Rette.

haffuer, och er icke fra wunden wdi dom och rett; sompt er taget fra wdi min tidh och sompt til forne, huilket iegh haffuer selv klauet for regentere ien effter en anden.

Gorde xxxij, bole xij.

Tienden: bygh v pd iiij skip, rou iij pd iiij sk., haffre iij tr; quegetiende: lam viij, kie ij, grisz ij, pendinge iij β ; offer j daler.

Degen boel haffuer han. Kand han saa der til j pd aff alle haande och iij les engh. Kirken haffuer der jorden, degen kund blifff biolpen med. Han icke foer sin degen rente, som han har fangit aff ariltz tid. Felle er tagen fra degen boel, med huilken degen boel for legges.

Karup. Prestegorden ligger til Sebye gord, och presten foer der aff ij pd bygh.

Gorde vij, bole xj.

Tiende: bygh iij pd, rogh iij pd ien skip, haffre j pd x skip; quegetiende: lam iiij, kie j, gris j, tiende pendingh iij β ; offer xij β .

Degen boel tagen der fra wden dom och rett til Sebye gord, ocb er breff och beuisaingh paa.

ijj boel er tagen fra kirken til Sebye gord, bode skyld och herlighz, der fra kom i bispens tadt. Kirken haffuer iord att hielpe degen med. (C.)

1571. Her Simonn y *Wnndirsted* haffuir 2 sognir.

Kannd haund saa: roug viij tøundir, biig iiij tønnder, haffuir v tønndir, enng xl less.

Korntiend: rug x tøundir, biig x tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtind: lamb och kiid xj, penning xij β ; offir iij m β .

Lanndgiild aff *Karup* sogenn: biig iiij tr och all herliighed till Sebygaard.

Korne tyennd: rug ij tr, biig ij tr, haffuir ij tønndir; quegthyend: lam vj, penning vj β ; offir xxiiij β .

Dignenn haffuir it dignaboell, skyldir orlig biig ij tønndir, lam j. Hans rentte er penning xij β . Wdi Karup ingen dignaboill; hans rennte: pening iiij β , lamb ij, quegtind iiij β .

Simenn Chrestenszen mett egne handtt. (A.)

1625. Peder Mørck, prest wdi *Wnderstedt*, haffuer thuende kirker *Vndersted* och *Karup*.

Thill residentz gaardhen kannd saaes: rog viij thønder, men nogle aaringer kun 5 eller 6; biug iiij thønder i det meest, ellers kun 3, $3\frac{1}{2}$; haffre gemenlig intett, men vnder-tiden 3, 4, 5 eller $5\frac{1}{2}$ thønde i det höjeste, efftersom jordenn huiilis till. Hœ 40 less meere och mindre, effther aarsenns grøde.

Kornthienden, som opbæris paa kierffue effther kong. matz ordinantz, er wuiss, effthersom affgrødenn er thill, vnderthidens kand beløbe sig itt pund kornn offuer kirkens, vnderthidenn vnder, som er rog 13 thønder, biug 12 thønder, haffre 4 thønder. Quegthienden er ochsaa wuisse, som beløbber lam 6, 7, 8, aff och thill som vaaren er, peng 2, $2\frac{1}{2}$ β , mier och mindre. Offer gemenlig paa huer aff disse store höjtidz dage $2\frac{1}{2}$ daller vngeferlig.

Annex prestegaardens herlighedt intett vnderthagenn er thill Hörbylundt, men skyldenn allene thill mig, som er aarlingen 4 thønnder biug.

Kornthienden beløbber sig vngefer medh kirkens, som er rog 3 thønder 9 skip, biug 3 thønder, haffre 4 thønder; quegthienden er wuiss, lamb 3, 4, peng 12, 3 mier och mindre; offer j dall vngefer.

Wnderstehd prestegaardh den 2 Maj 1625.

Peder Mørck egen handt.

(A.)

Volstrup og Hörby¹⁾.

1553. Wormstrup. M. Henrich.

Kand han saa til hans gord: rou viij pd, bygh viij pd, haffre iiij pd, engh j^c les. Jen liden ege lundh, som er ien jendel.

Gorde xxiiij, bole xiii.

Tiende: bygh vj pd iiij skip, rou iiij pd, haffre iij tr ij skip; quegetiende: lam viij, kie iiij, grise iiij, pendinge xvij β ; offer j daler.

Er der ien degen boel.

Hörby. M. Henrich. Goer der til skylle aff same gord iiij pd, och kand han saa der til iiij pd rogh, bygh iij pd, haffre ij pd, engh xvij les. Felletz skou til ildingh och hans egen suin.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Volstrup og Hörby skal være under ön Præst.

Gorde xxijj, bole vj.

Tiende: bygh vj pd iiij skip, rogh j lest j te ij skip, haffre ij örter; quegetiende: lam vij, kie iij, kalle ij, pendinge vj β; offer xx β.

Degen boel haffuer han, och skattes hanom aff ix β aff aarlihg til Biörn Anderszen for fedrifft och haffuer breff paa frie drifft och haffuer dom derpaa.

Jen boel er tagen fra kierken til Sebygord, skyller ien løb smör, ind xij les høø fra same boel, och presteholm er en liden skou, som ien aff di Biller haffuer jorden. (C.)

1571. Her Niells y *Wolstrup* 2 sognir.

Kannd hand saa: rug xiiij tønndir, biig xij tønndir, haffuir xvj tønndir, enng lx less.

Kornthiend: rug xiiij tønndir, biig xiiij tønndir, haffuir vj tønndir; quegtyend: lam v, kiid iiij; offir viij β.

Dignenn haffuir digneboell, skyldir smör j fd. Hans rentte: rug v tønndir, giies xx, brød ij' xl, lam iiij, kiid ij, pening viij β.

Lanndgiild aff *Hörbye* sogninns prestegord: roug xvj skippiir, biig ij tønndir, haffuir iiij tønndir, skousuiin j, giesterii iij m.β. Beklagir, att hans grande haffuir indtagit j stocke eng mit y hanns fædrefftt hanns prestegord till stor skade.

Korn tienn: roug vj tønndir, biig vj tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtyende: lamb iiij, kiid iij, pening j m.β; offir vj m.β.

Dignenn haffuir dignebolejord och er dog aifsatt hanns embid.

Niels Pedersönn medt egen handtt. (A)

1625. Peder Niellsön, sogneprest y *Wollstrup*, haffuer tuenne kierker, som er *Wollstrup* och *Hörby*.

Till *Wollstrup* Prstgdt kandt saais: rog 10 tr 11 eller 12, bygh 8, 9 eller 10 tr, haffre henvid 15 eller 16 tr, engh 60 læs, nogit ringe miere eller minder.

Inkomst aff kuorn tinde aff forne sugin haffuer verrit for nogle aar forleden: rog 30 tr, bygh 22, haffre 6 tr; qnegtindt: kand itt thz wiist antegnis, mens er wndertiden 8, 9 styker lam aff och till, som vaaren er och smaa queg tillfodis; quegtinds pending 3 β, 4 β eller 4½ β epther

leiligheden; offer, naar addelen er tillstede, kand beløbe sig 6 eller 7 rd huer hötidsgdag, mens ellers 4 eller $4\frac{1}{2}$ dr; thi den største part af allmuens offer er en dansche skilling.

Annex prestegaarden besidder capellanen; mens nar bønder har den besatt, skylder den aarligenn: bygh 6 tønder, et skousuin, 2 pundt smör.

Quorntind deraff sognit haffuer verrit for nogle aar forleden: rog 18 tr nogle skip, byg 21 tr nogle skip, haffre 4 tr vngeserlich; quegtindt: lam 6, 7 eller 8, pending wnder-tiden ij fl_k , 2 fl_k , iij fl_k epther leilighedin; offer kandt beløbbe sig 7 eller 8 m fl_k , nar der er ingen addill tilstede.

Ferringelise paa forne præste indkom aff beggi sogner er 9 tr kuorn, hand aarlig mister. Befindis s. Peder Munck till Sæbbygaardt och hans welb. frue sidin derepther att haffue sellfue ladit affle till nogle gaarde och buolle y beggi sognerne, kand beløbbe sig 9 tr. Kuorn ringer en skip eller 2, som prestin inthz bekommer wdaff, dog kirkernis aarlig fyldigt giøres deris anpart, som och saa formenis cronens anpart aarlingen att fyldigt giøris.

Den fattige vanfør och skrøbelig mandt sogneprest till forne kierker er for halffemte aar forledin tillslagitt en megit stor wauførsillhz, att hand iij aar haffuir gangit paa 2 krycker och icke kand komme aff dit sted, hand paa sidder, wden en staff y handin, dog icke lenger end y hussit och gaarden, och icke for nogiu menuischis øyne eractis kand, samme storre wanførsillhz io till sin dødde dag att følge. Wdi denne sin storre wanførsillhz haffuer hand søgt mange badscher och leggi och derpaa anuend störste paarten aff sin forinuffue, som dog ringe haffuer hioldpen, haffuer derfor formedillst hans storre wanførsillhz veritt foraarsagitt till at tage sig en cappelan och medtienere, huilken hand capellanen annex prestegaarden haffuer oplatt at residere och alld renten dertill aff annex sognitt, som mange fromme follck nochsom witterligt er. Wnderdanigst och gandsche ydmiglichen begierindis, att saaden wanførsillhz motte naadigst anseis, gud allmectige vill dit med timelig och æuige guode belönne.

Y Wollstrup prestegaardt schreffuitt 1die maii 1625.

Peder Niellsön egin handt. (A.)

Skæve.

1553. Skeu sogen. Her Jens. Kand han saa til hans

gord: roff iij pd, bygh ij pd, haffre ij pd, engh xl les. Jen lidens iendels lundh, felle wdj Huggedrup skou; fele och fortoft tagen fra hans gord, som han kand tole xj pd wdi, och indkast med hole grefft, och hans fordrefft lagd hanom øde. Att klafue for h. m., om der icke anderledis rettes epter som presten wider kand berette och skal til tages om deune sagh. Inthz kan(?) han faa aff forschreffne lodh skoff. Jen heste haffue, som di wille tage til Woer gord, och han breffue paa. Han giffuer klage for di, som tager fra hanoni.

Gorde xvij, boel xvij.

Tiende: bygh iiij pd ij skip, roff iiiij pd ij skip, haffre iij tr iiij skip; quegetiende: lam v, kie iiij, grise iiij, kal j, pendinge viij β; offer j daler (iij m. & D.)

Der er degen boel. Hand foer icke den gamel rente.

(C.)

Thende forne prest her Jens er begierindes kon. inatt. anpartt aff thinde kuornn aff forne Skifue sogen¹⁾. (D.)

1571. Her Jenns y *Skyffue*, enn sogen. Kannd hannd saa: rug viij tøundir, biig v tøundir, haffuir vj tønddir, enng xxxij less. Haund beklagir sig, att Worgards thienir y Hugdrup haffuir pløgiit, sait och holdit sig tiill eydomen wdin all dom rett mer ennd till x pund sed, som er felliidz feedrefft.

Korntiend: rug xxij tøundir, biig xxij tønddir, haffuir iij tønddir vj skip; her wthi er beregnitt konn. maj. partt aff korntiennd, som hanum er tillagd; quegtiend: lamb v, kiid j, pening iij m. & offir xij m. &.

Dignenn haffuir itt digne boell. Kannd hannd saae: rug ij tønddir 8 skipper, biig xij skipper, som erj te, haffuir ij tønddir. Hanns rent: rug iij tønddir, giies viij, brød lxxxvj; lamb ij, kiid j, gies j, peninge xxij β.

Jens Peerszen mett egen hand. (A.)

1625. Christenn Lauritzønn, ditt hellige guds ords wuerdig thienere y *Skousogn*, haffuer icke wden denn eune kiercke, ingenn thienere, icke ett gaadhusz, vdenn allenne denn ringe præstegaard, jeg y bower. Kand saae thill denn:

1) Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden af Skæve Sogn,

rogh v tr, biug iij tr, giøen er borte, haaffre vj tr. Enngen er ganske ringe, kand nepelig samle xx less hø; en guod høslett karll kand icke slaa ett laesz om dagen, er icke wden kratt och ellebuske.

Kuorntiende, haffuer jeg kronens paart thill myn egen, som kong. matt. aff gunst och naade haffuer thillagtt presten; for begi paarter opber jegh: rogh xvj pd, biug xvij pd, haaffre vijj tr. Aff quegtienden haffuer jeg den tridie part, opbaar: lamb vj, pending for andre høueder vij ℳ ; offerpeng: att jull vij ℳ , att paask v ℳ , att pindtzdag iiij ℳ .

Ditte forme bekiender jegh Christenn Lauritzön med egen haandt.

(A.)

Albek og Voer.

1553. Albech. Her Morten. Kand han saa til hans gord: rou vj pd, bygh iij pd, eng xl les. En heste haffue er en lidén skou. Skou i Albek skou till illebrand och til frie olden.

ij herregord Routued och Dunsted. Gorde l, bole xj. Rog vj pd iij skip, byg v pd j skip, haffre xij skip; quegetiende: lam x, kie vijj, kal j, grise ij, ij mark tiende pendinge; offer iij m ℳ .

Der er ingen degen boel, och er kirkens jord til degen boel.

En byggested er satt ind wdi prestegordtz mark och er bygget aff prestegordtz jord, som bisp Stygge lod bygge, som nu ligger til Word gord, skyller ij pd korn¹⁾; item j olegord er tagen fra hans prestegord, och han haffuer breff och segel paa, skyller j tr oel; item jen dam, ligger wid kirken, med ien ölekiste och tagen fra hans gord, och bispen lagde til Wordegord; item er der ien kirkens skou, heder Albeck kirke skou, och icke er sat for skylle, den haffuer ien bunde, gaff indfestningh til Worde gordh och ey er sat for nogen skylle, haffuer haffd thz paa den tridie aar; item skousuin, höns, goes, lam.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten maa nyde det Byggested, som er sat i Albek Præstgaards Mark og er bygget af Præstegaardens Jord.

Degen haffuer icke meyre end ien skelingh aff huer mand til rente wdi sognen.

Word sogen. Presten haffuer ingen prestegordh, ind dogh den er der och ligger i Gordtz holt, som han fanger huerken skylle eller herlighz aff, men tagen til Wordgord.

Gorde xxxij, bole xij.

Bygh ij pd j te j fiardinkar, roff ij pd, haffre vij skip; quegetiende: lam ij, kie ij, grise ij, kalle j, pendinge j mark; offer ij m. *þ*.

Ingen degen boel. Kirken haffuer jord der. (C.)

1571. Her Niels y *Albeck* 2 sognar. Kannd saa: rug vijj tønndir, biig v tønndir, haffuir vijj tønndir, eng ix less. Beklagir sig, att enn aallgaard til forne *Albeck* prestegaard oc enn aaldam ligindis wid kirkenn er henn heffuitt till Worgord y bispernis thid, och at hand emod ordinantzenn fanfir ingin thynd aff Worgord.

Korntiennd: rug xiiij tønndir, biig x tønnder, haffuir iiiij tønndir; quegtiennd: lamb v, kiid vij; offir xv *þ*.

Werde sognen er ingenn prestegord wthj, thj thennd liggit tiill Worgord emod Ordinanszenn.

Kornetyend: rug vij tønndir, biig vij tønndir, haffuir ij tønndir; quegyend: lamb iij, kiid ij; offir ix *þ*.

Dignenn haffuir ingenn digneboill y bode sognenn. Hans rentte af *Albeck*: peninge x *þ*, aff *Werde*: rug och haffre vj tønndir, gies xvj.

Niels Jenszenn mett egne hand. (A.)

1625. Peder Jenszönn, prest wdi *Albeck*, haffuir thvende sognar, *Albeck* och *Waare* sogn och alene *Albeck* prestegaard; denn andenn er nogen thid forledenn lagtt vnder Worgaard.

Thill *Albeck* prestegaard kannd saes: roug 8 tr, biug 5 tr, haffre 6 tr, eng 30 læss.

Kornethiende aff sognerne er iche visze, men som gud giffuer affgrødenn af jordenn och denn effther recessen kand paa kærffue opbæris, kand wnderthidenn beløbbe enn ringe thing offuer eller vnder kirchernis, som er: roug 15 tr, biug 19 tr, haffre 6 tr. Ey heller er quegthienden visze, men som leylihedenn och aarene sigh kand begiffue, uhngefehr

aff begge sognene aarligh: lam 9, kie 3, penge 6 dlr. Of-
feren er ey heller wisze, geneenligh kand falde aarligh 12 dlr.
4 May. Peder Jenszön egen haandt.

Hellevad og Ørum¹⁾.

1553. *Helleuad* sogen. Her Jens i Bredkiær.

Rou v pnnd, bygh iij pd, haffre iij pd, engh j' les.
Gorde xvj, bole xix.

Bygh iiij pd, rogh j lest ij te, haffre xxxix skip; que-
tiende: lam vij, grise j; offer j daler [ij m. $\frac{1}{2}$ D.].

Ingen degen degen boel. Kirken haffuer v bole, til
Wordgord.

Hand haffuer iij sogners²⁾ och holler capelan och haffuer
foen ien aff di sogners at holde segh med, och ey han will
heller kand holde segh der. Ingen prestegordt til di iij sogners,
men er tagen til Wordgord och ey heller for skyllen.

Ørum. Kand han so til hans prestegord: rou iij pund,
bygh iij tr iij skip, haffre iij tr, eng xvj les.

Gorde xij, boel vij.

Tiende: bygh ij pd ij sk, rou iij pd j te ij skip, haffre
xj skip; quegetiende: lam j, kie j, gris j, pendinge: xij β
[vj β D.]; offer vijj β .

Ingen degen boel.

Haffuer han noget gribsjord, der aff haffuer han giffuet
j stund(?) Eskel Gøy, och skal han giffue hanom j pund
bygh huer or til skylle. Han giffuer klage, att han er icke
forsorget. Hundlund ligger der nest, och er dogh j stoer
mil imellom, att hand daa skulle holle capelan.

1) Hellevad, Hellum og Hallund varer Annexer til 1578, da Hallund blev Annex til Østerbrønderslev, og Hellevad fik Ørum isteden. 1806 blev Hellum et selvstændigt Kald indtil 1819, da det efter Reskr. af 80te Decbr. 1818 igjen blev Annex til Hellevad istedenfor Ørum, som da blev et selvstændigt Kald. Ved Reskr. af 20de Juni 1856 bestemtes, at Hellum skulde være Annex til Jerslev, hvilket skete 26de Novbr. 1859.

Klemmebrevet bestemmer: Naar Hr. Peder i Ørum er død og afgangen, da skal Hellum Kirke ødelægges og Sognefolket søger til Hellevad Kirke, og Hallund Kirke skal være Annex til Østerbrønderslev Kirke. Ørum Kirke skal være Annex til Hellevad Kirke og altid være under én Præst.

2) Hellevad, Hellum og Hallund.

ij ager er kirkens, kand saas jen by skep haffuer i huer; dett wille han beger. So holder di och til bage den gamel redsel i sognen ij skip rou och j goos, vj brød.

ijj gorde, hedir Lyndrop, och goer til Horsens kirke och icke søger deris sogns kirke och ey heller will gifue deris tiende til deris egen sogen kirke; kunde han fange dette, bleff han wel til fritz. (C.)

Thende prest haffuer seg att beklage och findes att were enn fattig gamble mandt; att kon. matt. wilde wnde hanum nogitt aff tindenn synn liiffstiid, siidenn kandt samine forne Ørwm sogen were anex tiill Helleuadt. (D.)

1571. Her Jenss Bredkier haffuir ijj sognir och en prestegord, hand y boir, *Bredkier, Hallund, Hellom* sognir. (Her følges dog den ny Sogneinddelinⁿ).

Kannd hannd saa till *Bredkier*: roug viij tr, biig vj tr, haffre xij tr, enng xlj lesz. Hannd beklagir sig, att di tho omliggindis byer haffuir forhindrit hannom all hans fedrifft. Sameledis beklagir sigh, att hannum forholdis thj prestegord, som haffuir liggit till Hallund och Hellom. Disligist beklagir hannd siigh, att ther skulle vere opdreffuenn v boell, som haffuir sted stoit mz(?).

Kornnetyennd: rug xij tr, biig viij tr, haffuir vj tr; quegtyennd: lam vj, kiid ij; offir vj m.ʃ.

Degenn haffuir ingenn digneboell, och liiggir sognir langt fraa købstedenn, att thiitt icke kannd besörgis aff sko-lenn. Hanns renntte: rug vj tr, lamb iij.

Her Anndes y *Ørum*, haffuir j sognenn och enn prestegord.

Kannd hannd soe: roug vj tønndir, biig iij tr, haffuir ijj tr, enng xl less. Beklagir hannd sigh, att ther skall were nogiit gribz jord bort heffuit fraa same prestegord och till Hundzlundz klostirs eydom. Thisligist beklagir sig, att ther skulle ijj gorde, som holder sig till Horszenns kirke och liiggir till Ørum kirke.

Kornnetyennde: roug vj tr, biig iij tr, haffre j te, quegtiende: lamb iij; offir ij m.ʃ.

Dignenn haffuir ingenn boell. Hanns renntte iiiij tr kornn. (A.)

1626. Fortegnelsze och ahnyiiszung paa huisz sog-

nepresten thill *Hellevad*, *Ørum* och *Hellom* kiercker haffuer
thill aarlig rente och indkompst.

1) *Bredkjer* er prestegaarden i Hellevad sogn, som presten
iboer. Kand saae der thill: rug 9 eller 10 tr. biug 6 tr,
haffre 12 tr. Biergis hoe 34 lesz. Haffuer en gadehuusz i
Hellevad, thill huilcken er en eniste agger och intet meere
thill brugelighed.

Kand haffue thill thiend: rug xiiij tr, biug viij eller ix
tr, haffre x eller xij tr; mindre och lidet meere, effter som
herrens benedidelsze gifuis; quegtiend uwisze, dog befindis
offte det . . . lamb 5, penning 4 eller 5 ℳ . Offer er och
uvisze 7 eller 8 ℳ och meere eftersom forsamlingen....

2) Wdi *Ørum* sogn haffuer hand enn prestegord, som
skylder hannem aarlig: biug vj tr, giesterj haffre vj tr, skoff-
suin j, höns ij, gaaesz j.

Thendqvorn: rug vij tr, biug v tr, haffre ij tr; det ta-
gis paa kierfluen, kand derfor icke regnis paa det viszeste;
quegtiendt uwisze: lamb vancke gandske faae; thi kiergang
er der meest, befindis saa tit at fange ingen som en eller
thu i det höyeste, huilcket icke offte er skeedt; penning iij
eller 4 ℳ ; offer j dlr eller 5 ℳ .

3) *Hellom* sogn er en lidet sogen met nogen smaa skoff-
boncker. Ingen prestegaard thill presten¹⁾.

Quorntiend der aff thill presten: rug vj tr, biug vj tr,
haffre 4 tr; quegtiendt uwisze, i det höyeste lamb 4, offte
mindre; penning 3 eller 4 ℳ ; offer ligesaa megit eller li-
det meere.

Haffuer herforuden aff synderlig benaading och konge-
lig rundhed thill capellanens vnderholding kongtienden 12
tr qvorn, ellers haffde kircken verit nedbrut och ødelagt,
som i fordom tid vdi act haffuer verit, och sognefolcken
Hellevad kircke at søger.

Bredkjer prestegaardt den 4 May anni Christi 1625.

Christen Geertszön. Egen haandt. (A.)

Dronninglund.

1553. *Hundzlund*, der ligger til Hundzlund kloster,

¹⁾ Hører nu til Jerslev, men tages her med for Sammenhængens Skyld.

och han haffuer ingen prestegorde, men seluer haffuer han op brott saa meget i heden, att han kand saa ij pund korn wdi och vij les engh¹⁾.

Gorde er firesindtziue mindre fire; hole 1.

Bygh j lest j pd ij skip, rou j lest j pd iiij skip, haffre ij pd iiij skip; quegetiende: lam xv, kie xvij, grise xvj, pendingh iij mark iiij /; offer j daler.

Degenboel ingen, wden han haffuer opbrot til j pund kornn.

Att Jacop wille schriue Eskel til, att han wille hielpe hanom till en gord, di han skal holde ien capelan och er ien fattige gamel mand. Der er hede nogh att bryde op och siden engh till att legge noch til ien god prestegord.

Kirke werger siger, att di haffuer hørt, att der ligger ien gord i Huet boo herrit, ligger til Hundzlund kirke, och kirken huerken fanger skylle eller herlighz, men tagen til Hundzlund.

Kongens part aff qvegetienden, som kongeligh maiestat haffuer vnth degenen, tages och fra degen til Hundzlund kloster.

(C.)

1571. Her Madz y *Hundzlund* sogenn haffuir itt sogenn och enn prestegord.

Kannd hannd saa till same gord: rug vj tr, biig vj tr, haffuir vj tr, enng xx less. Beklagir sig hanns prestegord icke att werre saa god, att hand kannd føde siigh paa thennd; thi hannd nu haffuir soed ald den jord, der till liggir.

Kornntiennd: rug ij lestir, biig j lest, haffuir viij tr; quegtiennd: lamb xx, kiid xv; offir xv m.⁴

Degnenn haffuir dignne boelle; kannd hanud saa: rug ij tr, biig ij tr, haffuir iij tr, enng x less. Hanus reunnte rug xx tr.

Mattz Jensem met egen hand. (A.)

1625. *Hundzlund* kircke haffuer velb. fru Margrett Rosencrantz jus patronatus till oc er derfor her icke optegnett, oc hand icke for den orsags skyld haffuer fremsend. (A.)

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Hundzlund maa faa en Præstegaard af Hundzlund Klosters Gaarde og den altid at være til Præstegaard og nyde al Præsterenten og ingen Afgift deraf at give til Hundzlund Kloster.

(Et andet Sted i Indberetningerne staar antegnet): Huad her Chresten y *Hundslund* anlanger, miener den gode frue e. oc v. fra Margrete Rosenkrantz, at hun haffuer det sogn aldieles fry, oc at hindis sogneprest skulle ocsaa vere fry for saadan kongelige tynde, huor om hun acther ocsaa mit gudz hielp att talc mundelig sieloff met de gode herrer commissarier.

(A.)

Vrejlev og Hæstrup.

1553. *Wrelo* ligger til Wrelo kloster. Den haffuer Niels Parbord lagd hanom till, och er icke wden ien halff gord, och den, som sidder paa den anden halffpart, giffuer ij pd, och jo Pasbergh louede hanom anden halffparten till. See: rou v tr, bygh v tr, haffre j pd, høe xij les.

Gorde xlvi, bole xxxij.

Tiende: bygh viij pd ij skip, rogh viij pd ij skip, haffre xiiij skip; quegetiende: lam xv, kie iiij, kalle iij, grisse v, pendinge ij mark; offer ij m. & danske.

Hestrup. Prestegord ligger til Wreløff.

Gorde viij, bole j. Vogen Perszen haffuer sedegord.

Bygh: iij tr iiiij skip, rog iij tr j skip, haffuir iiiij skip; quegetiende: lam v, grise j, pendinge v β ij alb.; offer xij β.

Degen haffuer ingen degneboel til Hestrup och leffuer vdj armod. Dette degne quegetiende aff begge sognes tages til Vrelo.

(C.)

Thende forne prest, her Chrestenn, er begierinde, att handt matthe fange thend andenn haluff partt wdt aff syen preste gordt, saa att handt kunde ene beholde gordenn tiill samell¹⁾.

(D.)

1571. Her Olluff y *Wreyløff* 2 sognir. Kannd saa: rug xij tønndir, biig xij tønndir, haffuir vj tønndir. Hannd beklagir sigh att were forlagtt wdi hanns giesterij.

Kornnetyennd: rug xxiiij tøundir, biig xxiiij tønndir, haffuir iiiij tønndir; quegtiende: lamb ix, kalffue j, pening iiiij m. &; offir ix m. &.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten i Vrejlev skal have en hel Præstogaard og nyde al Præsterenten, og intet deraf gives til Vrejlev Kloster, som hidtil sket er.

²⁾ Her Olluff y *Wreyløff* 2 sognir. Kannd saa: rug xij tønndir, biig xij tønndir, haffuir vj tønndir. Hannd beklagir sigh att were forlagtt wdi hanns giesterij.

Dignenn haffuir ingenn dignneboill, gaar till skole **y**
Hering. Hans rennte: biig xiiij tønndir.

Hestrup sogné haffuir ingin prestegord.

Kornn tinde ther aff sognitt: rug iij tønndir, biig iiij
tønndir, haffuir j tønnde; quegtiennd: lamb j; offir v m. **þ**.

Digen hauir ingenn bolig. Hans rente er biig iij
tønndir. Oluff Nielszenn mz egenn hand. (A.)

1625. Peder Christenszen, boendis i *Lund* preste-
gaard, haffuer thuinde sogner.

Kand saac till sin gaard: rug 12 tr, byug 12 tr, haffre
6 tr.

Kornetind: rug 24 tr, byug 24 tr, haffer 6 tr; quæg-
tind: lamb 10, kalfsue 2, penning 1 dlr; offer 8 dlr.

Hestrup sogen haffuer ingen prestegord, och er dett icke
wden viij gaarde och j mølle och er megit forarmitt.

Kornthind: rug 4 tr, byug 4 tr, haffre 4 tr; quægtind:
lamb 2; offer 3 dlr.

Peder Chrestenszön egen haandt. (A.)

Sejlstrup og Vejby.

1553. *Seilstrup*. Der er ingen prestegord till.

Gorde v, bole v.

Weybye. Forneffnte Her Niels. Dette er den tridie¹⁾
sogen, och disse iij sogen kunde well giøris i toe och foer
icke wden huer anden söndagh tieniste i den ien aff disse
ij sogen.

Hans prestegord skyller iij pd bygh, gesteri, skousuin,
goes och höns, iij les wey, ien nød att føde, ien kue huer
fiarde aar.

Gorde viij, bole ix.

Tiende: bygh iij pd j te, ij skip. Inghen roff soes der;
haffre j pd iij skip; quegetiende: lam v, tiende pendingh
iiij þ; offer xij þ.

¹⁾ Var før annekteret til Børlum og Fureby; men efter Reskr. af 27de November 1867 blev et nyt Kald oprettet af Sejlstrup, tidligere Annex til Harritslev, og Vejby. — Klemmebrevet bestemmer, at Sejlstrup Kirke skal ødelægges og Sognefolkene søge til Harritslev Kirke og Rakkeby og Harritslev Kirker være under én Præst.

Degen boel, som er beuisligh, loff til kirken, och gaff dit j te korn, er der fra tagen och lagd til Seilstrup. (C.)

1571. (Her mangler *Sejlstrup* i Indberetningen).

Weybye sogenn thennd haffuir capellanen.

Kand hand saae: biig x tr, haffuir xij tr, enng xx less Korntiend: biig viij tr, haffuir x tøndir; quegtiende: lamb j; offir xij β. (A.)

1625. (*Sejlstrup* mangler ligeledes her; om Wejby se nedenfor under Börglum).

Börglum og Fureby¹⁾.

1553. *Borlom.* Her Niels. Ingen prestegord, men er tagen til Borlom. Albret giffuer hanom j lest korn aff ien kanigh rente aff Borlom; kost for hans egen person wdi klosterit.

Gorde xxxij, bole xxij,

Tiende (1552 kirkens): xij pd; quegetiende: lam x, grise ij, tiende pendingh xxijj β; offer j daler.

Degen boel haffuer hand wed kongelig majestatz befaling, foer icke sin gamle degnerente.

Furebye. Prestegord skyller iij pd korn, skousuin, gesteri, goes, höns, vj les wey, huer fiarde aar j kue; j fær nød att føde.

Gorde xijj, bole j.

Tiende: bygh iiij pd ij skip; di saar huerken rou heller haffre; quegetiende: lam iiij, grise ij, pendinge iiij β; offer xij β.

Ingen degen boel. Kirken haffuer der jord. (C.)

1571. Her Jacop y *Börlum* haffuir tre sognir *Börlum*, *Forebye*, *Weyby*. Haffuir hanud ingin prestegordtt.

(Den øvrige Del af Indberetningen mangler.)

Laundgiild aff thennd prestegord y *Forebye*: biig vj tøndir, skousuin j, gesteri haffuir vj tøndir, gies j, höns ij.

¹⁾ Vejby var ogsaa Annex til Börglum indtil 9de Avg. 1860, da det efter Resk. 27de Novbr. 1867 blev gjort til et Kald sammen med Sejlstrup.

Korntienand: biig xvij tønndir; quegtyennd: lamb ij;
offir x β. (A.)

1625. Peder Jensönn præst haffuer sogner try. Haffver ieg oc vdi huer sogn en præstegaard. Min residentz præstegaard ligger i Börglum bye oc i begyndelsönn haffuer verit en bondegaard, er oc med en aff di vogeste gaarde vdi Börglum sogn, och kand jeg soe till den: roug 6 tønder, byg 14 tønder, haffre 15 tønder, høe 16 læsz. — Mine annexe præstegaarde ere *Weibye* oc *Fuorbye*. *Weibye* præstegaard skylder: byg 6 tøndir, haffre gesteri 6 tønder, gaas j, höns ij, føde nød j. — *Fuorbye* præstegaard skylder: byg 4 tønder, haffre gesteri 4 tønder, gaas j, höns ij, føde nød j.

Min korntind af forne mine try sogner, som miesten paart opbærts paa kierfven, er wuisse, efftersom afgrøden er till, oc kand dog wngefehr beløbe sig arligen: roug vij tønder, byg iij lester, haffre 5 tønder; min offer er ocsaa wuisse, kand gemenlig arligen beløbe sig peng xvij slette dlr; quægtind: lamb viij, peng 3 daler.

Att ditte her er min arlige indkom af mine try sogne, bekiender ieg

Peder Jensönn egenn haand. (A.)

Vrendsted og Thise.

1553. *Wrenstedh.* Kand han saa til hans prestegord: rou iij pd, bygh viij pd, hatfre iij pd, engh j' les.

Gorde xxij, bole xj.

Tiende 1553 kirkens: bygh j lest iij skip, rogh iij pd j te iij skip j tkar, haffre iij tr vj skip. — Kal j, lam xij, grise vj, pendinge viij β; offer iij mark.

Der er degen boel.

Hanom sker vskel paa engh, att han icki for epther ret och har der breff.

Tise. Denne prestegord haffuer Albret Skeel, och han haffuer beuisligh, att det er holden alle tider for prestegorden, och fanger huerken skylle eller herlighz aff den.

Hamel mosse Albret Skell. Gorde xxij, bole xij.

Tiende: bygh v pd ij skip, rou iij pd j te, haffuer vj skip; quegetiende: lam viij, grise iij, kal j, pendinge vj β; offer iij m. (C.)

1571. Her Jenss y *Wrensted* haffuir ij sognir oeh
enn prestgord.

Kannd hannd saae: roug x tr, biig xxij tr, haffuir viij
tønndir, enng ix lesz. Hannd beklagir, att thennd preste-
gord y Thisze sogenn nu er fraa komenn.

Kornntyennd: roug xij tr, biig xxiiij tønndir, haffuir viij;
quegtiennd: lamb iiij; offir vj m.^{fl}.

Kornntiennd aff Thisze sognet: roug viij tr, biig xiiij
tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiennd: lamb iiij; offir vj m.^{fl}.

Dignenn haffuir itt digne boell. Kannd saa: roug ij
tønndir, biig iiij tr, haffuir iij tr, enng xvj les. Hanns
rent: roug viij tønndir, biig iij tønndir, lamb iij.

Jens Chrestinszen medt eghen handt. (A.)

1625. Jeg Chresten Jenssön, præst i *Wrensted*, haff-
uer 2 sognor och en præstegaardt liggendis i *Wrensted* by,
och kand der saaes till same gaardtt: rug x tønder i det
meste och vndertiden mindre, biug. xx tønder och vndertiden
noget mere, vndertiden mindre, haffre viij tønder, engsbiering
høe 30 less; thi nogen enge ligger der till och berer entet
saare ringe eller intet om aaret.

Kornthiende af samme sogn: rug j lest, biug 24 tøn-
der, haffre viij tønder, och vndertiden meere och vnderthi-
den mindre aff huer slag, effter som gud gifuer grøden;
thi det thagis paa kierfuen; quægthiende: lam 4, pending
en daler, offer 6 m.^{fl}, vnderthiden meere och vnderthiden
mindre, effther som leiligheden sig begifuer.

I *Thisc* sogen haffuer jeg ingen annex præstegaard,
men er der frakommen.

Kornthiende aff samme sogn: rug viij tønder, biug 16
tønder, haffre 2 tønder; quægthiende: lam iiij, pending iiij
m.^{fl}, offer 2 daller, och vnderthiden meere och vndertiden
mindre baade aff det ene och det andet.

Thette bekiender ieg Chresten Jensön med egen haand.

(A.)

Tolstrup og Stenum.

1553. *Tolstrup.* Kand han saa til hans prestegord¹⁾:

¹⁾ Et Tingsvidne om Tolstrup Præstegaards Skjel er astrykt i Kirke-
hist. Saml. IV S. 536.

rou j lest, bygh j lest, haffre iij pd, engh xx les. j gord
i Hiermisleff giffuer j te smör bode for skylle och alt herlighz.
Hiermisleffgord. Gorde xxiiij, bole xxj.

Bygh iij pd iij skip och j te, rou iij pd j te j skip,
haffre j te viij skip; quegetiende: lam vj, grise ij, pendingh
viij alb; offer j m.ꝑ danske.

Der er inghen degen boel. Kirken haffuer ien boel,
skyller ien pd korn, suar til Worgord.

Stenum. Prestegorden skyller iij pd bygh, skousuin,
gesteri.

Gorde xljj, bole v.

Bygh iij pd j te ij skip, rou ij te v skip, haffre iij tr
j skip; quegetiende: lam vj, grise ij; offer iiiij /3.

En gord er tagen fra Tolstrup sogen och søger til Bör-
lum sogen, som her Anders wilde well att skulle søger sin
kirke, som den haffner. (C.)

1571. Her Niels y *Tolstrup* haffuir ij sognir och ij
prestegord. Hannd beklagir siig, att the holde siig enn gord
ind y Börlum sogen, som findis dog att werre y *Stenum*
sogenn; thisligist enn bye holdir sig ind i Thisze sogen och
ligger y Tolstrup sogen.

Kannd saa: rug x tr, biig v tr, haffuir x tr, eng xxx les.

Korntyennd: roug x tr, biig viij tr, haffuir iiiij tr; queg-
tyennd: lamb iiiij; offir iij m.ꝑ.

Lanndgiilld aff prestegordenn y *Stenum* sogenn: biug vj
tr, skousuin j, gesterij iij m.ꝑ, gies j, hönns ij.

Korntyennd: roug iiij tr, biig v tr, haffre ij tr; queg-
tyennd: lamb iiiij; offir ij /4.

Dignenn haffuir ingin digne boell. Hanns renntte: biig
v tønndir.

Niels Siffrenszenn midt egen handt. (A.)

1625. Her Claus i *Tolstrup* haffuer ij sognir oc ij
prestegorde.

Kand saae: rug x tr, byug v tr, haffre x tr, eng
xxx les.

Kornthiendt: rug xij tr, byug xij tr, haffre ij te; somme
aaringer en tønne eller tho mindre, vndertiden miere, effther
som gud giffuer sin velsignelse effther sæden; quægthiend:
pending j slet daller, lam iiiij; offer 5 slette /4.

Landgieldt aff prestegaarden i *Stienum* sogen: byug vj tr, skousuyn j, giesterij, iij m fl , gaaes j, höns ij.

Kornthiend: rug iijj tr, byug x tr, haffre ij tr; vnder-tiden noget offuer, vndertiden vnder, effther som gud giffuer fremvext; quegthiend: lam iij, penning ij slette m fl ; offer j slet daler.

Er der it buoll wdi Østerhiermedsleffbye i forne Tolstrup sogn, som velbyrdige mand Martin Nielsens foreldre til Hiermedsleffgaardt haffuer giffuit til Tolstrup kiercke oc prestegaardt met all sin rettighz, ect oc arbeid, som fratagen er formedelst vrang beretning met nogle engi oc die-ris aarlig skyldt, som dog met rette hører til forne kiercke oc prestegaardt. Skylder til presten sammestedtz aarlig j te smör, som velb. s. Peder Munck haffde taged fra kon. may. prestegaardt til sig vdi 18 aar, oc ingen vederleg hand gjorde presten der emod, indtil erlig oc velbyurdige Mandrup Parsberg paa kong. may. vegne formedelst dom forhuerff-uede forne smörskyld til prestegaarden igien.

Claus Claussion egen hand. (A.)

Vraa og Emb¹⁾.

1553. *Wroe.* Her Anders. Kand han saa til sin prestegord: rou vij pd, bygh j lest, haffre iiij pd, engh xxx les.

Gorde xxx, bole xv.

Tiende, kirkens 1554: bygh j lest ij pd ij skip, rou vj pd, haffre xxvj skip; quegetiende: lam xij, calle ij, grise iij, pendinge j m fl ; offer xxx β .

Klages paa hans fedrefft fra prestegorden, som hanom fra pløges, och han hafuer breif och heuisaingh der paa.

Ingen degen boel. (C.)

Em sogen. Prestegorden skyller ij pd byg, skousuin, gesteri.

Gorde xijj, bole vj.

Denne sogen kand well legges til Wroe och ey foer tie-niste wden huer tridie söndagh och icke har wden j fia-dingh weis.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Emb Kirke skal ødelsegges og Sogne-folkene søge til Vraa Kirke og holde den for deres rette Sogne-kirke.

Bygh v pund j te j skipe, rog iij pd, haffre xij skip.
Quegetiende: lam ij, kalle ij, grise ij, pendingh vj β; of-
fer vijj β.

Ingen degen boel.

Her Anders wtj *Wraa* hand haffuer iij sogener, som er *Wraa* sogenn, *Em* sogenn oc *Seridzlouff* sogenn, som liigher wti Jesløuff herriitt; thende forne eene sogenn kiercke kand well øde leges oc folkenn wtj same forne eene sogenn att indtsøge wnder *Wraa* sogenn, om kon. matt. thett samtøcke well. (D.)

1571. Her Anders y *Wraa* haffuir iij sognir, *Wraa*, *Serridzloff*, *Ehm*.

Kand hand saa: roug xij tøndir, biig xx tøndir, haffuir xvj tøndir, engn **xxx** less. Itt boell wdlagd aff *Wraa* prestegaard skyldir: blig ij tøndir.

Kornnetyennd: roug xij tøndir, biig xxij, haffuir iiiij tøndir; quegtyennd: lamb vj, kalffue ij; offir iiiij **¾**.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hans renntte: biig xij tøndir, gies xj, lamb iiiij, brød j' **xxxiij**. (*Serridslev Sogn* se nedenfor).

Landgiild aff enn prestegord, som forne her Anders haffuir: biig iiiij tr, skousuin j, gesterij j te saltt, gaas j, höns ij.

Korntyend: roug iij tøndir, biig vij tøndir, haffuir ij tøndir; quegtiend: lamb ij, tendpenig: iiiij β; offir xxiiij **¾**.

Dignenn haffuir ingen digneboell, gaar till skolle y Olborriig. Anders Anderszen manu propria. (A.)

1625. Jens Jenszen, nu kaldet sogné præst thill disse trenende szogner, som er *Wraa*, *Serridzleff* och *Em*, haffuer en præstegaardt y huer sogen, och eftersom ieg erfarer och mig forberettis, kand saais thill *Wraa* præstegaardt, som er residentzen: roug xij tr, biug xx tr, haffre xvj tr, men nogle aaringer en ringe ting miere, nogle mindre. Thill samme gaardt er eng xvij lesz, huor wdi beregnis ochsaa kierkegaardten. Aff samme præstegaardt er wdlagt en boell, skylde biug ij tr.

(Om *Serridslev Præstegaard* se nedenfor.)

Landgield aff præstegaarden y *Em* sogen er: biug iiiij tr, skoffsuin j, giesterij j te saltt, gaas j, höns ij.

Korntinde aff forne 3 sogner, fordi det opbærts altidt paa kierffuen, er wvisse, dog efftersom ieg forfarer och mig forberettis, kand beløbe sig thill samen Ixvijj tønder haardt kornn och deirst x thønder haffre, vndertiden en ringe ting offver, efftersom gud gifuer affgrøden. Quægtinde aff alle trej sogner, som och ere wvisse, kand dog beløbe sig lam 14, penning x 4. Aarlige offer aff forne trende sogner kand were, som mig berettis, xij eller xijij dlr.

Nu er och naadigste perpetuerit thill sogne præsten kongens och kronens part aff *Serridsleff* sogen korntinde thill hielp att belönne en capelan medt aff den aarsag, at den ene sogenkiercke, som er *Em* kiercke, war forordenerit at skulle ødeliggis, effter konge brefffuens indhold och liudelse, huor-for ieg forhaaber, at de gode herrer anseer saden leilighed och icke regner det thill præstens indkomst, effsterdi det naadigst er bevilget oc ved en konge breff forhuerffuit at holde en capelan mz, huelcken thil forne icke haifuer verit i samme sogner, och sognerne icke ellers kunde formaa at wnderholde.

Jens Jenszenn mpp.

Wy Christian den tredie osv. giør alle witterlligt, at effter di *Em* sognemend haffuer werrit for oss oc berettet, att dierisz kiercke er forordenerett at skulle øde legesz, oc be-kllage denom, att dett er denom meged besuerlligt at besøge nogen auden kiercke oc den hollde for dierisz sogen kiercke, saa paa det forne *Em* kiercke kand wed magt blifue sammeledisz att der kand huer syndag holldisz gudstieneste och predicken wdi *Wraae* kiercke, *Sierresleff* kiercke och forne *Em* kiercke, som er vnder en sogn prest, thesz thell behoff att hollde en capellaun med, som medt sognen presten kand forsze samme sognemend med predicken oc anden gudtz tieniste, halue wy aff vor synderlig gunst och nadé vndt och tilladett och nu med ditte vortt obene breff vnde och tillade, at den sogneprest, som nu er till forne thre kiercker eller och hereffter kommandisz vorder, maa orlligen opberre vore och kronensz partt aff tienden aff forne *Serreds-leff* sogen och den alle tid hereffter nyde, bruge och beholde till at wnderholle en capellaun med, dog saa att forne sognen prest till forne thre sogner alletid skall hølde en guod capellaun och for skafTue, att der holldisz predicken oc guds tieniste wdi forne thre sogner paa alle syndagne och paa di hellige dage, som der bør at holldisz tieneste paa effter or-

dinandszens liudellsz; ty forbiude vy alle, ehuo di hellst ere eller verre kunde, serdiellisz wore fogeder, embedtzmend och alle andre, forne sogne prest till forne thre kiercker, den, som nu er eller her effter kommandisz vorder, her emod paa forne vor oc kronensz part aff tienden aff forne *Serdsleff* sogne, effter som for schreffued stoer, att hindre eller wdi noget maade forffang at giørre vnder vort hyllest och nade. Giffued vdi vor kiøbstad Alborig den 6 dag septembris aar 1558.

Christian. vnder vort signett.

Att kongellig maiestatz breff liuder saa, som forne stoer or fraa oer, vinder vy Niellsz Tamszen och Chresten Ib-szen vdj Em med vorisz signæter her vnder trøgt. (A.)

Serridslev og Vesterbrønderslev¹⁾.

1553. *Serritzloff* wdi Jersleff herrit. Prestegorden skyller iij pd bygh, skousuin, gesteri.

Gorde xvij, boel xvij.

Bygh x pd j te j skip, rou iiiij pd ij skip, haffre j pd vij skip; quegetiende: lam iiiij, kalle ij, grise iiiij, pendinge vj β; offer xij β.

Ingen degen boel.

Wester bryndersleff. Prestegorden lont aff bispen til bygen(?) til Wordgord, och for di herlighz did lagd och han har breff der paa, fanger han iiiij pd bygh til skylle der aff.

Gorde xx, bole vj.

Tiende: bygh iiiij pd ij skip, rogh iiiij pd j te iij skip, haffre x skip; quegetiende: lam v, grise j, kal ij, pendinge v β; offer j daler. j skip rou, j goes och xij brød aff huer gord.

ij ager er tagen der fra kierken til en bunde gord, heder Øster kornum.

Ingen degen boel.

1571. Landgiild aff *Serridzloff* prestegord: biig vj tr, skousuin j, giesterij j tønnd saltt, gies j, höns ij.

¹⁾ Efter Reskr. 26de Avgust 1808 blev Serridslev et Pastorat for sig fra 1885, men fik efter Reskr. 7de September 1856 fra 26de November 1859 V. Brønderslev, der før havde hørt til Jerslev, til Annex.

Korntiend: roug viij tøndir, biig viij tr, haffuir iij tøndir: quegtyennd: lam vj, kalfsue j; offir xxiiij β.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hans rent: biig ij tønnder, lam j.

Lanndgiilde aff thennd prestegord y *Westerbrøndersleff*: biig viij tr; herliighedenn aff samme gord till Worgord.

Korntiend: roug ix tønndir, biig x tr, haffuir iij tr; quegtiennd: lamb v; offir v β.

Dignenn haffuir digneboell. Kannd soe: roug ij tr, biig ij tr, haffuir iij tr, enng v less. Hanns renntte: roug iiij tr, biig viij tr, gies xxxvj; quegtiend: lamb och kid viij.

(A.)

1625. Landgild aff den præstegaardt y *Serridsleff* er: biug vj tønndir, skoffsuin j, giesteri j te saltt, gies j, höns ij¹).

Landgild aff den præstegaard i *Vesterbrøndersleff*: byugh vj tr. Vijdere er mig icke leuerit aff Vesterbrøndersleff præstegaard, siden ieg kom till Jersleff och V. brøndersleff sogn²). Herligheden aff forbemelte præstegaard følger paa denne tid Aaszdall.

Kornthind aff *Vesterbrøndersleff* sogen: rugh xij tr, byugh xij tr, haffre iij tr; quægthind: lamb v; offer ij dlr.

(A.)

Jerslev og Hellum²).

1553. *Jersleff.* Her Jens. Rou saar han til sin gord viij pd, bygh viij pd, haffre viij tr, engh xvij les. j gade huus skyller ix β.

Gorde xxxxj, bole x.

Tiende: bygh v pd, rogh v pd, haffre xix skip; quegtiende: lam viij, kie iiij, grise j, pendinge xxj β j alb; offer j daler.

Degen boel haffuer han.

j boel er tagen der fra kirken. Jens Matzszen tiener til Ostrup er kirkeverge i denne sogen och kirke.

Hellom. Prestegorden til Worgord, och foer huercken skylle eller herlighz.

Gorde ix, boel xj.

¹⁾ Tienden indbefattet under Vraa og Emb, se ovenfor.

²⁾ Jerslev havde Vesterbrønderslev til Annex indtil 25de Novbr. 1859, da det fik Hellum isteden efter Reskr. 26de Juni 1856.

Tiende: bygh ij pd, rog iij pd ij skip, haffre xxv skip;
quegetiende: lam vj, kie iij, grise j; offer iij β .

Den motte well legges till di andre ij kirker eller til Hallen och icke da tör holde capelan.

Ingen degen boel.

Kirken haffuer godz der, iij ligger till Word gord.

(C.)

Thende forne sogen *Helom* kand well ødeleges, oc folckenn att söge tiill *Heleuadt* sogen, om kon. matt. thz sam-tøcke well.

(D.)

1571. Her Jenns y *Jersløff* haffuir ij sognir och ij prestegord, *Jersløff* och *Westirbrønndersløff*. Kannd hannd soe till *Jersløff* prestegord: rug xiiij tr, biig xj tr, haffuir viij tr, enng xvij less. Beklagir, att byemendenn haffuir kost(?) hanum enn haffue till stor trenngszill.

Kornntyennd: roug xvij tr, biig xvij tr, haffuir iiiij tr; quegtiennd: lamb ix, kiid iij, kalffue j; offir viij m fl .

Kornntyennd aff *Helom* sogenn: roug viij tr, biig vj tr, haffuir iiiij tr, ennd iij tr biig aff menig mand; offir iiiij m fl .

Degenn haffuir ingen digneboell, och liiggir sognit langt fraa købstedenn, att thiitt icke kannd besörgis aff skolenn Hanns renntte: roug v tr, lamb iij. (A.)

1625. Thomis Christenszen Mumme vdi *Jerszleff* haffuer 2 sagner och 2 prestegorde, *Jersleff*, *Vesterbrønderszleff*.

Kand hand saae till *Jersleff* prestegord: rug xiiij tr, byug xj tr, haffre viij tr, engh xvij les

Kornetind: rug xx tr, byug xx tr, haffre x tr; quægtiende: lamb x, kjid j; offer iij dr.

Liger der it boel vdi *Jerszleff* bye, huilckett er福德umb förordinerit till en capelauns bollig och en boende nuiboer, huis jord er dog tagen aff prestegordens eigendom; skylder till prestegorden aarlihg: byugh iij tr, skousuin j, gaasz j, höns ij, giesteripeng xxiiij β (?).

Helom sogn er en liden sogn met nogen smaa skoffboncker; ingen prestegaard thill presten.

Qvorntiend der aff thill presten: rug vj tr, biug vj tr, haffre 4 tr; qvegtiend uviszze, i det höyeste lamb 4, offte mindre, penning 3 eller 4 fl ; offer ligesa megit eller lidet

meere. Haffuer herforuden aff synderlig benaading och koniglig rundhed thill capellanens vnderholding kongetienden, 12 tr quorn; ellers haffde kircken verit nedbrut och ødelagt, som i fordom tid vdj act haffuer verit, och sognefolcken Hellevad kircke at søge.

Bredkier prestegaardt den 4 maij anni Christi 1625.

Christen Geertszön egen haandt. (A.)

Østerbrønderslev og Hallund¹⁾.

1553. Øster Brynersleff. Her Jörgen. Kand han so til hans gord: rou iiiij pd, bygh iiij pd, haffre ij pd, høs xlviij.

Gorde xxij, bole xvij.

Tiende: bygh iiiij pd ij skip, ro v pd j te iiiij skip, haffre xxij skip; quegetiende: lam viij, kie iiiij, grise ij, kal j, pendingh xiiiij β; offer xx β.

Ingen degen boel. Kirken haffuer ij boel, huer ij pd korn til Borlom xvij ager er kommen fra kirken, som er i trette med Albret Skeel och haffuer lenge.

Denne prest beklager segh nogit. (C.)

Thende forne prest her Jörgenn er begierinde, att kommat. wilde wnde hanum nogitt wdt aff hans nades anpartt aff thinde kuornn, indt tiill thendt gamble prest aff Ørwm dødt oc affgangen er oc *Herlindt* leges hanom tiill anex. (D.)

Hallen sogen. Bisp Stygge och lonte det, och nu er det taget til Wordgord, och huerken foer skylle eller herlighz der aff, och haffuer der gode breffue paa.

Gorde xiiij, bole x.

Tiende: bygh iiij pd iiiij skip, rou iiij pd j te ij skip, haffre j pd j skip; quegetiende: lam iiiij, kie iiiij, grise ij; offer viij β.

Ingen degen boel. Kirken haffuer jord til iij pd, herlighz til Worde gord. (D.)

Att thende sogen motthe were anex tiill Øster brønderslouff. (D.)

1571. Her Jenns y Østirbrøndersleff haffuir itt sogen och enn prestegord.

¹⁾ Østerbrønderslev fik 1578 Hallund, der tidligere var annexeret Hellevad-Hellum, til Annex.

Kannd saae: roug viij tr, biig viij tr, haffre vj tr, enng l less. Haund beklagir sig, att y gamill tid skall werre komenn fraa same prestegaard vij smaa aggir.

Kornnetyennd: kon. mat. part, menn her Jørgen leffuer: roug viij tr, biig x tr, haffuir viij tr; quegtyennd: lamb viij; offir vj $\frac{1}{2}$.

Degnenn till sognenn haffuir ingin degnne boell. Hanns renntte er: roug vij tr, lamb iiij, gies xx.

Jens Mogenszen mz eghen handt. (A.)

Hallund. Kornn tyennd aff *Hallund* sognen: roug vj tr, biig viij tr, haffuir iij tr; quegtiennd: lamb iij, kiid iiij; offir iiij $\frac{1}{2}$ iiij β .

Degnen haffuir ingin digneboell, icke heller saa ner, att thiitt kannd forsörgis aff skollenn. Hanus renntte: roug ij tr, lamb ij.

(A.)

1625. Her Lauritz i *Brynderszloff* haffuer tuinde sognen, *Østerbrynderszloff* och *Hallind* sogen.

I *Østerbrynderszloff* haffuer hand en prestegaard, och kand saais der till: r. 8 tr, b. 8 tr, h. 8 tr; eng der till 5 lesz vnder tiden miere vndertiden mindre, efftersom gud giffuer vexten till.

Korntind aff samme sogen: r. 12 tr, b. 12 tr, h. 4 tr, vndertiden miere, vndertiden mindre effter aaringens leylighed; quegtind: lam 4, vndertiden miere och vndertiden mindre, och er derfor quegtinden wuisze; offer 2 dlr, vnder tiden vnder och offuer vnder tiden.

I *Hallind* sogen er ingen prestegaard, men der sigis att skulle veret en i forдум tid, kallis Hedegaard, och till vitterlighed daa giffuer presten aarligen giesteri der aff, dog skyld och landgild følger kon. majestatis slot Segellstrup.

Korn tind aff forne sogen: r. 6 tr, b. 6 tr, h. 4 tr, vnder tiden miere, vnder tiden mindre, efftersom affgrøden er till; quegtind: lam j och flere vnder tiden, dog gandske sjeldan; offer 6 $\frac{1}{2}$ vndertiden miere och mindre vnder tiden.

Det bekiender jeg Lauritz Lauritzön mz egen haand.

(A.)

Ingstrup, Hjermislev og Alstrup.

1553. *Inxstrup.* Her Niels, præpositus. Prestegord: rou xvij pd epter som han kand gøe til, bygh viij pd, haffre x pd, engh xx les. j gord ligger til prestebord ligger i

Brøtzløff, skyller iiij pd, och er der bygd aff same gord v bole och j gade hus, di iiij skyller huer j pd korn, den femp te j te.

Gorde xxv, bole xiij.

Kirkens part løb 1553 j lest ij pd j te iij skip bygh, rou j lest ij te j skip, haffre ij pd j skip; quegetiende: lam xv, grise vj, calle iij.

Lauris Jenszen i Hauenbye: ij pd korn til prestebord, Christen Lauriszen i Hauen torp skyller j pd korn til prestebord.

Alstrup prestegord skyller iij pd bygh.

Gorde vij, boel v.

Tiende 1553 som kirken tilkom: rog ij pd, bygh iij pd j te iij skip j fkar, haffre v skip; quegetiende: lam iiij, grise j.

Hiermisleff sogen. Prestegorden skyller v pd bygh.

Gorde xix, bole viij.

Tienden, kirkens part 1553: iiij pd ij skip rogh, bygh j lest j te j skip, haffre x skip; quegetiende: lam viij, grise vj.

Ketterup prestegord, der boer ij paa, skyller iij pd. j boel bygd aff same gordtz eyndom, som her Niels selver lod bygge, skyller j te korn; j boel i Horup ligger til prestegord, skyller j te korn; j gord i Erste ligger til prestebord, skyller iij pd korn, ij mend sidder paa den.

Gorde x, bole vj.

Kirkens tiende 1551: [rug] ij te iij skip j fiardinkar, bygh iij pd iij tr j fkar, haffre vij skip; quegetiende: lam xiij, grise iij.

Kettrup sogen mo leggis til *Ingstrup*.

Til di iij sogen er ingen degueboel, men kirke jorden ligger til Segelstrup, och det, der siges att vere degenboel, siger di, att Albret Skell haffuer till Borlom. (C.)

1571. Her Jörgenn y *Inngstrup* haffuir 4 sognir, som er *Inndstrup*, *Hiermidzleff*, *Alstrup*, *Kiettrup*, NB. *Kiettrup* kirke er nedbrutt och ødelagd¹⁾.

Kannd hannd soe till prestegord y *Indstrup*: roug xxvij tønndir, biig xij tønndir, haffre xxvij tønndir. Hannd be-

¹⁾ Dette sidste er tilføjet senere; den blev nedbrudt 4de Oktober 1571.

klagir sig, att hans fedrefftt er hanum forment och opplöygit, som haffuir werritt till hanns prestegord.

Kornetiend: roug xvij tønndir, biig xxvj tøndir, haffuir viij tønndir; quegtiend: lamb vij; offir iiij m.ʃ.

Aff same *Inndstrup* sogenn haffuir hannd wisze kornskyld liggindis till hanns bordt: biig xvij tøndir, skousuijn j, giesterij xxj.

Dignenn haffuir ingen digneboell. Hans renntte: iiij tønder kornn, gies xl.

Lanndgiild aff thennd prestegord y *Hiermesleff*: biig x tønndir, skousuijn j, giesterij xxx β.

Kornntiend: roug viij tønndir, biig xvj tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtiennd: lamb v; offir iiij m.ʃ.

Dignenn haffuir ingenn digneboeli. Hans renntte: iij tønndir kornn, gies xxxvj.

Alstrup sogenn: landgiild aff same prestegord: biig vj tønndir, skousuijn j, giesterij xvij β.

Korntiend: roug v tønndir, biig viij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiennd: lamb iij; offir xxij β.

Skyld aff itt gadehusz ibidem ix ʒ.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hans renntt: biig x skiipp, gies x.

Lanndgiild aff *Kiettrup* sogenns prestegord: biig viij tønndir, skousuijn j, giesterij xij β.

Tho boell och j gadehusz skyldir ham: biig vj tønndir; aff nogenn øde jord: biig j tønnd.

Korntiennde: roug iij tr, biig xiiij tr, haffuir iij tr; quegtiennd: lamb iiij; offir ij m.ʃ.

Her beklagir hannd sig, att störste partenn aff thiitt sogenn er forderfuitt aff sand bod aggir och enng, att hannd icke nu kannd bekomme forne kornn, som same sogenn tillföin var taxeritt och vdgaff.

Dignenn haffuir ingenn digneboell. Hanns renntte: roug xx skiipp, gies xx.

Jörgen Jenszen mz egen handt. (A.)

1625. Her Søffren vdi *Ingstrup* haffuer tre kiercher, *Ingstrup*, *Hiermisleff* oc *Alstrup* kiercher. *Kiettrup* kierche er ødde oc affbröt for sandlobens skyld, oc sognefolchene gaae till *Ingstrup* kierche oc regnis vnder *Ingstrup* sogn.

Kand hand saa till *Ingstrup* præstegard: rug xx tønder
oc selden mere, biug xvij tønder, haffre xxvij tønder.

Kuorntiende: rug xx tønder, biug xxxij tønder, haffre
xij tønder; quægtiende: lamb x; offer xj m^y.

Landgilden aff *Kiettrups* præstegardt saa vell som aff
nogle flere bolliger, huilche der loe till præstens bord, føl-
ger hannem nu iche, men er lagt till Olborg slot.

Landgild aff den præstegardt i *Hiermisleff*: biug x tø-
nder, skousuin j, gesterie xxx β. Herforuden gifuer de mig
deris tiende aff præstegarden.

Kuorntiende: rug viij tønder, biug xvij tønder, haffre
iiij tønder; quægtiend: lamb iij; offer viij $\frac{y}{2}$.

Landgild aff den præstegardt vdi *Alstrup*: biug vj tø-
nder, skousuin j, gesterie xvij β; herforuden betalle præste-
garden mig ochsaa tienden.

Landgild aff trinde gadehusze: biug ij tønder.

Kuorntiend: rug vj tønder, biug x tønder, haffre ij tø-
nder; quægtiend: lamb j; offer v $\frac{y}{2}$.

Huis tienden belanger, kand ieg vndertiden bekomme
lidet mere, vndertiden meget mindre, eftersom gud aller-
mectigste gifuer velsignelsze oe affgrøde.

Aff denne indkomst holder ieg ochsaa en medtiennere
till at betienne kierchene med mig.

Søffren Christenszönn egen haandt. (A.)

Saltum og Hune.

1553. *Saltum*, som ligger til hellige gesthuus i Olborgh.

Kand han saa til prestegorden: xvij pund korn, rou, bygh
och haffre, engh xx les; ind er der saa mögit aff kirkens,
att han skal gifue ien pund korn til kirken.

Gorde lvij, bole xxj.

Kirkens part løb aar 1553: xvij pd bygh och vj pd rou
och j pd haffre; quegtiende: lam xv, ij mark danske tiende
pendinge.

Degen boel er icke.

Houen sogen. Prestegorden skyller iiij pd smör.

Gorde xxv, möget forderuet aff sand, boll xxij.

Tiende aff korn: xij pd, haffre j te; quegetiende xj lam.

(C.)

1571. Her Chrestenn haffuir 2 sognir och 2 prestegard.

Kannd hand saae til *Saltum* prestegard: roug xijj tønndir, biig xvj tønndir, haffuir xvj tønndir, enng xxvj less. Beklagir hannd sigh, att enn stor partt aff hanns fædrøsst er forderffuit aff sand; thisligist vj tr haffre sed mz ij byer Eyested och Farup och ijj lesz engh.

Korntiend: roug xvij tønndir, biig xxxvj tønndir, haffuir xij tønndir; quegtiend: lamb xvij; offir viij $\text{fl}\ddot{\text{o}}$.

Landgilde aff then prestegord wthj *Hune* sogenn: smör j fd, biig iij tønndir; er bode parten forderffuit aff sand.

Korntiend: roug x tønndir, biig xij tønndir, haffuir ijj tønndir; quegtiennd: lamb xvij; offir ijj $\text{fl}\ddot{\text{o}}$.

Dignenn haffuir ingen boell, menn haffuir itt støcke jord y markenn och ingenstedz pladz att sette husz paa och haffuir leit same jord bortt; skyld aff samme jord: ij tønndir kornn. Hans rennte: biig x tønndir, giies j^c, brød bortt.

Dignenn tiill *Hune* sogenn haffuir ingin boell. Hanns rennte: biig viij tøndir.

Beklagir sig prestenn, atth mest partenn aff *Hune* sogenn er forderffuitt aff saund, att mannd kannd icke bekomue samme forne renntte,

Christhenn Krabbe mett eghen haandtt.

(A.)

1621. Her Tøger y *Saltum* haffver 2 sognor *Saltum* och *Hune* sognor.

Nogidt aff godzitt y *Saltum* sogen er forringidt aff sandfog, som med tingsvinde er att bevise, huorfor Kong. M. tinde aff samme sogen haffver altidt verridt bevilgit til *Saltum* præstgaard for en visse afgift, som præsten aarlingen haffver udgiffven til hospitalit y Aalborig, mens nu den er mig frakommen, er min aarlig indkompst, som her effter følger:

Kand hand saa til *Saltum* præstgaard: rug 10 tr, biug 10 tr, hauffre 16 tr, eng til garden 20 læs.

Korntindt: rug 23 tr, biug 36 tr och undertideu miere och mindre, effter som gud giffver affgrøden pa iorden; quægtind: lamb 7, gris 1, peng 10 $\text{fl}\ddot{\text{o}}$ 2 /; offer xj $\text{fl}\ddot{\text{o}}$.

Hune och annexs sognidt; huad ditt er andlangendis, er ditt mögida forderffvidt aff sand, saa att annexs præstgaarden skylder icke mere nu en 2 tr biug och itt pund smör, fordi sandfog haffver næsten marken ødelagt, som med tingsvinde er att bevise, och (gud hedre ditt dis verre) iq

mere och mere daglig formeris och tilkende giffvis, huorfor min tind aff Hune sogen, som haffver her til dags verridt 16 tr biug och j te roug, er att befrøchte her effter att bliffve forringidt for den forderffvelig sandfog, der ennu er y samme sogen.

Er bevilgit til præsten y samme sogen 3 gaadhuus, huoraff hand vndertiden bekommer en dags gierning.

Quegtind: lamb 3, peng 5 $\frac{1}{4}$ β ; offer 6 $\frac{1}{4}$.

Tøger Povelsön egen haandt. (A.)

Jetsmark.

1553. Her Matz i *Jetsmark* sogen. Prestegord: rouvij pd, bygh j lest, haffre iij tr, engh ix les.

Gorde xxx, bole xxix.

Rou til tiende: vij pd, bygh vj pd j te, haffre ij te; quegetiende lam x, kal jen til ald skiff, pendinge ij β ; offer pendingh j $\frac{1}{4}$ om orett.

Ingen steder degen boel wdi *Huetbo* herrit. Degnen foer icke sin sedvanlige renthe.

vij pd korn er kommen fra kierken. (C.)

1571. Her Olluff y *Jedzmark* itt soginn. Kannd hannd saa: roug xij tønndir, biig xiiij tønndir, haffuir viij tønndir. Beklagir hannd, att ther er kommen fraa hanns prestegord y her Madszis tiid enn enngh xxiiij fagnir.

Kornnetyennd: roug xxiiij tønndir, biig xxxvj tønndir, haffre viij tønndir; quegtiennd: lamb xij; offir viij $\frac{1}{4}$.

Dignin haffuir jord till iij tønndir seed och ingin pladz att sette husz paa. Hans renntte viij tønndir.

Oluff Marthenszen mett egenn haandt. (A.)

1625. Niels Nielssön Aalborg, som for en tre uger siden bleff ordinerede till itt sogen (*Jetsmark*). Hans seedekoren thil prestegarden och korentiend berettis for hannem att vere, som effterfølger.

Kand hand soe thil *Jetsmark* prestegard: rug xij thønder, biug xiiij thønder, haffre viij thønder.

Korentinde: rug xxiiij thønder, biug xxxvj thønder, haffre viij thønder, somme thider mene och somme thider mindre, effter som gud giffuer affgrøden; quægtiend och

offer er uvist; jeg haffver endnu ingen tiend opbaredt.
Lamb sigis ditte aar att bliffve itt heler tho, som ieg nest
guds hielp kand bekomme dette aar; offer effter sognefol-
ckens egen fri villie, underthid xiiij M .

Datum Jetzmarch anno 1625 die 12. Maij.

Niels Nielssön Aalborg egen haand. (A.)

Gjøl.

1553. *Gjøl.* Her Peder. Kand han soe x pund korn,
engh l les. Ligger der j olgord til prestegorden, skyller iij
t. ool.

Gorde xiiij, bole xxiiij wden fiskerbole och gadehuus.

Tiende wdj fiord, som var 1553, iiiij pd och vj skip rou,
bygh j lest iij skip; quegetiende: lamb v, grise iiiij, pen-
dinge xij β ; offer om oret j daler.

Degenboel ligger til Borlom, som degen siger; haffuer
han en gadhuus aff Just Høgh. (C.)

1571. Her Pedir paa *Gjøll* haffuir it sogenn. Kannd
saa tiill sien prestegard: roug viij tønndir, biig x tønndir,
haffuir o, enng l less.

Korntiend: roug xij tr, biig xij tr, quegtiend: lamb ix;
offir iij m M .

Beklagir hannd, at ther er gangin aff huer aalegord
ther tor landit enn j snes aall oc j oell høste siild aff huer
kog, som hannd icke nu kand faa.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hanns renntte: roug
ijj tøndir, biigh iij tønndir, gies x. (A.)

1625. (Ikke medtaget i Indberetningen).

Lerup og Tranum.

1553. *Lierup.* Her Jens. Kand han saa til hans
prestegord: rou xij tr, bygh x tr, haffre xx tr, engh xl les.

Gorde xij, bole iij.

Tiende: bygh vj tr ij skip, rou iiiij tr j skip, haffre iij
tr iij skip; quegetiende: lam iiiij, pendinge v β ; offer j
 mM danske.

Han haffuer ingen degenboel, men sidder paa bunde gotz.
Tranom sogen. Prestegorden skyller iij pd bygh, skou-

suin. j gord ligger til prestebord, skyller iij tr korn; ien gade huus bygget aff same gord i *Tranom*, 'skyller vj dagh gierninge.

Gorde xxj, bole v; ind xv bygge, som inthz tiender, men fisker.

Tiende: bygh vj pd j skip, rou iij pund, haffre iij tr iij skip; quegetiende: lam vj, pendinghe vj β; offer ij ¶ danske.

Haffuer han en degen boel, er forderfft aff sand. (C.).

1571. Her Jens i *Lerup*. Kand saa: rug xvij tr, byg xij tr, haffre xvij tr, eng xxxx lesz.

Korntyende: rug vij tr, bygh vij tr, haffre iiiij tr; quegtyende: lam iij, penninghe iiiij β; offer v m.¶.

Dieghnen ingen diegne boell. Hans renthe: rug ij tr, lam ij, penninghe ij β.

Tranum sogen. Landgylde aff prestegorden: byg vj tr, schoffsuyn j, giesterij iij ¶. Mensalia: byg iiiij tr, schoffsuyn j, giesterij ij ¶.

Korntyende: rug x tr, byg xv tr, haffre iiiij tr; quegtyende: lam viij, penninghe j m.¶; offer vj ¶.

Beklager, att mesteparthen aff thenne sogen er forderfft uit aff sandt.

Dignen haffuer diegneboell. Kand saa: byg vj skp, eng xij less. Beklager, at hans gordz rom till same diegne boell forkortes haunom aff en aff Øeklosters thienere. Hans renthe: byg viij tr.

Jens Lauriszen medt egen handt. (A.)

1625. Vdj *Lerop* sogn ere: gaarde 10, buoll 4, mæller 2, gadhus 2.

Deraff haffuer presten korntiende: rog 4 tr, biug 12 tr, haffre 4 tr; offer till j höytids dag, som dog icke alle tid er lige meget, men menlig peng j daler; qvegtiend paa itt aar, som icke alle tid er lige meget, men menlig: lam 4, peng for vlige qveg 12 β. Dagsgierninger effter som gadhusene ere besatte till 1 eller 2.

Vdi samme sogen residerer presten paa en gaardt, till huilcken ingen alsed mark er, och kand saae aarligen, saa megit hand formaar at göje till, omtrent biug 8 tr, rog 8 tr, haffre 16 tr. Huor meget deraff kand paa kierfuen aff-

les, kand icke noget nær tegnes; thi den heele marck, som ligger paa hin røde sandgrund vnder haffuet, er meget aff och till, som sommerne ere tørre eller vaadde, sloer vnder tiden slet feill, att hand icke kand affle sit soet korn igen, aff rogen besynderlig, som vell noch vitterlig er hos omligende naaboer. Høaffuel till forne prestegaardt: les 10. Huilcke lunde det haffuer sig met prestegaards eng nu, som och tilforne ga . . rom tid, kand gode mend forstaa aff metføllgende 24 mends stocknæffn, dateret paa Han herrets ting aar 1622¹⁾). — Giffuer aarlig till Olborg slot giesterij 2 rigs daler j ort 5 β j alb, och ligger sammegaardt strax ved haffuit paa alfare vej for got folck fra stranden till Aggersund, och haffuer stor husholdning.

Peder Christensönn Lerop egen haandt.

Udi *Trannom* sogn ere gaarde 14, buole 9, gadhus 8. Vdi klitten ligger boliger, som huercken ere buoll eller gadhus, men skyller til herskabet smör, fisk och torffue, 10.

Deraff haffuer Presten nu till tiende: rog 2 tr, biug 20 tr och aff klitten nogen ringe smör, fisk eller ildebrand, som di fattige folck kand komme afsted till, omrent for 2 daler; offer till j höytidsdag, som dog icke alltid er lige meget, men menlig peng 6 ¼; quegtiend, som dog icke falder aarlig lige meget, men menlig lam 5, peng for vlige queg j ¼; dagsgierning aff gadhusene, som di ere besatte till, 1 eller 2.

Vdi samme sogn haffuer presten en annexgaardt, meget aff sand forderfuet, saa vel som dit gans sogn, men skylder dog endnu biug 6 tr. Alt andet, som aff alders tid haffuer fuld presten, er affkortet for sandskade skyld; men biug skylden staar fuld for den lidelig hosbundholdt.

Itt buoll i Trannom slett øde.

Huordann *Trannom* sogns leilighed nu er, med prestegaardens och det øde buolles der vdj, saa vell som och prestegaardens mangell vdi Lerop sogn, och der aff prestens indkom, kand W. gode mend lettelig forstaa aff metgiffuen 24 mends stockneffn till Han herrits ting ao 1622²⁾.

Peder Christensönn Lerup egen haandt.

(A.)

¹⁾ Det mangler imidlertid.

²⁾ Det mangler imidlertid.

Rrovst¹⁾.

1553. *Brost.* Her Hans. Kand han saa til sin gord:
xiiiij tr bygh, engh xxx.

lxxx decimanter store och smo; dett er armp. —
Brodskou.

Kirkens 1553: bygh ij pd iij skip; rou j te ij skip;
haffre ij skip; lam vj, grise iij, pendinge xj β.

Ingen degne boel. (C.)

1571. Her Jens y *Brouist* ij sognar: *Brouist* och
Suenstrup, boendes i *Brouist*.

Kannd saa: rug ij tr, byg x tr, haffre o, eng xxx lesz.

Korntyende: rug ij tr, byg xx tr, haffre ij tr; queg-
tyende: lam vj, penninghe ij $\frac{1}{4}$ ij β; offer xxiiij β.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg vj tr,
lam ij, penninghe j $\frac{1}{4}$ j β, grysze ij.

Jens Seuerenszon mz egen handt.

(A.)

1625. *Brouist* och *Suenstrup* sognar. Gregers Iff-
uerszen, sogneprest till forne tuende sognar, haffuer en pre-
stegaardt i *Brouist*, som handt paa boffuer, och soes till
intett vinter seed, men vaar seedt: rou iij tønde, biug ix
tønder och aldelis intett haffre, och kandt auffles aff gaard-
szens rette eng hoe xvij les, och kandt auffles effster forne
gaardszens seed roug och biug ved l les, lige som auffgrø-
den er till; thi jorden till gaarden er møget ringe, icke vden
xxiiij aggre och störste partt der aff legger paa nogett rø
sand, och gaarden legger paa en alfar vey.

Prestens anpartt aff *Bronist* sogen, korntiendt: roug
vijj tønder, biug xxiiij tønder, haffre x tønder; quegtiende,
prestens anpartt aff *Brouist* sogen, lam vj eller viij; pending
for wlige queg iiiij eller v $\frac{1}{4}$, lige som aaringen er till; offer
effster ordinantzen, huer höytile dag iij eller iiiij daler.

Gregorius Juari pastor mappa. (A.)

Torslev og Svenstrup¹⁾.

1552. *Torsleff.* Det haffuer Eriches.

¹⁾ Svenstrup var Annex til Brovst indtil 1817, da det efter Reskr. 29de
Januar 1817 blev lagt til Torslev.

xijij pund korn alt sammen oeh haffuer ingen prestegord wden j boel aff Øøe, som han gifuer ix β.

Suenstrup. Jen gord, skyller iij pd bygh, j skousuin, gesteri xvij β, j goes, ij höns.

Gorde xiij, boel iiiij.

Tiende: bygh iiij tr iij skip, rou iij tr iij skip, haffre xj skip; quegetiende: lam j, pendinge v β; offer j m. $\frac{1}{2}$.

Ingen degen boel. I Suenstrup ligger j boel til kirken, Knud Gyllenstern haffuer herlighz. (C.)

1571. Her Hans y *Thoorsleff*, en sogen *Torsleff*, och er ius patronatus till Kocke dall, haffuer ingen prestegord och boer wdi kyrcke laen.

Korntyende: rug xij tr, byg xxij tr, haffre ij tr; quegtyende: lam vj, grysze ij, penninghe j $\frac{1}{2}$; offer iij $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: rug v tr, lam j, aff gadehuszmendene viij β.

Hans Jennszen mz egen hand.

Suenstrup sogen. Landgylde aff prestegorden: byg vj tr, giesterj xvij β, schoffsuyn j.

Korntyende: rug vij tr, byg vj tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iij, penninghe j $\frac{1}{2}$; offer xxij β.

Diegnen ingen diegne boel. Hans renthe: byg iij tr, lam ij, penninghe viij β.

Jens Seuerenszon mz egen handt. (A.)

1625. *Torslef* sogn. Jacob Anderszön, sogneprest til Torslef kircke bekiender mig ingen gaard, march eller eng at haffue aff kong. mattz., fordi der findes ingen prestegaard at haffue verit i *Torslef* sogn; men den gaard, som jeg iboer, oc halffparten aft tinden haffuer erlig oc velbyrdig mand Frantz Lycke til Offuergaard effter sin jus patronatus til forne Torslef kirke mig beuilget oc benaadet.

Datum Aarup 5. Maji 1625.

Jacobus Andreæ pastor propria manu.

Dernest er en prestegaardt i annex *Suenstrup* sogen til Brovst, skyller aarligen: biug vj tønder, skonffsuin j, gies j, höns ij, gesterij xvij β. Itt gaadhus ibdem ix β. Herligheden till presten. Prestens giesterij aarlig till kg. mz 2 daler in specie.

Prestens anpartt aff *Suenstrup* sogen korntiendt: roug

vijj tønder, biug x tønder, haffre vijj tønder; quegtind: lam ij eller iij, peng x eller xij /; offer effter ordinantzen huer höytile dag v eller vj /.

Gregorius Juari pastor mappa. (A.)

Haverslev og Beistrup.

1553. Der ligger nogen kirke jord, kaldes gudz le-goms jord, och Jacop haffuer louet att tage thz i ien betenkende att legge dett til degen bole.

Kand han saa till gorden¹⁾ ij lester korn, nar han thz egger wd; engh xx les. Jen gord ligger til prestebord, tagen aff prestegords jord, skyller ij pd bygh, skousuin j, gesteri; ind ien gord ligger til prestebord, skyller ij pd bygh, smör j pd, skousuin j, gesteri; in ien gord liger til prestebord, skyller byg ij pd, gesteri, skousuin; ien boel i Hauesleff, skyller bygh j pd, gesteri, skousuin; item j mølle med en lidet boele jord satt for x pd mel; ind ien gord y Holmsøe, skyller ij pd bygh, gesteri, skousuin; j gord i Bunderup, skyller býgh ij pd, gesteri, skousuin; iij gade huse, huer skyller i / grot; j olegord til prestegord.

Gord xxxijj, boele xxxij.

Tiende, kirkens part 1553: bygh j lest j te, rou ij pd, haffre j pd; quegetiende: lam vj, pendinge iij / danske. Item haffuer och kongeligh maiestat vnth honom kongens partt till med; offer ij /.

Degen boel, och icke foer sin gamble degen rente.

Beistrup. Prestegorden skylder vj pd bygh, gesterj j daler, skousuin. j boel paa same gord j pd bygh; j boel j te; ind ien pund bygh aff nogeu jord wdi Mandstrup mark.

Gorde xlviij, bole xj.

Tiende 1553, kirkens part: bygh x tr, rogh viij tr, haffre vj tr; quegetiende: pendinge j daler.

Ingen degen boel.

(C.)

1571. Her Thames y *Haffuersløff* ij sogner, *Haffuersløff* och *Biestrup*, boendes y *Haffuersløff*. Kandt saa till syn prestegordt samestedz: rug xxij tr, byg xx tr, haffre xxijj

¹⁾ Et Tingsvidne om Ret til Fædrift for Præsten er astrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 540.

tr, eng l lesz. Beklager, at hans fædrifft formenis hanom for y Holmsiø kier.

Korntyende: rug xij tr, byg xxiiij tr, haffre viij tr; quegtyende: lam viij, penninge x β; offer viij ™.

Mensalia wdi *Haffuersløff*: byg xx tr, giesterj xx tr haffre, schoffsuyn vj, smör j pd; en mølle skylder miell xij tr.

Diegnen haffuer diegne boels iordt och kand saa: rug j te, byg j te; hans renthe: byg xj te, lam iiij, penninghe v β.

Biestrup soghen. Landgylde aff prestegorden y same sogen: byg xij tr, giesteri xj tr, schoffsuyn j.

Mensalia y *Biestrup*: byg vj te, haffre ij te, schoffsuyn j.

Korntyende: rug xij tr, byg xxx tr, haffre vj tr; quegtyende: lam v, grysze j, penninghe xj β; offer vij ™. Beklager, at en hans sognemandt er wiigeth aff hans sogen till Kitterup soghen och forrøcker hans tyende met siig.

Diegnen haffuer inghen diegneboell. Hans renthe: byg ix tr, lam ij, penninghe vj β.

Thames Perszen med egen hand. (A.)

1625. Till *Haurse* prestekald er tuende sognir (*Haurse* och *Beistrup*).

Till *Haurse* prestegaardt kand saais: rug 12 tr, biugh 18 tr, haffre 20 tr, høe 31 las. Haffnir veritt aff arildtz och gammill tadt till forschreffne *Haurse* prestebordt lagtt, for den store giesterij, som idelig och jaftlig haffuir der samestedtz veritt holitt, nogle smaa bole, som aarlig schiuldir i en summa: biug ij lestir j te, haffuir 24 tr, och her vdi beregnitt er biug 12 tr, haffuir 9 tr, som er landgieldt aff annex prestegaardt. Her forudin aff forne boligir gifuis til prestebordt suin siu. End en lidin vandmølle, som meste parthin staar øde, om huilche inthitt visse kandt regnis. Ithem fire gadhusze, som skyldir huer 12 β och aff ditt forskreffne godtz haffuir all herligheden, der faldir, och verit huos den prest i forne kaldt, saa ingin haffuir andit hørdt thill denne dag.

Korne tindt aff begge sognirne kand paa tønne korn regnis hedin vid iij lestir, fordi lige som der afflis liditt ellit megit, ont ellir gaatt, saa tiendir och bøndirne der efftir; quegtind aff begge sognirne kand beløbe visse och vuisse

thill prestins part: lam x och vndirtidin ellissue, penningh
vj β; offir efftir ordinanzin, som saldir i baade sognirne vn-
dir tidin mere och vndir tiden mindre, kand vere halfemte
ellir fem dalir.

Och saa for er rørt, att her sammestedz vdi forne
Hafstersle prestegaardt hollis itt stuortt gæsterij (som mangin
ærlig adil och vadill vel er vitterligt), da kand forne affuill
och indkomst neppelig stoppe hushollingen.

Ditte forne bekiendir ieg med min egin handt vndir-
schreffuitt.

Peder Thomszen. (A.)

Aggersborg.

1553. *Aggersborigh.* Her Christen. Kand han saa
til sin prestegord: xx pund korn aff alle trie slags korn;
engh vj les. Jen gord ligger ad mensam, iij pd korn och
ij pd smör, skousuin.

Gorde xxxij, bole xiiij.

Tiende: bygh vj pd ij skip, rou iiij pd iij skip, j fiar-
dinukkar, haffre vj tr ij skip; lam x, pendinge xj β; offer ij
þ danske. (C.)

1571. Her Chresten y *Aggersborg* en soghen och kand
saa till syn prestegordt: rug xj tr, byg xxiiij tr, haffre iiiij
tr. Landgylde byg viij tr, smör ij pd, eng xij lesz.

Korntyende: rug xij tr, byg xxiiij tr, haffre vj tr; queg-
tyende: lam iij, penninghe xxiiij β; offer vj þ.

Diegnen haffuer digne boell och kand saa: byg j te ij
sk. Hans renthe: byg viij tr, lam j, penninghe xij β.

Chresten Haess mz egen hand. (A.)

1625. *Agersborig* sogen. Kand der sois thill præst-
gaarden: byg xvj tr, vnder tiden mier, ro vj tr, haffre v
eller vj tr, eng x eller xij læsz.

Anpart korn tinde aff same sugin, effter som di giffuer
mig dit paa skippe: byg xxvj tr, ro x skipp, haffre iij tr;
quægtind: lam iij, sielden 4, pending for wlige quæg j þ
eller 18 β; offer: juledag ij daler, poskedag ij daler, pindz-
dag vj þ.

Er thill præsten en gaardt, som skylder: byg vj tr,

smör ij pundth, ect och annidt och alle lydighz effter recessen. Hans sædth: ro iij tr, byg xij tr, haffre iiij tr.

Er samme sogen suarlig for armit, saa en part aff di beste ej kand vdgiſſue sin tinde, mens haffver wlagt mig derfor gamble øg, gamle vogne, gamle hamler, gamble bag plow, plowiern och andit miere, som min gundstige lænsmandt welb. Thøni Friisz haffuer siet tingsvindit derpaa och stuorlig forvundrit sig.

Haffver jeg aapbygit præstgaarden aff ny, radlingen, lade, stald, fæhusz, som en huer erlig nocsom kand sie och vinde med mig, och der vdoffver er paa komen en stuor gieldth. — Disligiste som edle och wædle nocsom er vittlig, att jeg haffuer stuor giesterj, effter som dit sund och fergested ligger strax huosz, och di an sted ej kand fange pladz. — Her huos haffver herren welsignit os med mange børn, och holder iij aff dennom thill skuolle y Høffring, icke wdten stuor bekostuing y denne thidt. — Skall jeg kiøbe min ildingsbrand, och er her ring wdrøfft, saa gud vid min vilkuor och huær ærlig, att saa er y sandheds, huorffor jeg vunderdanigste och ydmiglig begierer, att gunstige guode welb. øffuerighedt och riddermendz mendt vilde thill dit beste være mig befærdlig.

Agersborg then 5. Majj Anno 1625.

Eduardth Melchiorszön Demejer Agersborg. (A.)

Øland¹⁾.

1553. Øee. Her Knud. viij daler och kost; v alne klede. (C.)

1571. Her Bertill paa Øe en sogen. Kand saa: rug o, byg xij tr, haffre o, eng l lesz.

Korntyende: rug xij tr, byg lx tr, haffre o; quegtyende: lam xij, kalffue j, grysze vj, penninghe viij β; offer vj m. $\frac{1}{2}$.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iij tr, aff gadebyggere j $\frac{1}{2}$.

Bartill Winther medt egen handt. (A.)

1625. Øeland, it sogn. Paa Øeland findis en eniste vog

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Ø Kirke skal have en Præstegaard, som han kan bo i, og nyde al Præsterente af samme Sogn.

och ringe prestegord; kand saae: rug vndertiden ij thønder och vudertiden slet intit, biug xij thønder, are o, eng 30 les, stundum mere och stundum mindre, effter som aaringen er till.

Korntinde aff alle parterne: rug 7 eller 8 thønder, effthersom aaringen er til, byg 41 thønder, vndertiden mere och vndertiden mindre, are o; quegtinde: lamb 8 eller 9, pending for vlige queg 8 β, vndertiden j ¼; offer 6 eller 8 ½ vndertiden, foruden huis min gode øffrighz vill mig beuilge.

Nock it gadehus, som giör mig in dags arbeid deraff och skyller aarligent vj vold sild, aff huilckit ieg gifuer sielffe afgifften.

Er den fleste part aff sognefolkit gandsche forarmit, fordi afflingen er ringe her paa denne øe och fiskerit haffuer verit borte nu en tid lang. Haffuer ieg verit ført en stor vnødige trette paa en tid lang for en part aff kuortinden, som min s. formand saa vell som mig effther kong. majs. naadigste beffaling er bleffuen beuilgit, fordi at kaldit var vagt och ringe, och haffuer kost møgit derpaa. Der til med sidder ieg i en stor gield thill mine fosterbørn saa vell som thil andre got folk. Haffuer ieg ingen illingsbrun thill prestegaarden. Item holder ieg kircken ved mact med brød och viin aarligent och andvender derpaa aff mit egit ix daler och vndertiden mere.

Rasmus Christenszen
sogneprest paa Øeland egen haanndt. (A.)

Kollerup, Skræm og Hjortdal.

1553. Her Hermann. Kand han saa till sin prestegord: xj pund korn, rou, bygh och haffre, engh iiij les, som ligger i trette med her Knud.

Gorde xxij, bole xix.

Tiende 1553 kirkens part: bygh vj pd ij skip, rog ii pd j te ij skip, haffre xvij skip; quegetiende: lam x, pendinge viij β; offer vj m ½ danske.

iiij skip se haffuer degen och icke mijr. Kirken haffuir jord, Knud Gyldenstern haffuer i forsuar.

Skræm. Ingenn prestegord, di att sognnen lau till Aalegord.

Gorde viij, bole xiiij.

Bygh iiij pd iij skip, rogh iij pd, haffre j pd ij skip; quegetiende: lam iiij, pendinge vij β; offer iij m.ꝝ danske.

Ingen degen boel, och icke foer sin seduanlige rente.

Hjortels. Her Niels. Prestegorden kand han saa ix pd rou, bygh och haffre; engh iij les.

Gorde xj, bole xj wden Slette och Christopher Griis.

Tiende: bygh och rou x tr, haffre iij tr iij skip; lam ij; pendinge iiij β.

Ingen degen boel.

Wor betenkelse, att den motte legges til Kollerup. (C.)

1555. Thende forne *Hiortiilsze* sogenn schall øde legges oc indt legges tiill *Kolderup* och *Lierup*, *Hiortiilsze* och *Hiedegorde* mitt preste gordenn schall indt legges tiill *Kolderup*, dog saa, att thendt prest, som nw haffuer *Hiortiilsze* sogen, maa besiide samme preste gordt synn liiffstiidt, siidenn indt legge thendt tiill *Kolderup*, *Suenstrup* oc *Torup* schall søge tiil *Lierup*¹⁾. (D.)

1571. Her Laurintius y *Kollerup* ij sognar, *Kollerup* och *Schrem*, boendes y *Kollerup*, och kand han saa: rug viij tr, byg viij tr, haffre iiiij tr, eng j lesz. Beklager, at hans fedrøfft er forderffuidt aff sand.

Korntyende: rug xij tr, byg xxiiij tr, haffre iiiij tr; quegtyende: lam viij, penninghe xiiij β; offer viij ꝑ.

Diegnen haffuer diegne boell och kand saa byg iiiij sk; hans renthe: rug v tr, lam iiij, penninghe vij β. Han haffuer noghen iordt aff kyrcken, skylder iij tr byg; er begierindes, at det maatte hanom affquittes, thiij kyrcken haffuer ellers iiiij lester korn till indkomst.

Schrem sogen haffuer ingen prestegordt.

Korntyende: rug vj tr, byg vj tr, haffre ij tr; quegtyende: lam ij, penninghe vij β; offer iij ꝑ.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiiij tr, lam j, penninghe iiiij β.

Lauris Jenszen medt egen handt. (A.)

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at „*Hiortelse Kirke* skal ødelægges og Sognefolket i *Hiortelse* og *Hedegaard* at søge til *Kollerup Kirke*, og *Svenstrup* og *Torup Mænd* at søge til *Lerup Kirke*“. *Hjordal* vedblev dog som selvstændigt Kald indtil 5te Septbr. 1828, da det blev lagt til *Kellerup* og *Skræm*.

Her Christen y *Hjortels* en sogen, kand saa: rug vj tr,
byg viij tr, haffre xvij tr, eng viij less.

Korntyende: rug xij tr, byg xxxvj tr; quegtyende: lam
vj, penninghe ix β ; offer v β .

Diegnen ingen diegne boell. Haus renthe: byg vj tr,
lam iij, penninghe v β .

Chresten Ollofszen mz egen handt. (A.)

1625. *Kolderup* och *Skremb* sogner. Oluff Peder-szen, thienier udi guds ord till *Kolderup* och *Skremb* sogner i Hanheridtt, haffuer en prestegaard i *Kolderup*, som hand iboer, som er gantske meget $\ddot{\text{e}}$ ringe; thi dei er huercken ildingsbraand heller fædrifftt, ey helle engbierung, icke end saa megit, att mand kand affle itt les hœ paa, och ey heller haffuer veritt aff arilds tid, och var samme gaard gantske megit forfalden for en 5 aar siden, der ieg kom till kaldett, och ligger samme gaard paa en alfar vey. Belangende sæden till gaarden kand mand aarlig saa: rugh iiij tr, biugh vij tr, haffre v tønder och under-tiden mindre, efftersom iordens leyelighed sig begiffuer.

Huad korntiende sig belanger, kand prestens anpart be-løbe sig i *Kolderup* sogn: rugh vij tønder, biugh xxj tønder, haffre iij tønder; prestens anpart quegtiende: lamb 4 eller 5, pending for vlige queg iij eller iij β , efftersom af-fødning er till; offer effter ordinantzen paa huer høytids dag 7 eller $7\frac{1}{2}$ β .

Samme *Kolderup* sogn er meere end de tho parter aff sand øde och forderffuitt, och den tredie part, som icke nær er beholden, ligger for en aabenbare sandfluct. Nogle heele byer der vdj sognen er aldelis øde, huor och inthett kand bekkommis etc. En by, kaldis *Hingelbierge*, som var otte gaarde, er aldelis aff sand øde uden aleniste en ringe ting, som er opbrødett aff hieden, som kand saais en tønde biugh och en halff tønde haffre vdj; en by, kaldis *Andrup*, som var fem β gaarde, er slett aldelis øde och kand icke saais uden en halff tønde haffre der thill; *Borup*, som var thre store gaarde, sielfseyergods, er slett aldelis øde, och paa aastederne huercken hus eller folck; en stor gaard, kalditt *Faarkale*, er slett aldelis øde, och paa aastederne huercken hus eller folck. En gaard, kaldis *Aldrup*, er halff-parten øde och forderffuitt aff sand. De tho parter aff

Kolderup marck ere aldeelis aff sand øde och forderffuitt, och den tredie part aff marcken ligger for en aabenbare sandfluct. *Brøndum*, som er fire gaarde och itt boell, er och nesten aff sand øde och forderffuitt, och huis der aff igien er beholden, ligger och for en aabenbare sandfogh.

Aff dette forskreffne kand mand lettelig forstaa aarsagen, huorfor baade tienden, affgrøden, offer och anden tilbørlig och seduanlig rente er megit for en fattig guds ords thiene forkortidtt, som dog i forдум thid, och en stor part der aff for kortt tid siden, haffuer veret vid mact.

Vdj *Skremb* sogn er der ingen prestegaard; thi presten i forne sogner haffuer huercken gaarde eller thienere uden aleniste den ringe gaard, som hand iboer, som er tilforn omrørt.

Prestens anpart korntiende aff forne sogn: r. v tønder, b. vij tønder, haffre ij tønder och undertiden en ringe ting meere, naar affgrøden ber vell till; qvegtiende, prestens anpart, lamb ij eller iij, efftersom aaringerne er till; pendinge for vlige qveg stundow j y , vndertiden mindre; offer effter ordinantzen huer höytids dag iiiij y eller en slett daler i det höyeste.

Oluff Pederszen egenn haandtt. (A.)

Herrens wuerdige tienere vdi guds ord thill *Hiortelse* kircke vdi Hanherrit vnder Vindelbo stigt, haffuer it eniste sogn, som er det ringiste oc wactest kald vnder gantske stigt och leen; thi en heell by (*Hiortels*) er aff sand slet øde foruden en ringe verstedt paa aasteden. Prestegaard er forderffuen aff sand, ager oc eng, met ildings brand ehr aldeelis øde oc forderffuit, saa der findis aldeelis intet ved mact til forne prestegaard vden aleniste saa megit jord, som der kand falde sex tønder korn vdj, oc det endnu daglig oben staar for den skadelig saudfog, som tings vidne der omformelder. Paa samme prestegaards ringe sandbuncke staar it lidet stycke husz, vorderit for fire daller slette, boer en fattig mand, som haffuer aarligen tilforn giffuen for sin skylde, tinde oc andet try tønder biug oc en let pund smör; men det kand icke epter denne dag giffuis aff forne sandbuncke; thi paa nogen aarstid, huor hand haffuer saaet sit ringe sæd, løber sanden offver hans sæd oc korn, huor epter hand fattige mand vndertiden bekommer nogit lidet, vndertiden aldeelis intet. Effster slig prestegaards ringe lei-

lighed her i sognet er ieg foraarsaget at stede it ringe gaardt paa kirckens, oc retter der aff som en anden bunde effter recesen och ordinantzen, som oc daglig forderffuis aff sand saa vel som min gantske sogn. Aff slig aarlig oc daglig sandfog ehr sognet bleffuen saa ringe oc de fattige folck saa forarmet, at de icke kand giffue den tiende, som affgangen er, enten til kong. m., kircken eller presten; men de saavelsom ieg ere fororsaget aarlichen at kiøbe korn baade til at saae oc fortære. Och epter som sognet icke findis god for sin tiende at vdgiffue, enten til kong. m. eller kircken, som haffuer veret vdgiffuen, som var sex tønder rug, thi tynder biug och fire tynder haure til kircken, ey heller for sin skyld thill deris hosbund, epter som nogle 24 mends vidne derom ere vdgangne, saa maa ieg fattige mand lade mig metfornöye, huad sognet aff sted kand komme, oc det epter aarsens leilighed. Lamtinden, effter som gud giffver affædning, to, try eller fire i det höyste, pending for andre wlige queg en halff marck, 12 β, vndertiden en marck aarlig; offer fem eller sex slette daller foruden det, som ellers min gunstige sognes øffrighed goduilligen ville mig epter deris egen gode behag forære. Herforuden haffuer kong. m. be-naadet mig it øde gaards jord (*Hjortelsgaard*) vden all affgiff, som haffuer skyldet tilforn en pund smör, som ligger her i sognet for . . sandfog oc haffuer vdi 30 aar ligget øde aff sand.

Her aff kand en huer erlig sædel oc wædel nocksom fare min ringe indkom oc leilighed, och det end da ydermere aff min store aarlig vdgifft aff min gaard, ieg paaboer: kirckens aarlig skyld biug sex tønder, tinde kong. m. rug j te, biug j te, hauer j te foruden kirckens tinde oc degnens, der til met den aarlig gesterij, herligheden til Segelstrup, haur to tynder, smör en pund, skoffsuin en, pending 24 sld, gesterj aff kaldet en rixdaller. Herforuden ligger ieg paa en all land vey met gesterj for veypfarende mand.

At det er vdj all maade met min indtect oc vdgifft aarlichen som forme staar, vidner ieg met haand oc naffn vnderschreffuet.

Actum Hedegaard til Philippi Jacobi Ao 1625.

Jørgen Knudszen Riber egen haandt.

(A.)

Kjettrup og Gjøttrup.

1553. *Ketterup*, som her Herman er kallit till. Kand han saa til sin prestegord: xvij pd aff ald han korn, engh xvijij les.

Gorde xxjx, bole xiiij.

1553 kirkens tiende: bygh v pd j te j skip, rogh iij pd iij skip, haffre xjx skip; quegetiende: lam ij, pendinge jx β; offer ij daler.

Han haffuer degen boel.

Gøttrup. Prestegord skyller iiiij pd, j pund smör. j gadehuus jx β. Et gadehuus ix β.

Gorde xxvijij, bole ij.

Tiende: bygh vj pd iij skip, rogh iij pd j te ij skip, haffre j pd; quegetiende: lam iiij, pendinge v β; offer j daler.

Ingen degen boel. Kircken haffuer stycker och stygh, som Knud haffuer i forsuar.

(C.)

1571. Her Peder, boendes i *Kietterup*, kand saa: rug xx tr, byg xvij tr, haffre x tr, eng xvijij lesz. Beklagher, at der er hedhen hefftet fraa hans prestegordt v agher.

Korntyende: rug xvij tr x sk, byg xxiiij tr, haffre iiiij tr; quegtiende: lam viij, penninghe j β; offer viij.

Diegnen haffuer diegneboell, kand saa: byg iiij tr. Hans renthe: byg v tr, lam iiij, penninghe xx alb.

Gjøttrup sogen. Landgylde aff prestegorden met bondens tyende: byg xij tr, smör j pd, giesterj iij β, høe viij lesz.

Korntyende: rug vj tr, byg viij tr, haffre iiij tr; quegtiende: lam viij; offer vj β. Aff itt gadehusz x β ij alb.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg viij tr, lam ij, penninghe vj β.

Peder Søffrenszen met egen handt.

(A.)

1625. Niels Hemingszön guds ords tiener till *Gjettrup* oc *Gjøttrup* sogner, haffuer aarlig effter fortningning med tilh...¹⁾ aff *Gjettrup* sogn: roug iiiij tr, byg ij [lest¹⁾] iij tr, aa 3 tr; aff quegtiende till min part: lam 5 eller 6, som opfødning er till, oc 2 eller 3 β for vlige quegh; offer paa 3 höye fester 7 daler.

¹⁾ bortfaldet, da Bladet er beskadiget i Randen.

Kand saaes till min residents aarlig roug vndertiden 9, biug 15 eller 16 tr, aa...¹⁾; afflis hæ 8 eller 10 less i en stor bløde.

Aff *Gjæstrup* sogn effter aarlig fortigning: roug 3 tr, biug j lest 4 tr, aa 2 tr; quegtiende: nu 5, nu 6 lam oc pending for vlige quegh 2 β , nu ringer, nu mere effter aarens leilighz; offer paa alle 3 store höytider 6 daler.

Aff prestegorden tiende oc skylde: biug j lest j pd.

Maa jeg oc ydmyglik lade gudfryctige øffrigheid vide, att prestegorden, der jeg kom till kalditt, var mægitt forfalden, effter hoszliggende tingsvindis formeling²⁾. Giffuis till giesteri aarlihg 2 dlr. r. Er omkring mig en alfar vey, besøgis idelig af onde oc gode. Haffuer oc gud naadelig mz 5 børn velsignet, som leffuer; tre sønner haffuer jeg hanom igien vid scholegang consecrerit.

Niels Hemingszön egen haand. (A.)

Torup, Klim og Vust.

1553. Klim. Kand han saa til hans prestegord: xv tr rou, bygh och haffre, engh xl les. j gadehusz giffuer viij skip, er bygd aff prestegordens.

Gorde xxij, bole x.

Bygh: vj tr ij skip, rogh iiiij tr, haffre xvij skip; quegetiende: ij lam, j kie, pendinge iiiij 3; offer j mark danske.

Ingen jord at saa nogit i, men haffuer iiiij les engh.

Torup. Prestegorden skyller vj pd bygh.

Gorde xxxij, boel xj.

Tiende 1553: bygh j lest iiij tr ij skip, rou x tr ij skip, haffre xxij skip; quegetiend: lam iiiij, pendinge xiiij β ; offer xij β .

Her er jen degen boel; haffuer hand windé paa, och her Knud haffuer det her.

Wusth. Prestegorden iiij pd bygh, suin j.

Gorde xxij, bole ix.

Bygh j lest j pd j skip, rogh ij tr; quegetinde: lam viij, pendinge viij β ; offer x β . (C.)

¹⁾ bortfaldet, da Bladet er beskadiget i Randen.

²⁾ mangler imidlertid.

1571. Her Jens y *Klym* iij sognar, boendes y *Klym* och kandt saa: rug viij tr, byg xij tr, haffre xiiij tr, eng lxxx lesz. Beklagher, at mögitt er forderffuidt aff alle iij sognar aif sandt, och itt stöcke eng er fraatagen prestegorden. — Itt boell j te byg.

Korntyende: rug x tr, byg x tr, haffre iiiij tr; quegtyende: lam ij, penninghe xiiij β; offer iij Ȑ.

Diegnen haffuer diegneboell; kand saa: byg vj sk, eng x lesz. Hans renthe: byg iiiij tr, lam j, penninghe xij β.

Torup sogen: landgylde aff prestegordt: byg xij tr, schoffsuyn j, giesterij vj Ȑ.

Korntyende: rug viij tr, byg xxxiiij tr, haffre iiiij tr; quegtyende: lam iiiij, grysze j, penninghe j Ȑ; offer iiiij Ȑ.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: roug iiiij tr, lam ij, penninghe viij β.

Wosth sogen. Landgylde aff prestegorden: byg vj tr, schoffsuin j, giesteri iij Ȑ.

Korntyende: rug vj tr, byg xx tr, haffre iij tr; quegtyende: lam vj, penninghe xiiij β; offer iij Ȑ.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: byg iij tr, lam iij, penninghe vij β.

Johannes Olai ppria manu. (A.)

1625. *Klimb, Thorup* och *Wuest* sognar.

Kuornsæd thill *Klimb* prestgd, som jeg ibover: byg x tr, rug vj tr, haffre iiiij tr, eng hœ xl lesz. — Forvden den gaard, jeg i bover, haffver jeg en prestgd i *Thorup*, skylder aarligen: byg xij tr, skousuin ij, giesteri ij daler. Herlig-heden følger presten. — En prestgd i *Wust* sogn, skylder aarligen: byg vj tr, skousuin j, giesteri j daler. Herlig-he-den følger presten. — Item thry gadhusz, skylder aarligen huer dennom xij β.

Kuorntiende: aff *Klimb* sogen: byg xvij tr, rug vj tr, a ij tr; offer huer höytidsdag v Ȑ; quægtiende: lamb iij, peng ij Ȑ. Aff *Thorup* sogn: rug vj tr, byg j lest viij tr, a iiij tr; quegtiende: lamb iij, peng ij Ȑ; offer huer höytids dag vj Ȑ. Aff *Wust* sogn: rug vj tr, byg j lest, a ij tr; quegtiende: lamb ij, peng ij Ȑ. Offeritt haffuer min medtiener.

1) Er forne iij sogners agger jord, eng och fædrifft den-tredie part forderffuit aff saandfog och ligger endnu for en

aabenbare sandfog, som siunsvinde, lensmandens fogit paa Aalborgslott nyligen thill Hannisting haffuer tagitt paa forne saandfluct, derom videre formelder. 2) Holder jeg en caplan, paa huilcken indkomsten aff then enne sogn anvendis paa det nermeste. 3) Haffuer jeg xij børn, aff huilcke jeg holder di iij thill bogen, huilckett icke kand schee vden stor bekostning i denne haarde tid. 4) Sidder och vell for gesterij vndertiden. 5) Vdgiffver jeg aarligent thill Aalborg slott giesterij ix $\frac{1}{2}$ xvj alb.

Peder Matzon mppa. (A.)

Tømmerby og Lild¹⁾.

1553. Ligger til Westeruiugh.

Lille sogen. Her Niels.

Gorde xxxiiij, bole vij.

Tiende, kirkens: bygh vj pd j te iij skip j f., rou iij pd j te iij skip, haffre vj skip; quegetiende: lam och kie xj, pendinge iij β j alb; offer xx β .

Timerbye. Prestegorden kand han saa til ix pund rou, bygh, haffre, engh x les.

Gorde xxvij, bole xvj.

Bygh j lest j te iij skip, rou iiiij pund iij skip, haffre j pd iij skip; quegetiende: lam vj, pendinge v β ; offer j daler.

Giffuer han xv pund bygh til Westeruiugh och j skousuin och holder hanom oben kelder for och ager, huor han beder hanom, som ien anden tiener. (A.)

1571. Her Ciell haffuer ij sogner, boendes i *Kierup* y *Tømmerby* sogen. Kand saa: rug viij tr, byg xij tr, haffre o, eng xijj lesz.

Korntyende: rug x tr, byg xxvj tr, haffre iij tr; quegtyende: lam iiij, penninghe xij β ; offer vij $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer diegne boell; kand saa: byg j te, eng ij lesz. Hans renthe: byg vj tr, lam ij, penninghe vj β .

Lille soghen haffuer ingen prestegordt. Beklager, at prestegorden er lagt till Westeruiugh kloster.

1) Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Tømmerby og Lild skal være kvit for de 15 Pund Korn, en saben Kjælder og anden Vествig Klosters Tynde, som han hidtil afgjort og givet har.

Korntyende: rug viij tr, byg xiiij tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iiij, kie j, penninghe j $\frac{1}{4}$; offer vj $\frac{1}{4}$.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iij tr, lam ij, penninghe viij β

Cill Nielszen med egen handt. (A.)

1625. *Thymieby* sugin er jen part forarmit, giffuer quorntinde paa skippe oc paa kierffuit: biug 36 tr, rou 8 tr, a ij tr, hye 3

Jen part aff denne sugin er forderffuit aff sand och giffuer smör ij pd, 14 $\frac{1}{4}$; quegtinde: lamb 2, pending for wlige quæg 3 $\frac{1}{4}$ 3 β ; offir paa dee 3 festir om aarit huer aar 13 $\frac{1}{4}$, stundom mere stundom mindere. — Gesteri till Aalborg slott 2 rix dr j rix $\frac{1}{4}$ 8 β . — Dinne sugin ien part er forderffuit aff sand oc liggit for en obin sandfluct.

Lill sugin, annex till Tymieby sugin, liggit vdi klittin mze hauffside oc tre byer, som kaldis Myrup, Nörklitt oc Bulberg klitt haffuer i 32 aar ingin quorntinde giffuit for disse, dee ere nestin gandske forderffuit aff sand, som er mz tingsvindie att beuise, som adelens fogiddir oc andre haffuir tagit oc affquortid dennom deris skylde; saa ærie dee dog presten, somme mz smör, somme med fiske iij pd, heller stundom mere, stundom mindere. Oc i samme sugin er endnu tou smaa byer, som giffuer paa kierffuit sompt oc sompt paa skippe, eftir som dee kand aule till: biug 24 tr, roug 3 tr, sommetider mindre sommetider mere; quegtinde: lamb 4, stundom flere, stundom mindir, som faarin løffue till; pendinge for wligge quæg iiiij $\frac{1}{4}$, stundom mere, stundom mindere; offir paa dee 3 höye festir om aarit huer fest 7 $\frac{1}{4}$, stundom mere, stundom mindir.

Denne sugin liggit for en obin sandfluct och huer aar forverdis.

Er vdi denne prestekald jen jenniste prestegord, som er nestin ligge vid dee andre treepunds gorde vdj sog-ninn. Jordin der till jen part vdliggis oc inthz brugis vdin till týring mz quæg; jen part saais med seed: rou fire tr, blanding aff haffuire oc rou samen blandit 3 tr, biug 8 tr, haffre 4 tr i indmarkin oc 4 tr i vdmarckin. Engi hye 3 lees.

Denne prestegord liggit vid en farlige veile, vdi huilcken mange er farin ilde, oc er jen part fordruchnid(?) oc icki vdin lang omkiørrin kand dee gotfolck i Thye, Morszœ,

Haarsøsill, som wanderir dee wey till Aalborig, till Vend-søsill, Hanherrid heller Himmesøsill, vere forbi att jo eff-tir leilighed komme der offuer, oc af denne aarsag skall vdi denne prestegord mange gotfolck ædil oc wædil losz-mentiris, saa den møgit er besuarit mz gott fremmid wan-derings folckis gesteri, som jeg gierne ladir ditte ind till gud oc min samvittighz, oc alle dee mange ædil oc wædill i Harsøsill, Thye oc Morszøe oc andre i Wendsøsill, Han-herridt, Himirsøsill att her om vinde. — Vi kostir oc paa voris børn thill schole och er tillslagin stor wlöcke med il-devaade; tree skjönne radlinger er forbrend for os, oc mö-git andit, som denne farlig oc sörgelig tid færir mz sig. Gud formild sin vrede offuer osz oc forbarm sig offuer os for Jesu Christi vor herris skyld.

Kyerup prestgrd 4 maj aar 1625.

Andirs Pedirschön e. hand. (A.)

Øsløs, Vesløs og Arup.

1553. Øsløs. Her Anders. Kand han saa til sin pre-stegord: xij tr rou och bygh; inthz engh, oc kand han saa ij pd haffre wdi wdmark.

Gorde xxvj, bole vij.

Tiende, kirkens part: j lest j pd bygh, iij pd j te iij skip j f rou, iij tr iij skip haffre¹⁾; quegetiende: lamb v, pendinge ix β ; j daler til offer.

Arup. Skylle aff prestegorden: ij pd bygh.

Gorde xvij, bole j.

Bygh v pd j te j skip, roff ij pd j te ij skip, haffre xxix skip; quegetiende: lam iij, pendinge v β , suin j; offer j daler.

Wesles²⁾. Prestegorden skyller ij pund korn och j pund smör, suin j; ien gord liggit til prestegorden, skyller iij pd, suin j. Wesles gord iij les rou, iiij les bygh.

Gorde xvij, bole iij.

Tiende, kirkens part: bygh iij pd ij skip, rog j pd ij

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten maa nyde Krønens Part af Tienden af Øsløs Sogn.

²⁾ Et Forlig om et Stykke Jord til Vesløs Kirke og Præst er astrykt i Kirkebist. Saml. IV S. 530.

te ij skip, haffre ij tr ij skip; quegetiende: lam iii, penninge vij β; offer j daler. (C.)

1571. Her Peder y Øsløssz iij sognar, boer wdi Øsløssz. Kand saa till syn prestegordt: rug ij tr, byg x tr, haffre o, eng o. Beklager, at Palli Juls thiener, boendes y Bisgorden, induelder siig inden steen och stabel wdj Prestholm, dog han tilforn haffuer liggith till prestegorden aff arildz tiidt.

Korntyende¹⁾; quegtyende: lam iiij; offer ix ȳ.

Arup sogen: landgylde aff prestegorden: byg vj tr, haffre iiij tr; schoffsuyn j; quegtyende: lam ij; offer v ȳ.

Wesløssz sogen: quegtyende: lam ij; offer v ȳ. Landgylde aff itt boell: byg vj tr, haffre iiij, schoffsuyn j; landgylde aff prestegorden: byg iiij tr, haffre ij tr, schoffsuyn j, smör j pd.

Diegnen wdj Øsløssz ingen diegne boell. Hans renthe: rug iiij tr, byg iiij tr, lam ij. — Diegnen y *Arup* ingen diegne boell. Hans renthe wdi Arup och Wesløssz sognar: byg viij tr, lam iiiij, penninghe iiij β. (A.)

1625. Præsten aff Øsløssz haffwir iij smaa sognir. Kand saais til præstegaarden, som hand sidir vdi: ruog vj tr, byg x tr, havir v tr; der er ingin engebierring til gaardin, derfor nødis præstin til adt tage en part aff tienden paa kierffwen.

Præstins anpart korntiende aff alle iij sognir, som giffwis paa skippe ok vdi kierwen, tilsamen beregnit efftir som afflingen gifwer her hosz osz: ruogh j lest, biugh iiij lestir j te, beregnit fire ok tyffue tr i lestin, havir xij tr.

Haffvir præstin i *Arup* j gaard, som skylder aarligent: biug vj tr, skouswn j, smör j pd, giesthavir iij tr; nok en gaard i *Wesløssz*, som skyldir: biug vj tr, suin j, smör j pd, giesthavir iij tr; nok same sted et boil, skyldir: biug iiij tr, suin j, smör j pd, giesthavir ij tr.

Offer aff de tuende sognir Øsløssz ok *Wesløssz* paa huer höjetideligh dag iiij slet dalir, vndirtiden miere, nar wel-

¹⁾ Ikke udfyldt for noget af Sognene, men i Steden derfor staar i Marginen: R. p.

byrdige Nielsz Krabbe mig nogit forærir. Offeret aff *Arup*
haffvir medtieneren.

Forne sognir liggit vdi en hard, slet egin vdin god
greeszgang ok engsbierung; derfor beløbir sig præstins anpart
aff quegtiendin aff alle iij sognir ey vdin lame iiij; penge
for vlige queg vj slet $\frac{1}{4}$ xj β .

1) Præesten, som nu Bour i forne sognir, er gieldbunden
anlangendis stor udgyfft. Først hollir hand aarlig en
gyfft mand til medtienir til kost ok lön ok husz, huor wid
mange aaringer den ene annexe korntiende spenderis. 2)
Dernest haffuer hand xj børn, aff huilke forydin de, hand
hollir til danske schole, hand hollir iij vdi latinske schole,
som er en i Lunde, en i Roskilde ok en i Tisted schole,
paa sin egin pung, huor paa maa i denne heede tiid anwen-
dis stor omkaastning. 3) Bour præestin paa en alfar weje
frem ok tilbage offver Byghollims weile iki vdin stor gie-
sterie. 4) Vdgiffvir hand til Aalborgh slot sin giesteri penge
aarlig ij specie dalir.

Hans Oluffsön egin handt. (A.)

1553. Wdi alle hanherrit ingen sted gamble degen rente.

(C.)

Aalborg.

1553. Preste rentt til sti *Botys* i *Aalborgh* bode
wisse och wuisse.

Penningh rentt aff sogen folk j^c $\frac{1}{4}$ dansk; pening tiill
iord skyold vj $\frac{1}{4}$ j β .

Landgyld aff prestgaardenn y *Hasserys* iiij pd byg,
smör aff same gaard ij pd, lam ij, gees ij, höns iiij.

Quegthyend aff slottz gaard: lam iiij, kalle j, grys j;
quegthyend aff Hasserys: lam viij, grys iiij. — Kornn thy-
ende aff slottz lad gaard oc aff *Hasseriis*: rog x tr, byg j
lest, haffuer xxiiij tr. Pening tiill thyende aff borger om
metsomer xxx $\frac{1}{4}$ danske; pening tiill offer paa iij høstydz
dage xxxij $\frac{1}{4}$; pening tiill offer mz barsell quinder er nogit
wuist, kand man vel ske beløbe sig om aarit xx $\frac{1}{4}$; pen-
ning tiill offer aff brølups folk, denom thør mand inthz
regne, for thy saa sogenn presthens giffuer brud oc brud-

gom noget miere tiil fornn end alle then offer, hand foer
bode aff brud oc brudgom mz alle thieris seelskab.

Morthen Hegelundtz
sogneprest tiill sti Botiild egen hand schrefft.

Viisze rentte till Aalborge schole aarligen: xxiiij daler
aarlingen jordskyldt aff nogen borger her y byen, som for-
domdags laa tiill nogen althere och kong. mt. haffuer beuil-
light tiill scholemesthers wpholdt.

Vuysze renthe er scholgield, huilke ther haffuer belø-
bit sig y myn tydth aff fattige, som dog nogit formoendis
foreeldre haffuer, oc aff riige eth helt aar om xiiij eller xvj
(y thz miesthe) daler mz gott folks skienck.

Olluff Jenszen met egenn hand. (C.)

1571. Mangler.

1625. Thøger Pedersenz sogne præst til sancte
Bodelsz kiercke i *Olborigsz* angiffuelsze paa, huisz tille-
gelsze som ligger til hansz kald, oc er som eftersølger visze
oc wuisze:

Vdi *Olborig* by: lön til paaske oc michaelis er aldelisz
wuisz oc kand vid en pasz vdi denne tid regnisz vid j^c
slette daler. — Offer til jull, paaske oc pintzdag kand vid
en pasz regnisz, effterdi det er ganske wuisz, lx slette da-
ler. — Aff kong. maj. er mig til min kald beuilit ad gratia-
m at opbere Gunderup sogne tiende cronens part: xx pund
biug, iiij ørter haffuer.

Noch en hel gaard i *Haszerisz* cronensz, som mig oc
er ad gratiam quit oc fri forlent at opbere, oc skølder: biug
v tr j skep, smör j pund, suin j, lam j, gaasz j, hönsz ij,
fødenød j, gesteri j daler. — Præstegaarden i *Haszerisz*
skølder: rug ij pund, biig ij pund, smör j pund, suin j,
lam j, gaasz j, hönsz ij, fødenød j. — Tuende gadhusz i
Haszerisz gifuer intid vden alenne arbeiden, som deraff vnd-
ertiden kand skie.

Tindelam i *Haszerisz* er wuisze, vndertiden 4, 5, 6;
penge vndertiden 3 $\frac{1}{2}$ eller 4 $\frac{1}{2}$. *Haszerisz* tinde aff 19
gaard oc buol er ganske wuisz, som paa kierffue opberisz,
oc skierisz en part i hackelsz til heste; huor mögit det sig
kand beløbe paa skep, haffuer ieg icke gifuen saa nye act

paa; men s. Bodels kierkeuerger, som tager halffparten med mig aff tinden, haffuer giordt kiercken regenskab, som med derisz seddel er at beuisze, først for aar 1622: rug iij tr j skep, biug vj tr iij skep, gommering¹⁾ vj skep, haffuer vj tr; for aar 1623: rug v tr ij skep, biug xvij tr ij skep, gommering ij tr iij skep, haffuer xvij tr, aff huilke er at beslutte denne liden bysz tinde at vere ganske wuisze.

Thøger Pederszen egen hand. (A.)

David Jenszön Klyne, sogneprest i *Olborg* med sine annexer *Nörtradners* och *Syndertradners*²⁾.

Lön thii paaske och s. michelsdag ungefær 60 dlr, effter som næringen er, som nu er gandske ringe for adt skilige aarsager skyld. Offeridt paa de 3 höytlige fester kand beløbe sig 40 dlr, underthiden mere, underthiden minder, som alt er uvist. — Aff *Egholm*, som ligger thil vor *Frue* sogn i *Olborg*, for korn och quægthiende lige med vor Frue kiercke 8 dlr.

Aff *Nörtradners* sogn: aff min prestegaard, som jeg icke selffr uden min stor skade kand holde, eptherdi jeg endelig maa residere udi *Olborg*, 12 tr bygh. Korn thiende: rug 7 tr 3 skr, bygh ij lest 2 tr 4 skr, intidt haffre; thi for haffre tager jeg bygh; quæg thiende: lam 10, 11, 12, epther aarene; penge 3 $\frac{1}{2}$ ungefær, meere och minder, i lige maade epther aarene.

Aff *Syndertradners* sogn: aff prestegaarden, aff huilcken kongen haffuer herligheden, 6 tr bygh. Korn thiende: rugh 4 tr, bygh j lest 3 tr 5 skr, epther som jeg aarligen kand forligis med sognemendene, intidt haffre, thi jeg for haffre

¹⁾ Gummer (et) n. s. Kaldes i Vendsyssel et Slags firradet hammelt Byg (Moth). I det svenske hedder det Gumrik (Se Ihre). (Vid. Selsk. Ordb.) — Hammel, Adj. (af uvist Oprind.), siges om Korn, som er fuldkomment, stort og svært i Kjærnen (modsat svang). (Vid. Selsk. Ordb.) — Gumrick, Gumring, toradet Byg (A. Larsen Sv. Ordb.)

²⁾ Klemmebrevet bestemmer, at naar den Præst til Nørre- og Sønderstranders bliver forset med nogle andre Sogne, da skal samme Kirker være Annexer til Vor Frue Sogne Kirke i vor Kjøbstad Ålborg og Sognepræsten der samme steds at holde en Kapellan dertil, som kan gjøre Sognefolket den tilbørlige Tjeneste, som den nem bør.

Ved Reskr. 10de Juli 1789 blev Sønderstranders lagt til det residerende Kapellani ved Frue Kirke.

tager bygh, fordi jeg holder ingen heste och vogn, men leyter for mine penge thil min medthiener capelanen, som betiener sognene; quægthiende: lam 5, 6 epther aarene, penge 24 β , meere och minder epther aarene, som alt er uvist.

Thil disze sogner epther kong. mattz. forordning udi Danmarcks klemme holder jeg paa min egen kost och lön en capelan, giffuer hannom all offerdit i begge sognene, der thil hans lön 15 dlr och fri kost och bolig, fordi hand icke allene bethiener sognene, men holder lige uge predicken med osz andre vdi Olborg.

David Jenszön Klyne eghen haand. (A.)

Nørre-Sundby og Hvorup¹⁾.

1553. Sundbye. Her Niels. Sundby och Huorup ligger til Widskild kloster, och fick han wid xiiij pund korn, rou, bygh och haffre.

Aff bode sogne: xvj lam, grise vj, tiende pendinge ix β .
Preste boel vij pund bygh, eng x les. (C.)

1555. Sundböy sogenn, som abidenn aff Wiidtschiildt haffuer, oc haffuer capelanen wdt aff thende sogenn ett prest buoll, som kand saais tiill vij pd kuornn, eng x less.

Kuornntinde: roug ij pd iij skp, biug j lest j pd, haffre j pd; quege tinde: lam x, tiende pend. ij β v alb; offer pend. ij β . (D.)

1553. Huorup sogen. Prestegorden, som ligger til Worgord, ij pund smör och j pund bygh.

Huorups bye: gorde ix, boel iij; Vtrop: gorde til Horup sogen v, bole iij; summa gordene xiiij vden prestegord, bole vj.

Kongens och kirckens part anno 1553 xxx pund, och gor huer part xv pund viij [viji D.] skip och ien fiardin-
kar, saa meget skulle presten haffue, viij lam, ij kie, ij griise;
tiende pendinge iij β , er och tridie part; offer xvij β .

Prestegorden ligger til Wordgord; om han motte dett fange; bygh j lest ij pd j te, rou v pd j te j skip j f, haf-
fre vij tr.

Ingen degen boel til huerken sogne. (C.)

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten i Sundby og Hvorup den tredie Part af Kronens Part af Tienden af Sundby og Hvorup Sogne.»

1571. (Indberetning mangler).

1625. (Mangler ligeledes, men der er tilskrevet: Capellanen vdi *Sundby* er bispens medtiener oc er perpetueritt till embedett).

Vadum¹⁾.

1553. *Wadom* sogen. Her Jesp. Kand han saa til hans gord: rou vj pd, bygh vj pd, haffre j te, engh xl les.

Wadom bye: gordene vij, bole vj; Torpe: gorde iiij, bole v; Øster hanle: gorde ix, bole vj; Vester han: gorde xij, bole iiiij; Hallager: bole xij; Røslet: gorde j, bole iij; summa gorde xxxij, bole xxxvij.

Ingen degen boel vden den til Hundzleff kloster.

Kirke wergen ytte wid xx pund, som war kirkens part 1553. Kirkens part wdi denna aar 1553, som dett war woth(?) groet vij pd; lam viij, kie ij, grise v. Kirkens quegetiende giord alt i pendinge løb ij daler iiij β. (C.)

1571. Her Hanns y *Waddom* itt sogenn. Kannd saae till sinn prestegord: roug x tr, biig xiiij tr, haffuir ij tr, eng xluij lesz. Beklagir hannd, att then beste fædrøfft och tøregrofft oc en støcke aff hans lodskefft eng er sorenn fraa hanns prestegord, sidenn salig konn.. may. breff vdick om prestirnis vnndirholdnings forbedring. Item, att hannd icke maa nyde thiit gresz paa kierregordinn som andre prestir.

Kornntiende: rug xxij tr, biig xxij tønder, haffuir iij tr; quegtiende: lamb xxij, kalfue j; offir x β.

Diegnenn haffuir ingen digneboell, gaar till skolle y Olborrig. Beklagir dignen, att ther er ganginn giesz aff arilds tid till digne rennte, som hand icke nu kand bekomme.

(A.)

1625. Hr. Anders Nielszen i *Vadum* haffuer ike vden en sogn. Kornsædt till prestegarden: rog vij tønder, biug xiiij tønder, haffre j tønd; eng xvij lesz.

Korntiende: rog 24 tønder, biug 24 tønder, och ynder-tiden nogit miere eller mindre, effther som gudt giffuer kornvext och grøde; quegtiende: lam vndertiden j, vn-

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Vadum skal nyde Vadum Kirke med Præstegaard og al Præsterente, som han nu har.

dertiden 2, vndertiden ingen; peng iij daler; offer xij dlr.
Anders Niellszen egen haandt. (A.)

Aaby og Biersted.

1558. *Ouby* sogen. Her Peder. Kand han saa til hans prestegord: xx pd rou och bygh, engh lxxx les.

Gorde xvij, bole xxx.

Kirkens tiende 1553: bygh v pd j te ij skip, rou ij pd j te iij skip j fiardinkar, haffre xiiij skip. Lam iiij, grise vij, pendinge xix β; offer ij Ȑ danske.

Biersted Prestegorden: iij pd bygh til skylle, skousuin, gesteri xxiiij β.

Gorde xxij, bole xvj.

Tiende: bygh iiij pd vj skip, rou iiiij pd, haffre j pd x skip; quegetiende: lam vj, kie iij, grise vj; offer ij Ȑ.

(C.)

1571. Her Pouill y *Oubye* 2 sognir.

Kannd hannd saa till sin prestegard: roug xxiiij tønndir, biig xvj tr, haffure o, eng lx lesz. Beklagir, att for nogen aar sidenn er tagenn fraa *Oubye* prestegard xxx fagnir enng, end for iiij aar sidenn er tagen fra same prestegard ij hundir fagenn wthi lenngenn och j' y bred. Item er stuffit och indheffd j haffue j' fagne wthi lennge for endenn aff prestegards jord. Item ij stor haffuir er intdagenn y for prestegardenn tiill euig sønnd tuilsze oc trengszill, och fanngir hand inthit aff Birkels tiill sinn lönn.

Korntiendt: roug xvj tøndir, biig xxvij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiendt: lamb xiiij; offir x Ȑ.

Dignenn haffuir ingin boill, goer till skolle y Aalboriig. Hans renntte: biig xvij tøndir, aff huer gadhuszmanndt ij β.

Thend anndenn her Pauile sogen *Biersted*.

Lanndgiild aff prestgordin: biig vj tøndir, skousuin j, giesterij xxiiij β. Et gadhusz, som ingenn bering er till.

Korntiendt: roug xx tønndir, biig xx tønndir; quegtiende: lamb vj; offir v Ȑ.

Dignenn haffuir ingin diegneboell, goer till skolle y Olboriig. Hanns renntte: rug v tønndir, gies viij, aff huer gadhuszmanndt ij β.

Pouill Hegelundt medt egen handt:

(A.)

1625. M. Peder i *Aaby* haffuer tuinde sogner. Kornsæd till *Aabye* pgd: rog xvij tynder, byg j lest till xxiiij tr beregnet, eng ix less.

Koren tindt: rog xij tynder, biug xxxij tynder; quægtindt: lam ij, penning 6 ℳ ; offer xiiij dlr.

Biergsted Landgield aff prestegaarden: biug vj tynder, skousuin j. Nok j gadhuss, skylder biug j tynd.

Koren tindt: rog xvij tynder, biug xvij tr, hauer viij tr; quægtindt: lam iiij, penning 2 dlr; offer vj dlr.

Peder Jacobsön Holm mpp. (A.)

Sulsted og Astrup, Hammer og Horsens¹⁾.

1553. *Hammer* prestegord. Kand han saa til then: rou j lest, bygh iiij pd epther gøning, haffre iij pund; engh j' och viij les; skou att fie sin suin paa och illebrand.

Decimanter, som sed bruger och tiender, xxxij. Grinsted bye: gorde iiij, boel viij; wdi Atrop ien gord, Østbieri ij gorde, Brødlund ien gord, Tordal ien gord, Mogelmose ien gord, Wodeskou: gorde iij, boel iij, summa gorde xiij, bole x.

Tiende anno 1553: rou ij pd vj skip, bygh ij pd; quegetiende: iij lam, iiij grise; tiende pendingh: xij β .

Ingen degen boel.

Horsens sogen. En prestegord, giffuer til skyld iij pund bygh, end ij boel til same prestegord, giffuer huer j pund bygh.

Gorde wdi Horsens bye vj, bole viij; Per Sörennusen (Suenesen?) i Vester lae j gord, Tranholt ij gorde, Langholt j gord, Lyngerop ij gorde och ien boel; Kinderop: j gord och iij bole; summa gorde: xij, bole xj.

Tiende pendingh aff Horsens sogen: xij β ij alb; quegetiende: ij kalle, iij lam, ij grise och j kie. — Bygh v pd j te j skip, rou vj pd j te iiiij sk. j fkar, haffre j te iiiij skip.

Ingen degen boel.

Astrup sogen. Ien prestegord, skyller iij pund bygh. Tilstrup: gorde iij, boel j; Wltued j gord, Bilgord j

1) Ved Reskr. af 19de Decbr. 1758 delte i to Pastorater.

boel, Holt iij gorde, Vroegord j gord; i Aistrup er iij gorde, boel x, Lesgord j gord, Kirsgord j gord, Sinholt j gord, Stisholt j boel, Foldested j boel; sunma gorde: xiiij, bole xiiij.

Tiende pendinge: ix /³ j alb.; queg: vj lam, ij kalle, iiiij spe grise och ien kie. — Ingen degenboel. Bygh iij pd iij skip, rou v pd. vj skip, haffre j pd.

Sulsted. Prestegorden skyller iij pd bygh.

Sulsted bye: gorde x vden prestegord, bole iiiij; Wangh, som Just Høg i, Elkiær j gord, Hestrup j gord, Stapriis j gord; item j boel ibid, Langelund j boel, Dalen j boel, Stoulund j boel; Westebierigh: gorde iiiij, bole ij, Agdrup j gord; Torop: gorde iij, bole iij, Byelholt ij bole, Nibstrup j boel; gorde wden Wangh och prestegorden: xxj, bole xvj.

Tiende aff Sulsted 1553: rou vij pd, bygh j lest iij skip, haffre j te iij skip; tiende pendinge: xix /³ ij alb ij d; lam liij, kie ij, grise iij, kal j.

Langelund er degenboel och liger til Wordgord. (C.)

1571. Her Chrestenn haffuir iij sognir: *Hammir, Sulsted, Aistrup, Horszenns.*

Kannd hannd saa tiill prestegord y *Hammir*: roug xxiiij tønndir, biig x tr, haffuir xvj tr; enng j'xx less.

Kornntiend: roug vijj tønndir, biig vijj tønndir, haffuir ij tr; quegtiend: lamb vij, kid j; offir iij $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hanns rennte: roug iij tønndir, gies xij, brød mz huer gaas vj, er lxvj.

Landgiild aff *Horszenns* sognes prestegord: biig x tr, skousuiin j, giesterij iij $\frac{1}{2}$.

Korntind: roug xvij tøndir, biig xx tønndir, haffuir iij tr; quegtiend: lamb vij, kid ij; offir v $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir inginn digneboell. Hans rentte: roug iij tønndir, gies xij, brød lxvj.

Lanndgiild aff *Sulsted* prestegord: biig vj tøndir, skousuiin j, giesterij iij $\frac{1}{2}$.

Korntiend: roug xx tr, biig xxiiij tr, haffuir vijj tr; queg tiend: lamb vijj; offir vj $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingenn digneboill, menn er aff Olboriig skolle.

Lanndgiild aff *Aistrup* prestegord: biig vj tr, skousuiin j, giesterij iij $\frac{1}{2}$. Beklagir, atth hanns prestegord y Aistrup er forlagt paa hans fædrefft.

Korntiende: roug xvij tr, biig xiiij tr., haffuir iiiij tr;
quegtiend: lamb vij, kiid ij; offir v **A.**

Dignenn haffuir ingenn digneboell, gaar tiill skolle y
Olborriig.

Thze bekiender ieg Chrestenn Mørk mz egen hand.
(A.)

1625. Hammer prestegaardtz sæd: rug 20 tr, byg
8 tr, haffre 10 tr; engbiering 30 læs. Aff itt bolig y preste-
gaardtz marck liggendis wed naffn Søllgaard skyld 3 tr rug.

Suulstæd prestegaardtz aarlig skyld 6 tr byg
Astrup prestegaardtz aarlig skyld 6 tr byg } 3 skousvin.
Horsens prestegaardtz aarlig skyld 10 tr byg }

Af 3 agger y Suulstæd marck præsten tillagd 18 skipper
byg, aff 2 agger y Torup marck 6 skipper byg, aff itt huusz
y Suulstæd 24 skilling.

Korntiend aff	<i>Hammer</i>	rug 9 tr, byg 9 tr, haffre 2 tr.
	<i>Suulstæd</i>	— 20 -, — 20 -, — 8 -.
	<i>Astrup</i>	— 11 -, — 9 -, — 4 -.
	<i>Horsens</i>	— 18 -, — 18 -, — 4 -.
Qvægtiend aff	<i>Hammer</i>	lam 6
	<i>Suulstæd</i>	— 2 } penge 4 rd.
	<i>Astrup</i>	— 5 }
	<i>Horsens</i>	— 3 }

Offer aff alle fyre sogné kand j det höyeste beløbe sig 30
slette daler aarlig.

Att saa y sandhed er, vidner jeg Erick Nielszön med
myen egen haandtt.

(A.)

Øster- og Vester-Hassing.

1553. Wester Hasinge. Her Just.

Prestegord: roused j lest, bygh x pund, haffre iij pund,
engh lx les. Jtem iij boel, huer gifuer ien pund korn, er
bygd aff prestegorden; Gudtz legoms boel, som presten hol-
ler lyse aff paa höu alter, gifuer j pund bygh; 1 gade huus jx **f.**

Wester hasinge: Torlo Bille til Hougord, Tomes Bille
til Dalsgord, fru Abeld til Hasinge gord, fru Doriti til Gan-
drup gord; Wester hasinge: gorde xj, bole xxv; Stae: gorde
ix, bole ij; Gandrup: gorde vij, bole xj; Vester aslund j gord,
Knøle j gord, Deybori j gord; Laen: Matz i Lae j gord,
Niels ibid j boel, Niels j boel; Striben j boel; summa gorde
xxxj, bole xlj.

Wid xxij pund bleff yt 1553 kongens part. iiiij fl danske och iij β fick di til quegetind kirkewergerne.

Der er degen boel.

Øster hasingh. Prestegorden skyller ij pund korn och ien halff løbe smör.

Øster hasinge: gorde viij, bole xvij; Ashund: ien bygdede gorde v och iij boel; Gandrup: ij gorde, iiij bole; Goser: gorde viij, bole jx (nihil decimant præter anseres); summa: gorde xvij, bole xxxij.

Lam iiiij, kie iiiij, grise iij; pendingh tiende ij mark danske minus 4 β . (C.)

1571. Her Chrestenn Perszenn 2 sognir.

Kannd hand saa: rug xvj tøndir, biig xx tøndir, haffuir xvj tøndir, enng lxxx less. Beklagir, att hanns rette fødrøftt, som haffuir werritt aff arildz tid, er igienemplöjt och formenit. Kornskyld aff iiiij boell: biig viij tøndir.

Korntiend: rug xx tøndir, biig xx tøndir, haffuir vij tøndir; quegtiennd: lamb xvj, kalfsue j; offir xij fl .

Landgild aff thennd prestegord i Østirhasing: biig iiiij tønndir, skousuiin j, giesterij iij fl .

Korntiend: rug xvj tønndir, biig xx tønndir, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb iiiij; offir vj fl .

Degnenn haffuir ingen digne boell y Østirhasing. Hans rentte: rug xvij tøndir, och haffuir hand digne boell y Westirhasing, skyldir orligen ij tønndir. (A.)

1625. Peder Povilszen Stavad haffuer tuende sogner.

Vesterhasing præstegaard, sogne præstens residenz, kand saa aarlingen: rog 12 tøndir, byg 16 tøndir, havre 6 tøndir, eng 36 smaa læsz. Gesteri 2 rixdallir, som ganger till biskoppen. Itt bolig i Vesterhasing wed naffn Putten, som paaboer Maren Pedersdatter, Niels Povelszen, gifuer begge till aarlig skyld byg 2 tønder. Thrende smaa bolige bygt paa Vesterhaszing præstegaardz jord, som paaboer Bertell Lavritzen, Peder Rasmuszen, Lavritz Seurensen, oc gifuer huer aff dem till aarlig skyld byg 2 tønder.

Annexe præstegaarden udi Østerhaszing sogn, som paaboer Madz Thrudsen, Jost Jensen, gifuer begge till aarlig skyld: byg 4 tønder, smör ij pund, skosvin j, gesteri j rixdallir, som ganger till biskoppen.

Øster haszing: Korntienden er stundum mere oc stundum mindre, eftersom gud gifuer grøde, kand dog ungefell beløbe sig aarligen rog 16 tønder, byg 18 tønder, havre 5 tønder; qvægtind om s. Hans dag 14 *Å.*

Vester haszing: Korntienden kand were ungefell: rog 18 tøndir, byg 20 tøndir, havre 6 tøndir; qvægtiend paa s. Hans dag 15 *Å.*

Offerit paa de tre store fester kand beløbe sig paa huer dag i begge kiercker 10 daller.

Anlangendis hellers greszing oc frels till residenzit, da er den saare ring oc lidell, saa huad i behoff giøris, dett skall mand haffve aff kornet alleinstie.

Den 9. Maij 1625. Peder Povelsen Stawad, egen haandt

(A.)

Ulsted.

1553. *Wlsted* sogen. Her Christiern.

Kand han saa til gorden: rou iiiij pd, bygh iij pd, haffre vijj tr, skou til sin suin; engh xxx les.

Wlsted bye: gordene x, boel vj; Getterup: gorde ij, Klietekisberg j gord, Meilholt j gord, Rotterup j gord, Langetued j gord, Wadtzholt j boel, Soeremen er iij bole; summa gordene xvj, bole x.

Korntiende wdaff Wlsted iij ørter. (roug oc biug vij pd, haffre iij tr. D).

Ligger der ien kirkegord, som gifuer heilighz til Word-gord, gifuer ij byskip byg, kunde vere degneboel. (C.)

Thende forne prest, her Christen, er begierinde, at kon. matt. wilde till lege hanom nogitt wd aff hans nades anpartt aff tinde kuornn aff thende forne Wlsted sogenn, thij att handt haffuer enn ringe wnderholding.¹⁾ (D.)

1571. Her Chrestenn y *Wulsted* sogenn haffuir itt sogenn.

Kannd hand saa: roug vijj tøndir, biig v tøndir, haffuir ij tøndir, eng xvj less.

Kornnetyennd mz konn. mtt. partt, hanum nadeliigen

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden af Ulsted Sogn.

wnt er: roug x tøndir, biig viij tøndir, haffuir iij tøndir; quegtiennd: lamb iij, kiid ij; offir iij $\text{fl}\ddot{\text{o}}$.

Dignenn haffuir ingin digneboell, gaar till skolle y Ol-boriigh.

1625. H. Christiern Pederszön i *Vuldsted* haffuer icke vden en sogn.

Kornesæd thill prestegorden: rog iij thønder, biug 8 thønder, hauer ij thønder, eng 8 les.

Korne thiende: R. 12 tr, biug 12 tr, hauer 2 tr; kon-gelig matt. korne thiende, som presten er bemaadit, er lige saa negit; quegthiend iij marck; offer viij daler. Nogle gadhusz foruden all korne sedt.

Christiern Pedersön egen haandt. (A.)

Hals.

1553. *Hals* sogen, som ligger til Widskyld kloster.

Tiende 1553: ij lester bygh, viij pund rou; quegetiende: lam v, kie iij, grise viij; tiende pendinge xx β . Halff niende sindtz tue ole sild. iij daler til pendinges rente wden offer. iij daler til offer di iij høtidelige dage.

vj les engh och sidder wdi ieu gade huse. (C.)

1571. Her Willadz y *Hals* enn sogen.

Kannd hand soe til prestegorden: roug ij tøndir, biig ij tøndir, eng xxiiij less. Beklagir sig, atth hand haffuir icke sienn rette prestegord, saa at ther som welb. H. Gyldinstiern icke hadde siet hannum till gode y andre maade aff sienn gode wilge, hagde hannd icke holpit sig ther, thi hans tyend beløb sig mz thend 3 part, som forne H. Gyldenn ladis skifte emellem prestenn oc kirkenn, och war icke lenngir end hand will.

Korntiende: rug xij tøndir, biig xxiiij tøndir, haffuir ij tøndir; pening ix $\text{fl}\ddot{\text{o}}$. Skyld aff bundgarn om woren er lxxx aaell. Quegtiende: lamb vj, kalfsue j; offer xv $\text{fl}\ddot{\text{o}}$.

Dignenn haffuir ingin digneboill, hand haffuir inthiit kornn. Hans rente: pening xvij $\text{fl}\ddot{\text{o}}$. (A.)

1625. Sognepresten til *Halsz* kircke haffuer en sogn allenne.

Thil samme sogn er ingen prestegord, men huis ager, jord oc eng der presten bruger, er sted oc fest der til, oc gifuis schyld oc landgild der aff til Alburg slott, som kong. mats jordbog der om formelder. Sæden, som falder i samme jord, er tilforn angiftuit for erlig oc velbiurdig Knud Gyldestieru, kong. mats leensmaud paa Hald, der bønderne deres sæd bleff optegnet, oc beløber det sig: rug vij tr, biug ix tr, haffre x tr, eng lxxx læsz.

Er der vj gadhusz til samme jord, som inthz sæd er til vden it kaalgaards sted, aff huilcke jeg faar en dags gierning om aaret.

Kuorntiedt aff forue *Halsz* sogn: rug viij tr, biug xij tr, haffre ij tr. Her foruden er mig naadigst beuilegitt halff-parten af kongl mats tiende: roug v tr, biug v tr; quægtiende beregnet i pending, er v eller vj daller oc vndertiden mindre; ofter jx daller.

Jens Madsen egen haand. (A).

Register paa kirkens rente wdi Wendsysel anno 1553.
Oubye sogen: v pund j te ij skip bygh, ij pd. rou.

vij pund iiiij skip j f rou och bygh, xiiij skip haffre.

Biersted: viij pd ij skip rou och bygh, j pd och x skip haffre.

Huorup: rogh och bygh xiiij pund ij skip, haffre vij tr.

Sulsted: rou och bygh j lest iiiij pd iij skip, haffre j te iij skip.

Hammer: rou och bygh iiiij pund, haffre vij skip.

Horsens: rou och bygh xj pund v skip j fkar, haffre j pd ij skip.

Øster Hassinge: rou och bygh xj pund, haffre j pd j skip.

Wester Hasinge: rou och bygh ij lest iij pd v skip, haffre ij pd v skip.

Vlsted: rou och bygh vij pd, haffre iij tr.

Aistrup: rou och bygh jx pd jx skip, haffre j pd.

Wadom: rou och bygh ij lest, haffre xij skip.

Hals: rou och bygh j lest ij pd iij skip, haffre iiiij skip.

Sundbye: rou och bygh viij pd iij skip, haffre j pund.

Præsternes Indberetninger 1568

om

Gaardenes, Bolenes og Gadhusenes Ejere i de forskellige Sogne.

Allerede *Molbeck* har i N. hist. Tidsskrift I S. 535 ff. henledet Opmærksomheden paa de Indberetninger fra Præsterne i Aalborg Stift fra Aarene 1568 og 1599, som findes i Aalborg Stiftsbibliothek, og sammesteds givet et Sammendrag af de i disse Indberetninger nedlagte Data; men da det ogsaa formentlig vilde have sin Interesse nærmere at lære Enkelthederne at kjende, er nedenfor meddelt en Udsigt over, hvilke Besiddelser navnlig Adelen havde spredt omkring i hele Vendelbo Stift. Det vil heraf tydelig fremgaa, at der den Gang endnu ikke fandtes større samlede Landejendomme, idet der kun enkeltvis forekommer Exempler paa, at et betydeligt Antal Gaarde i et Sogn var i en enkelt Ejers Haand, og i dette Tilfælde var det som oftest Klostrerne, der havde samlet de større Besiddelser; en naturlig Følge heraf er det da, at Adelens Tryk endnu ikke kunde hvile tungt paa Bondestanden, der i Regelen ikke kunde have Hoveri at svare og ikke havde et adeligt Herskab i Nærheden til at plage den; kunde den betale sine Skatter i rette Tid, havde den næppe meget at frygte af Herskabet.

Indberetningerne fra 1568 indeholde fuldstændig Beretning om, af hvem Gaardene m. m. ejedes, de fra 1599 kun en sunnarisk Oversigt over, hvor mange Gaarde m. m. der var i hvert Sogn, hvor mange Decimanter der boede i dem, og endelig, hvor mange af dem der tilhørte Kronen, hvor

mange Adelen, idet blot nogle faa af Indberetningerne au-føre Navnene paa de enkelte Ejere. Da man alt i de tidligere Indberetninger har lignende Optegnelser og Molbech har gjort en Sammenstilling af Hovedresultaterne, er der her intet Hensyn taget til Indberetningerne fra 1599, men kun de fra 1568 benyttede.

Vil man først spørge om Anledningen til, at disse Indberetninger ere givne, da henvise flere af dem udtrykkelig til, at det er sket efter kongelig Befaling, og i Gehejmearkivet findes følgende Kopi af det derom til alle Sperintendenten udgaaede Kongebrev¹⁾: Frederich etc: Vor gunst tilfornn. Wij bede ethter oc begiere, attj strax tilsigge oc alvorligenn befaller alle herritz prouster ther wdj stiftett, att huer paa clare register strax wforsomeligghe oc mett thett aller første wptegnner, huor mannge sognne hannd haffuer wdj befaling, huer wid sitt naffn, saa oc hure mange herregaarde ther ligger wdj huer sogenn oc wed thieris naffnu oc huem the tilhøre, thesligeste hure mange bønndergaardhe, hure mannge boelle oc gadehusze i huertt sogenn findis oc huem the tilhøre, saa att wij nocksom leilighedenn ther aff kunde forfare, oc attj siidenn aff huer prouest tiill ethter forne register anamer oc them forzegliit indskicker wdj wortt cantzelie, taggenndes her ingenn forsomelsze fore. Ther mett skier wor wilje oc meuinge.

Schreffuitt Frederichsborg 25die Junij aar 1569.²⁾

Hvad dernæst Indberetningerne selv angaar, da manglende for Sognene Ulsted, Horne, Asdal, Skinnerup, Visby, Jegindsø og Agger, med mindre dette sidste skulde være indbefattet under Vestervig. Naar der ved Optællingen i nedenstaaende Fortegnelse saavelsom ved enkelte Navne viser sig nogen Uoverensstemmelse med Molbech, da kan det forklares dels af den mange Steder utydelige Skrift og dels af Vanskeligheden ved altid at skjelne mellem Indberetningerne for 1568 og dem fra 1599; imidlertid tør paa Grund af gjentagen nøjagtig Konferering og stadig Benyttelse af Wi-

¹⁾ Velvillig meddelt af Konferensraad Wegener.

²⁾ Saaledes staar der i den officielle samtidige Kopibog („Tegnelser“); men Brevet er indført midt inde blandt Brevene fra 1568, og Kopibogens Datum 1569 er udeu Twivl en Skrivfejl istedenfor 1568.

C. W.

bergs Præstehistorie Prælideligheden hævdes for nærværende Fortegnelse.

Ved Henførelsen af Godset til Ejerne var der den Vanskelighed, at det ikke altid var muligt at afgjøre, hvilken af flere Mænd med samme Navn den enkelte Gaard tilhørte, ej heller, naar en Mand havde en større Forlening, om Gaarden da tilhørte ham selv eller hørte til Lensgodset. Den Regel er nöje iagttaget at henføre Godset til Ejerne saa tydelig, som Indberetningerne tillod, saa at det, naar ingen anden Bestemmelse var tilføjet, er henført til Navnet alene (se f. Ex. Anders Banner, Björn Kaas og Jutte Podebusk sammenholdt med Vestervig). Under Præstegårdenes Gods ere Annexgaardene ikke anførte, af hvilke sædvanlig sandtes en i hvert Annex.

Følgende Herregårde nævnes tillige med deres Ejere:

Aabjerg Niels Juel, Aagaard Henrik Gyldenstjerne, Aas Erik Kaas, Alsted Fru Kirstine, Asdal Otto Banner, Assendrup Mads Pedersen, Astrup Niels Kjeldsen, Aunshjerg Christopher Gøy, Baggesvogn Fru Magdalene Banner, Berekjær Anders Pedersen, Birkelse Anders Pedersen [Galt], Bistrup Erik Podebusk, Boller Jens Claussen, Fru Johanne, Holger Rosenkrands, Boller i Skaane Oluf Mouritzen, Bratskov Erik Lykke, Fru Margrete, Hans Holks, Brunsbieringe Fru Sidsel, Bøgsted Fru Mette Madsdatter, Morten Krabbes, Bøvling Vincents Jucl, Clarup Jørgen Høg, Clausholm Fru Ane, Oluf Mouritzen, Damsgaard Frans Iversen Dyre, Darlund Fru Anne, Egebjerg Mouritz Justsen, Eget Fru Elle Galskjøt, Ellinggaard Thamis Svendsen, Engelstholt Erik Lunge [Lange]?, Enggaard Claus Daa, Enghegaard i Fyn Fru Anne, Eskjær Niels Iversen, Fru Johanne, Flintholm Fru Birgitte, Claus Bruskes Esterleverske, Frøslevgaard Anders Hansens Arvinger, Fuberskov Hans Johansen, Fussing Albert Skeel, Færgegaard Jørgen Knudsen, Gammelgaard Christopher Galskytt, Gandrup Thamis Bylde, Gjerrumgaard Fru Marine, Gjersingholm Anders Banner, Gjessinggaard Niels Munck, Gjærupgaard Fru Anne Spendsdatter, Gudumlund Fru Ane [Friis], Halkjær Niels Axelsen Rosenkrands, Hammelmose P. Munk, Albert Skeel, Helplund Philippus Juel, Hestrup Fru Inger, Jesper Vognsen, Hindsels Erik Rud, Hjermislevgaard Jens Tamisen, Jonfri Anne Mortensdatter, Hoffvinchel Lars Spend, Hogaard i Thy Fru

Yde eller Fru Ida Høg, Holmgaard Malte Jensen, Holmgaard Fru Abbild Skeels, sl. Niels Langes, Hovegaard i Sønderhaa S. Fru Iid Høg, Hvidbjerggaard Iver Grön, Hans Skovgaards Arvinger, Hvidstedgaard Tyge Galskjøt, Høgholt Fru Karen Banner, Gregers Trudsen, Höjris Malte Jensen, Hørbylund Fru Karen, Irup Fru Jutte Podebusk, Iversnæs Fru Ane, Jestegaard Fru Maren, Jølbygaard Niels Kaas, Kaastrup Ejler Lykke, Kartoft Mogens Juel, Kjerlingbjerg Mogens Krag, Kjærgaard i Hunderup S. Fru Abbild Skeel, sl. Niels Langes, Kjærsgaard Bjørn Kaas, Knivholt Mogens Juel, Knudstrup i Skaane Otte Brade, Kokkedal Frans Banner, Kollerup Hartvig Thamesen, Kropperup i Skaane Fru Ane Olufs datter, Krastrup Fru Sophie Globs, Krogholm P. Brade, Kyø Michel og Niels Michelsen, Leerbæk Oluf Mouritzen, Otte Christopher Rosenkrands, Leergraff Jakob Røstrup, Lengsholm Fru Agitta, Jens Marquardsen, Lie i Vendssyssel Fru Gissel, Lillø Børge Trolle, Lindbjerggaard Erik Kaas, Linderumsgaard Fru Johanne Mogensdatter, Linderupsgaard P. Stygge, Longsjøt Fru Sidsel Brusk, Lundbæk Fru Kirstine, Christopher Michelsen, Lundergaard Godske og Palle Frøis, Lykkegaard Lars Ovesen, Lyngholm i Hvidbjerg Vestenaa S. Anders Banner, Lyngholm Fru Kirstine Gabriels Arv., Marckegaard Torben Bille, Mattrup Erik Hardenbjerg, Mosbjerggaard Fru Johanne, sl. Knud Persens, Møldrup Jørgen Splid, Nandrup Peder Vinther og Fru Anne Spendsd., Nebel Fru Susanne Lykkesdatter, Kjeld Krabbes Efterlev., Nordgaard Fru Kirstine, Nystrup Fru Anne Blecksdatter, Fru Anne Eriksdatter, Nørgaard i Hjortdal S. Vogn Andersen, Munk Elbeckis Arvinger, Nørgaard i Salling Fru Anne Madsdatter, Odden Christopher Lunges Børn, Orlufgaard Gregers Trudsen, Ormholt Fru Helvig Gøy, Orumholt Axel Ugerup, Ovegaard paa Mors Fru Anne Porsdatter, Overgaard Jørgen Lykke, Palstrup Frans Dyre, Quelstrup Oluf Sandbjerg, Restrup Gabriel Gyldenstjernes Arvinger, sl. Fru Kirstine, Rindomgaard Fru Ane Clausdatter, Rudgaard Otto Lunov, Rugtved Hans Judes Datter Fru Maren, Hans Olufsen, Rørbæk Lars Kruse (?), Sandager Hartvig Quitzau, Sjelle Skovgaard Fru Margrete [Skeel], Skaarup Christopher Pedersen, Slette Fru Boilde Svendsdatter eller Svenske, Slumstrup Enenvold Jensen, Staarupgaard Bjørn Kaas, Fru Kirstine, Stenalt Bjørn Andersen, Stenholt i Fyn Fru Berithe Banner, Stensbæk

Anders Thomsens Arvinger, Stenshede Vogn Goskesen, Fru Maren, Stenumgaard Fru Maren, Strandet Palle Juel, Stuberggaard Fru Mette, sl. Iver Juels, Stötterup Povl Vognsen, Sæbygaard Otto Rud, Søgaard i Nors S. Hans Ovesen, Niels Stygge, Tanderup Fru Karen, Niels Lykke, Tidemansholm Fru Inger, Todbøl Fru Berete Iversdatter, Torp Eller Lykke, Torstedlund Niels Jonsen, Tusterup Palle Griis, Tved Esper Hvas, Tveden Jomfru Ingeborg, Lars Nielsen, Niels Torbesen, Ullerup Karen Krabbe, Niels Skeels, Ulsund Jens Grön, Fru Bodil, Vadskjærgaard Godske Friis, Niels Friis, Vang Sidsel Bille, Jakob Høg, Styge Høg, Vangkjær Bjørn Kaas, Vedbygaard Knud Rud, Vejerslevgaard Erik Lykke, Vellinghøj Enevold Jensen, Malte Jensen, Vennergaard Fru Ane, Christen Fassi, Thomas Fassi, Vesløsgaard Lucas Krabbe, Vesterhassing Hovgaard Knud Bilde, Villerup i Skallerup S. Otto Nielsen, Villestrup Axel Juels, Vinderslev Fru Karine Globs, Vindum Fru Anne, Fru Berit, Mogens Bruus Frue, Iver Grön, Vindumgaard Jomfru Agneta Friisdatter. Visborg Fru Aggyta, Vosborg Prebjørn Gyldenstjerne, Gregers Hollersen, Vosnæsgaard Morten Svendsen, Voxle Fru Marine Høgsdatter, Øls Fru Dorete, Ørndrup Iver Kaas, Mogens Kaas, Ørslevkloster Henrik van Hagen, Østergaard Fru Magdalene.

Forleninger: Aalborghus Erik Podebusk, Aastrup P. Munk, Asdal Otte Banner, Børlum Frans Banner, Dueholm Fru Abel Skeel, sl. Niels Langes, Hundslund Fru Anne Podebusk, Mariager Jørgen Lykke, Sejlstrnp Otto Banner, Thisted Bisgaard Godske Brockenhuis, Vestervig Fru Jutte Podebusk, Vrejlev Erik Podebusk, Vorgaard Erik Rud, Fru Ingeborg Skeel, Økloster Josias von Qual, Ørslevkloster Henrik van Hagen, Ørum Fru Edel Hardenbjerg.

(I det følgende betyder G Gaard. B Boel og H Gadehus.)

Fru Abbild: Tæbring 1 G. 1 H. (sammen med Malte Jensen) og 1 Mølle. .

Fru Agita: Snedsted 1 G.

Fru Agitta [Agata v. Mehlen, g. m. Marquard Rodsteen] til Lengsholm: St. Olai Sogn i Hjørring 1 B. (s. J. Marquardsen).

Fru *Aggyta* til Visborg: Østerild 2 G. 2 H., Hundborg 4 G. 4 H.; til Visborg: Harring 1 G. 1 B.

Jomfru *Agnete* Friisdatter i Vindumgaard: Østerild ½ G. (s. Fru Anne, Fru Berit, sl. Mog. Bruus' Frue og Iver Grön).

Björn *Andersen* til Stenalt: Jerslev 1 B. 1 H., Serridslev 1 G. 2 B. 4 H., Understed 1 B., Hörby 2 G. 1 H., St. Olai S. i Hjörring 1 B., Harridslev 1 G. 2 H., Rubjerg 2 G. 1 B., Skallerup 1 G., Aasted 1 G. 2 B. 2 H., Elling 1 G. 1 B., Tornby 1 B., Vidstrup 1 G. 1 B., Hjermeslev 1 G. 1 B. 3 H., Saltum 1 G., Hune 1 G., Tranum 2 G. 2 B., Vennebjerg 5 G. 1 B. 1 H.

Vogn *Andersen* til Nargaard: Tranum 1 B.; i Hjortdal er der en liden Herregaard, som Vogn Andersen ibor, og er han og hans Søskende Arvinger til to Parter af Gaarden og Munk Elbeckis Arvinger ere Arvinger til den tredie Part.

Fru *Ane*, Albert Giøi's: Vrejlev 1 G. 1 H.

Fru *Ane* Olufsdatter til Kropperup i Skaane: Haverslev 1 B., Bejstrup 1 G., Aggersborg 4 G. 2 B. 3 H., Lerup 1 G., Tranum 2 G. 2 H., Kollerup 1 G. 1 B. 2 H., Hjortdal 1 B., Kjettrup 2 G. 2 B. 2 H., Gjøstrup 1 G. 1 H., Vust 3 G., Torup 1 G. 1 B. 1 H., Klim 3 G. 1 B. 2 H., Tømmerby 6 G. 5 H., Lild 2 G. 1 B., Hillerslev 1 G. 1 H., Tved 2 G. 1 H., Rær 1 G., Vixø 1 G. 1 H., Skjoldborg 1 B.

Fru *Ane* Wolsdatter: Lyngby 2 G., Elling 1 G. 2 B.

Fru *Anne* til Clausholm: Torslev 1 G., Vraa 1 G. 1 H., (s. Oluf Mouritzen og Clausholm).

Fru *Anne* Clausdatter til Rindomgaard: En 5 G. 2 H., Hjardemaal 1 G., Hillerslev 1 G.

Fru *Anne* [Friis] i Gudumlund: Ajstrup 1 G. 1 H.

Fru *Anne* til Iversnæs: Hellum 1 G. 2 B., Boddum 1 G.

Fru *Anne* i Byrckstedt: Hillerslev 1 G.

Fru *Anne* i Enghegaard i Fyn: Hillerslev 1 G. 2 B. 1 H.

Fru *Anne*, Verner Parsbjergs: Hammer 1 G., Sulsted 3 B. 2 H., Ajstrup 1 B., Odby 2 G. 2 H. (s. Verner Parsbjerg).

Frn *Anne* Blecksdatter i Nystrup, Vang S.: Nors 1 G., Vang 3 H., (Fru Anne Eriksd.) Søndbjerg 1 G.

Fru *Anne*, Christen Fassis Efterlev., til Vennergaard: Skjoldborg 1 G., Hundstrup 1 G. (s. Thomas Fassi).

- Fru *Anne Friisdatter*: Heltborg 2 G.
- Fru *Anne Porsdatter* til Ovegaard paa Mors: Jannerup 1 B.,
Stagstrup 1 B.
- Fru *Anne Madsdatter* til Nørgaard i Salling: Stagstrup
2 G. 2 B., Redsted 1 G., Villerslev 1 G.
- Fru *Anne Spendsdatter* til Gjærupgaard: Hvidbjerg paa
Mors 1 G. 1 H., Ørding 1 G., Flade paa Mors 1 H.,
Stagstrup 3 G. 1 B. 1 H., Ydby 1 G. (s. P. Vinther).
- Fru *Anne* til Vindum: Gjettrup 1 G. 1 H. (s. Jomfru Agnete,
Fru Berit, sl. Mog. Bruus' Frue og Iver Grön).
- Fru *Anne* til Darlund: Hvidbjerg 2 G.
- Jomfru *Anne* i Aalborg: Nørresundby 1 G. 1 H.
- Jomfru *Anne Roede*: Haverslev 1 G.
- Jomfru *Anne*: Vrejlev 1 G., Nors 12 H.
- Jomfru *Anne*, Peder Ebbesens Datter: Hillerslev 1 G.,
Nors 10 G. 12 H., Tved 9 G. 7 H. (s. P. Ebbesens Børn).
- Anders *Banner* til Gjersingholm: Hæstrup 1 G., Serridslev
2 G. 1 B. 2 H., Hillerslev 1 B., Østervandet 1 G., Stag-
strup 1 G.
- Anders *Banner* til Lyngholm i Hvidbjerg Vestenaa S.: Hund-
strup 3 G. 2 H., Hvidbjerg Vestenaa 10 G. 11 B. 11 H.
- Anders *Banner*: Vadum 3 H., Sulsted 1 G. 1 B. 1 H., Helle-
vad 1 B., Hallund 1 G., Vrensted 2 G. 1 B. 2 H.,
Østerbrønderslev 1 G., Jerslev 2 B., Vesterbrønderslev
1 G. 2 H., Maarup 2 G., Bindslev 1 G., Raabjerg 1 G.
1 H., Tornby 1 G. 2 B. 3 H., Alstrup 1 B. 1 H., Gjøl
4 H., Svenstrup 1 G., Bejstrup 2 G. 1 H., Tranum 3 G.
1 B. 2 H., Skjoldborg 1 G., Thisted Landsogn 1 G. 1 H.,
Jannerup 1 G.
- Fru *Berithe Banner*, til Stienholte i Fyn: Vrensted 2 G. 1 B.,
Hørmested 1 G. 1 H., Hjermeslev 1 G. 1 H., Alstrup
1 G., Østerild 1 B., Saltum 1 G. 1 B. 2 H., Hillerslev
1 G., Hjardemaal 1 G., Hassing 1 B. 1 H., Skjold-
borg 2 G.
- Erik *Banner*: Ugilt 1 G. 1 H.
- Frans *Banner* til Kokkedal og Lensmand til Børglum:
Biersted 1 H., Vesterbrønderslev 3 G. 1 B. 3 H., Ser-
ridslev 11 G. 5 B. 6 H. og 1 G., som er hans Arve-
tjener, Ingstrup 3 G. 1 B. 1 H., Understed 2 B. 1 H.,
St. Olai S. i Hjørring 1 G., Hjardemaal 1 G., Skjold-

borg 3 G. 1 H., som ligge til Ulstrup, Snedsted 3 G., Vejerslev 1 G., Blistrup 3 G. 1 H., Vrensted 2 G., Østerbrønderslev 7 G. 11 B. 22 H., Jerslev 6 G. 7 B. 1 H., Serridslev 1 G. (Arvetjener), Skjærum 1 G. 1 H., Gjøl 11 G. 29 B. 31 H., Svenstrup 1 G. 1 B. 1 H., Haverslev 4 G. 5 B. 3 H. 1 Mølle, Bejstrup 3 G. 1 B. 4 H., Lerup 1 G., Tranum 4 G. 2 B. 9 H., Kollerup 1 G. 1 H., Østerild 1 G. — Frans og Otte Banner har en Herregård Ulstrup i Hundborg S., hvortil 6 G. 2 B. 7 H. og i Jannerup 2 H. (s. Börglum). Til Kokkedal: Tversted 1 G., Aggersborg 1 G. 3 B., Hallund 1 G. 2 B. 1 H., Hune 1 G. 1 B., Torslev 12 G. 15 B. 19 H., Volstrup 1 B., Lild 3 G. 1 B. 4 H.

Fru Karen *Banner* til Høgholt: Østerbrønderslev 1 B., Østerild 1 G., Skjoldborg 2 G. 1 H., Mosbjerg 1 G. 2 B. 3 H., Jannerup 2 H.; til Høgholt: i Ugilt 1 B. (s. Gregers Trudsen).

Fru Magdalene *Banner* til Baggesvogn: Mygdal 5 G., Sindal 2 G. 8 B. 2 H., Sulsted 1 G. Raabjerg 3 B. 3 H., Hallund 1 B., Stenum 1 G. 1 H., Aasted 1 G., Tversted 1 G. 1 B., Bindslev 4 G., Tolne 1 B., Mosbjerg 3 B. 2 H., Hjermeslev 1 G., Saltum 1 G. 2 H., Skjoldborg 1 G., Blistrup 1 B.

Otte *Banner* til Asdal: Skjærum 1 G. 2 B., Hjermeslev 2 G. 3 H., Bjergby 1 G., Maarup 2 G., Vidstrup 1 G., Saltum 1 G. 1 H., Hune 1 B., Lild 3 G. 1 B., Hundstrup 1 G.

Otte *Banner* til Sejlstrup: Ingstrup 4 G. 1 B.. Em 1 G. 1 H., Börglum 3 G. 9 H., Vejlby 3 B. 2 H. (s. Sejlstrup).

Otte *Banner*: Sulsted 2 G., Vrensted 1 G., Østerbrønderslev 2 G., Aasted 2 G., Skjærum 1 G. 2 B., Mosbjerg 1 G., Raabjerg 3 H., Tornby 7 G. 1 B. 1 H., Jetsmark 1 B., Gjøl 1 G. 1 B. 1 H., Tranum 2 G., Torup 1 G. 1 H., Klim 1 G. 1 H., Østerild 2 H., Jannerup 1 G., Tversted 1 G. 1 B. 1 H., Uggerby 4 G. 2 B. 2 H., Bindslev 1 G.

Fru *Benedikte*: Snedsted 1 G.

Fru *Beritt* til Vindum: Sindal 1 G. 1 H. (s. Jomfru Agnete, Fru Anne, sl. Mogens Bruus' Frue og Iver Grön).

Fru *Bereite*, Claus Bruskes Efterlev. til Flintholm: Lild 1 G. 1 B. 1 H., Skjoldborg 2 G., Tranum 1 B. (s. Claus Bruske).

- Fru *Berete* Iversdatter i Todbøl i Kollerup S.: Snedsted
 8 G. 3 B. 8 H. 1 Mølle, Ørding 1 G., Kollerup 4 G.
 3 B. 3 H., Sjørring 2 G. 2 H., Hundborg 2 G. 1 B. 1 H.
 (s. Niels Kaas).
- Fru *Berete*: Jannerup 2 G. 1 H.
- Fru *Beritthe* til Føvlum: Boddum 3 B.
- Daniel *Bilde*: Alstrup 1 G. 1 B. 1 H.
- Eggert *Bilde*: Bejstrup 1 G. 1 H.
- Sl. Frans *Bildes* Arvinger: Saltum 1 G., Fru Eddel, sl. Frans
Bildes Efterlev.: Kollerup 1 G.
- Jomfru Ingeborg *Bilde*: Elling 1 G., St. Hans S. i Hjørring
 1 G.
- Iver *Bilde*: Vesterassels 1 G.
- Jørgen *Bilde*: Hellum 1 G. 1 H.
- Knud *Bilde* og Medsøkende i Vester Hassing Hovgaard:
 Vesterhassing 2 G. 9 B. 3 H., Østerhassing 1 G. 4 B. 5 H.
- Sidsel *Bilde* til Vang: Vesterhassing 1 G. 2 B. 2 H., Øster-
 hassing 1 G. 3 H., Nørresundby 1 G., Hallund 1 G.
 1 Mølle, Stenum 1 G. 1 H., Jerslev 1 G. 2 B. 2 H.,
 Torslev 1 B., Volstrup 1 B., Hørby 3 G. 1 H., St. Olai
 S. i Hjørring 1 B., Bindsvælv 2 G., Ingstrup 2 G. 3 B.
 1 H., Hjerneslev 1 G., Saltum 1 G., Skræm 1 G., Kolle-
 rup 2 G., Stagstrup 4 G. 1 H., Søndbjerg 2 G. 1 H. Hen-
 des og Just Høgs Børn: Sulsted 5 G. 8 B. 5 H.; til
 Vang: Vennebjerg 1 G. 1 B., Skagen 1 B. og Hune 1 G.,
 (s. Jakob, Just og Styge Høg).
- Torben *Bille* til Marckegaard i Skaane: Aggersborg 1 G.,
 som kaldes Krøldrup, Kollerup 1 G., Tømmerby 2 G.
 2 H., Tved 1 G.
- De gode, velbyrdige *Biller*: Kjettrup 4½ G. 1 B., Gjøttrup
 2 G. 1 H.
- Eggert *Bylle* i Skaane: Lerup 1 G., Skræm 1 G., Kollerup
 1 G., Vust 1 B., Bejstrup 1 G. 1 H., Tømmerby 1 G.
 1 B. 1 H., Lild 2 G., Vixø 1 B.
- Thannis *Bylde* i Gandrup: Nørresundby 1 G., Hvorup 1 H.,
 Vesterhassing 3 G. 2 B. 7 H., Vennebjerg 1 G. 1 H.
 (Han har Livsbrev paa Gandrupgaard, som ellers hører
 til Børglum).
- Anders *Bleckis*: Understed 1 G.
- Fru *Boilde* (Bolde, Bolis, Bellis, Boyll) Svenske eller Svends-

datter til *Slet (Slette)* i Hjortdal S.: Gjerum 1 G. 1 H., Tranum 1 B., Østerhassing 1 G. 1 H., Karup 1 B., Hörby 1 G., Hjortsdal 2 B. 10 H.

Fru *Bödil* til Ulsund: Boddum 1 G. (s. Ulsund og Jens Grön).

Otte *Brade* til Knudstrup: Vesterhassing 2 G. 2 B. 8 H., Østerhassing 2 G. 4 B. 4 H., Em 1 G., Maarup 1 G. 2 B., Hillerslev 1 G. 2 H., Kaastrup 1 G. 1 Mølle, Nors 2 G., Hansted 1 G., Sønderhaa 2 G., Villerslev 1 G. 2 H., Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Hvidbjerg paa Mors 2 G., Redsted 2 G., Ydby 1 G., Odby 1 G., Galtrup 1 G. 1 H.

P. *Brade* til Krogholm: St. Olai S. i Hjörring 1 G.

Lave *Brock's* Børn: Sulsted 1 B 1 H., Ajstrup 1 B. 3 H., Torslev 2 G. 1 B. 1 Mølle, Hörby 1 G. 1 B. 1 H., Saltum 2 G. 1 H. Hans Frue: Thisted Landsogn 1 G.

Godske *Brockenhuus* til Thisted Bisgaard: Sennels 1 G. i Forsvar, som ikke hører til Bispedom (s. Thisted Bisgaard).

Johan *Brockenhuus*: Sjørring 2 G.

Fru Sidsel *Brusk* til Longsjøt (?): Hvidbjerg 1 G.

Claus *Bruske*: Bejstrup 1 G. (s. Fru Berete).

Sl. Mogens *Bruus'* Frue til Vindum: Thisted Landsogn 1 G. (s. Jomfru Agnete, Fru Anne og Fru Berit).

Jens *Clausen* til Boller: Jerslev 2 B., Taars 3 G. 8 B. 4 H., Jelstrup 2 G. 1 H., Gjerum 1 B. 1 H., Hillerslev 1 G., Ydby (sammen med sin Moder) 3 G. 2 B. 4 H., Odby 1 B., Tødsø 1 G., Skallerup 3 G. 3 H., Sejerslev 1 G. (s. Boller, Fru Johanne, Oluf Mouritzen og Holger Rosenkrands).

Claus *Daa* til Enggaard: Sulsted 1 G. 1 B., Thisted Landsogn 2 G. 1 H.

Jesper *Daa*: Vadum 1 H. Fru *Anne*, sl. Esper Daas: Hune 1 G. 1 H.

Fru *Dorrethi* til Ølls: Ejerslev 1 G., Sejerslev 1 G.

Frans Iversen *Dyre* til Palstrup og Damsgaard i Ovtrup S. paa Mors: Hjardemaal 1 G., Skjoldborg 1 B., Tilsted 4 G., Moldrup 5 G. 5 B. 2 H., Ovtrup 14 G. 2 B. 3 Møller, Galtrup 1 G., Blistrup 1 G., Ørding 2 G. 2 H., Ydby 3 G., Hassing 1 G. 1 H.

Hans *Ebbesen*: Raabjerg 5 B.

Sl. P. *Ebbesens* Børn : Østervandet 3 G. (s. Jomfru Karine,
Jomfru Sophie og Jomfru Ane).

Fru *Elisabet*: Sønderhaa 1 G.

Fru *Ermgaard*: Klim 1 G.

Thomas *Fassi* til Vennergaard: Løderup 2 G., Bjergby 1 G.,
Flade paa Mors 1 G. (s. Fru Anne),

Sl. Anders *Friis*: Sejerslev 1 G.

Godske *Friis* til Vadskjærgaard: Stagstrup 1 G. 1 H., Har-
ring 1 G. 1 H., Hördum (sammen med Palle Friis) 1 G.,
Jetsmark (til Lundergaard, sammen med Palle Friis)
2 G. 2 B. 2 H. (s. Niels Friis).

Jens *Friis*: Sindal 1 G.

Niels *Friis* til Vadskjærgaard, hans Arvinger: Bedsted 1 G.,
Tæbring 6 G. 1 H. 1 Mølle, Sundby 1 G. (s. Godske
Friis).

Sl. Mr. Niels *Friis's* Arvinger: Bedsted 1 G. 1 B. 1 H.,
Sejerslev 1 G., Draaby 1 G., Skallerup 1 G. 1 B.

Palle *Friis*: Skjoldborg 1 G. 1 H. (s. Godske Friis).

En Frue i Fyn: Handsted 1 G.

Fru Elle (Elne) *Galskjøt* til Eget: Understed 2 B., Hörby
1 G., Gjerum 1 B., Brovst 1 B., Mosbjerg 1 G. 1 B.
(s. Søren Svendsen og Eget).

Sl. Peder *Galskjøts* Børn: Tødsø 1 G.

Thames *Galskjøt*: Gjøl 2 H. (s. Tyge Galskjøt).

Tyge *Galskjøt* til Hvidstedgaard: Østerbrønderslev 1 G. 2 H.,
St. Olai S. i Hjørring 1 B. 2 H., Lild 4 G. 1 H., Øs-
løs 1 G. 1 H., Hundborg 1 G., Hune 1 B., Taars (sam-
men med hans Broder Thames) 5 G. 9 B. 4 H. 2 Indester.

Christopher *Galskytt* i Gammelgaard: Boddum 1 G.

Fru *Gissel* (Gieszill) i Lie i Vendsyssel: Jetsmark 1 G.,
Nors 1 G. 2 B.

Claus *Glambek*: Vesterassels 1 G. 1 H.

Fru Karine *Globs* til Vindlerslev: Sundby 1 G.

Fru Sophie *Globs* til Krastrup: Thisted Landsogn 3 G. 1 H.

Morten *Godsen*, Herredsfoged: Elsø 1 H. i Forsvar.

Vogen *Godtssen* (Goskenn) til Steenshede i Volstrup S.:
Karup 1 G. 1 B. 1 H., Understed 1 H., Volstrup 1 B.
4 H., Vennebjerg 1 G. (s. Fru Maren).

Palle *Griis* til Tusterup: Skallerup 2 G.

Iver *Grön* til Hvidbjerggaard: Hvidbjerg paa Mors 2 G. 3 B.
3 H., Nors 1 G.

Iver *Grön* til Vindum: Ydby 1 G., Odby $\frac{1}{2}$ G. (s. Jomfru Agnete, Fru Anne, Fru Berit og sl. Mog. Bruus' Frue).

Iver *Grön*: Ugilt 1 G. 4 B.

Jens *Grön* til Ulsund: Hundborg 1 G., Jannerup 1 H., Vil-lerslev 2 G. 2 H., Boddum 2 G. 2 H., Skallerup 1 G. 1 H. (s. Fru Bodil og Ulsund).

Fru Kirstine *Grönsdatter*: Hassing 1 G.

Lars *Gröns* Frue i Biersted: Hjardemaal 1 G.

Fru Maren *Grönsdatter*: Lendum 3 B.

Christopher *Gyldenstjernes* Arvinger: Nors 1 G. 1 H.

Sl. Gabriel *Gyldenstjernes* og Fru Kirstines Arvinger til Restrup: Vadum 2 G. 2 B. 3 H., Biersted 1 G. 2 H., Vesterbrønderslev 1 G. 1 H., Elling 2 B., Jetsmark 2 G. 1 H., Ingstrup 1 G. 1 H., Hjermeslev 3 G. 2 B. 2 H., Saltum 5 G. 1 B. 2 H., Hune 1 G. 2 B., Gjøl 3 B. 11 H. Sl. Fru Kirstine Friis til Lyngholm: Vor 6 G. 2 B. 5 H., Hørsted 1 G., Sønderhaa 2 G., Bedsted 9 G. 1 B. 6 H.; hendes Arvinger: Tilsted 2 G. 1 H., som laa til Ulstrup, Sjörring 1 G. 4 H. (s. Ulstrup).

Henrik *Gyldenstjerne* til Aagaard: Aaby 6 G. 10 B. 26 H., som er Pantetjenere, Østerbrønderslev 2 B., Rakkeby 1 G., Aasted 5 G. 2 H., Mosbjerg 1 B. 1 H., Saltum 1 G. 2 H., Svenstrup 1 G., Haverslev 4 B. 3 H. og pantet fra Kronen 5 G. 1 B. 1 H., Bejstrup 5 G. 6 H. og pantet fra Kronen 11 G. 5 H. og en øde Gaard, Aggersborg 1 G. 2 B. 1 H., Lerup 1 B., Kollerup 2 G. 1 B. 2 H. og som Len af Kronen 2 G. 1 B. 1 H., Kjet-trup $2\frac{1}{2}$ G. 2 B. 2 H. og 2 Kronens H., Gjøttrup 3 G. 8 H., Vust 2 G., Torup 3 G. 2 B., Klim 3 G. 4 B. 5 H., Tønimerby 5 G. 11 H. 1 Mølle og i Forlening af Kro-nen 11 G. 3 B. 5 H. 1 Mølle, Lild 5 G. 3 H., Øsløs 1 G., Hørsted 1 G., Sønderhaa 3 G., Stenum 1 G. 1 H., Rubjerg 1 G., Haverslev 5 G. 1 B. 1 H., Hjardemaal 1 G., Øsløs 6 G. 13 H., som er Kronens, 1 G. Arvetjener til Aagaard (s. Korsbrødregaard).

Mogens *Gyldenstjerne*: Sulsted 3 G. 2 B. 2 H., Ajstrup 1 H., Hellum 3 B.

Prebjørn *Gyldenstjerne* til Vosborg: Hvorup 1 G., Ulsted (1599) 2 G. 8 B.

Christopher Gøy til Avnsbjerg: Østerhassing 1 H., Jerslev 1 G. 2 B. 2 H., Volstrup 1 B., Hjardemaal 1 G., Hvorup 1 B. 1 H., Skallerup 1 G.

Fru Helvig Gøy til Ormholt: Torslev 3 B. 1 H. 1 Mølle, Hellevad 2 B., Mosbjerg 1 B.. Nørresnndby 4 H., Vraa 1 G. 1 H., Hammer 1 G. 1 B. 4 H., Volstrup 1 G. 1 B. 4 H., St. Olai S. i Hjörring 1 B. 1 H., St. Hans S. ib. 1 G., Flade 1 G. 1 B. 1 H.

Henrik van Hagen har Ørslevkloster i Forlening: Lild 1 G. (s. Ørslevkloster).

Sl. Anders Hansens (Hasses) Arvinger til Frøslevgaard: Frøslev 15 G. 4 B. 6 H., Østerassels 1 G., Ørding 2 G., Vejerslev 1 G., Bistrup 1 G. 1 B.

Fru Edel Hardenbjerg har Ørum Slot i Forlening: Ingstrup 1 G., Alstrup 1 G., Lerup 1 G., Vust 1 G., Torup 1 G., Klim 1 G.

Erik Hardenbjerg til Mattrup: Haverslev 1 G. 1 B. 1 H., Tranum 2 G. 1 B., Hørsted 2 G., Villerslev 2 G. 1 H., Moldrup 1 G. 1 H., Hvidbjerg paa Mors 3 G. 3 H., Østerjølby 1 G., Tødsø 1 G., Ovtrup 4 G., Hvidbjerg Vestenaa 2 G.

Philippus Hedenstrup (Heidendorp, Heiderstroch): Sindal 1 G. 1 B. 1 H., Vadum 1 G. 1 H., Tolstrup 1 G., Aasted 1 G., Ydby 1 G. 1 H.

Gregers Holgersen (til Vosborg): Tved 2 G.

Hans Holk til Bratskov: Hjardemaal 2 G. (s. Fru Margrete)

Hans Holks Arvinger: Odby 1 G.

Jørgen Holst: Sejerslev 1 G.

Jørgen Horbo: Vixø 1 G.

Erik Hvas: Dragstrup 2 H., Alsted 1 G.

Esper Hvas til Tved: Lild 1 B.

Fru Karen Hækjens i Viborg: Hillerslev 2 G. 1 B., Nors 8 G., Tved 2 G., Hjardemaal 3 G. 2 B., Tilsted 3 G. 1 H., Thisted Landsogn 1 G., Bodnum 1 G.

Erik Høgs Børn i Harsyssel: Østerild 1 G. 2 H.

Jakob Høg til Vang: Nørresundby 1 G. 1 B. 3 H., Hammer 3 G. 3 B. 3 H., Vesterhassing 2 B., Østerhassing 6 G. 4 H., Bindslev 1 G. 1 B. 1 H., Ingstrup 3 G., Gjøl 1 B. 3 H. (s. Just og Styge Høg og Sidsel Bille.)

Fru Jed (Ild) Høgs ibor Hovedgaard i Sønderhaa Sogn og

- ligger til samme Gaard i Sønderhaæ og sl. Niels Trolfszens Børn 4 G. 3 B. 4 H., Bejstrup 1 G. 1 H.
- Just *Høgs* Børn til Vang: Hammer 2 B., Sennels 2 G. (s. Sidsel Bille og Jakob og Styge Høg).
- Jørgen *Høg* til Klarup: Østervandet 1 G., Lyngs 2 G.
- Jørgen *Høg* og Fru Berthe: Bjergby 3 G.
- Jørgen *Høg*: Skjoldborg 1 G.
- Fru Marine *Høgsdatter* til Voxle: Stagstrup 1 G. 1 B. (s. Mogens Juel).
- Styge *Høg* til Vang (1599): Ulsted 1 B.
- Jomfru *Ingeborg* i Tveden: Aasted 1 G. 1 B. 3 H. (s. Lars Nielsen).
- Jomfru *Ingeborg* Nielsdatter, N. Parsbjergs Datter: Vesterhassing 2 B., St. Hans S i Hjørring 1 G., Kollerup 2 G. 1 B. 1 H., Torup 1 G.
- Fru *Ingeborg*: Tømmerby 1 G. 2 H.
- Fru *Inger* til Hestrup: Østerhassing 1 G. 1 H., Stenum 1 G. 1 B. 2 H., Hørby 2 G. 2 B. 1 H. (s. Jesper Vognsen).
- Fru *Inger* til Tidemansholm: St. Olai S. i Hjørring 1 G. (s. Mogens Juel).
- Niels *Iversen* til Eskjær: Tversted 1 G. 1 H., Mosbjerg 1 H., Bindslev 2 B. 1 H., Maarup (til Eskjær) 1 B. (s. Fru Johanne).
- Enevold *Jensen* til Slumstrup: Tilsted 3 G. 1 H.
- Malte *Jensen* og Fru Abel: Sjörring 2 G., Tæbring 1 G. 1 H. (s. Fru Abbild).
- Malte *Jensen* [Sehested] til Höjris og Holmgård: Ljørslev 2 G., Ørding 2 G., Hvidbjerg paa Mors 1 G. 1 B., Redsted 1 G., Blistrup 1 G. 1 B., Løderup 7 G. 1 B., Ovtrup 2 G.
- Enevold *Jensen* i Vellinghøj: Bindslev 1 B.
- Malte *Jensen* i Vellinghøj: Vrejlev 2 G. 1 B. 1 H., St. Olai S. i Hjørring 3 G. 2 B. 4 H., Skallerup 1 G. 1 B., Vennebjerg 1 G.
- Niels *Jensens* Datter i Brødstroff: Vesterbrønderslev 1 G.
- Fru *Johanne* til Eskjær i Salling: Hjortdal 1 B. 1 H., Skjoldborg 3 G. 3 H., som før laa til Restrup, Hvidbjerg paa Mors 4 G., som kaldes Glumstrup, Hassing 1 G. 1 H., Blistrup 2 G.. Lyngs 1 G., Saltum 1 G. 1 H., Torslev 1 B. (s. N. Iversen).

- Fru *Johanne Mogensdatter* [Viffert] til Linderumsgaard: Ugilt 4 G. 8 B 4 H. 2 Indester, Skallerup 1 G., øde af Sand meste Parten.
- Fru *Johanne*, sl. Knud Persens, til Mosbjerggaard: Mosbjerg 2 H., 1 Mølle.
- Fru *Johanne* til Boller: Bjergby 1 G. (s. J. Clauseu, Holger Rosenkrands, Oluf Mouritzen og Boller.)
- Hans *Johansen* til Fuberskov og Hartvig Quitzau til Sandager: Dragstrup 1 G. 1 Mølle.
- Niels *Jonsen* [Viffert] til Torstedlund: Volstrup 1 G., Hørby (sammen med Fru Mette) 1 G. 2 H., Skjærum (N. Jonsen og Fru Mette Morten Krabbes Opskifte) 3 G. 1 B., Vesløs 3 G., Østerild 2 G. 1 B., Sennels 1 G. 1 H., Hjarde-maal 1 G. 1 H., Ørding 1 G., Tømmerby 2 B., Torslev (N. Jonsens og Fru Mette Krabbes) 1 G. 2 B. 1 H. (s. Fru Mette Morten Krabbes).
- Hans *Judes* Datter i Rugtved: Jerslev 1 G. 1 H. (s. Fru Maren og Hans Olufsen).
- Axel *Juel* til Villestrup: Heltborg 1 G.
- Axel *Juel*: Tornby 4 G. 2 B. 2 H., Skallerup 1 G. 1 H.
- Jens *Juel*: Bejstrup 1 G. 1 B.
- Mogens *Juel* til Kartoft: Taars 1 G. 1 B. 3 H. (s. Fru Inger).
- Mogens *Juel* til Knivholt: Lild 1 G. 1 H., Arup 1 G., Hil-lerslev (og Fru Maren Høgsdatter) 1 G. 1 H., Nors 1 G., Aasted 8 G. 10 B. 3 H. 1 Mølle, Flade 10 G. 12 B. 8 H. 16 Strandbyggere, Gjerum 1 G. 1 B. 1 H.
- Mogens *Juel*: Karup 1 B., Ingstrup 2 G.
- Niels *Juel* til Aabiere: Torsted 3 G. 3 H., Tilsted 1 G. 1 H.. Boddum 1 G., Odby 1 G. 2 H.
- Niels *Juel*: Sindal 1 G.
- Palle *Juel* til Strandet har i Forlening i Tømmerby 5 G. 4 B. 3 H. 1 Mølle, Lild 2 G. 2 B 1 H., Øsløs 6 G. 3 B. 5 H., Arup 3 G. 1 H., Vesløs 2 G. 1 B.; har i Forsvar i Karby 5 G. 1 B., Else 1 G. (s. Kirker Slut-nings).
- Philippus *Juel* til Helplund: Em 1 B. 1 H.
- Vincent *Juel* til Børling: Nørresundby 1 H., Hammer 1 G. 1 B., Vesterhassing 1 B. 1 H., Østerhassing 3 G. 2 B. 5 H., Vrejlev 1 G., Em 1 B. 1 H.
- Mouritz *Justsen* til Egebjerg: Vennebjerg 1 G., Maarup 2 G., Sindal 2 B. 1 H., Lendum 1 G. 1 B., Ugilt 2 G.

7 H. 1 B. Hans Søster Jomfru Johanne: Vennebjerg
3 G. 1 B. 2 H., Jetsmark 1 G.

Fru *Jutta* (Jytte, Ytte): Sulsted 1 B. 3 H., Ajstrup 1 G.
2 B. 1 H., Elling 1 B., Ingstrup 2 G., Hjermeslev
1 G. 1 H., Bejstrup 1 B., Skræm 1 G., Fru Ytte til
Vosbjerg: Hellum 1 G. 3 B. 1 H. (s. Fru Yde).

Bjørn *Kaas* til Kjærsgaard: Vidstrup 3 G., Nørresundby 1 B.

Bjørn *Kaas* til Starupgaard: Hvorup 2 G. 1 H., Nørresundby
1 B., Stagstrup 2 G., Østeiild 1 G. 1 H., Hjardemaal
2 G. (s. Fru Kirstine).

Bjørn *Kaas* til Vangkjær: Torslev 4 G. 7 B.

Bjørn *Kaas*: Sulsted 1 B., Vesterhassing 1 B. 3 H., Øster-
hassing 1 B. 1 H., Vesterbrønderslev 2 G., Lendum
3 G. 6 B., Hörby 1 G. 1 B., Aasted 1 B. 2 H., Hörne-
sted 4 G. 1 B. 1 H., Sindal 2 G. 1 B. 1 H., Tornby
7 G. 4 B. 6 H., Saltum 1 G., Hune 2 B., Tranum 1 G.

Erik *Kaas* til Aas: Taars 1 G. 3 B. og hans Søster 1 B.,
Brovst 1 G., Øsløs 1 B., Sjörring 4 G. 3 H., Hvidbjerg
Vestenaa 1 G. 1 B.

Erik *Kaas* til Lindbjerggaard: Tved 4 G. 1 B., Sjörring
2 G. 1 B. 2 H., Elsø 1 G. 1 H., Sundby 4 G.

Erik *Kaas*: Østerjøby 1 G., Hassing 1 G. 3 H.

Iver *Kaas* til Ørndrup: har i Forsvar fra Kronen i Ovtrup
1 G., Solbjerg 3 G. 1 B., Tæbring 1 G. 1 H., Rakkeby
1 G. 1 B. 1 Mølle, Karby 15 G. 1 B. 2 H., Løderup
3 G. 1 Mølle, Elsø 1 G., Dragstrup 3 G., Sejerslev
15 G. 4 H., Moldrup 2 G., Hvidbjerg paa Mors 2 G.,
Redsted 2 G., Ljørslev 5 G. 3 B. 4 H., Galtrup 1 G.
2 H., Draaby 5 G., Alsted 1 G.

Jens *Kaas*: Skæve 9 G. 7 B. 2 H., Albæk 6 G. 12 B. 10 H.

Mogens *Kaas's* Børn til Ørndrup i Karby S.: Karby 7 G.
3 B. 6 H.

Niels *Kaas* til Jølbygaard i Solbjerg S. og Fru Berthe til
Todbøl: Østervandet 1 G., Jannerup 1 G., Hassing 1 G.
1 H., Solbjerg 5 G. 2 H.

Fru *Karen* til Hørbylund: Vadum 1 G. 1 H., Torslev 1 G.,
Lendum 1/2 G. 6 B., Karup 2 B. 2 H., Hörby 1 G. 3 B.
3 H., Taars 1 B., Skallerup 1 G. 1 H., Gjerum 1 B. 1 H.,
Tornby 1 G. 1 H., Hjardemaal 1 G., Skjærum 1 G. 4 B.
5 H. 1 Mølle.

- Fru **Karen** Marqyardsdatter i Aalborg, Mads Jensens Efterlev.:
 Tømmerby 1 B., Øsløs 2 G. 2 H., Vesløs 1 G. 1 B.,
 Hillerslev 2 G.
- Fru **Karen** til Tanderup: Boddum 1 B. (s. Niels Lykke).
- Jomfru **Karine**, Per Ebbesens Datter: Svenstrup 1 G., Kaa-
 strup 1 G. 1 B. 3 H., Nors 2 G. (s. P. Ebbesens Børn).
- Michel **Kiis's** Arvinger har en lille Herregård i Hjortdal,
 som er deres Hovedgaard med 2 liden Gaarde, som N.
 Thordsen ibor i den ene, som skylder 2 Pund Byg, P.
 Matsen bor i den anden, som skylder 2 Pund Byg, og
 have de samme Arvinger 10 H. ib.
- Fru **Kirsten** til Alsted: Løderup 1 G.
- Fru **Kirsten** til Starupgaard: Løderup 1 G. (s. Björn Kaas).
- Fru **Kirstin** til Nordgaard: Jørsby 1 G.
- Fru **Kirstine** til Lundbæk: Saltum 1 G. (s. Christopher
 Michelsen).
- Niels **Kjeldsen** [Juul] til Astrup, til Grindeslev Kloster:
 Nors 1 G., Vestervandet 1 G., Østervandet 5 G., Tor-
 sted 3 G. 1 B. 1 H., Harring en Herregård Øland med
 3 Afbyggere og 1 B., Dragstrup 4 G. 2 H., Alsted 1 G.
- Jørgen **Knudsen** til Færgegaard: Stagstrup 1 G.
- Fru **Karen Krabbe** Globsdatter, Niels Skeels Efterlev., til
 Ullerup, bor i Aalborg: Bejstrup 1 G. 1 H., Tømmerby 3 G.
 5 B. 2 H., Øsløs 2 G. 4 H., Arup 8 G. 4 H., Vesløs 2
 G., Hundstrup 5 G. 1 B. 3 H., Sennels 9 G. 1 B. 3 H.,
 Hillerslev 9 G. 2 B. 5 H., Nors 1 G., Stagstrup
 1 G., Vejerslev (Fru Karine og hendes Medarvinger)
 2 G. 1 H., Galstrup Herregaarden Ullerup og 1 Vejr-
 mølle, 9 G. 1 B. 5 H., Solbjerg 1 G., Skallerup
 2 G., Alsted 2 G., Bjergby 7 G. 5 H., Jørsby 1 G.,
 Flade paa Mors 2 G., Thisted Landsogn 1 G.
- Lucas **Krabbe** til Vesløsgaard: Lild 3 B. 2 H., Øsløs 7 G.
 og til Vesløsgaard 3 G. 3 B., Vesløs 3 G. 2 B. 18 H.,
 Østerild 1 G., Hundstrup 11 G. 9 H., Tved 1 G.
- Oluf **Krabbe**: Tise 1 G.
- Mogens **Krag** til Kjerlingbjerg: Boddum 2 G. 3 H., Jørsby
 4 G. 3 B.
- Esper **Krasis**: Torslev 2 G. 3 B.
- Otte **Krumpen** ejer en Herregård i Sejerslev: Alsted 7 G.
 5 H., Bjergby 2 G. 1 B., Jørsby 3 G., Ejerslev 2 G.,
 Sejerslev 10 G. 1 B. 3 H., Flade paa Mors 2 G. (s. Hald.)

Enevold *Kruse*: Jetsmark 1 G. 1 H., Ejerslev 4 G.

Lars *Kruse* til Rørbæk: Stagstrup 1 G. 1 B. 1 H.

Per *Kruses* Efterlev.: Flade p. Mors 1 G.

Sl. Niels *Langes*, Fru Aabildt Skiels til Kjærgaard i Hunderup S., Gjørding H., til Holumgaard, har en Herre-gaard i Faddersbøl i Hundborg S., hvortil 3 G. 3 B. 7 H., Torup 1 G. 3 H., Sennels 1 G. 1 B. 1 H., Tæbring 1 Mølle, Stagstrup 1 B., (Løderup 6 G., Ljørslev 2 G., Ørding 8 G. 3 B. 5 H., Jørsby 7 G., Ejerslev 2 G., Sejerslev 8 G. 3 H., Lyngs 1 G., Albæk 2 G., Vor 1 G. 1 B. 3 H., Hillerslev 1 G., Helborg 3 G. 1 B., Tilsted 1 G., (til Faddersbøl) og 1 G., som ligger til Dueholms Kloster, Thisted Landsogn 1 G. (s. Malte Jansen og Dueholm).

Otte *Loune* [Lunov?] til Rudgaard: Gjetrup 1 G., Sønd-bjerg 1 G.

Erik *Lunge* [Lange?] til Engelstholm: Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Hindbjerg paa Mors 1 G., Helborg 2 G., Odby 3 G. 3 H., Østerjøby 1 G.

Christopher *Lunges* Børn til Odden: Vesterhassing 1 B. 1 H., Sindal 1 G. 1 H., Raabjerg 4 B. 6 H., Vraa 1 G. 1 H., Skallerup 1 G., Uggerby 2 G. 1 H. som laa til Præsten tilforn, men nu er tagen til Odden, og Præste-gaarden med dens Herlighed, som Præsten har haft af Arilds Tid, Mosbjerg 1 G. 3 H., Skagen Landsogn 1 G. 1 H., Tornby 2 G., Mygdal 11 G. 12 B. 4 H., Bjergby 13 G. 11 B. 12 H.

O. *Lunge* til Odden: Hjörring 2 Fjerdinge.

Ejler *Lykke* til Kaastrup i Sønderhaa S.: Sønderhaa 2 G. 3 B. 7 H.

Eller *Lykke* til Torp i Rær S.: Østerild 1 G. 1 B. 2 H., Nors 2 H., Tved 4 G. 1 H., Rær 32 G. 5 B. 15 H., Handsted 14 G. 9 B. 4 H., Vixø 10 G. 3 B. 6 H., Hjardemaal 5 G. 1 B. 1 H., Thisted Landsogn 2 G., Stagstrup 3 G. 1 B., Odby 3 G. 2 H.

Erik *Lykke* har Vejerslevgaard og i Vejerslev 13 G. 2 B. 3 H.

Erik *Lykke* har Halvparten af Bratskov, Fru Margrethe an-den Halvpart: Brovst 8 G. 12 B. 10 H., Svenstrup 1 G., Torslev (til Bratskov) 2 G. 2 H., Tranum 4 G. 3 B. 1 H., Hjortdal 1 B., Tømmerby 4 G. 4 H., Lild 3 G., Arup 1 G. 1 H., Hillerslev 1 B., Kaastrup 2 G., Hjarde-

maal 1 G. 1 B. 3 H., Tversted (til Bratskov) 1 G., Jannerup 1 G. 1 H., Tilsted 3 G. 3 H. 1 Mølle, Stagstrup 1 G. 1 B. 2 H., Hördum 1 G. 1 H., Blistrup 1 G., Bodrum 1 G., Lyngs 1 G., Torsted (til Bratskov) 1 G. 1 H. (s. Fru Margrete).

Jørgen *Lykke* til Overgaard, (til Mariager): Hammer 1 G., Aasted 1 G., Lild 2 G. 3 B., Øsløs 1 G. (til Mariager) 1 H. (s. Mariager).

Niels *Lykke* til Tanderup i Bedsted S.: Vang 4 G. 1 H., Hassing 1 G. 1 B., Bedsted 7 G. 4 B. 5 H., Hvidbjerg Vestenaa 5 B. 2 H. (s. Fru Karen).

Fru *Magdalene* paa Skivehus: Hvorup 1 G., Tømmerby 1 G.. Jannerup 2 G. 2 B. 3 H., Tilsted 1 G. 1 H.

Fru *Magdalene* [Banner] til Østergaard i Salling: Vesløs 3 G., Østerild 5 G. og tredie Parten i 1 G. 1 H.

Fru *Magdalene*: Hjardemaal 1 G. .

Baltzer *Maltisen*: Hammer 1 G. 1 B.

Per *Maltisen*: Elsø 1 G.

Fru *Maren* til Arrildsgaard (?): Skallerup 1 G.

Fru *Maren* i Jestegaard: Hillerslev 1 G. 1 H.

Fru *Maren* i Rughtved: Tolstrup 1 G. 4 B., Albæk 2 B. 6 H., Kaastrup 1 G. 1 B. 2 H., Tved 2 G. 2 H. (s. Hans Judes Datter og Hans Olufsen).

Fru *Maren* i Steenshede: Rubjerg 1 B. 1 H. (s. Vogn Godtzsen).

Fru *Maren* i Stenumgaard: Bodrum 1 G. 1 H.

Fru *Margrete*, Hans Holks, har Halvparten af Bratskov: Sulsted 2 G. 2 B., Tversted 1 G. (til Bratskov), Brovst 13 G. 12 B. 10 H., Svenstrup 1 G. 1 B., Tranum 3 G. 2 B. 2 H., Hillerslev 3 G. 2 H., Handborg 3 G. 3 H., Stagstrup 1 G., Sundby paa Mors 1 G. (s. Hans Holk og Erik Lykke).

Fru *Margrete* [Skeel] til Sjelle Skovgaard: Sjörring 2 G

Fru *Marine* til Gjerumgaard: Vesterhassing 1 B., Understed 1 G., Hjermeslev 1 G., Gjerum 3 B. 1 H. 1 Mølle, Mosbjerg 1 B. 1 H.

Jens *Marquardsen* [Rodsteen] til Lengsholm: Ajstrup 1 B. 1 H., Tolstrup 1 G. 1 B., Stenum 1 B., Jerslev 1 B., Torslev 2 G. 7 B. 2 H., Lendum 11 G. 14 B. 8 smaa Afbyggere, Rakkeby 1 G. 1 H., Elling 1 G. 5 B. 5 ny Byggesteder, 5 H., Mosbjerg 1 B., Jetsmark 1 G. 1 B.,

Saltum 1 G., Nørresundby 1 B. 1 H., Maarup 1 G. (til Lengsholm), Skallerup 1 G. 1 B. 1 H., Hillerslev 1 G. 1 H. (s. Fru Agitta).

Peder *Matzen*: Tødsø 1 G.

Fru *Mette*, Mathis Arv.: som var i Hørbylund: Tise 1 G.

Fru *Mette* Madsdatter, Morten Krabbes, til Bøgstedgaard: Sindal 2 G. 2 B. 1 H., Astrup 9 G. 12 B. 3 H. 2 Møller, Hellevad 1 G., Torslev (Niels Jonsens og Fru Mette sl. Morten Krabbes) 1 G. 2 B. 1 H., Vraa 1 G. 1 B., Em. 1 H., Vølstrup 1 G. 1 B. 2 H., Hørby (sammen med N. Jonsen) 1 G. 2 H., Vejlby 1 B. 1 H., St. Hans i Hjørring 1 G., Rubjerg 1 G., Vidstrup 3 G., Bjergby 1 G., Skjærum (N. Jousen og Fru Mette, Morten Krabbes Opskifte) 3 G. 1 B. (s. N. Jonsen).

Fru *Mette* Oxdatter, Hans Bernikovs: Torslev 1 G., Vølstrup 2 B. 4 H., Sejlstrup 1 G., St. Hans S. i Hjørring 1 G. 1 B.

Fru *Mette*, sl. Iver Juels, i Stubergaard: Nors 1 G., Bistrup 4 G., Løderup 2 G., Ørding 4 G.

Mester *Michel*, Prior i Viborg: Tømmerby 1 G.

Christopher *Michelsen* [Tornekrands] til Lundbæk: Vesløs 1 G., Nors 1 G. (s. Fru Kirstine).

Mikkel *Mikkelsen* [Tornekrands] til Kyø: St. Olai S. i Hjørring 1 B.

Niels *Mikkelsen* til Kyø: Ydby 1 G., Gjetstrup 1 G.

Svend *Mogensen*: Lyngs 2 G.

Oluf *Mortensen*: Kjetstrup 13 G. 4 B. 12 H., Gjøtstrup 3 G. 1 H.

Oluf *Mouritzen* til Boller i Skaane: Aggersborg 4 G. 11 H. (s. Jens Clausen, Fru Johanne, Holger Rosenkrands og Boller).

Oluf *Mouritzen* til Clausholm: Vesløs 1 G. (s. Fru Ane og Clausholm).

Oluf *Mouritzen* til Lerbæk: Elling 3 H. (s. Otte Christopher Rosenkrands).

Oluf *Mouritzen*: Klim 3 G. 1 B. 2 H., Bejstrup 1 G., Skræm 2 G. 1 H., Kollerup 4 G. 2 B. 3 H., Hjortdal 1 B.

Palle *Munch*: Torup 1 G.

Niels *Munck* til Gjesinggaard: Nors 1 G., Vestervandet 1 Mølle.

Oluf *Munck*: Hansted 3 G., Rør 1 G.

Søren **Munk**: Tornby 1 G. 1 B.

Søren **Mund** ved Orsse: Sønderhaa 1 G., Ydby 1 B.

P. **Munk** til Aastrup: Ulsted (1599) 1 G. 2 B., Østerbrønderslev 1 G. 2 H., Jerslev 8 G. 5 B. 4 H., Vesterbrønderslev 1 G. 2 H., Serridslev 2 G. 2 B. 4 H. (s. Aastrup).
P. **Munk** til Hammelmose: St. Hans S. i Hjørring 1 B. (s. Albert Skeel).

Ove **Mørk** i Gunderup: Vraa 1 B. 1 H.

Hr. **Niels** i Bjergby: Hjørring 2 Fjerddinger.

Henrik **Nielsen**: Hassing 1 G. 1 B.

J. **Nielsen** i Søndergaard i Øslos: Tømmerby 1 H.

Jesper **Nielsen**: Gjerum 2 G.

Lars **Nielsen** til Tveden: Vraa 1 G. 1 H., Em 1 G. 1 H., Karup 5 B. 2 H., St. Hans S. i Hjørring 1 G., Aasted 2 G., Kaastrup 2 G., Hassing 1 G. 2 H., Jelstrup (til Tveden til Niels Torbesen) 1 B., Saltum (til Tveden, som Niels Tollisen afdøde) 1 B. (s. Jomfru Ingeborg).

Otte **Nielsen** til Villerup i Skallerup S.: Ovtrup 2 G., Solbjerg 1 G. 1 B., Rubjerg 1 G. 2 B., Skallerup 1 G. 4 B. 3 H., Vennebjerg 1 G. 4 B. 3 H., Jelstrup 1 G. 2 B. 2 H. (Kirkegods, Herligheden til Villerup), Lyngby 1 G., som er Kirkegods, Vistrup, 1 G. 1 B.

P. **Nielsen** i Holstebro: Søndbjerg 1 G.

Hans **Olufsen** til Rugtved: Raabjerg 5 B. 2 H. (s. Hans Judes Datter og Fru Maren).

Hans **Ovesen** til Søgaard i Nors S.: Nors 6 G. 2 B. 3 H. (til Søgaard), Tved 1 G. (til Søgaard), (s. N. Stygge).

Lars **Ovesen** til Lykkegaard i Bindslev S.: Bindslev 2 G. 2 B. 4 H.

Lars **Ovesen**: Østerbrønderslev 1/2 G., Torslev 1 G., Gjerum 1 B., Vejerslev 1 G. 1 H.

Jomfru Ingeborg **Parsbjerg**: Aggersborg 1 G., (som Torben Bille til Marckegaard i Skaane har i Forsvar).

Verner **Parsbjerg**: Hillerslev 1 G., Vang 1 G.

Anders **Pedersen** [Galt] til Birkelse: Nørresundby 1 B., Vadum 3 G. 14 B. 11 H., Aaby 9 G. 25 B. 1 Pantebol, 24 H., Biersted 2 G. 12 B. 9 H. og 4 Pantegaarde, Torslev 3 G. 3 B., Rubjerg 4 G., Jetsmark 2 G. 9 B. 4 H., Svenstrup 1 G. 1 B. 2 H.

Christopher Pedersen i Skaarup: Torsted 1 G., Tilsted 1 G.

Mads Pedersen i Assendrup: Hjörring 10 Fjerdinger.

Anders Persen til Berekjær: Vestervandet 1 Mølle.

Jens Persens Arving i Breholt (?): Hallund ½ G.

Thøger Persen, Borger i Aalborg: Torup 1 G. 5 H.

Fru Anne Podebusk til Hundslund Kloster: Stenum 1 G.,

Østerbrønderslev 2 G. 1 B. 3 H. 3 Byggesteder paa

Kraghede, Jerslev 5 G. 4 B. 2 H., Vesterbrønderslev

1 G., Serridslev 2 G. 3 B. 2 H., Børlum 1 B., Vor 2 G.

3 B. 2 H., Ingstrup 1 G. 2 B., Rakkeby 2 G. 1 H.,

Skallerup 1 G., Aasted 3 G. 1 B. 3 H. (s. Hundslund).

Erik Podebusk til Bistrup har Vrejlev Kloster i Forlening:

Sønderhaa 1 G., Hassing 1 G., Solbjerg 1 G.; til Vrejlev:

Jerslev 3 B. 1 H., Serridslev 3 B. 2 H., Ingstrup 1 G.,

Alstrup 1 G. 2 H., Tranum 1 B., Kollerup 1 G., Hjort-

dal 1 G., Lild 1 G., Hillerslev 1 G. 1 B., Tilsted 1 G.

1 H. (s. Aalborghus).

Fru Jutte Podebusk til Irup (har Vestervig i Forlening):

Kollerup 1 G., Tømmerby 1 B., Lild 1 G., Sennels 3 G.,

Hillerslev 2 G., Kaastrup 3 G. 3 H., Tilsted 3 G. 1 H.,

Thisted Landsogn 4 G., og med særskilt Betegnelse, at

de ligge til Irup, følgende: Hassing 4 G. 1 B. 3 H.,

Stagstrup 4 G. 2 B. 2 H., Harring 4 G. 1 B. 2 H.,

Snedsted 7 G. 2 B. 3 H., Hørsted 3 G. 1 B. 6 H., Vil-

lerslev 12 G. 4 B. 9 H., Hördum 13 G. 7 B. 15 H. 2

Møller, Skyum 6 G. 4 B. 4 H. 1 Mølle, Bedsted 5 G.

1 B. 4 H., Grurup 1 B. 1 H., Lodbjerg 2 G. 4 H.,

Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Bodrum 5 G. 2 B. 2 H., Ydby

4 G., Lyngs 1 G. 1 B., Sundby 1 Herregård ved Navn

Overgaard, som Jutte Podebusk og hendes Børn har, og

bor der en fattig Enkefrue Fru Anne Porsdatter deri

(Fru Anne Porsdatter har desuden i Sundby 1 G.) og 1

G., Hvidbjerg 1 G. 1 B. 1 H. (s. Vestervig).

Josias v. Qual til Økloster: Biersted 3 G. 2 B. 5 H., Havvers-

lev 13 G. 11 B. 7 H., Bejstrup 11 G. 5 B. 1 H., Kolle-

rup 15 G. 6 B. 3 H., Lild 1 G. 1 H. (s. Økloster).

Quitzau s. Hans Johansen.

Henrik van Radz [Rade?]: Løderup 1 G. ~~lakab~~

Axel Rosenkrantz til Aling (?) i Skaane: S. Haus S. i Hjör-
ring 1 G.

Holger *Rosenkrantz* til Boller: Østerhassing 4 G. 3 H., Hellevad 2 B. 1 H., Østerbrønderslev 1 G. 2 B. 4 Byggesteder paa Kraghede, Vesterbrønderslev 1 G. 1 B. 3 H., Skæve 1 G., som han er Forsvar for, Rakkeby 1 G., Aasted 6 G. 4 B. 4 H., Gjerum 1 G., Saltum 1 G., Elling 1 G. 6 B., Ingstrup 2 G. 1 B. 2 H., Svenstrup 2 G., Haverslev 1 G. 2 B. 1 H., Lerup 1 G., Tranum 2 G. 2 B., Skræm 1 G., Kollerup 6 G. 4 B., Hjortdal 1 B., Kjettrup 1 G. 1 B., Gjøttrup 1 G. 3 H. 1 Mølle, Vust 1 G. 4 B. 1 H., Torup 8 G. 3 B. 2 H., Klim 4 G. 4 H., Tømmerby 1 B. 4 H., Lild 1 G. 1 B., Hjardemaal 1 G. 1 B. 1 H. (s. Boller). Var Lensmand til Bygholm (s. Bygholm).

Niels Axelsen *Rosenkrantz* til Halkjær: Torslev 2 B., Tømmerby 2 G., Tornby 1 G., Nors 1 G.

Otte Christopher *Rosenkrantz* til Leerbæk: St. Olai S. i Hjørring 1 B. (s. Oluf Mouritzen).

Jakob *Rostrup* til Leergraff: Stagstrup 2 G. 3 H., Flade paa Mors 1 G.

Erik *Rud* til Hindsels: Odby 1 G.

Erik *Rud* til Vorgaard: Jerslev 5 G. 11 B. 4 H., Vesterbrønderslev Herligheden af 3 G. 1 B. og desuden 3 H., Seridslev 2 G. 3 B. 1 H., Hørby 1 G. (s. Ingeborg Skeel og Vorgaard).

Erik *Rud*: Lyngs 2 G., Hvidbjerg 3 G. 2 B. 1 H., pantede fra Kronen.

Fru Kirstine *Rud*: Torslev 6 G. 5 B. 2 H., Taars 1 B. 2 B. 1 Mølle.

Fru Kirstine *Ruds*datter og hendes Børn: Snedsted 6 G. 2 B. 5 H. 1 Mølle.

Knud *Rud* til Vedbygaard: Ulsted (1599) 1 B.

Otte *Rud* til Sæbygaard: Torslev 7 G. 6 B. 3 H., Karup 3 B., Understed 5 G. 11 B. 7 H., Volstrup 9 G. 21 B. 7 H., Hørby 5 G. 7 B. 2 H.

Oluf (Olrik) *Sandbjerg* til Quelstrup: St. Hans S. i Hjørring 1 G., St. Olai ib. 2 G. 6 B.

Jakob *Sefeld*: St. Hans S. i Hjørring 1 B.

Fru *Sidsel* (Søszill) i Brunsbieringe: Hassing 1 G.

Fru *Sidsels* Arvinger i Nørgaard: Hördum 1 G., Villerslev 1 G., Redsted 1 G.

Albert *Skeel* til Fussing har en Herregård Røsterup i Homborg S., hvortil 3 G. 1 B. 1 H., Torup 1 G.

Albert *Skeel* til Hammelmose: Tise 14 G. 8 B. 7 H., Jerslev 1 B. 2 Møller (s. P. Munk).

Albert *Skeel*: Tolstrup 1 G., Mosbjerg 1 B., Kjetterup (nedlagt) 1 G. 1 H., Hjardemaal 1 G., Jannerup 2 G. 3 H., Hvidbjerg 5 G. 2 B. 2 H., pantede fra Kronen (s. L. Skram).

Christen *Skeel*: Odby 3 G. 1 H., pantede fra Kronen.

Fru Ingeborg *Skeel* til Vorgaard: Ulsted (1599) 1 G. 5 B., Hjörring 2 Fjerdinge og Bistrup, som ligger til Asdal, som Ingeborg Skeel har i Forsvar sin Livstid, St. Olai S. 1 B. (s. Erik Rud og Vorgaard).

Hans *Skovgaards* Arvinger til Hvidbjerggaard: Nørresundby 1 G. 2 H., Sjörring 1 G., Torslev 8 G. 5 B. 4 H., Haverslev 1 B., Snedsted 2 G. 1 H., Hörsted 1 G., Hassing 1 B., Villerslev 1 G., Hördum 1 G., Hvidbjerg Vestenaa 2 G., Ljørslev 1 G., Odby 5 G. 2 B. 3 H., Søndbjerg 4 G. 2 B. 7 H., Lyngs 2 G., Tødsø 2 G. 1 B., Hvidbjerg 11 G. 7 B. 10 H.

Ung Jørgen *Skovgaard*: Bjergby 3 G.

Lauritz *Skram*: Ajstrup 1 B. 1 H., Østerbrønderslev 1 Bygge paa Kraghede, Vixø 1 G., Østerjølby 1 G. 1 B., Erslev (sammen med Albert Skeel paa sin sl. Broders Børns Vegne) 2 G. i Fællig.

Anders *Skriver* i Hals Fogedgaard: Vesterbrønderslev 3 smaa B.

Christen *Skrivers* Efterlev. i Bistrup: Hjörring 2 Fjerdinge.

Jomfru *Sophie* Pedersdatter, sl. P. Ebbesens Datter, som er paa Skivehus hos Fru Magdalene: Østerild 13 G. 10 H. og 2 Parter i 1 G. og 1 Mølle, Hillerslev 1 G., Hjardemaal 9 G. 9 H. (s. P. Ebbesens Børn).

Hans *Spurge*: Stenum 1 G.

Henrik *Sparre*: Gjerum 1 G.

Knud *Sparre*: Vust 1 B., Torup 1 G., Haverslev 1 B.

Sl. Knud *Sparre*: Elling 1 Byggested.

Jomfru Inger *Spendsdatter*: Hvidbjerg Vestenaa 1 G.

Lars *Spend* til Hoffvinchell i Harsyssel: Østerild 1 G., Vествandet (sammen med sine Medarvinger) 1 Mølle.

Jørgen *Splid* til Møldrup: Flade 1 G., Tømmerby 1 G., Ydby 1 G.

- Ove *St.*.... [Schram ?]: Sønderhaa 1 G.
 Niels *Stygge* til Søgaard: Gjetstrup 1 G. (s. H. Ovesen).
 P. *Stygge* til Linderupsgaard: Jerslev 1 B.
 Fru *Susanne* Lykkesdatter, Kjeld Krabbes Efterlev., til Ne-
 bel i Vestervandet S : Tømmerby 1 B., Øsløs 1 G. 1
 H., Hundstrup 1 G., Nors 3 G. 1 H., Hjardemaal 3 G.
 4 H., Vestervandet 13 G. 3 B. 7 H. 1 Mølle. Østervan-
 det 1 G., Thisted Landsogn 1 G.
 Morten *Svendsen* til Vosnæsgaard: Østerhassing 1 G. 1 B.
 2 H., Lendum (sammen med sine Medarvinger) 2 G. 2
 B., Em 4 G. 1 B. 2 H., Gjerum 1 G. 1 B.
 Søren *Svendsen* [Orning] hans Børn s. Eget og Elle Galskjøt.
 Thamis *Svendsen* til Ellinggaard: Aasted 3 G. 2 B. 2 H. 1
 Mølle, Gjerum 1 Mølle, Elling 6 H., Boddum 1 G. 1 H.,
 Odby 1 G.
 Jens *Tamisen* til Hjermeslevgaard (hvorf Halvparten tilhø-
 rer velb. Jens Tamisen med sin Frue Mette Mortens-
 datter, den anden Halvpart tilhører hendes Søster Jom-
 fru Anne Mortensdatter): Tømmierby 1 G., Øsløs 2 G.
 1 H., Vesløs 1 G., Vesterbrønderslev 2 G. 3 H., Under-
 sted 1 B. 1 H., Hjermeslev 2 G. 1 H., Alstrup 2 G.
 1 H., Tise 1 G. 4 B. 2 H., og følgende, der have Be-
 tegnelsen, at de ligge til Hjermeslevgaard: Uggerby 1
 G. 1 B. 2 H., Jetsmark 3 B. 2 H., Saltum 1 G. 1 B.
 Tolstrup 8 G. 13 B. 15 H.
 Hartvig *Thamisen* til Kollerup: Haverslev 4 G. 5 B. 5 H.,
 Bejstrup 1 B., Ydby 4 G. 2 B., Lerup 1 G. 1 H., Arup 1 G.
 Anders *Tomsens* Arvinger til Steensbæk: Tolstrup 2 B. 1 H.,
 Tise 1 G. 4 B. 2 H., Østerbrønderslev $\frac{1}{2}$ G., Vester-
 brønderslev 1 G., Bindslev 3 B., Mosbjerg 1 G. 2 B.
 1 H., Tornby 2 G. 1 H.
 Gjord *Tomsens* Børn: Vesterbrønderslev 1 G.
 Sl. Niels *Torlufszens* Børn s. Fru Jed Høgs.
 Børge *Trolle* til Lille: Østerhassing 1 G. 1 H., Torslev 2
 G., Volstrup 1 G. 2 B. 3 H., St. Olai S. i Hjørring 1
 G., Flade 1 G. 3 H., Mosbjerg 1 G. 1 H., Vidstrup 1 G.
 Herlof *Trolles* Efterlev.: Raabjerg 1 G. 1 B. 4 H.
 Gregers *Trudsen* til Høgholt: Hørimested 5 G. 7 B. 3 H. og
 Herligheden af Præstegaarden, som Præsten har haft af
 Arilds Tid, Vraa 2 G. 1 H., Volstrup 1 B., Saltum 3 G.,

og følgende, der have Betegnelsen, at de ligge til Høgholt: Raabjerg 2 B. 1 H., Maarup 2 B., Skallerup 2 G. 2 H., Tornby 1 G. 1 B., Ugilt 1 B., Hellevad 1 G. (s. Karen Banner).

Gregers *Trudsen* til Orlufgaard i Skræm S.: Skræm 4 G. 11 B. 5 H.

Gregers *Trudsen*: Sulsted 1 G., Østerbrønderslev 3 Bygge paa Kraghede, Jerslev 2 G. 1 B. 1 H., St. Olai S. i Hjørring 1 B., Harridslev 1 G. 1 H., Aasted 2 G. 2 B. 2 H., Skjærum 1 G. 3 B. 2 H., Tolne 1 G., Alstrup 1 G., Bejstrup 1 B., Tranum 1 G. 1 H., Hjardemaal 1 G., Hammer 1 G. 1 B. 1 H.

Axel *Ugerup* til Orumholt: St. Hans S. i Hjørring 1 G., St. Olai ib. 1 B.

Valdborg Jensdatter i Holstebro: Søndbjerg 1 G. (Herligheden til Ørum).

Fru *Vibekke* i Varde: Hördum 1 G., Hvidbjerg Vestenaa 1 G. 1 H., Odby 2 G.

Anders *Vinthers* Børn i Næsborg: Snedsted 1 G., Hördum 1 G.

Peder *Vinther* og Fru Anne Spendsdatter har i Tæbring 2 G. 7 H. i Forsvar; Peder Vinther har i Flade paa Mors en Herregaard, Nandrup, og 2 G.; Fru Anne Spendsdatter til Nandrup i Flade 1 G. (s. Fru Anne).

Jesper *Vogensen* til Hestrup: Understed 1 G. 3 B. 4 H., St. Olai S. i Hjørring 2 G., Mosbjerg 1 G. 1 B. 1 H., Vennebjerg 1 G. 2 B., og følgende, der have Betegnelsen, at de høre til Hestrup: Raabjerg 1 B. 1 H., Saltum 2 G. 1 H., Rubjerg 1 G. 1 B. (s. Fru Inger).

Poul *Vogensen* i Stötterup: Kaastrup 1 G.

Las *Vunsen*: Gjerum 1 G. 1 H.

Fru *Yde* til Hogaard i Thy: Jetsmark 2 G., som Jens Thamsen til Hjermeslevgaard har i Pant, 1 B. 2 H. (s. Fru Jutte).

Christen *Ørn*: Hvidbjerg paa Mors 1 G. 1 H.

Boller: Tved 1 B. (s. Jens Clausen, Fru Johanne, Holger Rosenkrantz og Oluf Mouritzen).

Clausholm: Hammer 1 G., Volstrup 1 G. 4 B. 2 H., St. Olai S. i Hjørring 1 B., Skallerup 1 G. 4 B. 2 H., Flade 1 G. 2 H., Bjergby 1 G., Sindal 2 G. 1 B. 2 H. (s. Fru Anne og Oluf Mouritzen).

Eget: Skjærum 1 G. 6 B. 2 H. (og er dette Gods uskiftet mellem sl. Søren Svendsens Børn og hans Søskende), Tolne 2 B. 3 H. 1 Mølle, Sindal 1 G. 1 H., Hune 2 G. 3 B. 1 H. (s. Fru Elle Galskjøt).

Elkjær: Tversted 3 G. 4 B. 14 H., Uggerby 4 G. 1 B. 1 H., Bindslev 2 G. 2 B. 1 H.

Gjersingholm: Hune 1 G. 1 H.

Hospitalet i Aalborg: Nørresundby 1 B., Hvorup 1 B., Vadum 3 G. 2 B. 4 H., Biersted 1 G. 1 H., Horsens 4 G. 6 B. 9 H., Vesterhassing 3 G. 1 B. 1 H., Østerhassing 1 G. 1 B. 1 H., Hellevad 1 B., Jerslev 1 B., Vesterbrønderslev 2 G. 1 B. 2 H., Serridslev 1 B. 1 H., Tornby 2 G., Jetsmark 2 G. 2 H., Ingstrup 2 B., Hjermeslev 1 G. 1 B., Kjetterup (nedlagt) 1 G., Saltum 4 G. 2 B. 2 H., Hune 2 B. (det ene er øde), Gjøl 1 G., Sennels 4 G., Nors 1 G., Vixø 1 G. 1 H., Sjörring 3 G. 1 B. 1 H., Thisted Landsogn 1 G., Sønderhaa 3 G., Hördum 2 G., Lodbjerg 1 B.

Hospitalet i Viborg: Nors 1 G., Ydby 2 G., Gjettrup 1 B., Østerild 1 G., Flade paa Mors 1 G., Hvidbjerg 1 G., Jørsby 1 G.

Jelskov: Hvidbjerg Vestenaa 1 B.

Kirker¹⁾: Aasted 1 B., Skjærum 1 G. 2 B. (Herligheden til Sejlstrup), St. Ane Kapel i Hjørring 1 B. i St. Olai S. ib. og 1 G. i Vidstrup, Alstrup 1 B. og 1 G. 1 B. i Hjermeslev, Hjermeslev 1 B., Jelstrup 1 G. 2 B. 2 H., Skallerup 2 G. 1 H., Ingstrup 1 B., Kjetterup (nedlagt) 2 B., Saltum Skylden af 2 G. 3 B. (Herligheden til Sejlstrup), Svenstrup 1 G. 1 B. (Herligheden til Økloster), Aggersborg 3 G. 2 B. 2 H. (Herligheden til Økloster af de 2 G. og 2 B.), Tømmerby 2 H., Raabjerg 1 G. 1 B., Tolstrup 1½ B., Taars 2 B., Hundstrup 3 B. i Østerild, Østerild 1 B. 2 H., Nors 1 G. 2 B. 1 H., Tved 3 G., Hjardemaal

¹⁾ hvor intet andet er bemærket. ligger Godset i Sognet.

2 G., Snedsted 1 G. 1 B. i Hundborg, Hvidbjerg Vestenaa
 1 B. 2 H., Frøslev 4 G. 1 B., Vejerslev 1 B., Blidstrup
 1 G., Moldrup 1 G., Hvidbjerg paa Mors 5 G., Elsø
 1 H., Ørding 2 G., Boddum 2 G. (Herligheden til Irup),
 Ydby 3 G. 2 B. (Herligheden til Irup), Vestervig 2 B.,
 Gjetstrup 2 G. (Herligheden til Irup) og i Helligsø 1 B.
 (Herligheden til Irup), Hurup 1 G. 1 B. (Herligheden
 til Irup), Heltborg 1½ G. (Herligheden til Irup), Lyngs
 1 G. (Herligheden til Hvidbjerggaard) 3 B. 2 H., Ers-
 lev 2 G. 2 B., Skallerup 2 H., Alsted 1 G 1 H., Bjergby
 (paa Mors) 2 G., Jörsby 1 B., Ejerslev 1 G., Dragstrup
 2 G. 1 B. 2 H. og følgende, ved hvilke det er bemærket,
 at Palle Juel til Strandet har dem i Forsvar: Vester-
 assels 1 G. 3 B., Østerassels 2 G., Løderup 8 G. 1 B.,
 Elsø 1 G., Galtrup 3 G. 2 H., Solbjerg 2 G., Sundby
 2 G., Tødsø 5 G. 1 B., Ovtrup 1 G., Tæbring 1 G.,
 Erslev 2 G. 2 B., Skallerup 2 G. 2 H., Jörsby 3 G.
 1 B., Sejerslev 3 G. 1 B., Flade paa Mors 1 G., Draaby
 1 G. 2 B., Taars 2 B., Redsted 16 G. 1 B. 12 H. (s.
 Otte Nielsen og Palle Juel).

Kjærsgaard: Skallerup 1 G. 1 B. 1 H., meste Parten for-
 dærvet af Sand.

Korsbrædregaard (Kaarsbygaard) i Viborg, som Henrik Gylden-
 stjerne har i Forsvar: Skjoldborg 3 G. 1 H., Erslev 3 G.,
 Torup 1 G., Løderup 2 G.

Kronen

- a. til *Aalborghus*: Nørresundby 2 G. 1 H.. Hvorup 5 G.
 2 B. 3 H., Vadum 12 G. 13 B. 12 H., Biersted 4 G.
 8 B. 13 H., Hammer 1 G. 2 B. 1 H., Sulsted 2 B. 1 H.,
 Horsens 5 G. 6 B. 15 H., Ajstrup 8 G. 6 B. 11 H., Ul-
 sted (1599) 4 G. 7 B., Vesterhassing 26 G. 14 B. 19 H.,
 Østerhassing 6 G. 7 B. 11 H., Skagen Landsogn 2 B.
 2 H., Jetsmark 4 G. 8 B. 6 H., Kjetterup (nedlagt) 1 G.,
 Saltum 8 G. 3 B. 5 H., Hune 1 G. 3 H., Sennels 1 G.
 (s. Erik Podebusk).
- b. til *Aastrup*: Hallund 1 G. 1 B., Hellum 3 G. 5 B. 3 H.,
 Stenum 1 G. 1 H., Vrensted 2 G. 1 B. 16 H., Harritslev
 8 G. 5 B. 7 H., Rubjerg 2 G. 4 B. 2 H., Maarup 1 B.,
 Skallerup 4 G. 1 B. 1 H., Vennebjerg 1 G. 2 B. 1 H.,
 Skjærum 1 G. 2 H., Gjerum 1 G., Hörmested 1 G. 1 H.,

- St. Olai S. i Hjørring 2 G. 2 B. 5 H., St. Hans S. ib.
6 G. 5 B. 16 H. (s. P. Munck).
- c. til *Bygholm*: Øsløs 1 G., Mosbjerg 1 B. 3 H. eller
Bunker (s. Holger Rosenkrantz).
- d. til *Børglum* Kloster: Vadum 1 B., Hanner 1 B. 1 H.,
Vesterhassing 1 G. (Gandrupsgaard) 7 B. 8 H., Øster-
hassing 1 G., Hellevad 2 B. 1 H., Hallund 3 G. 3 B.
4 H., Hellum 3 G. 1 B. 1 H., Tolstrup 6 G. 8 B. 3 H.,
Stenum 7 G. 2 B. 5 H., Vrensted 6 G. 10 B. 2 H.,
Tise 7 G. 4 B. 10 H., Vraa 4 G. 1 B. 4 H., Taars 2 G.
14 B. 2 H., Ugilt 13 G. 6 B. 3 H., Børlum 28 G. 22 B.
21 H., Fureby 7 G. 7 B. 6 H., Vejlby 7 G. 7 B. 5 H.,
Rubjerg 3 G. 1 B., Maarup 1 G. 1 B. 1 Mølle, Skallerup
1 G. 1 B., Vennebjerg 1 G., Jelstrup 1 G. 1 H., Lyngby
2 G. 2 B. 1 H., Flade 5 G. 7 B. 2 H. 10 Strandbyggere,
Gjerum 4 G. 1 B., Hørnasted 1 G. 1 H., Jetsmark 5 G.
3 B. 2 H.. Hjermeslev 1 B., Kjetterup (nedlagt) 7 G.
1 H., Saltum 3 G. 4 B. 1 H., Hune 1 G. 2 B. (s. Frans
Banner).
- e. til *Dueholm* Kloster: Tved 3 G. 1 H., Vestervandet 6 G.
4 H., Hassing 1 B. 1 H., Villerslev 1 G. 3 H., Ovtrup
2 G., som Fru Abbild har i Forsvar. Tæbring 1 G.,
Hundstrup 5 G. 1 H., Hvidbjerg paa Mors 3 G. 1 B.
1 H., Redsted 1 G., Vejerslev 8 G., Vesterassels 4 G.
1 H., Løderup 20 G. 2 B. 8 H. 1 Mølle, Elsø 12 G.
1 B. 1 H., Ljørslev 2 G., Ørding 3 G. 2 B., Ydby 2 G.,
Heltborg 2 G., Østerjølby 1 G., Galtrup 4 G., Solbjerg
4 G., Sundby 7 G. 2 B., Tødsø 19 G. 1 B., Erslev 10
G. 1 B. 1 H., Dragstrup 7 G. 6 H., Skallerup 2 G. 1 H.,
Alsted 1 G. 1 H., Flade paa Mors 1 G. 2 B., Draaby
1 G. 1 H., Arup 1 G. 1 H., Hjardemaal 4 G. 2 H. (s.
Fru Abel Skeel, sl. Niels Langes).
- f. til *Hald* Slot, som Hr. Otte [Krumpen] har i Forlening:
Østerjølby 1 G. 1 H. 1 Mølle, Frøslev 5 G. 1 B., Karby
4 G., Vejerslev 1 G., Løderup 6 G. 5 B. 2 H. og Færge-
huset ved Sallingsund, Elsø 1 B., Ljørslev 1 G., Gal-
trup 1 G., Solbjerg 5 G. 3 H., Sundby 4 G. 1 B. 2 H.,
Ejerslev 1 H., Tødsø 7 G. 2 B., Erslev 5 G., Skallerup
5 G. 2 H., Flade paa Mors 7 G. 2 B. 3 H., Redsted
2 G., Karby 4 G.
- g. til *Hundslund* Kloster: Nørresundby 2 G., Hvorup 3 G.

- 3 H., Vadum 3 G. 6 B. 5 H., Horsens 2 G. 2 B., Hundslund 93 G. 80 B. 33 H., Hellevad 6 G. 11 B. 1 H., Hallund 2 G. 8 B. 4 H., Ørum 12 G. 17 B. 1 H., Taars 1 G., Villerslev 1 G., Vrensted 10 G. 5 B. 10 H., Torslev 2 G. 2 B., Skæve 1 G., St. Hans S. i Hjørring 1 B., Rakkeby 1 G. 1 B., Skallerup 1 G. 1 B., Vennebjerg 1 G., Aasted 1 B., Jetsmark 1 G. 1 B., Alstrup 1 G. 1 H., Kjetterup (nedlagt) 1 G., Saltum 1 G., Hune 2 B., Gjøl 1 B., Hvidbjerg 1 G. (s. Fru Anne Podebusk).
- h. til *Lund*, Kronens Slot og Gaard i Østerassels, som Peder Munck har i Forsvar: Vesterassels 9 G. 5 B. 10 H. 1 Mølle, Østerassels 19 G. 8 B. 6 H., Rakkeby 6 G. 4 H. 1 Mølle.
- i. til *Mariager* Kloster: Tversted 1 G., Tornby 1 G., Vust 1 B., Hillerslev 5 G. 4 B. 7 H., Kaastrup 2 G. 1 H.. Moltrup 2 G. 1 H., Ovtrup 1 G., Ejerslev 6 G. 1 H.. Lyngs 7 G. 2 H. (s. Jørgen Lykke).
- j. til *Sejlstrup*: Raabjerg 1 B., Torslev 1 G., Lendum 1 Degnebol, Vraa 9 G. 6 B. 8 H., Vrejlev 4 G. 1 B. 1 H., Sejlstrup 5 G. 5 B. 4 H., Rakkeby 9 G. 10 H., Rubjerg 1 G. 3 B., Maarup 3 G. 2 H., Skallerup 3 G. 1 B. 3 H.. Vennebjerg 1 G., Jelstrup 9 G. 7 B. 13 H., Lyngby 4 G. 5 B. 3 H., Aasted 3 G. 3 B. 3 H., Skjærum 1 G. 2 B. (Herligheden til Sejlstrup og Skylden til Skjærum Kirke), Tversted 2 G. 2 B. 2 H., Bindslev 2 G. 2 B. 2 H., Mosbjerg 2 B., Skagen Landsogn 1 B. 2 H., Vidstrup 1 G. 1 B., Hjermeslev 1 G. 1 B. 1 H., Kjetterup (nedlagt) 1 G. 1 B. 1 H., Saltum 9 G. 2 B. 5 H. og Forsvar af 2 G. 3 B., som yde Skylden til Saltum Kirke. Hune 3 B., St. Olai S. i Hjørring 1 G. 2 B. 3 H., St. Hans S. ib. 4 G. 4 B. 6 H. (s. Otte Banner).
- k. til *Thisted* Bisgaard: Hillerslev 6 G. 2 B., Kaastrup 1 G., Rør 3 G. 1 B., Hundstrup 1 G., Sennels 11 G. 2 B., Sjørring 4 G. 3 B. 4 H., Tilsted 1 G. 1 B. 3 H., Thisted Landsogn 6 G. 2 H., Vixø 1 B., Hjardemaal 1 G., Vestervandet 1 G. 1 H., Østervandet 3 G. 1 B., Skjoldborg 1 G. 1 B. 1 H., Jannerup 1 G. 1 B., Torup 5 G. 1 B. 1 H., Vang 3 G. 2 H. (s. Godske Brockenhuis).
- l. til *Vestervig* Kloster: Nors 4 G.. Tved 1 B. 1 H., Rør 1 B., Vestervandet 1 B., Østervandet 1 G., Skjoldborg 1 B., Sjørring 1 G. 1 Mølle, Torsted 2 G.. Nørhaa 17

- G. 1 B. 20 H. 1 Vandmølle, Torup 1 G., Harring 1 G., Snedsted 10 G. 2 B. 3 H., Sønderhaa 1 G., Hassing 1 G., Villerslev 5 G. 4 H., Hördum 2 G. 1 H., Skyum 1 G., Bedsted 2 G., Grurup 11 G. 4 B. 6 H., Lodbjerg 12 G. 3 B. 6 H., Hvidbjerg Vestenaa 1 G. 1 Mølle, Hvidbjerg paa Mors 3 G. 1 H., Vesterassels 1 G., Løderup 1 G., Boddum 1 G., Ydby 23 G. 3 B. 4 H., Vestervig 90 G. 12 B. 50 H., Gjetstrup 19 G. 1 B. 11 H., Helligsø 18 G. 3 B. 16 H., Hurup 25 G. 5 B. 8 H., Ejerslev 4 G. 1 H., Heltborg 23 G. 3 B. 4 H., Odby 2 G., Søndbjerg 1 B., Sundby 2 G. 1 B. 1 H., Flade paa Mors 1 G., Sennels 2 G., Hvidbjerg 28 G. 1 B. 5 H. (s. Fru Jutte Podebusk).
- m. til *Vitskøl Kloster*: Nørresundby 19 G., hvoraf Raadmand i Aalborg Mads Nielsen har 1 i Forlening sin Livstid, 6 Gaarde har Abbed Anders, forhen Abbed i Vitskøl. i Forlening foruden 1, han ibor, og 1 B., 16 B. 36 H., Hvorup 1 B., Vadum 1 G. 5 B. 4 H.. Abbed Anders i Sulsted 1 G., Østerhassing 1 G., Hals 44 G. 8 Halvgaard 16 B. 52 H. 1 Mølle og Præstegaarden, Broyst 2 G. 1 H., Bejstrup 1 G.
 - n til *Vorgaard*: Hvorup 2 G. 2 B. 7 H.. Hammer 1 B. 1 H., Sulsted 1 B., Ajstrup 2 G. 1 B. 2 H., Vesterhassing 1 G. 2 B. 2 H., Østerhassing 3 B. 1 H.. Hellevad 5 G. 6 B. 3 H., Hallund 1 G. 3 B. 1 H., Hellum 1 G. 8 B., Torslev 1 G., Skæve 8 G. 10 B. 3 H., Albæk 34 G. 29 B. 13 H. 1 Mølle, Vor 16 G. 9 B. 16 H. (s. Erik Rud og Ingeborg Skeel).
 - o til *Vrejlev Kloster*: Raabjerg 1 G. 34 H. (Gaardboe Birk), Ajstrup 1 G., Hellevad 1 B.. Vraa 9 G. 6 B. 4 H.. Vrejlev 30 G. 31 B. 12 H. 1 Mølle, Hæstrup 7 G. 2 H. 1 Mølle, Taars 2 G. 4 B. 1 H., Ugilt 2 B.. St. Olai S. i Hjørring 1 B., St. Hans S i Hjørring 1 G. 1 B. 2 H., Rakkeby 1 G.. Jelstrup 1 G. 1 B. 1 H.. Aasted 2 B. 3 H., Gjerum 1 G. 1 H.. Tversted 1 B., Saltum 1 G.. Hjermeslev 1 G. 1 H. (s. Erik Podebusk).
 - p til *Økloster*: Hellevad 1 G. 1 B. 1 H.. Rubjerg 1 G., Skallerup 1 G. øde at Sand, Venuebjerg 3 G. 2 H.. Jelstrup 1 G. 1 H.. Lyngby 1 G. 1 H.. Tornby 1 B.. Jetsmark 3 G. 4 B. 3 H.. Hjermeslev 1 G. 1 B.. Alstrup 1 G., Saltum 3 G. 2 B. 1 H.. Hune 2 G. 4 B. 1 H. og

- 7 andre Boliger i Klitterne, som give Smörskyld, fordi de ikke have Kornaavl, Gjøl 1 G., Øland 6 G. og Skyld og Landgilde af Præstegaarden 30 B. 34 H., Brovst 12 G. 9 B. 7 H., Svenstrup 4 G. og Herligheden af 1 G. 1 B., som ligge til Kirken, Torslev 20 G. 6 H., Aggersborg 3 G. 1 B. 4 H., Lerup 1 G. 2 B., Tranum 4 G. 2 B., Hjortdal 6 G. 6 B. 4 H., Kjettrup 5 G. 1 B. 3 H., Gjøttrup 9 G. 1 B. 6 H., Vust 6 G. 1 B. 1 H., Torup 2 G. 3 B. 3 H., Klin 4 G. 1 B. 6 H., Sennels 4 G. 1 H., Hillerslev 2 G. 3 H., Tved 2 G., Hjardemaal 4 G. 3 H., Skjoldborg 1 G., Sjörring 1 G. 1 H., Hundborg 1 G., Redsted 1 B., Vejerslev 2 G., Solbjerg 2 G., Flade paa Mors 1 G. og Herligheden af noget Kirkegods (s. Josias v. Qual og Kirker).
- p. til Ørslevkloster: Øsløs 1 G., Sennels 1 G., Hillerslev 1 G.. Nors 1 B., Herring 1 G., Østerassels 1 G. 1 H., Ljørslev 1 G., Ørding 1 G., Ydby 1 G. 2 H., Odby 1½ G., Erslev 1 B. (s. Henrik van Hagen).
- q. til Ørum Slot: Hillerslev 24 G. 8 B. 11 H. 1 Mølle, Nors 3 G. 1 H., Tved 1 G., Hjardemaal 2 G., Vestervandet 2 G. 4 H. 1 Mølle, Østervandet 2 G. 1 B., Sjörring 12 G. 5 B. 7 H., Torsted 4 G. 1 B. 3 H., Hundborg 2 G. 3 B. 4 H., Jannerup 1 B. 1 H., Vang 10 G. 3 B. 9 H. 3 Møller, Tilsted 2 H., Thisted Landsogn 4 G. 1 H., Stagstrup 3 G. 1 H. 1 Mølle, Hassing 1 G., Hördum 2 G. 1 H., Skyum 18 G. 7 B. 16 H., Bedsted 6 G. 19 B. 21 H. 2 Møller, Grurup 1 G. 1 H., Ørum 8 G. 10 B. 9 H., Hvidbjerg Vestenaa 1 G. 2 B., Boddum 3 G. 1 B. 4 H., Ydby 6 G. 5 B. 4 H., Gjettrup 1 G. 1 B. 2 H., Hurup 1 G. 1 B. 2 H., Heltborg 2 G. 1 B. 1 H., Odby 1 B., Søndbjerg 4 G. 2 B. 12 H., Skjoldborg 8 G. 2 B. 11 H., Hvidbjerg 5 G. 1 B. 10 H., Årup 2 G. 2 H., Østerild 1 G., Sennels 14 G. 4 B. 22 H. (s. Edel Hardenbjerg).
- r. *Kronen* (uden nærmere Betegnelse): Ulsted (1599) 4 G. 7 B., Raabjerg 1 G. 5 B. 1 H., Hallund ½ G., Tversted 7 G., pantede til Odden af Iver Lunge, 4 B. 6 H., Bindslev 3 G. 2 B. 2 H., som laa til Aalborg Slot og nu ere pantede til Odden, Elling 10 G. 2 B. 10 H., Tolne 6 G. 6 B. 4 H. 1 Mølle, Mosbjerg 3 G. 1 B. 1 H., Bjergby 1 G., Svenstrup 1 G., Haverslev 2 G. 2 H.,

Aggersborg 11 G. 4 B. 5 H. 2 Færgehuse, Lerup 3 G. 1 B. 1 H., Tranum 1 G. 1 B., Hjortdal 2 G. 1 B.. Kjettrup 2 G. 2 H., Gjøttrup 10 G. 10 H., Kollerup 2 G. 1 B. 1 H., Vust 9 G. 4 B. 2 H., Torup 4 G. 1 B. 2 H., Klim 7 G. 2 B. 5 H.. Tømmerby 11 G. 3 B. 5 H. 1 Mølle, Øsløs 6 G. 13 H., Sennels 14 G. 2 B. 22 H.. Draaby 7 G. 1 H. (s. Iver Kaas).

Præstegaarde: Flade 1 Mølle, Horsens 2 B., Ingstrup 1 G. 3 B. 3 H., Haverslev 4 G. 2 B. 5 H. 1 Mølle, Lerup 2 H. og i Tranum 2 G. 1 H.. Ydby 1 G., Nors 1 G. 1 B., Dragstrup 1 B., Draaby 1 H., Sjörring 4 B., Hundborg 2 G. i Skjoldborg og i Sjörring 1 G., Vang 3 G. 2 H.. Snedsted 2 H. og i Hørsted 2 H., Sønderhaa 4 G. 3 H. 1 Degnebol, Lodbjerg 1 H., Ovtrup 1 B., Ørding 1 B.. Boddum 4 G. 1 B. 3 H., Heltborg 1 G. 4 B. 3 H., Tolstrup $\frac{1}{2}$ B., Taars 2 B., Vesterhassing 4 B., Jerslev 1 H., Vraa 1 H., Vennebjerg 1 H., Aasted 1 H., Kjetterup (nedlagt) 1 H., Hune 1 B., Svenstrup 1 H., Aggersborg 1 G., Klim 1 H., Øsløs 1 H., Vesløs 1 B. 1 H., Hundstrup 1 B., Hjardemaal 2 B. 2 H.. Skjoldborg 1 B. 3 H., Thisted 1 B. i Tilsted, Villerslev 1 H., Hördum 1 H.. Tæbring 1 H., Ørding 1 B.

Skoler.

- i *Hjörring*: Raabjerg 1 B., Rubjerg 2 G. 1 H., Aasted 1 G. (af St. Annes Gods).
- i *Nykjøbing*: Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Ydby 1 G., Dragstrup 1 G.
- i *Thisted*: Nors 1 G., Tved 1 B., Sjörring 1 B., Tilsted 1 Degnebol, Hördum 1 Degnebol, Øsløs 1 B.

Toldergaarden i Skagen: Skagens Landsogn 2 G. 1 B. 1 H.
Ulstrup: Stagstrup 1 G., Jannerup 2 H. (s. Gabriel Gyldenstjernes Efterlev. Fru Kirstine Friis).

Ulsund: Skallerup 1 G. 1 H. En Frue til Ulsund: Lendum $\frac{1}{2}$ G. (se Fru Bodil og Jens Grön).

Frit Bøndergods: I Vadum 4 frie Bønder, nemlig Anders Kjerulf i Østerhalne (har ogsaa 1 B. 5 H. i Vadum og i Ajstrup 1 G. 2 H.), P. Kjerulf i Østerhalne (har ogsaa 1 B. 3 H. i Vadum), Simon Jensen i Vesterhalne og Søren Jeusen i Knepholt (har ogsaa 1 H. i Vadum): 1 B. 4 H. i Vadum

høre Marquard Berthelsen i Broholt til, 1 H. ib. tilhører Simon Bertelsen i Vadskjær, 1 H. ib. tilhører Lavrids Bertelsen i Nordkjær; i Vesterhassing 1 fri Bondegaard, som giver nærlig Leding til Aalborghus 9 ½, og dertil 1 H., i Hellevad 1 G. Røgelhede med 2 G. 6 B. 1 Mølle, i Hallund ½ G., som tilhører Jens Persens Arvinger i Bretholt, i Vesterbrønderslev 1 G. 2 H., som tilhøre J. Kjerulf, og 1 G., som tilhører hans Søster; i Vesterbrønderslev 1 G., som tilhører Hans Kjerulf; i Vust 1 G. 4 H., som tilhøre Chr. Nielsen, i St. Olai S. i Hjørring 1 G., som tilhører Chr. Nielsen i Vust, Skallerup 1 B. ligl. Torup 2 G. 2 B. 4 H. ligl., Øsløs 2 H. ligl., Arup 2 G. 3 H. ligl., Ejerslev 1 G. ligl.; Jetsmark 1 G., Aasted 1 G. 2 B. 2 H., som tilhøre Svend Køds Sønner i Tofte; Aggersborg 1 G., som P. Bruger i Nargaard i Slet Herred har, Kollerup 4 G. 1 B. 1 H., Lild 2 H., Torup 1 G. 4 H., Løderup 2 H., som svare en Bonde ved Navn Christen Michelsen.

Østerild Sogn: Item der er viij gardzeye till Hoxøe, dett war en Stund j By, hede Hosterup, mod xl aar siden wdi her Holger Rosenkrandzes tiid, da bleff samme bye afbrøtt oc satt op ighen i Hoxøe, oc her Holger wille haffue Hoxøe till en kiøbsted oc Tistz till en landzbye, nu bleff Hoxøe bøgett mier en i xxiiij bøge, oc samme viij gardz eye wdi Hosterup marck bleff skifft i xxx skiffthe, nu haffuer de Hoxøe mend icke mier att bruge en samme viij gardz eye, oc samme mend wdi Hoxøe leggis icke wdi leg medt dee andre sogne mend, nar skatthen skal legis.

Sæby: Kindes iegh Oluff Jørgennszenn, Sogneprest i Sæby for alle med thette mitt oppene breff, atth her y Sæby er 129 Gorde, Buncker och Boer, och er then störsthe Partt enthen solitt eller pantsatth till Rydermends Mender och Bønder, som boendes er her wdenn for Byenn, och er her icki fliere enn ienn Bundegord, som liggher till thette soghenn. Atth saa er y Saudhz till windesbørd trøcker iegh mitt Signett nedenn thette mitt oppene Breff. Datum Sæby then 14 Julij anno dni 1568.

Sluttelig meddeles her som Prøve nogle Aftryk af Indberetningerne fra et Par Sogne, valgte aldeles tilfældig, der i det enkelte kan vise, hvorledes disses Form er, og hvor sterkt Sognene vare udstykkede mellem Ejerne.

1. Her Christiern Mørck wdj Hammer haffuer iiij Soguer, hwer mz sine Gaarde, Bole oc Gadhwsze effter kongl. Beffalling at lade optegne, szom her effterffølger. Anno dnj 1568 then 16de Julij.

Gaardtzmend Krontienere till Aalborehwsz: Gaarde j, Boell ij, Gadhwsz j; Findzendtzs Jwells Tienere: Gaard j, Boell j; Jacob Høgs Tiennere: Gaard iiij, Boell iij, Gadhwsz iiij; Ffrwe Heluig Giøes Tienere: Gaard j, Boell j, Gadhwsz iiij; Krone Thiienere tiill Vordgaard: Boell j, Gadhus j; Gregers Trudszens Tiennere: Garde j, Boell j, Gadhus j; Krone Thienere tiill Burglum Closter: Boell j, Gadhus j; tiill Clausholm Thienere: Gaarde j; Øestbierrig: Gaarde ij, then ene haffuer welbyrdiig Baltzer Maltiszön tiill sin Arffuegaardt, then anden er Her Jørgen Lyckes, Baltzer Maltiszens Boell j; Ffrwe Anne Pasbieres: Gaard j; Jost Høgs Børns Tiennere: Boell ij.

Register paa Swllsted Sogen. Vangs Gaard er Hergaard j; Ffrwe Ciszill Billds Børns oc Jost Høgs Børns Tiennere: Gaarde v, Boell viij, Gadhws v; Ffrwe Madelene Banner Tiennere: Gaard j; Kron Tienner till Aalborehwsz: Boell ij, Gadhws j; Lau Brocks Børns Tiennere: Boel j, Gadhws j; Bjørn Koszes Tiennere: Boell j; Abbed Anderszes Tiennere: Gaard j; Her Mogens Gyldenstiernn: Gaarde iiij, Boell ij, Gadhws ij; Otthe Banners Tiennere: Gaarde ij; Anders Banners T.: Gaarde j, Boell j, Gadhws j; Ffrwe Anne Paszbieres: Boell iij, Gadhwsz ij; Ffrwe Mergrete, Hans Holks: Gaarde ij, Boell ij; Claus Does Tienere: Gaard j, Boell j; Greers Trwdszens T.: Gaard j; Ffrwe Juttet Tienere: Boell j, Gadhws iiij; Kron Tienner till Worgaard Boell j; Prestgaard j.

Register paa Horszens Sogen. Kronn Tienere Aalborehwsz: Gaarde v, Boell vj, Gadhwsz xv; Tiennere till Hospitalit i Olbore: Gaarde iiij, Boell vj, Gadhwsz ix; Kron Tienner till Hundtzlund: Gaarde ij, Boell ij; Prestgaard j, Boell till Prestgaard ij.

Register paa Astrup Sogen. Kron Tienner till Olborehwsz: Gaarde viij, Boell vj, Gadhws xj; Krontiennere till

Waardgaard: Gaard ij, Boell j, Gadhws ij; Ffrwe Annes Tiennere i Guddomlund: Gaard j, Gadhws j; Jens Markordszens Tiennere: Boell j, Gadhws j; Laue Brocks Börns Tiennere: Boell j, Gadhwsz iij; Lau Skrams Tiennerc: Boell j, Gadhwsz j; Ffrwe Juttas Tiennere: Gaarde j, Boell ij, Gadhwsz j; Her Mogens Gyldenstiernnas Tiennere: Gadhws j; Anders Kierrulls Tiennere: Gaard j, Gadhwsz ij; Ffrwe Anne Paszbieres: Boell j; Krontieuere till Wreleff Kloster: Gaard j; Prestgaard kalldes Kirckegaard j.

Till Witnesbiurd trycker ieg Christiern Mørck i Hammer mit Indtzegell her wnder min egen Handscrifft.

2. Torsløff Sogenn.

Otte Ruds Tiener: Gaarde vij, Buole vj, Gadhusze iij; Biörn Kaasis Tiener, Wangkiær hans Aufuilsgaardt: Gaarde iiiij, Buolle vij; Frw Kyrstin Rudtz Tiener: Gaarde vj, Boelle v, Gashuss ij; Jens Marquordszen Tiener til Lengsholm: Gaarde ij, Buole vij, Gadhusse ij; Fru Karine Tiener tiill Hörbylundtt: Gaarde j; Tiener tiill Hundzlund Kloster: Gaarde ij, Buole ij; Las Offsens Tiener: Gaarde j; Esper Krasis Tiener: Gaarde ij, Buole iij; Niels Jogenseus och Fru Mettis salig Morthen Krabis: Gaarde j, Buole ij, Gadhuss j; Byrgi Trollis Tiener: Garde ij; Salig Lau Brocks Efftherleuerskes Tiener: Gaarde ij, Buoll j, en Mølle ther huoss; Tiener tiill Claushollm Fru Annes: Gaarde j; eth Boell Fru Sitzels tiill Wangsgaardtt; Niels Rosenkrants Tiener tiill Halkier: Buole ij; Fru Mette Oxdathers Tiener: Gaarde j; Fru Helvig Göys Tiener, Ormholt hindis Sedegaardt: Buole iij, Gadhuss j, Mølle j; Anders Persens Tiener tiill Bierkils: Gaarde iij, Buole iij; Tiener til Segelstrup: Gaarde j; Tiener tiill Waaregaard Erich Rudtz: Gaarde j.

Lendum Soggenn.

Tiener tiill Lengsholm Jens Marquordszens, hans Sædegaardt Lengsholm: Gaarde xj, Buole xiiij, smaa Auffbyggier vijj; Biörn Kaasis Tiener: Gaarde iij, Buole vj; Morthen Suendsens Tiener oc hans Metarffuinges: Gaarde ij, Buole ij; tiil Segelstrup: et Degenn buoll; Mouritz Jostsens Tiener tiill Egibierre: Gaarde j, Buoll j; Fru Karins Tiener tiill Hörbilundt: Buolle vj; Fru Marine Grönsdathers Tiener: Buole iij; haffuer Fru Karine til Hörbilund och en Fru tiill Wlsundt tiill Fellis j gardt.

3. Thisse efftherschreffne Gord, Boel och Gadhuis ligger i Jetzmarck Sogenn y Huettboeherrit.

Lundergaardt, som Pali Friis och Godske Friis besider selffuer, til hinder ligger ij Gord, ij Boel och ij Gadhuis; til Olborighus iiij Gorde, viij Boel, vj Gadhuis; til Otte Banner j Boel; til Börlum Closther v Gorde iiij Boel ij Gadhuis; til Helligaandz Closther y Olborig ij Gorde ij Gadhuis; ligger til Øsclosther iiij Gorde iiij Boel iiij Gadhuis; til Frue Yde til Hogordt y Thye ij Gorde, thennum haffuer Jens Tamszen til Hiermitløffgaardt i Pant, j Boel ij Gadhuis til forne Fru Yde; til Jens Markuordszen til Lingsholm j Gordt j Boel; til Hundløff Closther j Gordt j Boel; til Birckels ij Gorde ix Boel iiij Gadhuis; en Bundgordt, ligger til Restrup, som salig Gabriel Gjøldenstierns Arfstuinghe haffuer, ij Gorde 1 Gadhuis; til Hiermitzløffgaardt iiij Boel ij Gadhuis; til Moritz Jostszen til Egeberigh j Gordt; til Frue Gissel i Lie j Gordt; j Gordt Jenuold Krus haffuer y Forsuar och j Gadhuis.

Att saa mange Gorde, Boel och Gadhuis, som forne stander, liger vdi Jetzmarck Sogen, bekinder jeg Oluff Marthenszen, Sogneprest til Jetzmarck Sogen, mz mitt Signett neden for thenne min egen Handschrefft. Aar 1568.

4. Register paa alle Bønndergaarde, Bulle och Gadhusse y Løderup Sogne y Maars Aar 1568.

Primo vj Gaarde welbørdiig Frue Abildtz Skieis tiill Holumgaard, salig Her Niels Langes Epterleffuerskers Arffueguodz; item vij Gaarde och j Buoll er welbørdiig Malthe Jenszenns tiill Holumgaardz Arffuegodz; item xx Gaarde ij Buoll skiølder tiill Dueholmskloster och viij Gadhusse; item viij Gaarde Kierckiguodtz och j Buoll welbørdiigh Mandt Palli Juell haffuer y Forsuar och en Gadhuss; item vj Gaarde och v Buoll skiølder tiill Haldzsloth i j Gadhusse och Færihuss wid Salig sund; item ij Gaarde tiill Korsbrødergaardt y Wiborig welbørdiigh Henrick Giøldenstieru haffuer y Forlenningh; item iiij Gaarde j Møll welbørdiig Ifsuer Kaass tiill Aardrup haffuer y Forlenning; item ij Gaarde er welbørdiigh Thamis Fassis tiill Wennergaardt; item j Gaardt er Frue Kierstens tiill Stoorupgaardt; item j Gaardt er Frue Kierstens tiill Alstedt; item j Gaardt Henrick vom Itadz Guodz; item ij Gaard (!) husse suarer en Bund wid Naffn Chrestenn Michelsen; item nogle flere Jordhusse, som boer gamell Folck wdj, huilche ther leger wdi Fortthe och Felle; item och ther en

lidenn Prestgaard y Løderup Sogne, och er ther icki flere Prestgaarde wdj bode Sogne.

Register paa Ersøe Sogne, som er annexerit Løderup Sogne.

Item xij Gaarde j Buoll och j Gadhuss tiill Dueholmis Closter y Maars; item j Gaardt, welbørðiigh Ifuer Kaass haffuer wdi syn Forleningh; item j Gaardt, som Palli Juell haffuer y Forsuar Kierckigodtz; item j Gaardt er welbørðiigh Erick Kaassis tiill Lindberiggardt; item j Gaardt som er wng Jonckers Per Matthiszenn wid Natfn; item j Gadhuss tiill Kierckenn; item j Gadhuss er forne Erick Kaassis; item j Gadhuss Heritzfogit haffuer wdj Forsuar Marthen Godzskenn; item er ther j Boell tiill Haldzslottth.

Att thisse forscrifluene Gaarde, Buoll, Gadhuss och Möller findis wdi forne Sogne, thz bestaaer iegh Chrestenn Jenszen, Sogneprest tiill forne Sogne, mett myn Indzegell och Haandscriff neden for. 1568 anno dnj 10 Julij.
